

Dupluer.
E. V. VÄLISMINISTEERIUM

EESTI LEPINGUD VÄLISRIIKIDEGA

VII

1927—1928

TALLINNAS, 1928

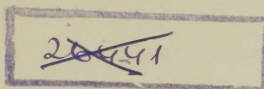
E. V. VÄLISMINISTEERIUM

EESTI LEPINGUD VÄLISRIIKIDEGA

VII

1927—1928

TALLINNAS, 1928

2.

B-137

Riigi trükikoda — Tallinnas, Niine tän. nr. 11.

Käesolevas väljaandes ilmunud lepingute nimestik riikide järele.

	Lhk.
Austria Vabariik.	
1. Konsulaarkonventsioon ja selle lisaprotokoll	13
Brüti riik.	
2. Teadaanne enamsoodustatud riigi käsitluse laiendamise kohta Kaanada kaupadele	151
Bulgaaria.	
√ 3. Kaubanduslik kokkulepe (nootide vahetus)	125
Läti.	
√ 4. Ajutine majandusleping ja selle lõpuprotokoll	67
5. Konventsioon kinnisvarade kinnistusraamatutesse sissekandmise kohta	79
Lõunaslaavia.	
√ 6. Kaubandus- ja laevanduskonventsioon ja selle lõpuprotokoll	109
Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liit.	
7. Kokkulepe piirivahejuhtumiste lahendamise korra kohta	3
8. Kauba- ja tööstusmärkide vastastikuse kaitse kokkulepe	129
Poola.	
√ 9. Kaubandus- ja laevandusleping ning selle lõpuprotokoll	31
Rootsi.	
10. Deklaratsioon aktsiaseltside ja teiste kaubanduslikkude, tööstuslikkude ning rahanduslikkude ühingute õiguse vastastikku tunnustamise kohta kohtus esinemiseks	149
Taani.	
11. Deklaratsioon Haagis 17. juulil 1905. a. sõlmitud tsiviilprotsessi-konventsiooni vastastikuse maksmapaneku kohta	1
Tshehoslovakkia.	
√ 12. Kaubandusleping ja selle lõpuprotokoll	97
Türgi.	
√ 13. Kaubandus- ja laevanduskonventsioon ja selle allakirjutamise protokoll	133
Rahvusvahelised.	
14. Rahvusvaheline automobiilide liikumise konventsioon	47
15. Protokoll vähekohta klauselite kohta	71
16. Rahvusvaheline konventsioon eesõigustatud merevõlgade ja merehüpotekide kohta käivate mõnesuguste määruste ühtlustamiseks	85
17. Alalise rahvusvahelise kohtu sundusliku jurisdiktsiooni tunnustamise deklaratsiooni maks-vuse pikendamise seadus	115
18. Rahvusvaheline konventsioon kaubaveo kohta raudteedel kinnitamise seadus	117
19. Rahvusvaheline konventsioon reisijate ja pagasiveo kohta raudteedel (kinnitamise seadus)	117
20. Konventsiooni eelnõu meremeeste kodumaale tagasisaatmise kohta, vastuvõetud üheksanda rahvusvahelise töökonverentsi poolt	119

Nr. 77. Riigikogu poolt 1. novembril 1927. a. vastuvõetud

**Eesti-Taani vahelise Haagi tsiviilprotsessi - konventsiooni vastastikuse
maksmapanemise deklaratsiooni kinnitamise seadus. ¹⁾**

§ 1. Eesti-Taani vaheline deklaratsioon Haagis 17. juulil 1905. a. sõlmitud tsiviilprotsessi-konventsiooni vastastikuse maksmapaneku kohta, allakirjutatud Tallinnas 9. mail 1927. a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Deklaratsiooni prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale allakirjutanud

Riigikogu abiesimees M. Martna.

Abisekretär O. Liigand.

¹⁾ R. T. Nr. 102, 1927 a.

Deklaratsioon Haagis 17. juulil 1905. a. sõlmitud tsiviilprotsessi-konventsiooni vastastikuse maksmapaneku kohta.

Juriidiliste vahekordade korraldamise otsarbel mitmesugustel aladel Eesti Vabariigi ja Taani Kuningriigi vahel annavad allakirjutajad, kes tarviliselt volitatud oma valitsuste poolt, ühisel kokkuleppel järgmise deklaratsiooni:

Tsiviilprotsessi kohta käiva konventsiooni artiklite 1 kuni 24 eeskirjad, missugune konventsioon sõlmitud Haagis 17. juulil 1905. aastal rea riikide vahel, tulevad tarvitusele niihästi Taanis Eesti ja eesti kodanikkude kohta kui Eestis Taani ja taani kodanikkude kohta.

Käesolev deklaratsioon ratifitseeritakse ja ratifikatsioonikirjad vahetatakse niipea kui võimalik. Kokkulepe astub jõusse ratifikatsioonikirjade vahetamise päevast; ta jääb maksuma kuni 27. aprillini 1929. a. Sellest tähtpäevast arvates uuendatakse teda vaikiva pikenduse teel, iga kord viieks aastaks, kui üks pooltest teda üles ei ütle. Ülesütlemist peab teatama vähemalt kuus kuud enne ülalnimetatud tähtaegade lõppemist.

Tehtud Tallinnas, kahes eksemplaaris, 9. mail 1927. a.

Fr. Akel.

J. C. Johansen.

Déclaration concernant l'application réciproque de la Convention relative à la procédure civile conclue à La Haye le 17 juillet 1905.

En vue de déterminer en diverses matières les rapports juridiques entre la République d'Estonie et le Royaume de Danemark les soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, font d'un commun accord la déclaration suivante:

Les dispositions des articles 1—24 de la Convention relative à la procédure civile conclue entre plusieurs puissances à La Haye le 17 juillet 1905 seront appliquées, tant en Danemark en faveur de l'Estonie et des ressortissants estoniens qu'en Estonie en faveur du Danemark et des ressortissants danois.

La présente déclaration sera ratifiée et les ratifications en seront échangées aussitôt que possible. L'arrangement portera ses effets dès l'échange des ratifications; il restera en vigueur jusqu'au 27 avril 1929. A partir de cette date, il sera renouvelé par tacite prolongation de cinq ans en cinq ans, sauf dénonciation par l'une des Parties. La dénonciation en devra être notifiée au moins six mois avant l'expiration des délais susvisés.

Fait en double à Tallinn le 9 mai 1927.

Fr. Akel.

J. C. Johansen.

Nr. 82. Riigikogu poolt 1. novembril 1927. a. vastuvõetud

**Eesti ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahel piirivahejuhtumiste lahendamise korra kohta käiva kokkuleppe ja protokoll
kinnitamise seadus.¹⁾**

§ 1. Kokkuleppe ühes protokolliga Eesti ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahel piirivahejuhtumiste lahendamise korra kohta, alla kirjutatud Tallinnas 8. augustil 1927. a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Kokkuleppe ja protokollid eestikeelsed ja venekeelsed tekstid avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees M. Martna.

Abisekretär O. Liigand.

1) R. T. Nr. 104, 1927 a.

Kokkulepe Eesti Vabariigi ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahel piirivahejuhtumiste lahendamise korra kohta.

Eesti Vabariigi Valitsus ühelt ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu Valitsus teiselt poolt, soovides luua lihtsustatud korda väikeste piiritülide ning vahejuhtumiste lahendamiseks, mis ette tulevad nii kuivamaa kui ka järve piiridel, otsustasid sõlmida vastava kokkuleppe, ja nimetasid selleks oma täisvolinikkudeks:

Eesti Vabariigi Valitsus:

Härra Leo Sepp'a, Rahaministri, Välisministri k.t.,

Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu Valitsus:

Härra Boris Stein'i, N.S.V. Liidu Chargé d'Affaires'i Tallinnas.

Tähendatud volinikud, pärast oma volituste vastastikku ettenäitamist, mis küllaldasteks ning tarvilises vormis kokkuseatuteks tunnustatud, leppisid järgnevas kokku:

Artikkel 1.

Kõik väikesed piirivahejuhtumised ja tülid (artikkel 2), mis piiril ette võivad tulla, tulevad lahendada allpool kindlaksmääratud lihtsustatud korras koha peal isikute poolt, kes ette nähtud käesoleva kokkuleppe artikkel 3-das.

Artikkel 2.

Väikeste piirivahejuhtumiste ning tülide all mõistetakse käesolevas kokkuleppes konflikte, mis tekivad:

a) ühenduses üksikute laskmise juhtumistega, üle piiri teise lepinguosalise territooriumile, valvepostide, tunnimeeoste või piirivalve laevade peale, tolli- ehk teiste amet- või eraisikute peale sedavõrd, kui ülaltähendatud laskmise juhtumiste tulemuseks ei ole surm, haavamine või ainealine kahju;

b) ühenduses kohalikkude elanikkude ettekavatsemata ülepiirimine kuga;

c) ühenduses piiri- või tollivalve, samuti teiste ametisikute ettekavatsemata ülepiirimine kuga;

d) ühenduses üle piiri läinud koduloomade kinnipidamisega ja nende tagasiandmisega kuu-

Соглашение между Эстонской Республикой и Союзом Советских Социалистических Республик о порядке разрешения пограничных конфликтов.

Правительство Эстонской Республики с одной стороны и Правительство Союза Советских Социалистических Республик с другой стороны, в целях установления упрощенного порядка разрешения мелких пограничных споров и инцидентов, возникающих, как на сухопутной, так и на озерной границе, решили заключить соответствующее Соглашение, для чего уполномочили:

Правительство Эстонской Республики:

Господина Лео Сепп, Министра Финансов, и. о. Министра Иностранных Дел,

Правительство Союза Советских Социалистических Республик:

Господина Бориса Ефимовича Штейна, Поверенного в делах СССР в Tallinnе.

Означенные уполномоченные по взаимном пред'явлении своих полномочий, признанных достаточными и составленными в надлежащей форме, согласились о нижеследующем:

Статья 1.

Все могущие возникнуть на границе мелкие пограничные инциденты и споры (ст. 2) должны быть разрешаемы в установленном ниже упрощенном порядке на месте лицами, поименованными в статье 3-й настоящего Соглашения.

Статья 2.

Под мелкими пограничными инцидентами и спорами настоящим Соглашением разумеются конфликты, возникающие

a) в связи с единичными случаями обстрела территории другой договаривающейся стороны, постов, часовых и судов пограничной стражи, таможенных и других должностных и частных лиц, поскольку в результате вышеупомянутых случаев обстрела не было причинено смерти, поранения или материального ущерба;

b) в связи с неумышленным переходом границы местным населением;

в) в связи с неумышленным переходом границы пограничной и таможенной стражей, а также иными должностными лицами;

г) в связи с задержанием перешедших границу домашних животных, воз-

luvuse järgi, samuti võimalikkude, sellest tekkinud kahjude tasumisega;

e) ühenduses piiriäärsetes maakondades varanduste ja loomade ülesotsimisega ja tagasiandmisega, mis ühe lepinguosalise territooriumilt teise lepinguosalise elanikkude poolt varastatud, ning sellest tekkida võivate kahjude tasumisega, kui varastatud varanduse tagasiandmine natuuras võimata;

f) ühenduses kalurite, nende paatide ja püüniste tagasiandmisega, mis loodusjõul teise lepinguosalise territooriumile paisatud;

g) ühenduses teiste vahejuhtumistega ja arusaamatustega piiril, missugustel puudub põhimõtteline tähtsus.

Artikkel 3.

Administratiivvõimu esitajateks piiril, kes volitatud artikkel 2. tähendatud piiritülisid ja vahejuhtumisi läbi vaatama ja lahendama, on:

a) Eesti Vabariigi poolt vastava piirijaoskonna ülem ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu poolt Riikliku Ühendatud Poliitilise Valitsuse vastava piirialga ülem, või

b) nende poolt volitatud isikud.

Punkt „a“ ettenähtud ametisikute tegevuspiirkond ja nende alaline asukoht määratakse kindlaks käesolevale kokkuleppele juureslisatud erilises protokollis.

Käesoleva artikli p. „b“ ettenähtud volinikkude arv ning asukoht määratakse kindlaks p. „a“ tähendatud esitajate kokkuleppel.

Artikkel 4.

Otsused asjades, mis artikkel 3. tähendatud isikut poolt käesoleva kokkuleppe korras lahendatakse, võetakse vastu nende ametisikute vastastikusel kokkuleppel; otsused tehakse lühikeses vormis, seatakse kokku ja kirjutatakse alla kahes eksemplaris, neist üks Eesti poolt eesti- ja teine N.S.V. Liidu poolt venekeeles.

Märkus Kui mõlema lepinguosalise artikkel 3. tähendatud piirivõimud asjade

вращением их по принадлежности, а также возмещением могущих иметь место убытков;

д) в связи с розыском в прилегающих к границе уездах (округах) и возвращением имущества и скота, похищенного на территории одной договаривающейся стороны жителями другой стороны и возмещением могущих иметь место убытков, при невозможности вернуть похищенное в натуре;

е) в связи с возвращением рыбаков, рыбацких судов и орудий производства лова, силою стихийных действий природы переброшенных на территорию другой стороны;

ж) в связи с иными инцидентами и недоразумениями на границе, не имеющими какого-либо принципиального значения.

Статья 3.

Представителями административной пограничной власти, уполномоченными разбирать и разрешать мелкие пограничные инциденты и споры, упомянутые в статье 2-й, являются:

a) со стороны Эстонской Республики — Начальник соответствующего Пограничного Отдела, а со стороны Союза Советских Социалистических Республик — Начальник соответствующего Пограничного Отряда Объединенного Государственного Политического Управления или

б) лица, ими уполномоченные.

Район деятельности указанных в пункте „а“ должностных лиц и их постоянное местопребывание устанавливаются в особом протоколе, приложенном к настоящему Соглашению.

Число и местопребывание уполномоченных, предусмотренных пунктом „б“ настоящей статьи, устанавливается путем соглашения представителей, упомянутых в п. „а“.

Статья 4.

Постановления по делам, рассматриваемым упомянутыми в ст. 3-й должностными лицами в порядке настоящего Соглашения, принимаются с обоюдного согласия должностных лиц; постановления излагаются в краткой форме, составляются и подписываются в двух экземплярах, из которых один со стороны Эстонии на эстонском и другой со стороны Союза ССР — на русском языках.

Примечание: Если во время сбора дел пограничные власти обоих

arutuse ajal tunnistavad, et selgitatav fakt on põhimõttelise tähtsusega ja puudutab mitte ainult antud piirkonda, või kui nad üldse ei jõua kokkuleppele, siis antakse asi lahendamiseks lepinguosaliste Valitsustele. Neil juhtumistel toimetavad tähendatud piirivõimud ainult asja uurimist ning juhivad saadud materjali vastavalt Eesti Välisministeeriumi ning N.S.V. Liidu Väliskomisariaadi korraldusse.

Artikkel 5.

Artikkel 3. tähendatud isikute poolt vastu võetud otsused on mõlemale poolele sunduslikud ainult niisuguste küsimuste lahendamise korral, mis eriti ära tähendatud artikkel 2-se p.p. „a“ kuni „g“⁶. Otsused varanduste tagasiandmise kohta, tasumaksimise kohta nende eest, kui võimata neid natuuras tagasi anda, või kahjukannatajale tekitatud kahju tasumise kohta, astuvad jõesse ainult peale niisuguste otsuste kinnitamist Eesti Vabariigi Välisministeeriumi ning N.S.V. Liidu Väliskomisariaadi poolt.

Artikkel 6.

Vastava piirijaoskonna ülem Eesti poolt ja Riikliku Ühendatud Poliitilise Valitsuse piirisalga ülem N.S.V. Liidu poolt määravad vastastikkusel kokkuleppel kindlaks erilise kontroll-läbilaske punkti piiriäärsetes asjades, kus teostatakse teadaannete ja kirjade üleandmist neis asjus, asjade eneste lahendamist ja vastu võetud otsuste täidesaatmist, eriti ühe lepinguosalise poolt kinnipeetud inimeste tagasisaastmist, loomade tagasiasjastmist ja varanduste tagasiandmist.

Vastava piirijaoskonna ülemaal Eesti poolt ja Riikliku Ühendatud Poliitilise Valitsuse piirisalga ülemaal N.S.V. Liidu poolt, samuti nende poolt volitatud isikutel (artikkel 3.) on õigus piirivabejuhtumiste ja tülide lahendamisega seotud asjades üle piiri käia oma teenistusdokumentide alusel; igal üksikul ülepiirimineku korral peavad need dokumendid tähendatud kontroll-läbilaske punktis viseeritud olema teise lepinguosalise esitajate poolt.

dogovarivaajushis shtoron, upomyanutyie v st. 3, priznayuot, chto rassleduyemyi fakt imet principiaalnoie znachenie i kasaetsia ne tolko dannogo raiona, ili že voobche ne pridut k soglasheuiu, to delo peredaetsia na razreshenie Pravitelstv dogovarivaajushis shtoron. V etih sluchai upomyanutyie pogranichnye vlasti proizvodyat tolko rassledovanie i poluchennyi material napravlyayut na rasporyazhenie Ministerstva Inostrannyih Del Estonii i Narodnogo Komissariata po inostrannym Delam Soyuza SShR.

Статья 5.

Постановления, принятые лицами, упомянутыми в ст. 3 являются обязательными для обеих сторон лишь в случаях разрешения дел по вопросам, особо отмеченным в пунктах „а-ж“ ст. 2-й. Постановления о возвращении имущества, о вознаграждении за него при невозможности возвращения в натуре или о возмещении причиненных потерпевшему убытков входят в силу лишь после утверждения их Министерством Иностранных Дел Эстонии и Народным Комиссариатом по Иностранным делам Союза ССР.

Статья 6.

Начальник Пограничного Отдела со стороны Эстонии и Начальник Пограничного Отряда Об'единенного Государственного Политического Управления со стороны Союза ССР по обоюдному между собой соглашению устанавливают особый контрольно-пропускной по пограничным делам пункт, на котором производится подача заявлений и писем по этим делам, рассмотрение самих дел и исполнение самих дел и исполнение принятых решений, в частности обратный переход задержанных одной из договаривающихся сторон людей, перегон животных и возвращение имущества.

Начальник Пограничного Отдела со стороны Эстонии и Начальник Пограничного Отряда Об'единенного Государственного Политического Управления со стороны Союза ССР, а также лица, ими уполномоченные (ст. 3), имеют право переходить границу по делам, связанным с разбором пограничных инцидентов и споров, на основании документов о своем служебном положении; эти документы для каждого отдельного случая перехода должны быть визированы представителем

Käesolevas artiklis nimetatud ametisikutel on õigus tunnistuseandmiseks kontroll-läbilaske punktidesse välja kutsuda kannatada saanud, tunnistajaid ja eksperte, samuti, tarbekorral, tülide ja arusaamatuste lahendamiseks hõlbustamiseks välja anda neile isikutele lubasid ühekordseks riigipiirist ülekäimiseks tähtajaga mitte üle 12 tunni. Need load peavad viseeritud olema kontroll-läbilaske punktis teise lepinguosalise esitajate poolt.

Käesolevas artiklis tähendatud viisumid antakse kirjalikult.

Artikkel 7.

Artikkel 3. nimetatud ametisikute kokkusaamised piirivahejuhtumiste ja tülide läbivaatamiseks ja lahendamiseks sünnivad kontroll-läbilaske punktis (artikkel 6.) või teises aegsasti kindlaksmääratud punktis, ühe poole kutsel, kusjuures kutsutud pool peab andma nõusoleku määratud punkti ilmuniseks mitte hiljem kui 3 päeva jooksul kutse kättesaamise momendist arvates.

Artikkel 8.

Käesoleva kokkuleppe artikkel 3. nimetatud ametisikutele, kes piiritülide ja -vahejuhtumiste lahendamisel teise lepinguosalise territooriumil viibivad, kindlustatakse isiklik puutumatus ja teenistusele vastava vormi ning relvade kandmise õigus.

Tähendatud isikutel on õigus tollivabalt läbiviia toiduaineid ning töö teostamiseks tarvisminevaid asju (kantsleimaterjali jne.), kusjuures niisuguse pagasi kaal ei tohi ületada 15 kilogrammi iga isiku kohta. See pagas kuulub tolli läbivaatuse alla.

Isikutel, keda läbi lastakse käesoleva kokkuleppe art. 6. kolmanda lõike korras, on õigus tollivabalt läbiviia toiduaineid mitte üle 5 kilogrammi, tolli läbivaatuse tingimusel.

Artikkel 9.

Kulud, mis tekivad oma ametisikute ülevõtmisest ja sõitudest ühenduses käesolevas kokkuleppes ettenähtud asjadega, kannab kumbki lepinguosaline ise, kuid kasutab teise

ल्याми другой договаривающейся стороны на упомянутом контрольно-пропускном пункте.

Названные в настоящей статье должностные лица имеют право вызывать потерпевших, свидетелей и экспертов на контрольно-пропускные пункты для дачи показаний, а также, в случае надобности, в целях облегчения разрешений споров и недоразумений, выдавать таким лицам разрешения на однократный переход государственной границы на срок не более 12 часов. Разрешения эти должны быть визированы представителями другой договаривающейся стороны на упомянутом контрольно-пропускном пункте.

Упомянутые в настоящей статье визы даются в письменной форме.

Статья 7.

Встречи должностных лиц, упоминаемых в ст. 3-й, для рассмотрения и разрешения пограничных инцидентов и споров, происходят в контрольно-пропускном (ст. 6) или ином заранее условленном пункте по приглашению одной из сторон, причем приглашенная сторона должна дать согласие прибыть в условный пункт не позднее, чем в трехдневный срок с момента получения приглашения.

Статья 8.

Упомянутые в ст. 3-й настоящего Соглашения должностные лица, находящиеся при разрешении пограничных споров и инцидентов на территории другой стороны, пользуются личной неприкосновенностью и правом ношения присвоенных им по службе формы и оружия.

Упомянутые лица имеют право на безпошлинный провоз с'естных припасов и необходимых для выполнения работы предметов (канцелярские принадлежности и т. д.), причем вес такого багажа не должен превышать 15 килограмм на одно лицо. Этот багаж подлежит таможенному досмотру.

Лица, пропускаемые через границу в порядке третьего абзаца ст. 6-й настоящего Соглашения, пользуются правом безпошлинного провоза продуктов питания в размере не более 5 килограмм, под условием таможенного досмотра.

Статья 9.

Расходы по содержанию и проездам своих должностных лиц по делам, предусмотренным настоящим Соглашением, каждая из договаривающихся сторон

lepinguosalise vastutulekut liikumisvahendite ja korteri suhtes, samuti uurimiseks vajalikkude dokumentide muretsemise ja tarvilikkude isikute (artikkel 6.) väljakutse suhtes. Tunnistajate ja kannatada saanute ülekuulamist võib toimetada ühe lepinguosalise esitajate poolt teise lepinguosalise territooriumil, selle lepinguosalise esitajate juuresolekul, kelle territooriumil ülekuulamine sünnib.

Artikkel 10.

Eelpool artikkel 3. nimetatud ametisikute esimene kokkusaamine käesolevas kokkuleppes ettenähtud tööde korraldamise otstarbel nende piirkonnas peab aset leidma mitte hiljem kui üks kuu pärast käesoleva kokkuleppe jõusseastumist.

Kõik väikesed piirivahejuhtumised ja tülid, mis tekkinud enne käesoleva kokkuleppe jõusseastumist (artikkel 12), lahendatakse diplomaatilisel teel. Kuid vastastikusel kokkuleppel Eesti Välisministeeriumi ja N.S.V. Liidu Väliskomissariaadi vahel võib neid asju uurimiseks ning lahendamiseks anda ka käesolevas kokkuleppes ettenähtud lihtsustatud korras.

Artikkel 11.

Lepinguosalised kohustuvad veel enne selle kokkuleppe jõusseastumist välja töötama ning laiali saatma vastavate võimude jaoks tarvilised juhtnöörid käesoleva kokkuleppe täitmise korra kohta.

Artikkel 12.

Käesolev kokkulepe tuleb ratifitseerida ja ratifikatsioonikirjade vahetamine leiab aset võimalikult lähemal ajal Moskvast.

Käesolev kokkulepe astub jõusse ratifikatsioonikirjade vahetamise päevast.

Artikkel 13.

Käesolev kokkulepe jääb maksma kolm kuud arvates päevast, mil üks lepinguosalisest lepingu üles ütleb.

Artikkel 14.

Käesolev kokkulepe on kokku seatud eesti ja vene keeles, kahes algeksemplaris. Kokkuleppe tõlgitsemisel on mõlemal tekstil ühesugune tõendusjõud.

покрывает самостоятельно, но пользуется услугами другой стороны в отношении средств сообщения и помещения, а также в отношении представления нужных для расследования документов и вызова необходимых лиц (ст. 6). Опросы свидетелей и потерпевших могут производиться представителями одной из договаривающихся сторон на территории другой не иначе, как в присутствии представителей стороны, на территории которой опрос происходит.

Статья 10.

Первая встреча должностных лиц, упомянутых в ст. 3-й настоящего соглашения, для организации работ в своем районе, должна произойти не позже, чем через месяц по вступлении в силу этого Соглашения.

Все мелкие пограничные инциденты и споры, возникшие до вступления настоящего Соглашения в силу (ст. 12), разрешаются дипломатическим путем, но, с обоюдного согласия Эстонского Министерства Иностранных Дел и Народного Комиссариата по Иностранным Делах Союза ССР, такие дела могут быть обрачаемы к рассмотрению и разрешению в предусмотренном настоящим Соглашением упрощенном порядке.

Статья 11.

Договаривающиеся Стороны обязуются выработать и разослать подлежащим властям соответствующие инструкции о порядке выполнения настоящего Соглашения еще до вступления его в силу.

Статья 12.

Настоящее Соглашение подлежит ратификации и обмен ратификационными грамотами будет иметь место в возможно ближайшее время в Москве.

Настоящее Соглашение вступает в силу в день обмена ратификационными грамотами.

Статья 13.

Настоящее Соглашение сохраняет силу в течении 3-х месяцев со дня уведомления одной из договаривающихся сторон об отказе от него.

Статья 14.

Настоящее Соглашение составлено на эстонском и русском языках в двух подлинных экземплярах. При толковании его оба текста считаются имеющими равную силу.

Selle tõenduseks kirjutasiid kummagi lepinguosalise voliniku käesolevale kokkuleppele alla ning kinnitasid selle oma pitseritega.

Tehtud Tallinnas, 8. augustil tuhat üheksasada kakskümmend seitse.

Leo Sepp.
Boris Stein.

Protokoll.

Alla kirjutades kokkuleppele Eesti Vabariigi ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahel piirivahejuhtumiste lahendamise korra kohta, on allakirjutajad, Rahaminister Leo Sepp, Välisministri k. t., Eesti Vabariigi Valitsuse nimel, ja N.S.V. Liidu Chargé d'Affaires Tallinnas Boris Stein, N.S.V. Liidu Valitsuse nimel, alla kirjutanud järgmisele protokollile:

1) Lepinguosalised on kokku leppinud ülalnimetatud kokkuleppe art. 2-se punkt b) täpsemaks äramääramiseks, et nemad loevad Eesti Vabariigi ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahel piirivahejuhtumiste lahendamise kokkuleppe korras lahendamisele mittekuuluvateks järgmised riigipiirist ülemineku juhtumised:

- a) kui piiri läbistanud isik on läinud teise lepinguosalise territooriumile kuivalmaal kaugemale kui kaks kilomeetrit riigipiirist ning veepiiril kaugemale kui üks kilomeeter kuivalmaal kaldajoonest arvates;
- b) kui riigipiiri läbistanud isik on samas piirkonnas varem korda saatnud samalaadilise piiriläbistamise, kuivõrd ei ole selgitatud, et see piiri rikkumine on sündinud ilma paha tahtmiseta; selle juures mõistetakse piirkonna all kuivamaa piiril kümnekilomeetriline piirijagu ja veepiiril üks kilomeeter kuival maal;
- c) kui kuivamaa riigipiiri läbistamine on korda saadetud ühes kohas ühel ajal enam kui kolme isiku poolt.

2) Eesti Vabariigi ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahelisel piiril tekki-

В удостоверение сего уполномоченные обоих договаривающихся сторон подписали настоящее Соглашение и скрепили его своими печатями.

Учинено в Tallinnе, 8. августа тысяча девятьсот двадцать седьмого года.

Leo Sepp.
Boris Stein.

Протокол.

При подписании Соглашения Эстонской Республикой и Союзом Советских Социалистических Республик о порядке разрешения пограничных конфликтов нижеподписавшиеся, Министр Финансов Leo Sepp, и.о. Министра Иностранных Дел, от имени Правительства Эстонской Республики, и Поверенный в делах СССР. в Tallinnе, Борис Ефимович Штейн, от имени Правительства Союза ССР., подписали настоящий протокол:

1) В целях более точного определения пункта б, ст. 2-ой Соглашения, договаривающиеся стороны устанавливают, что они будут рассматривать как неподлежащие разрешению в порядке Соглашения между Эстонской Республикой и Союзом Советских Социалистических Республик о порядке разрешения пограничных конфликтов, следующие случаи перехода через государственную границу:

- a) Если нарушившее границу лицо зашло на территорию другой стороны на расстояние более двух километров от государственной границы по сухопутной границе и по водной 1 км. вглубь по берегу;
- b) Если нарушившее государственную границу лицо ранее совершило в том же районе подобное нарушение границы, поскольку не будет обнаружено, что это нарушение границы происходило без злого умысла, при чем в данном случае под районом разумеется десятикилометровый пограничный участок по сухопутной границе и по водной 1 км. вглубь по берегу;
- в) Если нарушение государственной сухопутной границы произведено в одном месте одновременно более чем тремя лицами.
- 2) Для разрешения возникающих на границе между Эстонской Республикой и

vate konfliktide lahendamiseks, mis kuuluvad lahendamisele Eesti Vabariigi ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahelise piiriäärsete konfliktide lahendamise kokkuleppe korras, määravad mõlemad lepinguosalised kindlaks, kooskõlas nimetatud kokkuleppe artikkel 3-daga, järgmised kolm tegevuspiirkonda:

1-ne piirkond: Eesti pool — Eesti ja N.S.V. Liidu vahelise kuivamaa piiri algusest Soome lahe kaldal (Ranna kordon) kuni Ranna-Punga'ni Peipsi järve kaldal; N.S.V. Liidu pool — Eesti ja N.S.V. Liidu vahelise kuivamaa piiri algusest Soome lahe kaldal (kalameeste majast) kuni Pjatõ ja Shtshutshka jõgede kokkuvooluni.

2-ne piirkond: Eesti pool — Ranna-Punga'st kuni Kamenka küalani Pihkva järve kaldal; N.S.V. Liidu poolt — Pjatõ ja Shtshutshka jõgede kokkuvoolu punktist kuni Orlovo küalani Pihkva järve kaldal (mis asub 10 klm põhjapool Talabi saartest).

3-as piirkond: Eesti pool — Kamenka külast kuni Eesti, N.S.V. Liidu ja Läti riigipiiride kokkupuutumiseni; N.S.V. Liidu pool — Orlovo külast kuni Eesti, N.S.V. Liidu ja Läti riigipiiride kokkupuutumiseni.

Eesti pool alluvad:

1-ne piirkond — Narva jaoskonna piirivalve ülemale, kelle alaline asukoht Narva linnas.

2-ne piirkond — Peipsi jaoskonna piirivalve ülemale, kelle alaline asukoht Kallaste asunduses.

3-as piirkond — Petseri jaoskonna piirivalve ülemale, kelle alaline asukoht Irboska jaamas.

N.S.V. Liidu pool alluvad:

1-ne piirkond — Kingissepa piirivalve salga ülemale, kelle alaline asukoht Kingissepa linnas.

2-ne piirkond — Oudova piirivalve salga ülemale, kelle alaline asukoht Oudova linnas.

3-as piirkond — Pihkva piirivalve salga ülemale, kelle alaline asukoht Pihkva linnas.

Союзом Советских Социалистических Республик конфликтов, подлежащих разрешению в порядке Соглашения между Эстонской Республикой и Союзом Советских Социалистических Республик о порядке разрешения пограничных конфликтов, обе договаривающиеся стороны устанавливают согласно ст. 3 упомянутого Соглашения следующие три района деятельности:

1-й район: на стороне Эстонии — от начала сухопутной границы между Эстонией и СССР, на берегу Финского залива, кордон Ранна, — до Ранна-Пунга на берегу Пейпского (Чудского) озера; на стороне СССР, от начала сухопутной границы между Эстонией и СССР, на берегу Финского залива (Дома Рыбаков) до слияния рек Пята и Щучка.

2-й район: на стороне Эстонии — от Ранна-Пунга до села Кamenка на берегу Псковского озера; на стороне СССР, — от пункта слияния рек Пята и Щучка до деревни Орлово на берегу Псковского озера (что в 10 килом. севернее Талабских островов).

3-й район: на стороне Эстонии: от села Кamenка до стыка государственных границ Эстонии, СССР, и Латвии; на стороне СССР, от деревни Орлово до стыка государственных границ Эстонии, СССР, и Латвии.

С эстонской стороны районы обслуживаются:

1-й район: Начальником Нарвского Отдела Пограничной Стражи, имеющим постоянное местопребывание в гор. Нарве.

2-й район — Начальником Пейпского (Чудского) Отдела Пограничной Стражи, имеющим постоянное пребывание в посаде Калласте.

3-й район — Начальником Печорского Отдела Пограничной Стражи, имеющим постоянное пребывание при станции Ирбоска (Изборск).

Районы со стороны СССР, обслуживаются:

1-й район — Начальником Кингисепского Пограничного Отряда, имеющим постоянное местопребывание в г. Кингисепе.

2-й район — Начальником Гдовского Пограничного Отряда, имеющим постоянное местопребывание в г. Гдове.

3-й район — Начальником Псковского Пограничного Отряда, имеющим постоянное местопребывание в г. Пскове.

Kokkusaamise ja piirist ülemineku punktideks mõlemate riikide piirivõimude esindajatele, tekkinud konfliktide vastastikuse läbiarutamise ja lahendamise otstarbeks, määratakse:

1-ses piirkonnas — Narva-Kingissepa raudtee ristumise koht piirijoonega.

2-ses piirkonnas — põhjas Sikkovo küla (Eesti küla Kuritshek'i vastas) kokkusaamiseks Eesti esimese piirkonna esindajatega, ja lõunas — Mehikoorma alevik (Pnevo küla vastas) kokkusaamiseks Eesti esindajatega 2-se piirkonna asjus; piirist üleminek sünnib veteel üle järvekitsuse Mehikoorma aleviku ja Pnevo küla vahel.

3-das piirkonnas — Petseri-Pihkva raudtee ristumise koht piirijoonega.

Käesolev protokoll on lahutamata osa kokkuleppesest Eesti ja N.S.V. Liidu vahelisel piiril tekkivate konfliktide läbivaatamise ja lahendamise korra kohta.

Tallinnas, 8. augustil 1927. a.

Leo Sepp.
Boris Stein.

Пунктами для встречи и перехода границы представителями пограничной власти обоих государств для обоюдного разбирательства и разрешения возникших конфликтов назначаются:

в I-м районе — место стыка жел. дор. Кингисепп-Нарва с линией границы.

во II-м районе — на севере д. Сиккова (против эстонской деревни Куричек) для встречи с представителями Эстонии первого района, и на юге — село Мехикоорма (против деревни Пнево) для встречи с представителями Эстонии по 2-му району; переход границы водным путем через пролив между селом Мехикоорма и с. Пнево.

в III-м районе — место стыка жел. дор. Печоры-Псков с линией границы.

Настоящий протокол является неотъемлемой частью Соглашения о рассмотрении и разрешении возникающих на границе Эстонии и СССР конфликтов.

Таллинн, 8. августа 1927 г.

Leo Sepp.
Boris Stein.

Nr. 84. Riigikogu poolt 1. novembril 1927. a. vastuvõetud
Eesti-Austria vahelise konsulaarkonventsiooni ja lisaprotokolli kinnitamise seadus.¹⁾

§ 1. Eesti-Austria vaheline konsulaarkonventsioon ja selle lisaprotokoll, mõlemad alla kirjutatud Viinis 15. oktoobril 1926. aastal, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konventsiooni ja lisaprotokolli prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees M. Martna.

Abisekretär O. Liigand.

---

1) R. T. Nr. 105, 1927 a.

Konsulaarkonventsioon Eesti ja Austria vahel.

Eesti üheltpoolt ja Austria teiselt poolt, soovides oma vastavatele territooriumitele konsulaarametnikkude määramise asjus kokku leppida ja peakonsulite, konsulite, asekonsulite ja konsulaaragentide õigusi, eesõigusi ja immunitete kui ka nende volitusi kindlaks määrata, otsustasid sõlmida konsulaarkonventsiooni ja nimetasid selleks oma täisvolinikkudeks, nimelt:

Eesti Vabariigi Valitsus:

Härra Karl Menning'i, Erakorralise Saadiku ja Täisvolilise Ministri,

Austria Vabariigi President:

Härra Rudolph Ramek'i, õigusteaduse doktori, Liidu Kantsleri,

kes, pärast oma heas ja nõutud korras leitud täisvolituste vahetamist, kokku leppisid järgmistele eeskirjade kohta:

Artikkel I.

Konsuliteks ja konsulaarametnikkudeks loetakse käesoleva konventsiooni mõttes kõik konsulaarteenistuse ametnikud, kes lepinguosaliste riikide konsulaarmäärustes äratähendatud kohustusi täidavad, see tähendab peakonsuleid, konsuleid, asekonsuleid, konsulaaragente, konsulaarsekretäre ja -atasheesid.

Peakonsulid, konsulid, asekonsulid ja konsulaaragendid võivad olla kutselised konsulaarametnikud (consules missi) või ametnikud ad honorem (consules electi). Käesoleva konventsiooni eeskirjad maksavad viimaste kohta ainult sel määral, kui võrd selle riigi konsulaarmäärused, kes neid nimetanud, neid õigustavad käesolevas konventsioonis äratähendatud õigusi tarvitama ja kohuseid täitma.

Mõlemad Lepinguosalised võivad teise poole sadamatesse, linnadesse ja kohtadesse peakonsuleid, konsuleid, asekonsuleid ja konsulaaragente paigutada.

Igatahes jääb Lepinguosalistele õigus kohti ära tähendada, kus konsulaarametnikkude asu-

Convention Consulaire entre l'Estonie et l'Autriche.

L'Estonie d'une part et l'Autriche d'autre part désirant s'entendre sur l'admission dans leur territoire respectif de fonctionnaires consulaires et déterminer les droits, privilèges et immunités réciproques des consuls généraux, consuls, vice-consuls et agents consulaires, ainsi que définir leurs pouvoirs, ont résolu de conclure une Convention Consulaire et, à cet effet, ont nommé pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République d'Estonie:

Monsieur Charles Menning, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire;

Le Président Fédéral de la République d'Autriche:

Monsieur Rodolphe Ramek, docteur en droit, Chancelier fédéral,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

Sont considérés comme consuls et fonctionnaires consulaires au sens de la présente convention, tous les fonctionnaires du service consulaire qui sont appelés à remplir des fonctions définies par le règlement consulaire des parties respectives, c'est-à-dire les Consuls généraux, les Consuls, les Vice-Consuls et les Agents consulaires, les Secrétaires et les Attachés consulaires.

Les Consuls généraux, Consuls, Vice-Consuls et les Agents consulaires pourront être des fonctionnaires consulaires de carrière (consules missi) ou bien des fonctionnaires ad honorem (consules electi). Les stipulations de la présente Convention ne s'appliquent à ces derniers que dans la mesure où le règlement consulaire de l'État qui les a nommés les autorise à exercer les droits et à remplir les fonctions énumérés dans la présente Convention.

Chacune des Parties Contractantes aura la faculté d'établir des Consuls généraux, des Consuls, des Vice-Consuls ou des Agents consulaires dans les ports, villes et places de l'autre Partie.

Les Parties Contractantes se réservent toutefois le droit de désigner les localités

mine neile kohane ei ole; arusaadavalt ei või see kitsendus ühe Lepinguosalise kohta maksta, kui ta ei ole maksev samavõrd kõigi teiste riikide kohta.

Artikkel II.

Igalpool, kus käesolevas konventsioonis kõne „konsulist“, mõeldakse selle all peakonsuleid, konsuleid ja asekonsuleid; samuti mõeldakse „konsulaadi“ all peakonsulaate, konsulaate ja asekonsulaate.

Artikkel III.

Pärast volituste esitamist võetakse konsulid vastu ja tunnustatakse vastastikku nende eeskirjade ja vorminõuete kohaselt, mis nende asupaigariigis maksavad.

Volituste esitamise ajal määratakse ära konsulaadi ringkond; igast edaspidisest muutusest selle ringkonna asjus teatatakse teise Lepinguosalise Välisministeeriumile.

Konsulitele antakse oma ülesannete täitmiseks tarviline tunnustuskiri välja, viivituse ja maksuta, ja selle tunnustuskirja ettenäitamisel teevad konsulaaringkonna kõrge- mad valitsusvõimud viibimata tarvilised korraldused, et konsulid oma ametikohuste täitmisele võiksid asuda, ja et neil viimastega ühenduses olevat puutumatumust ja vabastusi oleks lubatud kasutada.

Oma ülesannete täitmisel ja ametlikkudel talitustel on konsulitele kindlustatud kõige suurem kaasabi ja kõige heatahtlikum toetus riigi võimude poolt, kus nad asuvad.

Artikkel IV.

Kutsekonsulid võivad oma konsulaaringkonnas sadamatesse, linnadesse ja kohtadesse konsulaaragente nimetada, kui teise Lepinguosalise Välisministeeriumilt selleks nõusolek antud. Agendid varustatakse konsuli poolt, kes neid nimetanud, sellekohase patendiga ja nad täidavad oma kohustusi konsuli ettekirjutustel ja vastutusel ning kasutavad käesolevas

où il ne leur conviendra pas d'admettre des fonctionnaires consulaires; cette réserve, bien entendu, ne pourra être appliquée à l'une des Parties Contractantes sans l'être également à toutes les Puissances.

Article II.

Partout où dans la présente Convention il est question de „Consuls“ on entend par cela les Consuls généraux, les Consuls et les Vice-Consuls; de même par „Consulats“, on entend les Consulats généraux, les Consulats et les Vice-Consulats.

Article III.

Les Consuls seront réciproquement admis et reconnus selon les règles et les formalités établies dans les pays de leur résidence après la présentation de leurs lettres de provision.

Lors de la présentation des lettres de provision, sera indiquée la circonscription du Consulat; tout changement ultérieur relatif à cette circonscription sera communiqué au Ministère des Affaires Etrangères de l'autre Partie Contractante.

L'exéquatour nécessaire pour le libre exercice de leurs fonctions sera délivré aux Consuls, sans retard et sans frais, et sur la production dudit exéquatour, les autorités supérieures de leur circonscription consulaire prendront immédiatement les mesures nécessaires pour qu'ils puissent s'acquitter de leurs charges et qu'ils soient admis à la jouissance des immunités et exemptions qui y sont attachées.

Dans l'exercice de leurs fonctions et dans l'accomplissement de leur mission officielle, les Consuls sont assurés de trouver auprès des autorités du pays de leur résidence le plus large concours et l'appui le plus bienveillant.

Article IV.

Les consuls de carrière pourront nommer des Agents consulaires dans les ports, villes et places de leur circonscription consulaire respective, sauf l'approbation préalable du Ministère des Affaires Etrangères de l'autre Partie Contractante. Ces Agents seront munis d'un brevet délivré par le Consul qui les aura nommés et ils exerceront leurs fonc-

konventsioonis kindlaksmääratud eesõigusi ja immunitete.

Artikkel V.

Konsulite või konsulaaragentide äraoleku ehk surma või muude takistuste korral täidavad asekonsulid, konsulaarsekretärid ja konsulaarattasheed täie õigusega ajutiselt konsulaarkohustusi kummagi Lepinguosalise määrustes ettekirjutatud korras.

Kohalikud võimud peavad neile toetust ja kaitset pakkuma, ja nende ajutise tegevuse kestvusel neile kindlustama vabastuste, prerogatiivide, puutumatus ja eesõiguste kasutamist, mis käesolev konventsioon konsulitele ja konsulaaragentidele annab.

Artikkel VI.

Konsulid ja konsulaaragendid võivad maja välise ukse kohale, kus konsulaadi või konsulaaragentuuri bürood asuvad, oma riigi vapi kinnitada pealkirjaga „... konsulaat või konsulaaragentuur“ ja konsulaarmajale avalikkude pidustuste päevadel, samuti ka teistel juhtumistel, mil see viisiks, oma riigi lipu välja panna; arusaadavalt ei või neid väliseid märke kunagi asiiliõigust andvaiks pidada.

Samuti võivad nad oma riigi vapi paigutada ja oma riigi lipu välja panna laevadel ja maa-sõiduriistadel, mida nad oma ametikohuste täitmisel tarvitavad, kusjuures jääb maksa käesoleva artikli tähendus asiiliõiguse kohta.

Artikkel VII.

Kummagi Lepinguosalise konsulid ja konsulaaragendid kasutavad teise Lepinguosalise territooriumil vabastusi korteriandmise kohustuse ning sõjaväeliste rahaliste ja naturaalkoormatiste suhtes, samuti kõigi otsekoheste maksude suhtes, mis nende riikide mõnesuguse ametivõimu poolt peale pandud ja mis kannavad isiklike maksude iseloomu, tingimusel, et nad oleksid selle lepinguosalise kodanikud, kes neid on nimetanud, ja et nad ei oleks tegevad kaubanduse, või mõnesuguse tööstuse või mõnel muul kutsealal; viimasel juhtumisel alluvad nemad, mis puutub nende kaubandusesse või tööstusesse, samasugustele maksudele, kohustustele ja koormatistele kui muud eraisikud. Osavõtmine niisugustest kaubanduslikkudest, tööstuslikkudest ehk kutselistest ettevõtetest loetakse ühevääriliseks

tions sous les ordres et sous la responsabilité de ce dernier et jouiront des privilèges et immunités stipulés par la présente Convention.

Article V.

En cas d'empêchement, d'absence ou de décès des Consuls et des Agents Consulaires, les Vice-Consuls, les Secrétaires et les Attachés consulaires seront de plein droit admis, dans l'ordre prescrit par les règlements de chacune des Parties Contractantes, à exercer, par intérim, les fonctions consulaires.

Les autorités locales devront leur prêter assistance et protection et leur assurer, pendant leur gestion intérimaire, la jouissance des exemptions, prérogatives, immunités et privilèges reconnus par la présente Convention aux titulaires.

Article VI.

Les Consuls et les Agents consulaires pourront placer au-dessus de la porte extérieure de la maison où sont installés les bureaux du Consulat ou de l'Agence consulaire, l'écusson de leur nation avec l'inscription „Consulat ou Agence Consulaire de....“, et arborer le pavillon de leur pays sur la maison consulaire aux jours de solennités publiques, ainsi que dans d'autres circonstances d'usage; il est bien entendu que ces marques extérieures ne pourront jamais être interprétées comme constituant un droit d'asile.

Ils pourront également, sous les réserves formulées dans le présent article, en ce qui concerne le droit d'asile, placer les armes de leur nation et arborer le pavillon de leur pays sur les bateaux et voitures qu'ils monteront dans l'exercice de leurs fonctions.

Article VII.

Les Consuls et les Agents consulaires de chacune des Parties Contractantes jouiront, dans le territoire de l'autre Partie, de l'exemption des logements, contributions et prestations militaires, ainsi que de toutes contributions directes, imposées par une autorité quelconque des États respectifs, qui ont le caractère d'impôts personnels, à condition qu'ils soient ressortissants de la Partie Contractante qui les a nommés et à moins qu'ils ne fassent du commerce ou qu'ils n'exercent quelque industrie ou autre profession; dans le dernier cas, ils seront soumis, quant à leur commerce ou leur industrie, aux mêmes taxes, charges et impositions que les autres particuliers. La participation à de telles entreprises commerciales, industrielles ou professionnelles est considérée comme équiva-

töötamisega sel alal. Osavõtmiseks selles mõttes ei loeta aktsiate ja teiste sarnaste väärtpaperite valdamist. Vabastus ei laiene kinnisvaradelt või hüpoteekaarandmistelt võetavatele maksudele ega kapitali tulult kinnipidamise teel võetavale maksule või tantjeemide pealt võetavatele maksudele, mida konsulid mõne kaubandusliku, tööstusliku või kutselise ettevõtte liikmena saavad riigis, kus nad oma kohustusi täidavad.

Niipalju, kui see puutub vabastusesse otsekohestest maksudest, siis on mõeldud, et ainult kutselised konsulaarametnikud kasutavad neid vabastusi, ja milgi juhtumisel mitte suuremal määral, kui Lepinguosaliste diplomaatilised esitajad.

Käesoleva artikli esimeses lõikes nimetatud eesõigused ja vabastused antakse samuti teistele konsulaarteenistuses seisvatele ametnikkudele, niivõrd kui neil on kutseametnikkude iseloom ja nad selle riigi kodanikud on, kes nad on nimetanud.

Konsulitel ja konsulaaragentidel, samuti ka käesoleva artikli 3. lõikes nimetatud konsulaar-ametnikkudel on õigus teise Lepinguosalise territooriumile tules, oma vallasvara, mööblit ja majapidamise riistu, mis neil tarvitusel, sisse tuua ilma tolli- ja kõigi teiste maksudeta, mis lepinguosaliste riikide poolt vallasvara siseseveel võetakse. See eeskiri ei maksa tarvitusainete kohta.

Konsuleid, konsulaaragente, konsulaarsekretäre ja -atasheesid, kes on selle riigi kodanikud, kes neid nimetanud, ei või arreteerida ega eeluurimiseks vangistada, välja arvatud süütegude eest, mis nende asupaiga riigi seadusandluse põhjal kuuluvad enam kui aastase vangistuse või suurema karistuse alla.

Konsuli, konsulaaragendi, -sekretäri või teiste konsulaarametnikkude arreteerimise või kohtu alla andmise korral teatab selle riigi valitsus, kelle territooriumil arreteerimine või kohtu alla andmine sündinud, sellest viibimata selle riigi diplomaatilisele esitajale, kes konsulaarametniku nimetanud.

Konsulid, konsulaaragendid, konsulaarsekretärid ja -atasheed, alalised või ajutised, kes

lente à l'exercice. N'est pas considérée comme participation en ce sens, la possession d'actions et d'autres titres similaires. L'exemption ne s'étend pas aux impôts perçus de propriétés immobilières ou de créances hypothéquées, ni à l'impôt perçu des produits de capitaux par voie de déduction ou à l'impôt sur des tantièmes que les consuls touchent comme membres de l'administration d'une entreprise commerciale, industrielle ou professionnelle sise dans l'État où ils exercent leurs fonctions.

En tant qu'il s'agit toutefois de l'exemption des impositions directes, il est bien entendu que seuls les fonctionnaires consulaires de carrière pourront jouir de cette exemption et en aucun cas dans une plus grande étendue que les représentants diplomatiques des Parties Contractantes.

Les privilèges et exemptions mentionnés à l'alinéa 1 du présent article seront également accordés aux autres fonctionnaires du service consulaire, en tant qu'ils auront le caractère des fonctionnaires de carrière et qu'il seront ressortissants de l'État qui les a nommés.

Les Consuls et les Agents consulaires, ainsi que les fonctionnaires consulaires mentionnés à l'alinéa 3 du présent article, seront autorisés, en se transférant sur le territoire de l'autre Partie Contractante, à faire entrer, sans payer des droits de douane, ou toute autre contribution, imposée par les États respectifs à l'occasion de l'importation de biens meubles, d'un mobilier et des ustensiles de ménage pris en usage. Cette disposition ne s'applique pas aux articles de consommation.

Les Consuls, les Agents consulaires, les Secrétaires et les Attachés consulaires, ressortissants de l'État qui les a nommés, ne pourront être mis en état d'arrestation ou d'emprisonnement préventif, excepté pour les infractions qui, en vertu de la législation du pays de la résidence, sont punissables d'une peine d'emprisonnement au-dessus d'une année ou d'une peine plus grande.

En cas d'arrestation ou de mise en accusation d'un Consul, d'un Agent consulaire, d'un Secrétaire ou d'autres fonctionnaires consulaires, le Gouvernement de l'État sur le territoire duquel l'arrestation ou la mise en accusation a eu lieu, en informera sans délai le représentant diplomatique de l'État auquel appartient ledit fonctionnaire consulaire.

Les Consuls, les Agents consulaires, les Secrétaires et les Attachés consulaires titu-

selle riigi kodanikud, kes neid on nimetanud, ei allu nende asupaiga riigi kohtutele, oma ameti talituste suhtes, mis nende poolt toime-
tatud nende riigi konsulaarmääruste järele neile antud õiguste piires.

Artikkel VIII.

Konsulid, konsulaaragendid, konsulaarsekretärid ja -atashed peavad järgnema kutsetele tunnistajaks tulla, mis neile ametliku kirjava-
hetuse kujul ja ilma karistuse kohaldamiseta mitteilumise korral saadetakse nende asukoha riigi kohtute poolt.

Kui konsulid ja konsulaaragendid on konsulaaride ja konsulaaragentuuride juhatajad ja neid nimetanud riigi kodanikud, siis võivad nad igatahes mitteilumise seaduslikele vabandavate põhjustena ette tuua takistusi, mis järgnevad haigusest või teenistuse tungivatest vajadustest, välja arvatud juhtumised, mil nende tunnistuse andmist nõutakse kriminaal-
asjus süütegude kohta, mis konsuli asupaiga riigi seadusandluse järele kuuluvad enam kui aastase vangistuse või suurema karistuse alla.

Juhtumisel, kui konsulid ja konsulaaragendid eelnimetatud põhjustel kohtusse ei ilmu, lähevad kohtuvõimud nende teenistuskoh-
ta või elukohta, et oma riigi seadusandluses ettenähtud kujul neilt kirjallike seletusi nõu-
tada või suusõnalisi tunnistusi vastu võtta.

Konsulid, konsulaaragendid, konsulaarsekretärid ja teised konsulaarametnikud, selle riigi kodanikud, kes neid nimetanud, võivad keelduda neil hoiulolevaid dokumente esita-
mast või näitamast, põhjendades seda riigi saladusega.

Juhtumisel, kui kohtuvõimud käesolevas artiklis ettenähtud vabandust ja erandust põh-
jendatuks ei tunnista, ei või nad tähendatud konsulaarametnikkude vastu mingisugust sunniabinõu tarvitusele võtta, vaid niisugused raskused tulevad lahendada diplomaatilisel teel.

Artikkel IX.

Konsulaararhiivid on alati puutumatud ja kohalikud võimud ei või milgi ettekäändel neis olevaid raamatuid, pabereid ja teisi asju järele vaadata ehk ära võtta. Need raamatud,

laire ou intérimaires, ressortissants de l'État qui les a nommés, ne seront pas justiciables des tribunaux de l'État de leur résidence à raison des actes de leurs fonctions, accom-
plis par eux dans les limites des attributions qui leur sont reconnues par le règlement consulaire de leur pays.

Article VIII.

Les Consuls, les Agents consulaires, les Secrétaires et les Attachés consulaires de-
vront déférer aux invitations qui leur seront adressées sous forme de correspondance officielle et sans menace de sanctions pénales en cas de non comparution, par les tribunaux de l'État de leur résidence à l'effet de comparaître comme témoins.

Les Consuls et les Agents consulaires, à condition qu'ils soient Chefs de Consulat et d'Agence consulaire et ressortissants de l'État qui les a nommés, pourront toute-
fois faire valoir, comme motifs légitimes d'excuse, les empêchements résultant d'une maladie ou de nécessités urgentes du service excepté dans le cas où leur témoignage serait requis dans les affaires pénales concernant les infractions qui, en vertu de la législation du pays de la résidence, sont punissables d'une peine de prison au-dessus d'une année ou d'une peine plus grande.

Dans le cas où, pour les raisons précitées, les Consuls et les Agents consulaires ne se présenteraient pas devant les tribunaux, les autorités judiciaires se rendront à leurs bureaux ou à leurs habitations afin de leur demander une déposition par écrit sous la forme prévue par la législation du pays ou de recueillir leur témoignage.

Les Consuls, les Agents consulaires, les Secrétaires et les autres fonctionnaires consulaires, ressortissants de l'État qui les a nommés, pourront se refuser à déposer ou à produire des documents dont ils seraient détenteurs en opposant le secret d'État.

Au cas où les autorités judiciaires n'admettraient pas comme fondées l'excuse et l'exception prévues par le présent article, elles devront s'abstenir de toute mesure coercitive à l'égard des fonctionnaires consulaires susnommés, toutes les difficultés de cette nature devant être réglées par la voie diplomatique.

Article IX.

Les archives consulaires seront inviolables en tout temps et les autorités locales ne pour-
ront, sous aucun prétexte, visiter ou saisir les livres, les papiers et autres objets qui en

paberid ja teised asjad peavad alati täiesti eraldatud olema raamatutest ja paberitest, mis puutuvad kaubandusesse ja tööstusesse, mille alal konsulaarametnikud võivad tegevdada, kui ka nende eradokumentidest.

Konsulaatide ja konsulaaragenduuride ametlikud ruumid on igal ajal puutumatud. Kohalikud võimud ei või ühelgi ettekäändel — välja arvatud juhtumine, kus asi puutub süüteo jälgimisse, mis asupaiga riigi kohaliku seadusandluse järele kuulub enam kui aastase vangistuse või suurema karistuse alla — tungida ametlikkudesse ruumidesse, ja milgi juhtumisel ei või nad järele vaadata ehk ära viia sealolevaid ametlikke pabereid.

Arusaadavalt ei või konsulaarruumid milgi juhtumisel asiilikohaks olla.

Kui konsul või konsulaaragent, keda kohalik kohtu- ja administratiiv-võim on palunud temal olevaid käesoleva konventsiooni artikkel VIII-da 4. lõikes ette nähtud dokumente välja anda või ette näidata, seda keeldub tegemast, siis ei või kohtu- ega administratiiv-võim selle konsulaarametniku vastu mingit sunniabinõu tarvitusele võtta, kuna sellelaadised raskused tulevad lahendada diplomaatilisel teel.

Artikkel X.

Mõlema Lepinguosalise konsulitel ja konsulaaragentidel on õigus oma riigi kodanikke toetada ja rahvusvahelise õiguse ning kommete järgi oma võimu piirides oma riigi kodanikkude kõiki õigusi ja huviseid kaitsta.

Selleks võivad nad kõigi oma ringkonna kohtu- ja administratiiv-võimude ees protestiga esineda mõlema riigi vahel sõlmitud lepingute või konventsioonide igasuguse rikkumise ja kõige ülekohtu vastu, mille üle nende kodanikud võiksid kaebada. Kui nende ringkonna kohalikud võimud nende avaldusi vastu ei võta, siis võivad nad ainult sel korral otsekohe selle riigi valitsuse poole pöördada, kus nad asuvad, kui nende riigil seal diplomaatiline esitaja puudub.

Artikkel XI.

Kummagi Lepinguosalise konsulitel, konsulaaragentidel, konsulaarsekretäridel ja -atašeedel, niivõrd kui nad selleks on volitatud selle riigi võimude poolt, kes neid nimetanud, on õigus:

font partie. Ces livres, papiers et autres objets devront toujours être complètement séparés des livres et papiers relatifs au commerce ou à l'industrie que pourraient exercer les fonctionnaires respectifs et de leurs documents privés.

Les locaux officiels des consulats et des agences consulaires seront en tout temps inviolables. Les autorités locales ne pourront sous aucun prétexte, — excepté le cas où il s'agit de poursuivre une infraction qui en vertu de la législation locale du pays de la résidence est punissable d'une peine d'emprisonnement au-dessus d'une année ou d'une peine plus grande — pénétrer dans les locaux officiels et dans aucun cas ne pourront visiter ou saisir les papiers officiels qui s'y trouvent.

Il est bien entendu que les locaux consulaires ne pourront dans aucun cas servir de lieu d'asile.

Si un Consul ou un Agent consulaire requis par l'autorité judiciaire ou administrative locale de se dessaisir de pièces (prévues à l'alinéa 4 de l'Article VIII de la présente convention) qu'il détient ou de les produire se refuse à le faire, l'autorité judiciaire ou administrative ne pourra user à l'égard du fonctionnaire consulaire d'aucune mesure coercitive, les difficultés de cette nature devant être réglées par la voie diplomatique.

Article X.

Les Consuls et les Agents consulaires des Parties Contractantes sont admis à protéger leurs nationaux et à défendre, en vertu du droit et des usages internationaux, et dans les limites de leur compétence, tous les droits et intérêts des ressortissants de leur pays.

Dans ce but, ils pourront s'adresser à toutes les autorités aussi bien judiciaires qu'administratives de leur circonscription pour réclamer contre toute infraction aux traités et conventions existant entre les deux pays et contre tout abus dont leurs nationaux auraient à se plaindre. Si la réclamation n'était pas accueillie par les autorités locales de leur circonscription, ils ne pourront avoir recours directement au Gouvernement de l'État dans lequel ils résident qu'en l'absence de tout représentant diplomatique de leur pays.

Article XI.

Les Consuls, les Agents consulaires, les Secrétaires et les Attachés consulaires de chacune des Parties Contractantes, en tant qu'ils y seront autorisés par les autorités de l'État qui les a nommés, auront le droit:

(1) oma kantseleis ja oma riigi laevadel kõikisugu avaldusi vastu võtta, mida võiksid teha laevajuhid, ekipaashi liikmed, reisijad, ärimehed või mõni teine oma riigi kodanik;

(2) oma kantseleis, poolte asukohas ja oma riigi laevadel vastu võtta, valmistada ja legaliseerida oma kodanike ühepoolseid juriidilisi akte ja testamentlikke korraldusi, samuti ka igasugu kahepoolseid juriidilisi tehinguid, milles ainult oma kodanikud figureerivad, või jälle omamaalased ühes teiste isikutega, kes konsuli asupaiga riigi, või mõne kolmanda riigi kodanikud;

(3) oma kantseleis ja oma riigi laevadel ühepoolseid ja kahepoolseid juriidilisi tehinguid vastu võtta, valmistada ja legaliseerida, missugustes esinevad ainult nende asupaiga riigi või mõne kolmanda riigi kodanikud, tingimusel, et need tehingud käsitaksid õigusi ja varandusi, mis asuvad, ehk asju, mida tuleb korraldada või mille juriidilised tagajärjed avalduvad selle riigi territooriumil, kuhu kuulub konsul ehk konsulaaragent, kelle poole nende tehingutega pöördud;

(4) tõlkida ja legaliseerida igasugu tehinguid ja dokumente, mis oma riigi ehk konsuli asupaiga riigi ametivõimude ehk ametnikkude poolt välja antud; neil tõlgetel on mõlemas riigis samasugune jõud ja sama väärtus, kui oleksid nad kummagi riigi avalikkude ametnikkude või vannutatud tõlkide poolt valmistatud.

On mõeldav, et ülaltoodud eeskirjad ei ole maksvad kahepoolsete juriidiliste tehingute kohta, mis puutuvad omandusõiguse üleandmisesse ehk millel otstarbekas on konsuli või konsulaaragendi asukoha riigi territooriumil asuvate kinnisvarade koormastamine.

Käesoleva artikli põhjal konsulite ja konsulaaragentide poolt valmistatud aktide ära kirjad, väljavõtted ja väljendised, mis nimetatud konsulaaragentide poolt tarvilises korras kinnitatud ja konsulaadi ehk konsulaaragentuuri pitserit kannavad, on mõlema Lepinguosalise kohtutes ja väljaspool kohut samal määral maksvad, kui originaalid, ja nad on niisama autentilised ja jõulised, kui nad oleksid tehtud ühe või teise riigi notari või kohtuametniku poolt, tingimusel, et need aktid oleksid kokku seatud selle riigi seadustes nõutud kujul, kes konsuli või konsulaaragendi nimetanud, ja et need, nagu originaalidki, oleksid tempelmaksustatud ja registreeritud,

1. de recevoir dans leur chancellerie et à bord des navires de leur nation, toutes déclarations que pourront avoir à faire les capitaines, les gens de l'équipage, les passagers, les négociants, ainsi que tous autres ressortissants de leur pays;

2. de recevoir, de dresser et de légaliser dans la chancellerie, au domicile des Parties et à bord des navires de leur nation, des actes juridiques unilatéraux et des dispositions testamentaires de leurs nationaux ainsi que tous les actes juridiques bilatéraux où figurent seulement leurs nationaux ou bien leurs nationaux et d'autres personnes, ressortissant au pays de leur résidence ou à une tierce puissance;

3. de recevoir, de dresser et de légaliser dans la chancellerie et à bord des navires de leur nation, des actes juridiques unilatéraux et bilatéraux où figurent seulement des ressortissants du pays de la résidence ou d'une tierce puissance, pourvu que ces actes aient rapport à des droits et biens situés ou à des affaires à traiter ou qui sont destinés à produire des effets juridiques sur le territoire de la nation à laquelle appartient le Consul ou l'Agent consulaire par devant lequel ils sont passés;

4. de traduire, de légaliser toute espèce d'actes et de documents émanés des autorités ou fonctionnaires de leur pays ou du pays de la résidence; ces traductions auront dans les deux pays la même force et la même valeur que si elles eussent été faites par des fonctionnaires publics ou les interprètes jurés de ces deux pays.

Il est entendu que les stipulations ci-dessus ne seront pas applicables aux actes juridiques bilatéraux concernant le transfert du droit de propriété ou ayant pour but de grever les immeubles situés sur les territoires de l'État de la résidence du Consul ou de l'Agent consulaire.

Les copies, extraits et expéditions des actes dressés en vertu du présent article par les Consuls et Agents consulaires, dûment légalisés par lesdits fonctionnaires consulaires et scellés du sceau du consulat ou des agences consulaires feront foi, tant en justice que hors de justice, soit dans l'une, soit dans l'autre des Parties Contractantes au même titre que les originaux et auront le même caractère d'authenticité et la même force probante que s'ils avaient été passés par devant un notaire ou un officier public de l'ordre judiciaire de l'un ou de l'autre pays, pourvu que ces actes aient été rédigés dans les formes requises par les lois

ning et oleks täidetud kõik teised vorminõuded, mis selles riigis maksvusel, kus akt täitmisele tuleb.

Juhtumisel, kui kummagi Lepinguosalise konsulaadi või konsulaaragentuuri kantsleis tehtud akti ärakirja, väljavõtte ja väljendise algupärasuse suhtes kahtlus tõuseb, ei või asjasthvitatud isikule tema palve peale võrdlust originaaliga keelata, kusjuures viimane võib isiklikult selle võrdluse juures viibida, kui ta seda tarviliseks peab.

Artikkel XII.

Kummagi Lepinguosalise konsulid ja konsulaaragendid võivad valmistada oma riigi kodanikkude sündimis- ja surmatunnistusi, niivõrd kui nad selleks on volitatud neid nimeanud riigi seaduste ja määruste järele.

Arusaadavalt ei või käesolev eeskiri ära muuta asukoha riigi kohalikkude seaduste läbi asjaosalistele isikutele pealepandud kohustust kohalikkudele võimudele sündimis- ja surmajuhtumistest teatada.

Artikkel XIII.

Kummagi Lepinguosalise konsulitel ja konsulaaragentidel on õigus, vastavalt neid nimeanud riigi konsulaarmäärustele, välja anda passe ja teisi isiklikke dokumente, kui ka viiserida passe ja kaupade päritolu või väljasaatekohta määravaid tunnistusi ja teisi analoogilisi pabereid.

Artikkel XIV.

Lepinguosalisel kohustuvad vastastikku palve peale välja andma teise Lepinguosalise kodanikkudesse puutuvaid, nõuetaval viisil kinnitatud väljendisi sündimis-, abieluastumise- ja surmaaktidest, laste tunnustamise ja legitimeerimise akte, samuti ka adopteerimise akte, mis käivad teise Lepinguosalise kodanikku kohta.

Nende ekspeditsioonide valmistamine ja kättetoimetamine sünnib kummaski riigis seal tarvitusel oleva kujul, maksude tasumisel, mis ette nähtud seal maksvates seadustes ja määrustes, ja seda toimetatakse selle Lepinguosalise konsulaatide ja konsulaaragentuuride kaudu, kes neid palunud. Väljendiste valmistamine ja kättetoimetamine sünnib siiski maksuta, kui Lepinguosalisel neid küsivad diplomaatilisel teel ametlikuks otstarbeks või puudustkannatavate isikute jaoks.

de l'État auquel appartient le Consul ou l'Agent consulaire, et aient été ensuite soumis de même que les originaux au timbre et à l'enregistrement ainsi qu'à toutes les autres formalités qui régissent la matière dans le pays où l'acte doit recevoir son exécution.

Dans le cas où un doute s'élèverait sur l'authenticité de la copie, de l'extrait ou de l'expédition d'un acte dressé à la chancellerie des consulats ou des agences consulaires respectives, on ne pourra en refuser la confrontation avec l'original à l'intéressé qui en fera la demande et qui pourra assister à cette collation s'il le juge convenable.

Article XII.

Les Consuls et les Agents consulaires de chacune des Parties Contractantes pourront, en tant qu'ils y seront autorisés par les lois et règlements de leur pays, dresser des actes de naissance et de décès des ressortissants de l'État qui les a nommés.

Il est bien entendu que la présente stipulation ne peut nullement altérer l'obligation imposée par les lois territoriales aux particuliers de faire des déclarations de naissance et de décès aux autorités locales.

Article XIII.

Les Consuls et les Agents consulaires de chacune des Parties Contractantes auront, conformément au règlement consulaire de l'État qui les a nommés, le droit de délivrer les passeports et autres documents personnels ainsi que de viser les passeports, les certificats constatant l'origine ou la provenance des marchandises et d'autres pièces analogues.

Article XIV.

Les Parties Contractantes s'engagent réciproquement à se délivrer, sur demande, des expéditions dûment légalisées des actes de naissance, de mariage et de décès, des actes de reconnaissance et de légitimation d'enfants naturels, ainsi que des actes d'adoption concernant les ressortissants de l'autre partie.

La rédaction et la communication des dites expéditions auront lieu dans la forme usitée dans chaque pays contre le paiement des taxes prévues par les lois et règlements qui y sont en vigueur et par l'intermédiaire des consulats et des agences consulaires de la Partie Contractante qui en aurait fait la demande. La rédaction et la communication en auront toutefois lieu sans frais, quand les expéditions en question seront réclamées par la voie diplomatique pour les besoins officiels des Parties Contractantes ou en faveur des personnes indigentes.

Artikkel XV.

Kummagi Lepinguosalise kodanikkude poolt teise Lepinguosalise territooriumile jäetud päranduste asjus peetakse järgmisi eeskirju silmas:

§ 1. Kummagi Lepinguosalise kodanikud võivad teise Lepinguosalise territooriumil ühediõiguslikult viimase kodanikkudega pärida varandusi, mis neile selles riigis seaduse või testamendi põhjal on pärandatud, ja nende valdamisele asuda.

§ 2. Eestlaste pärandused Austrias ja austerlaste omad Eestis ei lange kõrgemate ega muude maksude alla, kui oma kodanikkude pärandused.

§ 3. Vallasvaradesse puutuvate pärimisõiguste asjus on otsustusvõimulised selle riigi võimud, kelle kodanik surnu oli.

Pärimisõigusteks loetakse: testamendita pärimine, õigus sundosa peale, testamentlik pärimine, annetamine surma puhul ja legaat.

Juhtumisel, kui vallaspäranduse kohta esitatakse nõudmisi teistel juriidilistel alustel selle riigi kodanikkude poolt, kus pärandatud varandused asuvad, kuulub otsusetegemine niisuguses asjas viimase riigi võimudele, kes kohalduvad selles riigis maksvaid seadusi.

§ 4. Kõigis kinnispärandusse puutuvates küsimustes kuulub otsustamine selle riigi võimudele, kus need kinnisvarad asuvad.

§ 5. Varandused, mille kohta surnul ei olnud õigust korraldusi teha surma juhtumiseks (fideikomiss), käivad selle riigi seaduste alla, kus nad asuvad.

Needsamad seadused on maksvad avalik-õiguslike kitsenduste kohta, mille objektiks on pärandus või tema osad.

§ 6. Kui surnust järelejäänud varandust tema riigi seaduste põhjal tuleb lugeda pärijata varanduseks, siis käib niisugune varandus kui pärijata pärandus selle riigi seaduste alla, kelle territooriumil ta asus pärandusjätja surma silmapilgul.

Pärijata varanduseks loetakse varandus, mis selle riigi seaduste põhjal, kelle kodanik surnu oli, muude pärijate puudusel seadusepäraselt riigi või mõnesuguse muu juriidilise isiku kätte läheb.

§ 7. Juhtumisel, kui kompetents päranduste asjus käesoleva artikli paragrahv 3-da järele, kuulub pärandusjätja kodakondsetele ametivõimudele, tuleb selle riigi võimudel, kus pärandusvara asub, talitada päranduse

Article XV.

En matière de succession laissée par les ressortissants d'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre Partie, les prescriptions suivantes seront observées:

§ 1. Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes seront, dans le territoire de l'autre, admis à l'égal des nationaux à succéder aux biens qui leur seront déferés dans cet État en vertu de la loi ou du testament, et d'en prendre possession.

§ 2. Les successions des Estoniens en Autriche et des Autrichiens en Estonie ne seront pas frappées de droits de mutation autres et plus élevés que les successions des nationaux.

§ 3. Les décisions concernant les droits successoraux, quant aux biens meubles, seront de la compétence des autorités de l'État dont le défunt était ressortissant.

Seront entendus par droits successoraux: la succession ab intestat, le droit de la réserve, la succession testamentaire, la donation à cause de mort et le legs.

Dans le cas où à l'égard de la succession mobilière seront présentées des prétentions fondées sur un autre titre juridique de la part des ressortissants de l'État où sont situés les biens successoraux, la décision en appartiendra aux autorités de cet État qui appliqueront les lois qui y sont en vigueur.

§ 4. La décision de toute question relative à la succession immobilière sera de la compétence des autorités de l'État où les biens immobiliers sont situés.

§ 5. Les biens dont le défunt n'était pas libre de disposer à cause de mort (fidéicommiss) seront soumis aux lois de l'État dans lequel ils sont situés.

Les mêmes lois seront applicables aux restrictions de droit public dont l'héritage ou ses parties se trouveraient être l'objet.

§ 6. Si les biens laissés par le défunt sont en vertu de ses lois nationales en déshérence, ils seront soumis comme héritage en déshérence aux lois de l'État sur le territoire duquel ils se trouveront au moment de la mort du de cujus.

Sont à considérer comme biens en déshérence, les biens qui par effet des lois nationales du pays du défunt, à défaut d'autres successibles, reviendraient de droit, soit à l'État, soit à quelque autre personne morale.

§ 7. Dans le cas où la compétence en matière de succession est, selon le paragraphe 3 du présent article, réservée aux autorités nationales du de cujus, les autorités de l'État où se trouvent les biens successoraux, sur

suhtes, kui seda palub mõni viimase riigi kodanik või alaliselt selle riigi piirides asuv isik, kes on samme astunud oma pärimisõiguste tunnustamiseks samal viisil, kui oleks see pärandus jäetud oma riigi kodaniku poolt, käsitades sellejuures siiski selle riigi seadusi, kelle kodakondsusesse surnu kuulus.

Seda talitusviisi tuleb tarvitada siiski ainult sel juhtumisel, kui ükski teine pärija, kellele nõuetaval viisil asjast teatatud, vastuvaidlust ei tõsta.

§ 8. Kui kummagi Lepinguosalise kodanik sureb, jättes kogu oma päranduse või osa sellest teise Lepinguosalise territooriumile, siis piirduvad selle viimase ametivõimud põhimõtteliselt sellega, et kindlustavad pärandusse kuuluva varanduse alalhoidmist ja kaitsevad oma kodanikkude, oma riigi elanikkude kui ka fiskuse pärimisõigusi ning nõudmisi.

§ 9. Kummagi Lepinguosalise kodaniku poolt teise Lepinguosalise territooriumile jäetud päranduse avanemise puhul on kohalikud ametivõimud kohustatud sellest viibimata teatama surnu kodakondsuse riigi lähemale konsulaarametivõimule; võimaluse piires esitavad kohalikud ametivõimud ühtlasi sellele konsulaarametivõimule neil olemasolevad andmed pärandusmassi koosseisu kohta, pärijate isikute ja elukoha, surmajahtumiseks tehtud korralduse olemasolu, samuti ka nimetatud ametivõimude poolt päranduse alalhoidmiseks tarvituselevõetud abinõude kohta.

Kui konsulaarametivõim on esimesena päranduse avanemisest teada saanud, siis peab ta samal viisil sellest kohalikkudele ametivõimudele teatama.

Vallaspärandusele paneb konsulaarametivõim pitsatid peale, seab kokku vallasvara inventuuri ja võtab enese peale päranduse valitsemise ja likvideerimise. Et kergendada kohalikkude ametivõimude kaastööd piirides, mis-sugustes need ametivõimud — käesoleva artikli § 8-da järgi — on kutsutud tarvitusele võtma abinõusid pärimisnõudmiste ja õiguste kindlustamise eesmärgiga, peab konsulaarametivõim kohaliku ametivõimu vähemalt 24 tundi ette informeerima igast sammust, mida ta kavatseb ette võtta päranduse asjus.

§ 10. Konsulaarametivõim ja kohalik ametivõim teatavad teineteisele vastastikku järele küsimise peale kõik asjaolud, mis-sugustel tähtsust pärimisõiguste maksustamiseks. Pä-

la demande d'une personne, ressortissante du pays ou y domiciliée, qui aura fait valoir ses droits successoraux, agiront à l'égard de la succession de la même manière que si elle était laissée par un national, en appliquant toutefois les lois du pays auquel appartenait le défunt.

Cette procédure ne sera cependant appliquée que dans le cas où aucun des autres héritiers dûment avertis n'élèverait de protestations.

§ 8. Si un ressortissant de l'une des Parties Contractantes décède en laissant la totalité ou une partie de sa succession sur le territoire de l'autre Partie, les autorités de cette dernière se borneront en principe à assurer la conservation des biens dépendant de la succession, et à sauvegarder les droits successoraux et les prétentions de ses propres ressortissants, des habitants du pays, ainsi que du fisc.

§ 9. En cas d'ouverture d'une succession laissée par un ressortissant de l'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre, les autorités locales seront tenues d'en aviser immédiatement la plus proche autorité consulaire de la nation du défunt; dans la mesure du possible, les autorités locales communiqueront en même temps à l'autorité consulaire, les renseignements éventuels sur le contenu de l'hoirie, sur les personnes des héritiers, sur leur résidence, sur l'existence d'une disposition à cause de mort, ainsi que sur les mesures relatives à la conservation de la succession qui ont été prises par les dites autorités.

Si c'est l'autorité consulaire qui était d'abord informée de l'ouverture de la succession, elle en renseignera de la même façon les autorités locales.

En ce qui concerne la succession mobilière, l'autorité consulaire apposera les scellés, dressera l'inventaire des biens mobiliers et s'occupera de l'administration et de la liquidation de la succession. Afin de faciliter la coopération des autorités locales dans les limites où — conformément au paragraphe 8 du présent article — les dites autorités sont appelées à prendre des dispositions visant la sauvegarde des prétentions et des droits successoraux, l'autorité consulaire devra informer l'autorité locale de toute disposition qu'elle a l'intention de prendre au sujet de la succession au moins vingt-quatre heures d'avance.

§ 10. L'autorité consulaire et l'autorité locale se communiqueront mutuellement, sur demande, toutes les circonstances importantes pour la taxation des droits successoraux.

randusvara väljaandmine seaduspäraselt kinnitatud pärijatele või selle saatmine välismaale võib sündida ainult pärast seda, kui on rahuldatud või küllaldaselt tagatud pärandusmaksud, pärandusvara vastu esitatud nõudmised, samuti selle riigi, kus pärandusvara asub, kodanikkude ja seal alaliselt asuvate isikute vastuvaidlemata pärimisõigused.

Konsulaarametivõim võib siiski päranduse tombust ette välja maksta surnu viimase haiguse ja matuse kulud, teenijate tasud, viimase poolaasta eest maksta olevad üürid, kohtu- ja konsulaar- ning muud sama iseloomuga lõivud, samuti tungiva vajaduse korral surnu perekonna tarvilised ülespidamise kulud. Ometi ei või päranduse võlausaldajad vastu seista pärandusvara väljaandmisele, kui neil 9 kuu jooksul pärast pärandusjätja surma korda ei lähe kindlaks teha, et nende nõudmised on kas pärijate poolt õigeks võetud või tunnustatud seadusjõusseastunuks kohtuotsusega ehk vähemalt korrapäraselt esitatud asjaomasele koh- tuvõimule.

§ 11. Kõigis küsimustes, mis võivad üles kerkida ühenduses kummagi Lepinguosalise kodanikkude poolt teise Lepinguosalise territooriumile jäetud päranduste avanemise, valitsemise ja likvideerimisega, esitavad vastavad konsulaarametnikud täisõiguslikult äraolevaid pärijaid, ja neid tunnustatakse nende ameti tõttu pärijate volinikkudena, ilma et nad oleksid kohustatud oma ülesannet tõestama mingisuguse erilise volitusega, niivõrd kui tähendatud pärijad ei ole nimetanud enesele teisi volinikke ja niivõrd kui nad on selle riigi kodanikud, kelle poolt konsulaarametnikud nime- tatud.

On siiski mõeldud, et kuna konsulaar- ametnikke loetakse nende kodakondsete voli- nikkudeks, siis ei tohi neid kunagi isiklikult segada protsessisse mingisuguses pärandusse puutuv asjaoludeasjas.

§ 12. Lepinguosaliste konsulaarametnikud otsustavad erandita inventuuri kokkuseadmise ja muude harilikult ette võetavate talituste üle päranduste alalhoidmiseks ja likvideerimiseks, mis on järele jäänud nende kodakondsetelt meremeestelt, laevareisijalt või muudelt reisi- jalt, kes surnud sõidu ajal kas sadamas, maal või laeval.

La délivrance des biens successoraux aux héritiers dûment légitimés ou leur envoi à l'étranger n'aura lieu qu'après que seront satisfaits ou suffisamment garantis les taxes successorales, les prétentions formulées contre les biens de la succession ainsi que les droits successoraux incontestables des ressortissants de l'État où se trouvent les biens de la suc- cession, et des personnes y domiciliées.

L'autorité consulaire pourra cependant payer d'avance sur la masse de l'héritage, les frais de dernière maladie et d'enterrement du défunt, les salaires des domestiques, les loyers d'as pour le dernier semestre, les taxes judiciaires et consulaires et autres taxes de la même nature, ainsi que, en cas de besoin urgent, les dépenses nécessaires d'entretien de la famille du défunt. Toutefois les créanciers de la succession ne pourront pas s'opposer à la délivrance des biens de la succession si, dans le délai de neuf mois à partir du décès du de cuius, ils n'arrivent pas à établir que leurs prétentions ont été ou bien reconnues par les héritiers ou bien approuvées par une décision judiciaire passée en force de chose jugée ou au moins régulièrement déposées devant l'autorité judiciaire compétente.

§ 11. Dans toutes les questions auxquelles pourront donner lieu la dévolution, l'admini- stration et la liquidation des successions lais- sées par les ressortissants de l'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre, les fonctionnaires consulaires respectifs re- présenteront de plein droit les héritiers absents et seront reconnus d'office comme leurs fondés de pouvoirs sans qu'ils soient obligés de prouver leur mission par un mandat spécial pour autant que lesdits héritiers n'aurent pas institué d'autres mandataires et seront ressortissants de l'État qui a nommé les fonctionnaires consulaires.

Il est bien entendu que les fonctionnaires consulaires étant considérés comme fondés de pouvoir de leurs nationaux ne pourront jamais être personnellement mis en cause relativement à toute affaire concernant la succession.

§ 12. Les fonctionnaires consulaires des Parties Contractantes connaîtront exclusive- ment des actes d'inventaire et d'autres opéra- tions pratiquées pour la conservation et la liquidation des successions laissées par les gens de mer, les passagers et autres voyageurs de leur pays décédés pendant la traversée, soit dans le port, soit à terre, soit à bord d'un navire.

Artikkel XVI.

Konsulitel ja konsulaaragentidel on õigus teostada väikeste laste, nõdrameelsete ja muude täisõigusteta isikute kaitset, kui need on nimetatud konsulaarametnikkude riigi kodanikud; seks otstarbeks on neil konsulaarametnikkudel õigus tarvitusele võtta, kohaliku seadusandluse piirides, kõiki tarvilikke abinõusid, mida nemad kasulikuks peavad.

Artikkel XVII.

Lepinguosaliste konsulitel ja konsulaaragentidel on õigus igasugust abi ja toetust anda oma riigi kaubalaevadele, mis nende konsulaaringkonna sadamates viibivad.

Seks otstarbeks võivad nad minna isiklikult või saata oma esitajaid oma riigi kaubalaevadele, pärast seda, kui need laevad vaba läbikäimise loa on saanud.

Nad võivad üle kuulata kaptenid ja ekpaashi, läbi vaadata laeva paberid, teateid vastu võtta — vastavalt käesoleva konventsiooni artikkel XI-da eeskirjadele — nende reisi, sihtkoha ja sõidul ettetulnud juhtumuste kohta, kokku seada kaubadeklaratsioon (manifeste) ja hõlbustada oma riigi kaubalaevadele klaarimist, samuti kaasa minna laevajuhil ja laevameestega asupaiga riigi kohtute ette ja ametiasutustesse, et neile tõlgiks ja vahemeheks olla nende asjade ajamisel või palvete esitamisel.

Kohtu-ega administratiivametnikud, samuti tolliametnikud ja agendid ei tohi, merisadamates, kus asub ühe Lepinguosalise konsul või konsulaaragent, toime panna kaubalaevadel ei läbiotsimisi ega järeelvaatusi, välja arvatud harilikud tolli ja tervishoiu järeelvaatused, ei arreteerimisi, vangistusi ega muid ametitalitusi, mis sunniabinõusid vajaliseks teevad, ilma et nad sellest enne niisugust toimingut või, tungivuse korral, toimingu teostamise silmapilgul ei oleks teatanud selle riigi konsulile või konsulaaragendile, millele kuulub laev, et nimetatud konsul või konsulaaragent saaks järeelvaatuse juures viibida. Samuti peavad nad õigel ajal konsulile või konsulaaragendile tarvilise teadaande saatma, et see võiks viibida seletuste andmise juures, mida laevajuhitidel või ekpaashi liikmetel tuleb anda asupaiga riigi kohtute või administratiiv-võimude ees.

Article XVI.

Les Consuls et les Agents consulaires seront admis à exercer la protection des enfants mineurs, des faibles d'esprit et d'autres incapables, ressortissants de l'État auquel appartiennent lesdits fonctionnaires consulaires; à cet effet, ces derniers auront le droit de prendre, dans les limites de la législation locale, toutes les mesures nécessaires qu'ils jugeront utiles.

Article XVII.

Les Consuls et les Agents consulaires des Parties Contractantes auront le droit de porter tout secours et toute assistance aux navires de commerce de leur nation séjournant dans les ports maritimes de leur circonscription consulaire.

Dans ce but, ils pourront aller personnellement ou envoyer des délégués à bord des navires de commerce de leur nation après que ces navires auront été admis en libre pratique.

Ils pourront interroger les capitaines et l'équipage, examiner les papiers du bord, recevoir conformément aux stipulations de l'article XI de la présente Convention, les déclarations sur leur voyage, leur destination et les incidents de la traversée, dresser les manifestes et faciliter l'expédition de leurs navires de commerce, enfin accompagner les capitaines et les gens de l'équipage devant les tribunaux et dans les bureaux de l'administration du pays pour leur servir d'interprètes et d'agents dans les affaires qu'ils auront à suivre ou les demandes qu'ils auront à former.

Les fonctionnaires de l'ordre judiciaire et administratif, ainsi que les officiers et agents de la douane du pays ne pourront — dans les ports maritimes où réside un Consul ou Agent consulaire de l'une des Parties Contractantes — opérer à bord des navires de commerce ni recherches ni visites autres que les visites ordinaires de douane et de santé, ni arrestation, ni emprisonnement ou autre fonction officielle nécessitant les moyens de contrainte, sans prévenir auparavant ou, en cas d'urgence, au moment même de la perquisition, le Consul ou Agent consulaire de la nation à laquelle le bâtiment appartient, afin qu'il puisse assister à la visite. Ils devront également donner en temps opportun au Consul ou à l'Agent consulaire, les avis nécessaires pour qu'il puisse assister aux déclarations que les capitaines et les équipages auraient à faire devant les tribunaux ou administrations du pays.

Eelnimetatud juhtumistel konsulitele või konsulaaragentidele saadetalval kutsel tähen- datakse ära täpne tunniag, ja kui konsulid või konsulaaragendid niisuguse kutse peale isiklikult kohale ei ilmu või oma esitajat ei saada, siis asutakse toimingu täitmisele ilma nende juuresolekuta. Kohalikud asjaomased ametivõimud on siiski kohustatud viibimata teatama konsulile või konsulaaragendile igast järeelvaatusest või muust ametitalitusest, mil- lest on kõne eelmises lõikes, ja mis on toime pandud nende äraolekul, ning ühtlasi ära tähendama tungivuse tõsised põhjused; samal kombel peavad nemad talitama, kui konsul või konsulaaragent ei asu sadamas.

Artikkel XVIII.

Kõiges, mis puutub merisadamate korrasse, kaubalaevade laadimise ja väljalaadimise ja kaupade, kraami ning reisijate asjade julgeole- kusse neis sadamates, tuleb kinni pidada kohaliku riigi seadustest, korraldustest ja määrustest, sel selgel tingimusel, et iga ees- õigus ja iga soodustus, mis peaks antama niisuguses sadamas ühe Lepinguosalise poolt enamsoodustatud riigi kaubalaevadele, antaks selles sadamas samuti ka teise Lepinguosalise laevadele. Konsulite ja konsulaaragentide erandita ülesandeks on nimetatud sadamates sisemise korra jalahoid nende riigi kauba- laeval, arvestades selle riigi seadusandluse poolt ettenähtud piiridega, kelle poolt nad on nimetatud; nemad lahendavad ise, vasta- valt oma riigi seadustele, igat laadi tüliküsi- musi, mis võivad tekkida niisuguste laevade laevajuhtide, juhtkonna ja madruste vahel, ning eriti niisuguseid, mis puutuvad palgasse ja vastastikku sõlmitud lepingute täitmisesse.

Kohalikkudel ametivõimudel on õigus vahele segada ainult siis, kui laeval tekkinud korra- tused on sarnast laadi, et nad võivad rikkuda avalikku rahu maal või sadamas, või kui neisse on segatud isik, kes ei kuulu laeva ekipaashi. Isegi niisugusel juhtumisel tuleb kohalikkudel ametivõimudel sellest võimalikult ette teatada asjaomasele konsulile või konsulaaragendile.

Kõigil muudel juhtumistel piirduvad eel- nimetatud ametivõimud abianndmisega konsu- litele ja konsulaaragentidele, kui viimased neilt seda paluvad, et hõlbustada neile nende ametikohuste täitmist, nimelt, et arreteerida ja kaubalaevale tagasi saata iga isikut, kes ekipaashi nimekirjas seisab, või — kui see

L'invitation qui sera adressée dans les cas précités aux Consuls ou Agents consu- laires indiquera une heure précise et, si les Consuls ou les Agents consulaires négligeaient de s'y rendre en personne ou de se faire représenter par un délégué, il sera procédé, en leur absence. Les autorités locales compétentes seront toutefois tenues d'informer sans délai le Consul ou l'Agent consulaire de toute visite ou autre fonction officielle dont il est question dans l'alinéa précédent, opérée en leur absence et d'indi- quer en même temps les justes raisons d'ur- gence; elles feront de même lorsque le Con- sul ou l'Agent consulaire ne réside pas dans le port.

Article XVIII.

En tout ce qui concerne la police des ports maritimes, le chargement et le déchargement des navires de commerce et la sûreté des marchandises, biens et effets dans ces ports, on observera les lois, ordonnances et régle- ments du pays sous la condition expresse que tout privilège et toute faveur qui seraient accordés dans un tel port par l'une des Parties Contractantes aux navires marchands de la nation la plus favorisée, seront également accordés dans ce port aux navires de l'autre partie. Les Consuls et les Agents consulaires dans les dits ports, compte tenu des limites prévues par la législation de l'État qui les a nommés, seront chargés exclusivement du maintien de l'ordre intérieur à bord de navires marchands de leur nation; ils régleront eux-mêmes, conformément aux lois de l'État qui les a nommés, les contestations de toute nature qui surviendraient entre le capitaine, les officiers et les matelots de ces navires et spécialement celles relatives à la solde et l'accomplissement des engage- ments réciproques contractés.

Les autorités locales ne pourront inter- venir que lorsque le désordre survenu à bord du navire serait de nature à troubler la tranquillité publique à terre ou dans le port ou quand une personne ne faisant pas partie de l'équipage s'y trouverait mêlée. Même dans ce cas, les autorités locales en donneront avis, si faire se pourra, préalable- ment au Consul ou Agent consulaire compétent.

Dans tous les autres cas, les autorités précitées se borneront à prêter leur appui aux Consuls et aux Agents consulaires, si elles sont requises par eux pour leur faciliter l'accomplissement de leurs fonctions et no- tamment pour faire arrêter et renvoyer à bord du navire de commerce, toute personne

isik ei ole kohaliku riigi kodanik — teda vangikotta viia, kui nimetatud konsulid ehk konsulaaragendid seda mingisugusel põhjusel tarvilikuks peavad; kui vahiallhoidmine peab edasi kestma, siis teatavad sellest nimetatud konsulid ja konsulaaragendid nii pea kui võimalik ametliku kirjaga kohaliku riigi asjaomastele kohtuvõimudele.

Artikkel XIX.

Kui ühe Lepinguosalise valitsuse või kodanikkude päralt olev merilaev hukkub või kinni jookseb teise Lepinguosalise rannal, siis peavad kohalikud võimud sellest viibimata teatama konsulile või konsulaaragendile, kelle ringkonnas õnnetus on sündinud.

Kõiki toiminguid ühe Lepinguosalise kaubalaevade päästmiseks, mis teise Lepinguosalise territoriaalvetes hukkunud või kinni jooksnud, juhivad konsulid või konsulaaragendid.

Kohalikkude võimude vaheleastumine võib sündida kummaski riigis ainult konsulaar-ametnikkude toetamise, korra alalhoidmise ja ekipaashi mittekuuluvate päästjate huvide kindlustamise otstarbel, kui ka selleks, et kindlustada päästetud kaupade sisse- ja väljaveo kohta maksvate eeskirjade täitmist.

Konsulite ehk konsulaaragendite või nende esitajate äraolekul ja kuni nende kohalejõudmiseni peavad kohalikud võimud kõik tarvilised abinõud käsitusle võtma merehädast päästetud isikute kaitseks ja asjade alalhoidmiseks.

Kohalikkude võimude vaheleastumine neil erilistel juhtumistel ei anna põhjust mingisuguste kulude sissenõudmiseks, välja arvatud siiski need kulud, mida tekitab päästetoiming ja päästetud asjade alalhoidmine, ning niisugused, mida samasugustel juhtumistel peavad tasuma enamsoodustatud riigi kaubalaevad.

Kahtluse korral hukkunud laeva riiklikus päritolus kuulub käesolevas artiklis mainitud päästetegevus ainuüksi kohalikkude võimude kompetentsi.

Päästetud kaupade ja kraami pealt ei võeta mingisuguseid tollimakse, kui nad sisenemiseks tarvitamiseks ei lähe.

inscrite sur le rôle d'équipage ou — s'il ne s'agit pas d'un ressortissant du pays — de la conduire en prison chaque fois que pour un motif quelconque lesdits Consuls et Agents consulaires le jugeront nécessaire; si l'arrestation devait être maintenue, lesdits Consuls et Agents consulaires en donneront avis, dans le plus bref délai possible, par une communication officielle aux autorités judiciaires compétentes du pays.

Article XIX.

Lorsqu'un navire de mer, appartenant au Gouvernement ou à des ressortissants de l'une des Parties Contractantes, fera naufrage ou échouera sur le littoral de l'autre partie, les autorités locales devront en avvertir sans retard le Consul ou l'Agent consulaire dans la circonscription duquel le sinistre aura eu lieu.

Toutes les opérations relatives au sauvetage de navires de commerce de l'une des Parties Contractantes qui naufrageraient ou s'échoueraient dans les eaux territoriales de l'autre, seront dirigées par les Consuls ou les Agents consulaires.

L'intervention des autorités locales n'aura lieu dans les deux pays que pour assister les fonctionnaires consulaires, maintenir l'ordre, garantir les intérêts des sauveteurs étrangers à l'équipage et assurer l'exécution des dispositions à observer pour l'entrée et la sortie des marchandises sauvées.

En l'absence et jusqu'à l'arrivée des Consuls ou des Agents consulaires ou de leurs délégués, les autorités locales devront prendre toutes les mesures nécessaires pour la protection des personnes et la conservation des objets qui auront été sauvés du naufrage.

L'intervention des autorités locales dans ces différents cas ne donnera lieu à la perception de frais d'aucune sorte, sauf toutefois de ceux que nécessiteront les opérations de sauvetage, ainsi que la conservation des objets sauvés et de ceux auxquels seraient soumis, en pareil cas, les navires de commerce de la nation la plus favorisée.

En cas de doute sur la nationalité des navires naufragés, les opérations mentionnées dans le présent article, seront de la compétence exclusive de l'autorité locale.

Les marchandises et effets sauvés ne sont sujets au paiement d'aucun droit de douane, à moins qu'ils n'entrent dans la consommation intérieure.

Artikkel XX.

Kõigil juhtumistel, mil ei ole olemas vastupidist kokkulepet laeva peremehe, laeva- prahtija või kinnitaja vahel, lahendatakse avariid, mis kummagi riigi kaubalaevadele merel võivad juhtuda, tulgu nad seejuures vastavatesse sadamatesse vibatahtlikult või sunnilt peatades, nende riigi konsulte või konsulaaragentide poolt, kui mitte selle riigi kodanikud, kus asuvad nimetatud konsulid või konsulaaragendid, või mõne kolmanda riigi kodanikud ei ole huvitatud neist avariidest; viimasel juhtumisel, ning sõbraliku kokkuleppe puudumisel kõikide huvitatud poolte vahel lahendatakse need kohalikkude ametivõimude poolt.

Artikkel XXI.

Kumbki Lepinguosaline kohustub andma peale selle teisele Lepinguosalisele enamsoodustatud riigi käsitluse konsulaatide asutamise suhtes, ning kõiges, mis puutub konsulaar-ametitalituste täitmisesse kui ka vabastuste, õiguste, eesõiguste, puutumatusse ja auavalduste kasutamisesse. Siiski on kokku lepitud, et ükski Lepinguosalistest ei või, kasutades enamsoodustuse klauselist järelduvat õigust, nõuda oma konsulaarametnikkudele muid või suuremaid vabastusi, õigusi, eesõigusi, puutumatus ja auavaldusi, kui need, mis tema enese poolt on antud teise Lepinguosalise konsulaarametnikkudele ja -teenijatele.

Artikkel XXII.

Käesolev konventsioon ratifitseeritakse ja ratifikatsioonikirjad vahetatakse niipea kui võimalik Tallinnas. Ta astub jõusse üks kuu pärast ratifikatsioonikirjade vahetuse päeva.

Artikkel XXIII.

Käesolev konventsioon püsib jõus, kuni ta ühe Lepinguosalise poolt üles öeldakse. Ülesütlemise järelduel kaotab konventsioon maksvuse kuuekuulise tähtaja möödumisel.

Selle kinnituseks on vastavad täisvolinikud käesolevale konventsioonile alla kirjutanud ja selle oma pitseritega varustanud.

Valmistatud kahes eksemplaris, Viinis, 15. oktoobril 1926.

Menning.

Ramek.

Article XX.

Toutes les fois qu'il aura pas de stipulation contraire entre armateurs, chargeurs ou assureurs, les avaries que les navires de commerce des deux pays auraient souffert en mer, soit qu'ils entrent dans les ports respectifs volontairement ou par relâche forcée, seront réglées par les Consuls ou Agents consulaires de leur nation, ou moins que les ressortissants du pays dans lequel résident lesdits Consuls ou Agents consulaires ou ceux d'une tierce puissance ne soient intéressés dans ces avaries; dans ce dernier cas et à défaut du compromis amiable entre toutes les parties intéressées, elles devront être réglées par les autorités locales.

Article XXI.

Chacune des Parties Contractantes s'engage à accorder en outre à l'autre partie en matière d'établissement consulaire, comme en tout ce qui concerne l'exercice des fonctions consulaires, ainsi que la jouissance des exemptions, droits, privilèges, immunités et honneurs, le traitement de la nation la plus favorisée. Il est convenu toutefois qu'aucune des Parties Contractantes ne pourra invoquer le bénéfice résultant de la clause de la nation la plus favorisée et exiger en faveur de ses fonctionnaires et de ses employés consulaires, des exemptions, droits, privilèges, immunités et honneurs autres ou plus étendus que ceux accordés par Elle-même aux fonctionnaires et aux employés consulaires de l'autre Partie.

Article XXII.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Tallinn aussitôt que faire se pourra. Elle entrera en vigueur un mois après la date de l'échange des ratifications.

Article XXIII.

La présente Convention restera en vigueur aussi longtemps qu'elle ne sera pas dénoncée par l'une des Parties Contractantes. Cette dénonciation ne devra produire ses effets qu'après l'expiration d'un délai de six mois.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en double exemplaire à Vienne, le 15 octobre 1926.

Menning.

Ramek.

Lisaprotokoll Eesti ja Austria vahel sõlmitud konsulaarkonventsiooni juure.

Täna sel päeval allakirjutatud konsulaarkonventsiooni artikkel XII-da täiendamiseks otsustavad Lepinguosalised järgmist:

§ 1. Juhtumisel, kui üks Lepinguosalistest annab mõnesuguse kolmanda riigi konsulitele õiguse selle riigi kodanikkude abielusõlmimist toimetada, abielutunnistusi kokku seada ja abielunimekirja pidada, siis saavad teise Lepinguosalise konsulid selle õiguse samasuguses ulatuses.

§ 2. On kokku lepitud, et käesoleva protokollis § 1-sest järgnev õigus ainult vastastikkuses alusel tarvitamist leiab.

§ 3. Käesolev protokoll moodustab konsulaarkonventsiooni lahutamatu osa.

Selle tõenduseks on vastavad täisvolinikud käesolevale protokollile alla kirjutanud.

Viinis, 15. oktoobril 1926.

Menning.
Ramek.

Protocole additionnel à la Convention consulaire conclue entre l'Estonie et l'Autriche.

Pour suppléer à l'article 12 de la Convention consulaire signée ce jour, les Parties Contractantes décident ce qui suit:

1. Dans le cas où une des Parties Contractantes accorderait aux Consuls d'une tierce puissance quelconque le droit de procéder aux mariages de ressortissants de l'État auquel appartiennent lesdits fonctionnaires, ainsi que de dresser les actes de mariage et de tenir les registres de mariage, les Consuls de l'autre Partie contractante jouiront de ce droit dans la même étendue.

2. Il est entendu que le droit résultant du paragraphe 1 du présent Protocole ne saurait être appliqué qu'à titre de réciprocité.

3. Le présent Protocole fait partie intégrale de la Convention Consulaire.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Protocole.

Vienne, le 15 octobre 1926.

Menning.
Ramek.

Nr. 87. Riigikogu poolt 22. novembril 1927. a. vastuvõetud

Eesti-Poola vahelise kauba- ja laevanduslepingu ja selle lõpuprotokolli kinnitamise seadus¹⁾.

§ 1. Eesti-Poola vaheline kauba- ja laevandusleping ja selle lõpuprotokoll, alla kirjutatud Tallinnas 19. veebruaril 1927. aastal, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu, selle lõpuprotokolli ja lepingu kohta käivate nootide prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

§ 3. Vabariigi Valitsust volitatakse käesoleva lepingu ratifikatsioonikirjade vahetamist ära ootamata lepingut ja selle lõpuprotokolli ajutiselt maksma panna vastastikkuse alusel.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Abisekretär J. Piiskar.

---

¹⁾ „R. T.“ nr. 110 — 1927 a.

Kauba- ja laevandusleping Eesti ja Poola vahel.

Eesti Vabariigi Valitsus

üheltpoolt, ja

Poola Vabariigi President

teiselt poolt,

juhitud ühetaoliselt soovist soodustada ja edendada läbikäimist kaubanduse ja laevanduse alal mõlema riigi vahel, otsustasid sõlmida kauba- ja laevanduslepingu ja nimetasid selleks oma täisvolinikkudeks, nimelt:

Eesti Vabariigi Valitsus:

Tema Ekstsellentsi härra Doktor Friedrich Akel'i, Välisministri,

Poola Vabariigi President:

Tema Ekstsellentsi härra François Charwat'i, Erakorralise Saadiku ja Täisvolilise Ministri,

kes, peale oma heas ja nõutud vormis leitud täisvolituste esitamist vastastikku, kokku leppisid järgmiste artiklite kohta:

Artikkel esimene.

Ühe Lepinguosalise kodanikud, kes teise Lepinguosalise territooriumil asuvad või seal elavad, kasutavad enamsoodustatud riigi kodanikkudele antud käsitlust selles, mis puutub kaubanduse ja tööstuse asutamisse ja sel alal tegutsemisesse teise territooriumil, nende juriidilisesse seisukorda, nende vallas- ja kinnisvaradesse, üldse — nende õigustesse ja huvidesse tegutsemisel kaubanduse ja tööstuse alal. Nad võivad seal vabalt oma asju korraldada, kas isiklikult või vahetalitaja kaudu nende oma valikul, ilma et nad alluksid selles suhtes muudele kitsendustele, kui need, mis maksvates seadustes ja määrustes ettenähtud ning mis on tarvitusel ühesarnaselt kõigi väljamaalaste kohta.

Artikkel II.

Kummagi Lepinguosalise kodanikkudel on vaba juurepääs kohtutele ja kõigile ametivõimudele, nii oma õiguste nõudmiseks kui ka nende kaitsmiseks, ja nad kasutavad selles

Traité de Commerce et de Navigation entre l'Estonie et la Pologne.

Le Gouvernement de la République d'Estonie
d'une part, et

Le Président de la République de Pologne
d'autre part,

animés d'un égal désir de favoriser et de développer les relations commerciales et maritimes entre les deux pays, ont décidé de conclure un Traité de Commerce et de Navigation et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République d'Estonie:

Son Excellence Monsieur le Docteur Frédéric Akel, Ministre des Affaires Étrangères,

Le Président de la République de Pologne:

Son Excellence Monsieur François Charwat, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article premier.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes, établis sur le territoire de l'autre ou y résidant, jouiront en ce qui concerne l'établissement et l'exercice du commerce et de l'industrie sur le territoire de l'autre, leur situation juridique, leurs biens mobiliers et immobiliers, en général, leurs droits et intérêts afférents à l'exercice du commerce et de l'industrie, du régime accordé aux ressortissants de la nation la plus favorisée. Ils seront libres d'y régler leurs affaires soit personnellement, soit par un intermédiaire de leur choix, sans être soumis à cet égard à d'autres restrictions que celles prévues par les lois et règlements en vigueur et appliqués également à tous les étrangers.

Article II.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes auront libre accès auprès des Tribunaux et de toutes les autorités, tant pour réclamer que pour défendre leurs droits,

suhtes kõiki õigusi ja eesõigusi, mis on antud riigi oma kodanikkudele. Nad võivad oma huvi- de kaitse otstarbel tarvitada advokaate või volinikke nende oma valikul.

Artikkel III.

Ühe Lepinguosalise kodanikud ei ole kohus- tatud teise Lepinguosalise territooriumil min- gisuguseks sunduslikuks teenistuseks, olgu maa- või merevägedes, või rahvuslikus kaitse- või miilitsaväes. Nemad on vabastatud igasugustest, ükskõik mis laadi maksudest, mis isikliku sõjaväeteenistuse asemel pealepandud, igasugu isiklikkudest sõjaväelistest maksudest ja rekvisitsioonidest — kuid selles, mis puutub nende vallas- ja kinnisvara, mis neil seal riigis olemas, alluvad nemad sõjaväelistele rekvisit- sioonidele ja sõjaväele korteriandmise kohus- tusele samadel tingimustel, kui selle riigi oma kodanikud.

Artikkel IV.

1) Ühe Lepinguosalise kodanikud kasu- tavad teise Lepinguosalise territooriumil nii oma isiku kui ka oma vara, õiguste ja huvide suhtes selles, mis puutub igasugu maksudesse ja lõivudesse, samasugust käsitlust ja sama kaitset rahandusametivõimude juures, kui selle riigi oma kodanikud.

Ees eeskiri ei takista tarviduse korral sisse nõuda nõندانimetatud peatusmaksusid või politseivormaliteetide täitmisega ühenduses- olevaid maksusid.

2) Nad on vabastatud riiklikkudest sund- laenudest ja sundannetustest, mida võidakse peale panna sõja tarveteks või sõjast tingitud erakorraliste olukordade tõttu.

Artikkel V.

1) Kaubanduslikud ja tööstuslikud seltsid, siia hulka arvatud ka kinnitus- ja rahanduslikud seltsid, mis ühe Lepinguosalise seaduste järgi on seaduspäraselt asutatud ja missuguste asukoht on selle riigi territooriumil, kasutavad oma juriidilise seisukorra tunnustust teise Lepinguosalise territooriumil, tingimusel, et nad ei taotleks keelatud või komblusvastast sihti, ja neil on, alistudes seadustele ja määrus- tele, vaba ja hõlbus juurepääs kohtutele, et seal asja algatada või end kaitsta.

et ils jouiront à cet égard, de tous les droits et privilèges dont jouissent les nationaux. Ils auront la faculté de se servir pour la sau- vegarde de leurs intérêts, d'avocats ou de mandataires choisis par eux-mêmes.

Article III.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes ne seront astreints sur le terri- toire de l'autre à aucun service obligatoire, soit dans les armées de terre ou de mer, soit dans les gardes ou milices nationales. Ils seront exempts de toute taxe, de quelque nature que ce soit imposée au lieu de service militaire personnel, de toutes prestations et réquisitions militaires personnelles, mais ils seront soumis, en ce qui concerne les biens meubles ou immeubles qu'ils possèdent dans le pays, aux réquisitions militaires et à la charge des logements militaires dans les mêmes conditions que les nationaux.

Article IV.

1) Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes jouiront sur le territoire de l'autre, tant pour leurs personnes que pour leurs biens, droits et intérêts, en ce qui concerne les impôts et droits de toute sorte, du même traitement et de la même protection auprès des autorités financières que les nation- aux.

Cette disposition ne fait pas obstacle à la perception, le cas échéant, soit des taxes dites de séjour, soit des taxes afférentes à l'accomplissement des formalités de police.

2) Ils seront dispensés du paiement des emprunts et des dons nationaux forcés qui seraient imposés pour les besoins de guerre ou par suite de circonstances exceptionnelles causées par la guerre.

Article V.

1) Les sociétés commerciales et industriel- les, y compris les sociétés d'assurance et fi- nancières, qui d'après les lois d'une des Par- ties Contractantes sont valablement consti- tuées et qui ont leur siège social sur son territoire, verront leur existence juridique reconnue sur le territoire de l'autre Partie, pourvu qu'elles ne poursuivent pas un but illicite ou contraire aux mœurs, et auront, en se conformant aux lois et règlements, libre et facile accès auprès des Tribunaux, soit pour y intenter une action, soit pour s'y défendre.

2) Kummagi Lepinguosalise poolt niiviisi tunnustatud kaubanduslikud ja tööstuslikud seltsid võivad, alludes teise Lepinguosalise seadustele ja määrustele, ennast selle viimase territooriumil sisseseada, seal filiaale ja osakonde avada ja oma kaubandust ja tööstust teostada. On siiski kokku lepitud, et kaubandus- ja tööstusharudele, missugustel üldkasulikel iseloomul, kui ka kinnitusseltsidele ja rahandusseltsidele tegevusloa andmine sünnib eriliste kitsendustega, mis on maksvad kõikide riikide kohta.

3) Need seltsid, kui neile kord juba tegevusloa antud, vastava riigi territooriumil maksvate või tulevikus maksmapandavate seaduste kohaselt, ei allu muudele või kõrgematele maksudele ega kontributsioonidele ega üldse ükskõik missugustele fiskaalkoormatistele, kui need, mida peale pannakse oma riigi seltsidele.

4) Nad on vabastatud riiklikkudest sundlaenudest ja sundannetustest, mida võidakse peale panna sõja tarveteks või sõjast tingitud erakorraliste olukordade tõttu. Mis puutub vallas- või kinnisvara, mida nimetatud seltsid selles riigis omavad, siis alluvad need sõjaväeliste rekvisitsioonidele ja sõjaväele korterilandmise kohustusele samadel tingimustel, kui selle riigi oma seltsid.

Artikkel VI.

Teise Lepinguosalise kodanikud või kaubanduslikud ja tööstuslikud seltsid, kelle asukoht on selle riigi territooriumil, alluvad artiklites 4. ja 5-das ettenähtud maksudele, lõivudele ja kontributsioonidele ainult selle aktiiva pealt, mis leidub riigis, kus need maksud, lõivud ja kontributsioonid sisse seatud, või selle kaubandus- ja tööstusala pealt, millel nad seal tegutsevad, või selle tulu pealt, mis nad seal saavutavad.

Artikkel VII.

Sisemised maksud ja lõivud, mis võetakse Riigi, Omavalitsuste ja kehakondade kasuks, mis praegu või tulevikus lasuvad produktsioonil, kaupade valmistamisel või mõnesuguse kaubaartikli tarvitamisel ühe Lepinguosalise territooriumil, ei või teise Lepinguosalise saadusi, kaupasad või kaubaartikleid koormata suuremal ega raskemal kujul, kui enamsoodustatud riigi samasuguseid saadusi, kaupasad või kaubaartikleid.

2) Les sociétés commerciales et industrielles ainsi reconnues par chacune des Parties Contractantes pourront, en se soumettant aux lois et règlements de l'autre, s'établir sur le territoire de cette dernière, y fonder des filiales et succursales et y exercer leur commerce et leur industrie. Il est toutefois entendu que l'admission des branches de commerce et des industries ayant un caractère d'utilité générale ainsi que des sociétés d'assurance et des sociétés financières sera régie par des restrictions spéciales applicables à tous les pays.

3) Ces sociétés une fois admises conformément aux lois et prescriptions qui sont ou seront en vigueur sur le territoire du pays respectif, ne seront soumises ni à des taxes, ni à des contributions, ni en général à des redevances fiscales, quelles qu'elles soient, autres ou plus élevées que celles imposées aux sociétés du pays.

4) Elles seront dispensées du paiement des emprunts et des dons nationaux forcés qui seraient imposés pour les besoins de guerre ou par suite de circonstances exceptionnelles, causées par la guerre. En ce qui concerne les biens meubles ou immeubles que les dites sociétés possèdent dans le pays, celles-ci seront soumises aux réquisitions militaires et à la charge des logements militaires dans les mêmes conditions que les sociétés nationales.

Article VI.

Les ressortissants de l'autre Partie Contractante ou les sociétés commerciales et industrielles qui ont leur siège social sur son territoire ne peuvent être soumis aux impôts, taxes et contributions mentionnés aux articles IV et V, que sur l'actif se trouvant dans les pays où ces impôts, taxes et contributions sont établis ou en raison d'un commerce ou d'une industrie qu'ils y exercent ou de quelque revenu qu'ils y touchent.

Article VII.

Les taxes et droits intérieurs perçus pour le compte de l'État, des Communes, des Corporations qui grèvent ou grèveront la production, la préparation des marchandises ou la consommation d'un article sur le territoire de l'une des Parties Contractantes, ne pourront pas frapper les produits, marchandises ou articles de l'autre Partie d'une manière plus forte ou plus gênante que les produits, marchandises ou articles de la même espèce de la nation la plus favorisée.

Artikkel VIII.

1) Kõik ühe Lepinguosalise tolliterritooriumilt päritolevad ja sealt tulevad loodus- või tööstussaadused, mida teise Lepinguosalise tolliterritooriumile sisse veetakse, olgu nad määratud tarvitamiseks, ladussepanemiseks, reeksporteerimiseks või transiidiks, saavad, käesoleva lepingu kestvusel, niisuguse käsitluse osaliseks, mis antud või tulevikus antakse enamsoodustatud riigile ning eriti ei või neile milgi juhtumisel peale panna muid või kõrgemaid maksusid, koefitsiente, lisamaksusid, majoratsioone või teisi lõivusid, ega ka muid kitsendusi, kui need, mis on pandud või tulevikus peale pannakse enamsoodustatud riigi saadustele ja kaupadele.

2) Ühte Lepinguosalise riiki sihitud väljaveidu ei võida teise Lepinguosalise poolt koormata muude või kõrgemate maksudega või lõivudega, kui need, mis tarvitusel sama-suguste asjade väljaveol ses suhtes enamsoodustatud riikidesse, ega või see väljaveudu alluda teistele kitsendustele.

3) Järjekult kohustuvad mõlemad Lepinguosalsed viibimata ja tingimusteta teisele Lepinguosalisele andma iga soodustust ja eesõigust ja iga maksude ning lõivude alandamist, mis eelnimetatud suhetes antud või tulevikus antakse kas alaliselt või ajutiselt, mõnele kolmandale riigile.

4) Käesoleva artikli eeskirjad ei käi:

- a) eesõiguste kohta, mis antud või tulevikus antakse kummagi Lepinguosalise poolt piirikaubanduse alal naaberriikidega,
- b) eriliste soodustuste kohta, mis järelduksid tolliliidust mõnesuguse kolmanda riigiga,
- c) ajutise tollikorra kohta poola ja saksa osade vahel Ülemsileesias,
- d) igasuguste tolli eelistus- või ükskõik mis laadi kergendus-soodustuste kohta, mida Eesti annud või võiks anda Soomele ja Lätile, tähelepannes neid erilisi tingimusi, mis nende riikide vahel olemas,
- e) eriliste soodustuste kohta, mis antud või tulevikus antakse kummagi Lepinguosalise poolt Leedule.

Artikkel IX.

1) Selleks, et oma riigi originaalsaadustele reserveerida eeltoodud eeskirjade soodustust, ning et ärahoida seda, et niisugustest riikidest päritolevad saadused, kes seda soodustust ei kasuta, nende territooriumi oma kaubateeks

Article VIII.

1) Tous les produits du sol ou de l'industrie, originaires et en provenance du territoire douanier de l'une des Parties Contractantes qui seront importés sur le territoire douanier de l'autre Partie, destinés soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexportation, soit au transit, seront soumis, pendant la durée du présent Traité, au traitement accordé ou à accorder à la nation la plus favorisée et ne pourront notamment, en aucun cas, être soumis à des droits, coefficients, surtaxes, majorations ou autres taxes plus élevées ni à des restrictions autres que celles qui frappent ou frapperont les produits ou les marchandises de la nation la plus favorisée.

2) Les exportations à destination du pays de l'une des Parties Contractantes ne seront grevées par l'autre Partie de droits ou taxes autres ou plus élevés que ceux qui sont appliqués à l'exportation des mêmes objets dans le pays le plus favorisé à cet égard, ni soumises à d'autres restrictions.

3) Chaque Partie s'engage donc à faire bénéficier immédiatement et sans conditions, l'autre de toute faveur, de tout privilège et de toute réduction de droits ou de taxes qu'elle a déjà accordé ou pourrait accorder à l'avenir sous les rapports susmentionnés, à titre permanent ou temporaire à une tierce nation.

4) Les dispositions fixées par cet article ne s'appliquent pas:

- a) aux privilèges qui ont été ou seront accordés ultérieurement par chacune des Parties Contractantes dans le trafic frontière avec les pays limitrophes;
- b) aux faveurs spéciales, résultant d'une union douanière avec un état tiers;
- c) au régime douanier provisoire entre les Parties polonaise et allemande de la Haute Silésie;
- d) au bénéfice de toute préférence douanière ou facilités de quelque nature qu'elles soient que l'Estonie a accordés ou pourrait accorder à la Finlande et à la Lettonie en vue des conditions spéciales qui existent entre ces pays;
- e) aux faveurs spéciales qui ont été ou seront accordées par l'une des Parties Contractantes à la Lithuanie.

Article IX.

1) Pour réserver aux produits originaires de leurs Pays respectifs le bénéfice des dispositions ci-dessus, et pour éviter que les produits originaires du pays qui ne jouissent pas dudit bénéfice puissent emprunter la voie de leur

ei võtaks, on Lepinguosalistel õigus nõuda, et nende territooriumile sisseveetavad saadused ja kaubad oleksid varustatud päritolutunnistusega, mis tõendaks, kui on tegemist loodus-saadusega — et ta on teise Riigi pärit, ja kui on tegemist tööstussaadusega, siis et teise Riigi tootesainete väärtus kui ka ümbertöötamise kulu moodustavad vähemalt poole sellest väärtusest.

2) Päritolutunnistusi annavad välja kas asjaomased valitsusevõimud või kaubanduskojad, kuhu kaubasaatja kuulub, või iga muu organ või ühing, keda sihtriik vastuvõtavaks tunnistanud. Päritolutunnistused legaliseeritakse sihtmaa diplomaatilise või konsulaar-esitaja poolt.

Artikkel X.

1) Lepinguosalistel lepivad kokku, et kitsendused ja keelud, mis teatavate kaupade sisse- ja väljavedu puudutavad ning on sisse seatud praeguste majandustingimuste tõttu, hoitakse alal ainult selle aja kestel ja niisugusel määral, kui see nimetatud tingimuste tõttu möödapääsemata tarviline.

2) On siiski kokku lepitud, et Lepinguosalistel on õigus niisuguseid sisse- või väljaveo keelusid või kitsendusi sissesada, mis puudutavad:

- a) Riigi avalikku korda või sisemist ehk välist julgeolekut,
- b) avalikku tervishoidu või abinõusid loomade ja taimete haiguste ärahoidmiseks,
- c) kaupad, mis on riikliku monopoli objektiks.

Artikkel XI.

1) Esemel, mis kuuluvad sisseveotollide alla ja mida kasutatakse kaubamustriteks, välja arvatud keelatud kaubad, lastakse kummaltki poolt ajutiselt sisse tollivabalt, kusjuures sisseveotollide summa deponeeritakse või antakse kautsjoneeritud kohustus, millega kindlustatakse tarbekorral tollidemaksmist, tingimusel, et saaks täidetud tolli vorminõuded, mis on tarvilikud, et rüelist reeksportsiooni kindlustada tähtaja kestel, mis sisseveo Riigi seadusandluses ette nähtud; Lepinguosalistel lepivad siiski kokku, et nimetatud tähtaeg ei või olla alla kuut kuud. Mis puutub nimetatud vormiliteidesse, siis kindlustatakse selles vastastikkuna enamsoodustatud riigi käsitus.

2) Tunnusmärgid, mis pealepandud kaubamustritele ühe Lepinguosalise ametivõimu poolt, tunnustatakse nende identsuse äramää-

territoire, les Parties Contractantes auront la faculté d'exiger que les produits et marchandises importés sur leur territoire soient accompagnés d'un certificat d'origine attestant, s'il s'agit d'un produit naturel qu'il est originaire de l'autre pays, et s'il s'agit d'un produit manufacturé que la moitié au moins de sa valeur est représentée par la valeur de matériaux originaires de l'autre Pays ainsi que le coût de la transformation.

2) Les certificats d'origine seront délivrés, soit par les autorités gouvernementales compétentes, soit par les Chambres de Commerce dont relève l'expéditeur, soit par tout autre organe ou groupement que le pays destinataire aura agréé; ils seront légalisés par un représentant diplomatique ou consulaire du pays destinataire.

Article X.

1) Les Parties Contractantes sont convenues que les restrictions et prohibitions concernant l'importation et l'exportation de certaines marchandises et établies par suite des conditions économiques actuelles ne seront maintenues que pendant le temps et dans la mesure rendus indispensables par lesdites conditions.

2) Il est entendu toutefois, que les Parties Contractantes auront la faculté d'établir des prohibitions ou restrictions relatives à l'importation ou à l'exportation visant:

- a) l'ordre public ou la sécurité intérieure ou extérieure de l'État,
- b) la santé publique ou des mesures de précaution contre les maladies des animaux et végétaux,
- c) des marchandises qui font l'objet d'un monopole d'État.

Article XI.

1) Les objets passibles de droits d'entrée et servant d'échantillons, à l'exception des marchandises prohibées, seront admis de part et d'autre en franchise temporaire, moyennant consignation des droits d'entrée ou engagement cautionné garantissant le paiement éventuel de ces droits, sous réserve de l'observation des formalités douanières nécessaires pour en assurer la réexportation intégrale dans un délai prévu par la législation nationale du Pays d'importation; toutefois les Parties Contractantes sont convenues que le dit délai ne peut être inférieur à six mois. En ce qui concerne lesdites formalités, le traitement de la nation la plus favorisée est réciproquement garanti.

2) Les marques de reconnaissance apposées aux échantillons par les autorités de l'une des Parties Contractantes seront pour l'établisse-

ramiseks teise Lepinguosalise ametivõimude poolt, siiski sel tingimusel, et neil on igal juhtumisel, kus see neile tarvilik näib olevat, õigus mustreid lisatunnusmärkidega varustada.

3) Selle vabastuse kasutamist võib keelata neile kaubareisijatele ja kaubamajadele, kes seatud tingimustega ei arvesta.

Artikkel XII.

1) Kummagi Lepinguosalise kaupmeestel, vabrikantidel ja teistel valmistajatel, kes nende oma riigi asjaomaste ametivõimude poolt väljaantud legitimeerimiskaardi ettenäitamisega töestavad, et neil seal lubatud on omal kaubandus- või tööstusalal tegutseda ja nad seal selleks seaduslikke maksusid maksavad, on õigus teha, olgu isiklikult või nende teenistuses olevate kaubareisijate kaudu, ostusid teise Lepinguosalise territooriumil viimase kaupmeeste või produtseerijate juures või avalikkudes müügikohtades, ilma et nad selleks peaksid mingisugust erimaksu maksma. Samuti võivad nemad tellimisi vastu võtta ärimeeste ja teiste isikute juures, kes oma kaubanduse ja tööstuse tarveteks küsimusesolevaid kaupsid kasutavad.

2) Legitimeerimiskaardid antakse välja vastavalt lepingu lisa äratähendatud kavale.

3) Lepinguosalised teadustavad vastastikku nende ametivõimude nimed, kes volitatud legitimeerimiskaarte väljaandma, samuti ka need eeskirjad, missugustele kaubareisijad oma kaubanduslikul tegevusalal peavad alistuma.

4) Ülaltoodud eeskirjad ei ole maksvad rändtöösturite kohta, ega ka tellimiste laialikandmise või otsimise kohta isikute juures, kes tööstuse ega kaubanduse alal ei tegutse, kusjuures kumbki Lepinguosalistest reserveerib selles suhtes oma seadusandlusele täieliku vabaduse.

Artikkel XIII.

Lepinguosalised kohustuvad selles, mis puutub transiidi tingimustesse, vastastikku oma vahekorras tarvitusele võtma Barcelonas 21. aprillil 1921. a. sõlmitud Transiidivabaduse Konventsiooni ja Statuudi eeskirjade maksvust, kindlustades sel alal teineteisele enamsoodustatud riigi käsitluse.

Artikkel XIV.

Kaubad, mis ühest lepinguosalisest Riigist tulevad või mis sinna sihitud, kasutavad veel raudteid mööda teise Lepinguosalise territoori-

ment de leur identité reconnues par les autorités de l'autre Partie, bien entendu toutefois que celles-ci auront la faculté dans tous les cas où cela leur paraîtra nécessaire d'y apposer des marques de reconnaissance supplémentaires.

3) Le bénéfice de cette franchise peut être retiré aux voyageurs et aux maisons de commerce qui ne se conforment pas aux conditions établies.

Article XII.

1) Les négociants, les fabricants et autres producteurs de l'une des Parties Contractantes qui prouvent par la présentation d'une carte de légitimation délivrée par les autorités compétentes de leur pays qu'ils y sont autorisés à exercer leur commerce ou leur industrie et y payent les contributions légales à cet effet auront le droit de faire, soit personnellement, soit par des commis-voyageurs à leur service, des achats sur le territoire de l'autre Partie chez des négociants ou producteurs ou dans les locaux de vente publics, sans être astreints à acquitter à cet effet une taxe spéciale. Ils pourront aussi prendre des commandes chez les négociants ou autres personnes qui pour leur commerce ou leur industrie utilisent les marchandises en question.

2) Les cartes de légitimation seront délivrées conformément au modèle de l'annexe.

3) Les Parties Contractantes se donneront réciproquement connaissance des autorités chargées de délivrer les cartes de légitimation, ainsi que des dispositions auxquelles les commis-voyageurs doivent se conformer dans l'exercice de leur commerce.

4) Les dispositions ci-dessus ne sont pas applicables aux industriels ambulants, non plus qu'au colportage et à la recherche des commandes chez des personnes n'exerçant ni industrie, ni commerce, chaque Partie se réservant à cet égard entière liberté à sa législation.

Article XIII.

En ce qui concerne les conditions du transit les Parties Contractantes s'engagent à appliquer réciproquement dans leurs relations les dispositions de la Convention et Statut sur la liberté du Transit, signés à Barcelone le 21 avril 1921, en se garantissant sous ce rapport le traitement de la nation la plus favorisée.

Article XIV.

Les marchandises en provenance ou à destination de l'une des Parties Contractantes jouiront quant aux transports par chemins de

riimil kõiges, mis puutub saatmisesse, transpordikuludesse, avalikkudesse maksudesse transpordi pealt ja üldse igas muus suhtes enamsoodustatud riigi käsitlust.

On kokku lepitud, et sama käsitlus antakse vastastikkuna ka isikutele ja pagasile.

Artikkel XV.

1) Kummagi Lepinguosalise lipu all sõitvad laevad ja nende koormad kasutavad teise Lepinguosalise territoriaalvetes igas suhtes sama käsitlust, kui oma riigi laevad ja nende koormad, vaatamata sellele, missugune on nimetatud laevade lähte- või sihtkoht, või samuti missugune on nende koormate päritolu- või sihtkoht. Sellest järgneb nimelt, et ühe Lepinguosalise laevad ja nende koormad ei allu teise Lepinguosalise territooriumil ükskõik mis laadi või nimetusega maksudele või koormatistele, mida võetakse või mida tuleb võtta Riigi, omavalitsuste või mingsuguste Riigi poolt lubatud asutuste kasuks, muudele või kõrgematele kui need, mis käivad oma riigi laevade ja nende koormate kohta.

2) On kokku lepitud, et oma riigi laevadele ei anta ühtegi eesõigust ega soodustust, mis ei ole samal ajal antud ka teise Lepinguosalise laevadele, kõiges selles, mis puutub laevade paigutamisesse, nende laadimisse ja ümberlaadimisse sadamates, reididel, lahes ja basseinides ja üldse kõigisse vorminõuetesse ja eeskirjadesse, missuguste võivad alluda kaubalaevad, nende ekipaashid ja koormad, kuna Lepinguosalistele tahtmine on, et selles suhtes nende laevu käsitletaks täielise ühesuguse alusel.

3) Kõik eesõigused ja kergendused, mida kumbki Lepinguosalistest annab ses suhtes mõnesugusele kolmandale riigile, hakkavad maksma samal ajal ja reservatsioonideta, ka teise Lepinguosalise kohta. Siiski on tehtud erand käesoleva artikli eeskirjadest:

- a) selles, mis puutub neisse soodustustesse, mida üks või teine Lepinguosalistest on annud või annab omamaa kaalanduse või selle saaduste kohta;
- b) selles, mis puutub rannalaevasõitu, mille alal Lepinguosalistel annavad teineteisele enamsoodustatud riigi käsitluse;

fer sur le territoire de l'autre Partie en ce qui concerne l'expédition, les prix de transport, les taxes publiques relatives aux transports et à tous autres égards du traitement de la nation la plus favorisée.

Il est entendu que le même traitement sera accordé réciproquement aux personnes et bagages.

Article XV.

1) Les navires et bateaux battant le pavillon de l'une des Parties Contractantes et leurs cargaisons jouiront dans les eaux territoriales de l'autre Partie sous tous les rapports du même traitement que les bâtiments nationaux et leurs cargaisons, quel que soit le lieu de départ ou de destination desdits navires et bateaux, quel que soit aussi le lieu d'origine ou de destination de leurs cargaisons. Il s'ensuit notamment que les navires et bateaux de l'une des Parties et leurs cargaisons ne seront assujettis, sur le territoire de l'autre, à aucune taxe ou charge, quelle qu'en soit l'espèce ou la dénomination, perçue ou à percevoir soit au profit de l'État, soit au profit des communes ou d'institutions quelconques, habilitées par le Gouvernement, autres ou plus élevées que celles qui seront applicables aux navires nationaux et à leurs cargaisons.

2) En ce qui concerne le placement des navires et bateaux, leur chargement et déchargement dans les ports, rades, havres et bassins et en général pour toutes les formalités et dispositions quelconques auxquelles peuvent être soumis des bâtiments de commerce, leurs équipages et leur cargaisons, il est convenu qu'il ne sera accordé aux bâtiments nationaux aucun privilège ni aucune faveur qui ne le soit également à ceux de l'autre État, la volonté des Parties étant qu'aussi sous ce rapport leurs bâtiments soient traités sur le pied d'une parfaite égalité.

3) Tout privilège et toute exonération que l'une des Parties pourra accorder sous l'un des rapports susvisés à une tierce puissance seront appliqués, simultanément et sans réserve, à l'autre Partie. Toutefois il est fait exception aux stipulations du présent article:

- a) en ce qui concerne les faveurs qui, dans l'un ou l'autre des deux Pays, ont été ou pourront être accordées par la suite à la pêche nationale et à ses produits;
- b) en ce qui concerne le cabotage, pour lequel les Parties Contractantes s'accorderont le traitement de la nation la plus favorisée;

- c) selles, mis puutub kergendustesse, maksumalandustesse või tagasimaksudesse, mida kumbki Lepinguosaline oma kodanikkudele annab preemiiana kodumaa laevaehituse arendamiseks.
- 4) Lepinguosalisel lepivad kokku, et käesoleva artikli eeskirjad ei ole maksvad laevaõhõidu kohta navigatsiooniks kõlblikkudel sisetistel või kunstlikkudel teedel.

Artikkel XVI.

1) Laevade riikondsust tunnustatakse mõlemalt poolt nende dokumentide ja tunnistuste järgi, mis selleks kummagi Riigi asjaomaste ametivõimude poolt välja antud, vastavalt kummagi Riigi seadustele ja määrustele.

2) Laevamõõtkirjad ja muud laevamõõtmisdokumendid, mis ühe Lepinguosalise poolt välja antud, tunnustatakse teise Lepinguosalise poolt, vastavalt erikokkulepetele, mis Lepinguosaliste vahel sõlmitakse.

Artikkel XVII.

Kummagi Lepinguosalise laevad, mis teise Lepinguosalise sadamatesse tulevad ja mis seal tahavad maha laadida ainult ühe osa oma koormast, võivad, kooskõlas vastava riigi seaduste ja määrustega kas sama või mõne teise riigi mõnesse teisse sadamasse sihitud osa kaubast endal peal pidada ja seda reeksporteerida, ilma et nad oleksid sunnitud maksuma muid või kõrgemaid maksusid kui need, mis sarnasel juhtumisel peale pannakse selle riigi oma või mõnesuguse muu riigi laevadele. Samad laevad võivad samuti mõnesuguses sadamas endale koorma peale laadida ja laadimist jätkata või täiendada mõnes teises või mitmes muus sama riigi sadamas, ilma et nad oleksid sunnitud tasuma muid või kõrgemaid maksusid kui need, missugustele alluvad samasugustel juhtumistel selle riigi oma või enamsoodustatud riigi laevad.

Artikkel XVIII.

1) Kui ühe Lepinguosalise laev teise Lepinguosalise vetes madalikule jookseb või hukkub, kasutab see laev, tema reisijad ja koorem samasuguseid soodustusi ja vabastusi, mida vastava riigi seadused ja määrused samasugustel olukordadel annavad või tulevikus võivad anda selle riigi oma või enamsoodustatud riigi laevadele. Samal mõõdul kui oma

- c) en ce qui concerne les facilités, détaxes ou ristournes que chacune des Parties Contractantes pourrait consentir à ses ressortissants comme prime à la construction navale nationale.

4) Les Parties Contractantes sont d'accord que les stipulations de cet article ne s'appliquent pas à la navigation sur les voies navigables intérieures ou artificielles.

Article XVI.

1) La nationalité des navires et bateaux sera, de part et d'autre, admise d'après les documents et certificats délivrés à cet effet par les autorités compétentes des États respectifs, conformément aux lois et règlements de chaque Pays.

2) Les lettres de jauge et autres documents relatifs à la jauge délivrés par l'une des Parties Contractantes, seront reconnus par l'autre Partie, conformément aux arrangements spéciaux qui seront conclus entre les Parties Contractantes.

Article XVII.

Les navires de chacune des Parties Contractantes qui entreront dans un des ports de l'autre Partie et qui n'y voudraient décharger qu'une partie de leur cargaison, pourront en se conformant aux lois et règlements du pays respectif conserver à leur bord la partie de la cargaison qui serait destinée à un autre port, soit du même pays, soit d'un autre pays et la réexporter sans être astreints à payer des droits autres ou plus élevés que ceux qui seront perçus des bâtiments nationaux ou de ceux d'un autre pays dans le même cas. Les mêmes navires pourront également charger leur cargaison dans un port et la continuer ou la compléter dans un autre ou plusieurs autres ports du même pays sans être astreints à payer des droits autres ou plus élevés que ceux auxquels sont soumis dans le même cas les navires nationaux ou ceux de la nation la plus favorisée.

Article XVIII.

1) Si un navire ou bateau de l'une des Parties Contractantes s'est échoué ou a fait naufrage dans les eaux de l'autre État, le navire ou bateau, ses passagers et sa cargaison jouiront des mêmes faveurs et immunités que les lois et règlements du pays respectif accordent ou accorderont dans les circonstances analogues, aux navires et bateaux nationaux ou à ceux de

riigi kodanikkudele antakse abi ja toetust kaptenile ja meeskonnale, nii neile endile, kui ka laevadele, reisijatele ja koormale.

2) Mis puutub päästmismaksudesse, siis käiakse selle riigi seadusandluse järgi, kus päästmine aset leidnud.

3) Hukunud või madalikule jooksnud laevalt päästetud kaubad ei allu ühelegi tollimaksule, välja arvatud siis, kui nad on määratud tarvitamiseks siseriigis.

Artikkel XIX.

Käesoleva lepingu artiklites sisalduvaid vastupidiseid eeskirju puudutamata kindlustavad Lepinguosalised teineteisele vastastikku enamsoodustatud riigi käsitluse kõiges, mis puutub administratiivsetesse või vorminõuetesse, mis tarvitusele võetud käesoleva lepingu eeskirjade täitmiseks.

Artikkel XX.

Ühe Lepinguosalise kodanikud kasutavad teise Lepinguosalise territooriumil selle riigi oma kodanikkudega võrdsuse alusel töökaitse, sotsiaalse abi, töö-õnnetuste tasu, sotsiaalse kinnituse kui ka tööpuuduse abi kohta käivate seaduste ja määruste soodustusi. Lepinguosaliste kodanikkudel ja juhtumise korral ka nende perekondadel on õigus toetusraha peale, mis tingitud õigusest saada kahjutasu töö-õnnetuse korral, või mis põhjeneb kinnitamisel töö-õnnetuse korral, või kinnitamisel töövõimetuse, vanaduse ja surma juhtumise vastu, vaatamata selle peale, missuguses riigis nad viibivad pärast seda, kui nad omandanud õiguse toetusraha peale.

Nimetatud vastastikuse käsitluse põhimõtete maksmapanemiseks tarvituselevõetavad üksikasjalised eeskirjad pannakse maksma erikokkuleppega mõlema Lepinguosalise asjastamaste ametivõimude vahel.

Artikkel XXI.

Poola Valitsus, kellele kuulub Versailles'i lepingu art. 104-da ja Pariisi konventsiooni, 9.XI.20, Poola ning Danzigi Vabalinna vahel, artiklite 2. ja 6-da põhjal Danzigi Vabalinna asjade ajamise kindlustamine, reserveerib endale õiguse deklareerida, et Vabalinna on käesoleva lepingu osaline ning et viimane kanda võtab kohustused ning omandab õigused, mis sellest järgnevad.

la nation la plus favorisée. Il sera donné, dans la même mesure qu'aux nationaux, aide et assistance au capitaine et à l'équipage, tant pour eux-mêmes que pour le navire ou bateau, les passagers et la cargaison.

2) En ce qui concerne le droit de sauvetage, il sera fait application de la législation du pays où le sauvetage a eu lieu.

3) Les marchandises sauvées d'un navire ou bateau échoué ou naufragé ne seront assujetties à aucun droit de douane, à moins qu'elles ne soient admises à la consommation intérieure.

Article XIX.

Sauf stipulations contraires contenues dans les articles du présent Traité, les deux Parties Contractantes se garantissent réciproquement en tout ce qui concerne les diverses formalités, administratives ou autres, rendues nécessaires par l'application des dispositions contenues dans le présent Traité, le traitement de la nation la plus favorisée.

Article XX.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes bénéficieront, sur le territoire de l'autre Partie, sur la base d'égalité avec les nationaux, des lois et règlements relatifs à la protection du travail, à l'assistance sociale, à la réparation des accidents du travail, aux assurances sociales ainsi qu'à l'assistance aux chômeurs. Ont droit aux prestations à titre d'assurance ou de réparation des accidents du travail ainsi que d'assurance contre l'incapacité du travail et en cas de vieillesse et de décès, les ressortissants des Parties Contractantes et éventuellement leurs familles sans égard au pays où ils résident après avoir acquis le droit aux prestations.

Des dispositions détaillées à prendre au sujet de l'application des principes susmentionnés de réciprocité de traitement seront réglées par un accord spécial entre les autorités compétentes des deux pays contractants.

Article XXI.

Le Gouvernement Polonais, auquel il appartient d'assurer la conduite des affaires de la Ville Libre de Dantzig en vertu de l'article 104 du Traité de Versailles et des articles 2 et 6 de la Convention de Paris entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig du 9.XI.20, se réserve le droit de déclarer que la Ville Libre est Partie Contractante du présent Traité et qu'elle accepte les obligations et acquiert les droits en dérivant.

See reservatsioon ei käi käesoleva lepingu nende eeskirjade kohta, mida Poola Vabariik sõlmib Danzigi Vabalinna suhtes, kooskõlas oma õigustega, mis sellekohastest lepingutest järelduvad.

Artikkel XXII.

1) Käesolev leping ratifitseeritakse ja ta ratifikatsioonikirjad vahetatakse Varssavis niipea kui võimalik.

2) Ta astub jõusse kolmekümnendal päeval peale ratifikatsioonikirjade vahetamist.

3) Leping on sõlmitud üheks aastaks, missugune aeg hakkab jooksmas lepingu jõusseastumise päevast. Teda pikendatakse vaikiva nõusolekuga määramata ajaks, kui ta ei ole üles öeldud ühe Lepinguosalise poolt vähemalt kolm kuud enne selle üheaastase tähtaja möödumist. Vaikiva nõusolekuga pikendamise puhul jätab kumbki Lepinguosaline endale õiguse igal ajal käesolevat lepingut ülesöelda selleks, et see tühistuks kaks kuud pärast ülesütlemist.

Selle tõenduseks on täisvolinikud käesolevale lepingule allakirjutanud.

Tehtud Tallinnas, kahes eksemplaris, 19. veebruaril tuhat üheksasada kakskümmend seitse.

Fr. Akel.

F. Charwat.

Cette réserve ne se rapporte pas aux dispositions du présent Traité lesquelles la République de Pologne contracte en ce qui concerne la Ville Libre de Dantzig, conformément à ses droits découlant des traités y relatifs.

Article XXII.

1) Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Varsovie aussitôt que faire se pourra.

2) Il entrera en vigueur le trentième jour après l'échange des ratifications.

3) Le traité est conclu pour la durée d'un an, ce délai commençant à courir à partir de la date de la mise en vigueur. Il sera prorogé par voie de tacite reconduction pour une période indéterminée, s'il n'est dénoncé par une des Parties Contractantes trois mois au moins avant l'expiration de cette période annuelle. En cas de prorogation par voie de tacite reconduction, chacune des Parties Contractantes se réserve la facilité de dénoncer le présent Traité à tout moment pour prendre fin deux mois après.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité.

Fait à Tallinn, en double exemplaire le 19 février mil neuf cent vingt-sept.

Fr. Akel.

F. Charwat.

Lisa.
 Riigi nimetus
 Väljaandja ametivõim
 Legitimatsioonikaart kaubareisijatele
 (maksev kaksteist kuud väljaandmise päevast arvates).

Maksev: : Eestis
 : Poolas Kaardi nr. ....

Käesolevaga tõendatakse, et selle kaardi omanik

Hra ..... sündinud .....

kelle elukoht on ..... uul. .... nr. ....

omab (1) .....

Firma nimetuse all .....

(2) on kaubareisija ..... : kaubamaja teenistuses .....

: kaubamajade teenistuses .....

(kus) .....

kes : omab (1) .....

: omavad .....

Firma nimetuse all .....

Kuna selle kaardi omanik kavatseb nimetatud riikides vastuvõtta tellimisi ja oste teha ülalnimetatud kaubamaja (de) tarvis, siis tunnistatakse, et ülalnimetatud kaubamajal (del) on õigus oma tööstus- ja oma kaubandusalal tegev olla (kus) ..... ja maksab (vad) seal selleks seaduslikke maksusid.

..... 192 .....

(kuupäev)

Väljaandja ametivõimu allkiri.

Kaardi omaniku
 tunnusmärgid:

Vanadus .....

Kasv .....

Juuksed .....

Eritunnusmärgid .....

kaardi omaniku
 päevapilt

Kaardi omaniku allkiri.

(1) Vabriku või kaubandusettevõtte liik.

(2) N.B. Tuleb täita ainult vormulaari lahter 1, kui kaardi omanik on kaubandus- või tööstusettevõtte juht, ja lahter 2, siis, kui kaardi omanik on kaubareisija.

Annexe.
 Nom de l'État
 Autorité de délivrance
 Carte de légitimation pour voyageurs de commerce
 (valable pendant douze mois à compter de la date de délivrance).

Bon pour : L'Estonie No. de la carte.....
 : La Pologne

Il est certifié par la présente que le porteur de cette carte

M..... né à .....
 demeurant à ..... rue ..... No.....

possède (1).....

Sous la raison de commerce.....

(2) est commis-voyageur au service ..... : de la maison .....
 : des maisons .....

à .....

qui : possède (1) .....

: possèdent .....

sous la raison de commerce.....

Le porteur de cette carte se proposant de recueillir des commandes dans les pays susvisés et de faire des achats pour la (les) maison (s) dont il s'agit, il est certifié que ladite (lesdites) maison (s) est (sont) autorisée (s) à pratiquer son (leurs) industrie (s) et son (leurs) commerce (s) à (.....) et y paie (nt) les contributions légales à cet effet.

..... le ..... 192 .....

Signature de l'autorité de délivrance.

Signalement du porteur:

Age .....

Taille.....

Cheveux.....

Signes particuliers .....

photographie
 du
 porteur

Signature du porteur.

(1) Indication de la fabrique ou du commerce.

(2) N.B. On ne doit remplir que la rubrique 1 du formulaire lorsqu'il s'agit du chef d'un établissement commercial ou industriel et la rubrique 2 lorsqu'il s'agit d'un commis-voyageur.

(Cette pièce doit être établie en double exemplaire.)

Lõpuprotokoll.

Enne Eesti ja Poola vahelise kauba- ja laevanduslepingu allkirjutamisele asumist, lepidid allkirjutanud täisvolinikud kokku alljärgneva kohta:

I. Mis puutub artiklitesse II ja V.

On kokku lepitud, et artikkel II. eeskirjad, mille järgi mõlema Lepinguosalise kodanikkudel on õigus esineda kohtutes ühesarnasuse alusel selle oma riigi kodanikkudega, samuti ka artikkel V. eeskirjad seltside vaba juurepääsu kohta kohtutele, ei ole maksvad maksuta kohtuliku abiandmise ega „cautio judicatum solvi“ äräjätmise kohta, kuna need küsimused on reserveeritud erikokkulepetele.

Samuti on Lepinguosalised kokkuleppel selles, et käesoleva lepingu artikkel II. eeskirju, mis kindlustavad kummagi Lepinguosalise kodanikkudele rahvusliku käsitluse, tuleb niiviisi mõista, et need eeskirjad ei riiva milleski Lepinguosaliste territooriumitel maksvaid seadusi ega määrusi, mis on maksvad ühetaoliselt kõigi väljamaalaste kohta.

II. Mis puutub artikkel VIII.

Juhtumisel, kui üks Kõrgetest Lepinguosalistest kavatses sõlmida ühe naaberrii-giga (peale juhtumiste, mis ettenähtud artikkel VIII. neljandas lõikes) kaubalepingu, või muu kaubandusliku kokkuleppe, missuguse soodustusi tema ei pea võimalikuks anda enamsoodustatud riigi klauseli põhjal teisele Lepinguosalisele, siis on ta selleks õigustatud, tingimusel, et ta teist Lepinguosalist informeerib, talle ette pannes nimetatud soodustuste nõudmisest loobuda.

Kui Kõrged Lepinguosalised selles küsimuses kokkuleppele ei jõua, loetakse käesolev leping tühistatuks samast päevast, mil küsimusesoleva kolmanda riigiga sõlmitud leping või kokkulepe jõusse astub, millisest tühistumisest teisele Lepinguosalisele tuleb vähemalt kaks kuud ette teatada.

III. Mis puutub artikkel XIII.

Niikaua kui piir Poola ja mõnesuguse naaberrii-gi vahel mõnesugusel põhjusel suletuks jääb Poola või küsimusesoleva naaberrii-gi reisijatele või kaupadele, ei loeta Poola Valitsust kohustatuks nimetatud riigi piiril Eestile neid kergendusi andma, mis artikkel XIII. ette nähtub.

Protocole Final.

Avant de procéder à la signature du Traité de Commerce et de Navigation entre l'Estonie et la Pologne, les soussignés Plénipotentiaires sont convenus de ce qui suit:

I. En ce qui concerne les articles II et V.

Il est entendu que les dispositions de l'article II, selon lesquelles les ressortissants des deux Parties Contractantes auront le droit d'ester en justice devant les Tribunaux, sur le pied d'égalité avec les nationaux, de même que les dispositions de l'article V concernant le libre accès des sociétés des Tribunaux, ne s'appliquent pas à l'assistance judiciaire gratuite ni à la dispense de la „cautio judicatum solvi“, ces matières étant réservées pour des accords spéciaux.

De même, les Parties Contractantes sont d'accord que les stipulations de l'article II du présent Traité garantissant le traitement national aux ressortissants des deux Parties Contractantes doivent être entendues de telle manière qu'elles ne dérogent en rien aux lois et ordonnances en vigueur sur le territoire des Parties Contractantes et applicables également à tous les étrangers.

II. En ce qui concerne l'article VIII.

Dans le cas où l'une des Hautes Parties Contractantes aurait l'intention de conclure avec un État limitrophe (outre les cas prévus à l'alinéa 4 de l'article VIII) un traité de commerce ou tout autre arrangement commercial dont elle n'estime pas possible d'accorder les bénéfices en vertu de la clause de la nation la plus favorisée à l'autre Partie Contractante, le droit lui est réservé d'en faire autant à condition d'informer l'autre Partie Contractante en lui proposant de renoncer à réclamer les susdits bénéfices.

Si les Hautes Parties Contractantes ne pouvaient pas arriver à une entente dans cette question, le présent traité sera considéré comme abrogé le jour même de l'entrée en vigueur du traité ou arrangement conclu avec l'État tiers en question, ce dont l'autre Partie Contractante devra être avertie au moins deux mois d'avance.

III. En ce qui concerne l'article XIII.

Aussi longtemps que la frontière entre la Pologne et un des pays limitrophes restera pour une raison quelconque fermée aux voyageurs ou aux marchandises de la Pologne ou du pays limitrophe en question, le Gouvernement Polonais ne sera pas considéré comme tenu d'accorder à l'Estonie sur la frontière dudit pays les facilités prévues par l'article XIII.

On kokku lepitud, et artikkel XX. eeskirjad ei käi Danzigi Vabalinna kodanikkude ega territooriumi kohta.

Selle tõenduseks on täisvolinikud käesolevale protokollile alla kirjutanud.

Tehtud Tallinnas, kaheks eksemplaris, 19. veebruaril tuhat üheksasada kakskümmend seitse.

Fr. Akel.
F. Charwat.

Il est entendu que les dispositions de l'article XX ne se rapportent pas aux citoyens et au territoire de la Ville Libre de Dantzig. En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé le présent Protocole.

Fait à Tallinn, en double exemplaire, le 19 février mil neuf cent vingt-sept.

Fr. Akel.
F. Charwat.

Poola Saadik.
Nr. 37.

Tallinn, 19. veebruaril 1927. a.

Ekstsellents,

Eesti-Poola kaubalepingu läbirääkimiste keskel tõsteti üles küsimus, olen ma enda Valitsuse poolt volitatud Teile, Ekstsellents, kaubalepingu allkirjutamise puhul kinnitama, et Eesti palved Eestist päritolevate kaupade Poolasse sisseveo suhtes leiavad käsitlust kõige suurema heatahtlikkusega. Olen seega veendunud, et ses suhtes ei võiks ettenäha ühtki põhimõtte-likku raskust.

Palun vastu võtta, Ekstsellents, minu väga kõrge lugupidamise kinnituse.

F. Charwat.

Tema Ekstsellents

Härra Dr. Friedrich Akel,
Välisminister,
Tallinnas.

Välisminister.

19. veebruaril 1927. a.

Härra Saadik,

Kinnitades Teile Ekstsellentsile Tema tänase kuupäevaga märgitud noodi kättesaamist, millega Tema Eesti-Poola vahelise kauba- ja laevanduslepingu allkirjutamise puhul minule lahkesti kinnitanud on, et Eesti palved Eestist päritolevate kaupade Poolasse sisseveo kontingentide suhtes leiavad Poola Valitsuse poolt

Ministre de Pologne.
No. 37.

Tallinn, 19 Février 1927.

Excellence,

Durant les négociations sur le traité de commerce esto-polonais on a soulevé la question que les intérêts de l'exportation estonienne pourraient souffrir par suite de la réglementation de l'importation, actuellement en vigueur en Pologne.

Quoique le Gouvernement Polonais, pour des raisons de caractère général, ne pourrait renoncer au principe du traitement individuel des contingents, je suis autorisé par mon Gouvernement de Vous assurer, Excellence, à l'occasion de la signature du traité de commerce, que les requêtes de l'Estonie, concernant l'importation en Pologne des marchandises de provenance estonienne seront traitées avec la plus grande bienveillance. Je suis donc convaincu qu'aucune difficulté principielle en cette matière ne saurait être prévue.

Veillez agréer, Excellence, l'assurance de ma très haute considération.

F. Charwat.

Son Excellence

Monsieur le Dr. Frédéric Akel,
Ministre des Affaires Etrangères,
à Tallinn.

Ministre des Affaires
Etrangères.

Le 19 février 1927.

Monsieur le Ministre,

En accusant à Votre Excellence réception de Sa note en date de ce jour, par laquelle, à l'occasion de la signature du Traité de Commerce et de Navigation esto-polonais, Elle a bien voulu me donner l'assurance que les requêtes de l'Estonie concernant les contingents pour l'importation en Pologne des mar-

käsitlust kõige suurema heatahtlikkusega ja et ses subtes et võiks ette näha ühtki põhimõtte-likku raskust, on mul au teatada, et Eesti valitsus on selle teadaande teatavaks võtnud.

Palun vastu võtta, Härra Saadik, minu kõrge lugupidamise kinnituse.

F. AkeI.

Tema Ekstsellents

Härra F. Charwat,
Poola Saadik.
Tallinnas.

chandises de provenance estonienne seront traitées par le Gouvernement polonais avec la plus grande bienveillance et qu'aucune difficulté principielle ne saurait être prévue en cette matière, j'ai l'honneur de Lui faire connaître que le Gouvernement estonien a pris acte de cette déclaration.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma haute considération.

F. AkeI.

Son Excellence

Monsieur F. Charwat,
Ministre de Pologne.
Tallinn.

Riigikogu poolt 16. detsembril 1927. a. vastuvõetud

23. Rahvusvahelise automobiilide liikumise konventsiooni kinnitamise seadus.

§ 1. Rahvusvaheline konventsioon automobiilide liikumise kohta, alla kirjutatud Pariisis 24. aprillil 1926 a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konventsiooni prantsuskeelne tekst ja eestikeelne tõlge avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu esimees K. Einbund.

Abisekretär O. Liigand.

Rahvusvaheline konventsioon automobiilide liikumise kohta.

Allakirjutanud, allpool nimetatud Riikide Valitsuste Täisvolinikud, tulles kokku Pariisi 20. kuni 24. aprillini 1926. a. konverentsiks, et läbi arutada rahvusvahelises konventsioonis automobiilide liikumise kohta 11. oktoobrist 1909. a. ettevõetavaid muudatusi, leppisid kokku järgmistes määrustes:

Üldmäärused.

Artikkel esimene.

Konventsioon käib automobiilide liikumise kohta teedel üldse, ükskõik missugune nende transpordi objekt ja iseloom, kuid välja arvatud need erilised rahvuslikud määrused, mis käivad üldse nii inimeste kui ka kaupade transporteerimise avaliku teenistuse kohta.

Artikkel 2.

Loetakse automobiilideks käesoleva Konventsiooni ettekirjutuste mõttes kõik sõidukid, mis varustatud mehaanilise liikumissüsteemiga, mis liiguvad avalikkudel teedel, ilma et nad roobastele oleksid asetatud, ja mis inimeste ja kaupade transporteerimiseks ettenähtud.

Tingimused, millele peavad automobiilid vastama, et neil lubatakse rahvusvaheliselt liikuda avalikkudel teedel.

Artikkel 3.

Iga automobiil, et tal rahvusvaheliselt lubatakse avalikkudel teedel liikuda, peab, peale järelevaatust kas asjaomaste ametvõimude või viimaste poolt selleks volitatud seltside poolt, liikumiseks kõlblikeks olema tunnistatud, või kuuluma nende tüüpide hulka, mis samal viisil kõlblikuks on tunnistatud. Igal juhtumisel peab ta vastama allnimetatud tingimustele:

I. Automobiil peab järgmistesse sisseseadega olema varustatud:

a) Vastupidav juhtimise aparaat, mis lubab hõlpsasti ja kindlalt võtta kurveid;

b) Kas kaks üksteisest rippumatut pidurdamise süsteemi, või üks süsteem, käsitatav kahe üksteisest rippumatu pidurega, millest üks ka siis võib töötada, kui teine rikkes; igal juhul peab nii üks kui teine süsteem küllalt võimas olema ja kiirelt töötama;

c) Kui automobiili kaal tühjalt ületab 350 kilogrammi, siis peab olema sisseseade,

Convention internationale relative à la circulation automobile.

Les soussignés, Plénipotentiaires des Gouvernements des États ci-après désignés, réunis en Conférence à Paris, du 20 au 24 avril 1926, en vue d'examiner les modifications à apporter à la Convention Internationale relative à la circulation des automobiles du 11 octobre 1909, ont convenu des stipulations suivantes:

Dispositions générales.

Article premier.

La Convention s'applique à la circulation routière automobile en général, quels que soient l'objet et la nature du transport, sous réserve, cependant, des dispositions spéciales nationales relatives aux services publics de transport en commun des personnes et aux services publics de transport de marchandises.

Article 2.

Sont réputés automobiles, au sens des prescriptions de la présente Convention, tous véhicules pourvus d'un dispositif de propulsion mécanique, circulant sur la voie publique sans être liés à une voie ferrée et servant au transport des personnes ou des marchandises.

Conditions à remplir par les automobiles pour être admis internationalement à circuler sur la voie publique.

Article 3.

Tout automobile, pour être admis internationalement à circuler sur la voie publique, doit, ou bien avoir été reconnu apte à être mis en circulation après examen devant l'autorité compétente ou devant une association habilitée par celle-ci, ou bien être conforme à un type agréé de la même manière. Il doit, dans tous les cas, remplir les conditions fixées ci-après:

I. L'automobile doit être pourvu des dispositifs suivants:

a) Un robuste appareil de direction qui permette d'effectuer facilement et sûrement les virages;

b) Soit deux systèmes de freinage indépendants l'un de l'autre, soit un système actionné par deux commandes indépendantes l'une de l'autre et dont l'une des parties peut agir même si l'autre vient à être en défaut, en tous cas l'un et l'autre système suffisamment efficace et à action rapide;

c) Lorsque le poids de l'automobile à vide excède 350 kilogrammes, un dispositif,

mis võimaldab juhi istekohast temale tagumist käiku anda mootori abil;

d) Kui automobiili üldine kaal, mis koosneb automobiili kaalust tühjalt ja suurimast lubatava koorma kaalust, ületab 3,500 kilogrammi, peab olema erisisesed, mis hoiab autot igas olukorras tagasivajumise eest, kui ka seljataha vaatamise peegel.

Manöövrivahendid peavad kõik nii olema gruppeeritud, et juht võiks neid kindlalt käsitada ning samal ajal ka tee järele valvata.

Aparaadid peavad kindlasti töötama ja nii olema asetatud, et kõrvaldada, nii palju kui see üldse võimalik, iga tulekahju või plahvatuse hädahoitu, kui ka iga hädahoitu liikumisele, ning et lõhn, suits või kära ei ehmataks ja tõsiselt ei tülitaks. Automobiil peab varustatud olema vaikselt töötava väljalaske sisse-seadega.

Automobiilide ja nende järeleveo vankrite rattad peavad olema varustatud kummirehvidega või mõne muu võrdselt elastilise süsteemiga.

Pöördasside väline ots ei tohi üle sõiduki äärmise kontuuri ulatada.

II. Automobiilil peab olema:

1°. Ees ja taga, asjaomaste võimude poolt välja antud immatrikulatsiooni märk, mis asub plakatil või sõidukil enesel. Taha asetud immatrikulatsiooni märk, kui ka art. 5. ettenähtud tunnusmärk, peavad, niipea kui neid päevalgusel enam ei näe, olema valgustatud.

Juhtumisel kui sõidukil on taga järelevo vanker, peab ka viimane tagant immatrikulatsiooni märgiga ja art. 5. ettenähtud tunnusmärgiga varustatud olema ja nende märkide valgustuse eeskiri käib ka järelevo-vankri kohta.

2°. Kergelt liigipäasetaval kohal ja kergelt loetavate tähtedega järgmised andmed:

- Shassii ehitaja nimi;
- Shassii valmistamise number;
- Mootori valmistamise number.

III. Iga automobiil peab varustatud olema küllalt tugeva kõlasignaali aparaadiga.

IV. Iga üksikult liikuv automobiil peab öösel ja videviku saabudes varustatud olema eest vähemalt kahe valge tulega, üks pare-

tel que l'on puisse, du siège du conducteur, lui imprimer un mouvement de recul au moyen du moteur;

d) Lorsque le poids total de l'automobile formé du poids à vide et de la charge maxima déclarée admissible lors de la réception excède 3,500 kilogrammes, un dispositif spécial qui puisse empêcher, en toutes circonstances, la dérive en arrière, ainsi qu'un miroir rétroviseur.

Les organes de manoeuvre doivent être groupés de façon que le conducteur puisse les actionner d'une manière sûre sans cesser de surveiller la route.

Les appareils doivent être d'un fonctionnement sûr et disposés de façon à écarter, dans la mesure du possible, tout danger d'incendie ou d'explosion, à ne constituer aucune autre sorte de danger pour la circulation et à n'effrayer ni sérieusement incommoder par le bruit, la fumée, ni l'odeur. L'automobile doit être munie d'un dispositif d'échappement silencieux.

Les roues des véhicules automobiles et de leurs remorques doivent être munies de bandages en caoutchouc ou de tous autres systèmes équivalents au point de vue de l'élasticité.

L'extrémité des fusées ne doit pas faire saillie sur le reste du contour extérieur du véhicule.

II. L'automobile doit porter:

1° A l'avant et à l'arrière, inscrit sur des plaques ou sur le véhicule lui-même, le signe d'immatriculation qui aura été attribué par l'autorité compétente. Le signe d'immatriculation placé à l'arrière, ainsi que le signe distinctif visé à l'article 5 doivent être éclairés dès qu'ils ont cessé d'être visibles à la lumière du jour.

Dans le cas d'un véhicule suivi d'une remorque, le signe d'immatriculation et le signe distinctif visé à l'article 5 sont répétés à l'arrière de la remorque et la prescription relative à l'éclairage de ces signes s'applique à la remorque.

2° Dans un endroit pratiquement accessible, et en caractères facilement lisibles, les indications suivantes:

- Désignation du constructeur du châssis;
- Numéro de fabrication du châssis;
- Numéro de fabrication du moteur.

III. Tout automobile doit être munie d'un appareil avertisseur sonore d'une puissance suffisante.

IV. Tout automobile circulant isolément doit, pendant la nuit et dès la tombée du jour, être munie à l'avant d'au moins deux

mal, teine pahemal pool, ja tagant punase tulega.

Kuid kahe rattaga, ilma küljekorvita mototsükliid võivad eest ka ainult ühe valge tulega varustatud olla.

V. Iga automobiil peab peale selle varustatud olema ühe või mitme sisseseadega, mis võimaldavad teed ette küllaldaselt kaugusel hästi valgustada, kui ülal ettekirjutatud valged tuled seda tingimust ei täida.

Kui sõiduk võib liikuda suurema kiirusega kui 30 kilomeetrit tunnis, ei pea tähendatud kaugus mitte vähem olema kui 100 meetrit.

VI. Valgustuse aparaadid, mis võivad pimestamist esile kutsuda, peavad nii olema asetatud, et võimaldaksid pimestamise nõrgendamist muude tee tarvitajate kohtamisel kui ka kõigil teistel juhustel, kus see nõrgendamine tarvilik. Pimestava valgustuse nõrgendamine peab siiski jätma alale küllaldaselt võimsa valguse, et maanteed vähemalt kuni 25 meetri kauguseni edukalt valgustada.

VII. Automobiilid, mis järeleveo vankriga varustatud, alluvad valgustamise suhtes ettepoole samadele määrustele, kui üksikult sõitvad automobiilidki; tagumine punane tuli asetatakse järeleveo vankri taha.

VIII. Mis puutub kaalu ja mudelite kohta käivatesse kitsendustesse, siis peavad automobiilid ja järeleveo vankrid vastama selle riigi üldistele määrustele, kus nad liiguvad.

Automobiilide jaoks rahvusvaheliste sõidutunnistuste väljaandmine ja nende tunnustamine.

Artikkel 4.

Et tõendada iga automobiili jaoks, mil rahvusvaheliselt lubatud liikuda avalikkudel teedel, et artiklis 3. ettenähtud tingimused on täidetud või et neid silmas peetakse, antakse välja rahvusvahelised tunnistused käesoleva Konventsiooni lisades A ja B tähendatud vormi ja näidete järele.

Need tunnistused on maksvad ühe aasta kestel nende väljaandmise päevast arvates. Neis leiduvad käega kirjutatud märkused peavad alati olema kirjutatud ladina keele tähtedega või nii nimetatud inglise kursiiviga.

Rahvusvahelised tunnistused, mis välja antud ühe lepinguosalise Riigi ametvõimude poolt, või mõne seltsi poolt nimetatud ametvõimude volitusel ja kinnitamisel, annavad õiguse vabaks liikumiseks kõigis teistes lepinguosalistes Riik-

feux blancs, placés l'un à droite, l'autre à gauche, et à l'arrière d'un feu rouge.

Toutefois, pour les motocycles à deux roues, non accompagnés d'un side-car, le nombre de feux à l'avant peut être réduit à un.

V. Tout automobile doit également être pourvue d'un ou plusieurs dispositifs permettant d'éclairer efficacement la route à l'avant sur une distance suffisante, à moins que les feux blancs ci-dessus prescrits ne remplissent cette condition.

Si le véhicule est susceptible de marcher à une vitesse supérieure à 30 kilomètres à l'heure, ladite distance ne doit pas être inférieure à 100 mètres.

VI. Les appareils d'éclairage susceptibles de produire un éblouissement doivent être établis de manière à permettre la suppression de l'éblouissement à la rencontre des autres usagers de la route ou dans toute circonstance où cette suppression serait utile. La suppression de l'éblouissement doit toutefois laisser subsister une puissance lumineuse suffisante pour éclairer efficacement la chaussée jusqu'à une distance d'au moins 25 mètres.

VII. Les automobiles suivis d'une remorque sont assujettis aux mêmes règles que les automobiles isolés en ce qui touche l'éclairage vers l'avant; le feu rouge d'arrière est reporté à l'arrière de la remorque.

VIII. En ce qui touche les limitations relatives au poids et au gabarit, les automobiles et remorques doivent satisfaire aux règlements généraux des pays où ils circulent.

Délivrance et reconnaissance des certificats internationaux pour automobiles.

Article 4.

En vue de certifier, pour chaque automobile admis internationalement à circuler sur la voie publique, que les conditions prévues dans l'article 3 sont remplies ou sont susceptibles d'être observées, des certificats internationaux sont délivrés d'après le modèle et les indications figurant aux annexes A et B de la présente Convention.

Ces certificats sont valables pendant un an à partir de la date de leur délivrance. Les indications manuscrites qu'ils contiennent doivent toujours être écrites en caractères latins ou en cursive dite anglaise.

Les certificats internationaux délivrés par les autorités d'un des États contractants ou par une association habilitée par celles-ci, avec le contreseing de l'autorité, donnent libre accès à la circulation dans tous les autres

kides ja nad tunnistatakse seal maksvaks, ilma et uut järele vaatust ette võetaks. Kuid rahvusvahelise tunnistuse tarvitamise õiguse võib ära keelata, kui on ilme, et artiklis 3. ettenähtud tingimused enam ei ole täidetud.

Tunnusmärk.

Artikkel 5.

Iga automobiil, et tal rahvusvaheliselt lubatakse liikuda avalikkudel teedel, peab varustatud olema erilise tunnusmärgiga, mis koosneb ühest kuni kolmest tähest, mis asuvad taga nähtaval kohal kas erilisel plakaadil või sõidukil enesel.

Käesoleva Konventsiooni käsitamisel vastab tähendatud tunnusmärk kas mõnele Riigile või territooriumile, mis automobiilide immatrikuleerimise seisukohalt moodustab eriuksuse.

Selle märgi mõõdud ja värv, tema tähed, kui ka nende mõõdud ja värv on kindlaks määratud käesoleva Konventsiooni lisa C leidivas tabelis.

Tingimused, millele peavad vastama automobiili juhid, et neil rahvusvaheliselt lubatakse automobiili juhtida avalikkudel teedel.

Artikkel 6.

Automobiili juhil peavad olema omadused, mis on küllaldaseks kindlustuseks avalikule julgeolekule.

Mis puutub rahvusvahelisse liikumisse, siis ei või keegi automobiili juhtida, kui tal puudub selleks asjaomase ametvõimu või viimase poolt volitatud seltsi poolt peale oskuse katset väljaantud luba.

Luba ei või välja anda isikutele, kes alla 18 aasta vanad.

Rahvusvaheliste juhtimiselubade väljaandmine ja nende tunnustamine.

Artikkel 7.

Et tõendada rahvusvahelise liikumise jaoks, et eelmises artiklis ettenähtud tingimused on täidetud, antakse välja rahvusvahelised juhtimise load vastavalt mudelile ja näidetele, mis leiduvad käesoleva Konventsiooni lisades D ja E.

Need load on maksvad ühe aasta kestel väljaandmise päevast arvates ja nende automobiilide liikide kohta, milliste jaoks nad välja antud.

Rahvusvahelise liikumise suhtes on järgmised liigid kindlaks määratud:

États contractants et y sont reconnus comme valables sans nouvel examen. Toutefois le droit de faire usage du certificat international peut être refusé, s'il est évident que les conditions prévues à l'article 3 ne sont plus remplies.

Signe distinctif.

Article 5.

Tout automobile pour être admis internationalement à circuler sur la voie publique, doit porter en évidence à l'arrière, inscrit sur une plaque ou sur le véhicule lui-même, un signe distinctif composé de une à trois lettres.

Pour l'application de la présente Convention, le signe distinctif correspond soit à un État, soit à un territoire constituant, au point de vue de l'immatriculation des automobiles, une unité distincte.

Les dimensions et la couleur de ce signe, les lettres ainsi que leurs dimensions et leur couleur, sont fixées dans le tableau figurant à l'annexe C de la présente Convention.

Conditions à remplir par les conducteurs d'automobiles pour être admis internationalement à conduire un automobile sur la voie publique.

Article 6.

Le conducteur d'un automobile doit avoir les qualités qui donnent une garantie suffisante pour la sécurité publique.

En ce qui concerne la circulation internationale, nul ne peut conduire un automobile sans avoir reçu, à cet effet, une autorisation délivrée par une autorité compétente ou par une association habilitée par celle-ci après qu'il aura fait preuve de son aptitude.

L'autorisation ne peut être accordée à des personnes âgées de moins de 18 ans.

Délivrance et reconnaissance des permis internationaux de conduire.

Article 7.

En vue de certifier, pour la circulation internationale, que les conditions prévues à l'article précédent sont remplies, des permis internationaux de conduire sont délivrés d'après le modèle et les indications figurant aux annexes D et E de la présente Convention.

Ces permis sont valables pendant un an à partir de la date de leur délivrance et pour les catégories d'automobiles pour lesquelles ils ont été délivrés.

En vue de la circulation internationale, les catégories suivantes ont été établies:

- x rist. n. 1. D. 1929

A. Autobiilid, millele üldine kaal, koosnev kaalust tühjalt ja suurima lubatava koorma kaalust vastuvõtmise momendil, ei ületa 3,500 kilogrammi.

B. Autobiilid, millele üldine kaal, koosnev nii kui ülal tähendatud, ületab 3,500 kilogrammi.

C. Mototsükliid külje-korviga või ilma.

Käega kirjutatud märkused, mis rahvusvahelistes lubades leiduvad, peavad alati olema kirjutatud ladina keele tähtedega või nii nimetatud inglise kursiiviga.

Rahvusvahelised juhtimise load, mis välja antud mõne lepinguosalise Riigi ametvõimude poolt, või mõne seltsi poolt nimetatud võimude volitusel ja kinnitamisel, annavad õiguse kõigis teistes lepinguosalistes Riikides niisuguste autobiilide juhtimiseks, mis kuuluvad neisse liikidesse, millede jaoks need tunnistused välja antud, ja need load tunnistatakse maksvaks kõigis lepinguosalistes Riikides, ilma et uut katset ette võetaks. Kuid rahvusvahelise juhtimise loa tarvitamise õigust võib keelata, kui ilmsiks tuleb, et eelmises artiklis ettekirjutatud tingimused ei ole täidetud.

Rahvuslikkude seaduste ja määruste silmaspidamine.

Artikkel 8.

Autobiili juht, sõites mõnes riigis, on kohustatud alluma neile seadustele ja määrustele, mis maksvad on selles riigis liikumise kohta.

Tollivormaaalsusi teostav asutus võib automobilistile neist seadustest ja määrustest mõnesse riiki sissesõidul anda väljavõtte.

Hädaohtlikkude kohtade tähistamine.

Artikkel 9.

Iga lepinguosaline Riik kohustub temale omase võimu piirides selle järele valvama, et teede ääres oleksid hädaohtlikud kohad märgitud ainult tähistega, nagu see käesoleva Konventsiooni lisas F ette nähtud.

Need tähised on kolmenurgelistele plaatidele asetud, ja iga Riik kohustub, võimaluse piirides, reserveerima ainult kolmenurgelise kuju tähendatud signalisatsiooni jaoks ja keelama tarvitamast niisugust kuju teistel juhustel, kus selle tagajärjel võiks tekkida äravahetamine kõne al oleva tähistamisega. Kolmnurk on põhimõtteliselt võrdkülgeline, vähemalt 0 m. 70 igast küljest.

A. Automobiles dont le poids total, formé du poids à vide et de la charge maxima déclarée admissible lors de la réception, n'excède pas 3,500 kilogrammes;

B. Automobiles dont le poids total, constitué comme ci-dessus, excède 3,500 kilogrammes;

C. Motocycles avec ou sans side-car.

Les indications manuscrites que contiennent les permis internationaux sont toujours écrites en caractères latins ou en cursive dite anglaise.

Les permis internationaux de conduire délivrés par les autorités d'un État contractant ou par une association habilitée par celles-ci avec le contreseing de l'autorité, permettent dans tous les autres États contractants la conduite des automobiles rentrant dans les catégories pour lesquelles ils ont été délivrés et sont reconnus comme valables sans nouvel examen dans tous les États contractants. Toutefois, le droit de faire usage du permis international de conduire peut être refusé, s'il est évident que les conditions prescrites par l'article précédent ne sont pas remplies.

Observation des lois et réglementations nationales.

Article 8.

Le conducteur d'un automobile circulant dans un pays est tenu de se conformer aux lois et règlements en vigueur dans ce pays pour ce qui touche à la circulation.

Un extrait de ces lois et règlements pourra être remis à l'automobiliste à l'entrée dans un pays, par le bureau où sont accomplies les formalités douanières.

Signalisation des dangers.

Article 9.

Chacun des États contractants s'engage à veiller, dans la mesure de son autorité, à ce que, le long des routes, il ne soit posé, pour signaler les passages dangereux, que les signaux figurant à l'annexe F de la présente Convention.

Ces signaux sont inscrits sur des plaques en forme de triangle, chaque État s'engageant, autant que possible, à réserver exclusivement la forme triangulaire à ladite signalisation et à interdire l'emploi de cette forme dans tous les cas où il pourrait en résulter une confusion avec la signalisation dont il s'agit. Le triangle est, en principe, équilatéral et a, au minimum, 0 m. 70 de côté.

Kui ilmastiku tingimused umbsete plakatite tarvitamist ei luba, siis võib kolmenurgeline plakat õõnes olla.

Sel juhusel võib tema ilma takistuse iseloomu tähendava märgita olla ja ta mõõte igast küljest 0 m. 46 peale vähendada.

Tähised seatakse üles teele loodis, takistusest mitte lähemale kui 150 meetrit ja mitte kaugemale kui 250 meetrit, kui kohalikud tingimused seda ei takista.

Kui kaugus tähisest takistuseni märksa vähem on kui 150 meetrit, siis tuleb eri korraldused tarvitusele võtta.

Iga lepinguosaline Riik keelab ära, enda võimu piirides, avalikkude teede äärde igasuguste tähiste või tahvlite ülesseadmise, mis võiksid esile kutsuda äravahetamist reeglipärase märklaudadega või nendest arusaamist raskendada.

Kolmenurgeliste plakatite süsteemi tarvitamisele võtmine sünnib igas riigis uute tähiste ülesseadmisel või olemasolevate uuendamisel.

Teadete andmine.

Artikkel 10.

Lepinguosalised Riigid kohustuvad andma üksteisele teateid, mis tarvilikud rahvusvaheliste sõidutunnistuste ja juhtimise lubade omanikkude kindlakstegemiseks, kui nende automobiiliga raske õnnetus on juhtunud, või kui neid süüdistatakse liikumise määruste rikkumises.

Teisest küljest kohustuvad nemad Riikidele, kes rahvusvahelised tunnistused või lubad välja on annud, teatama nende isikute nime, eesnimed ja elukohta, kelledelt nad mainitud tunnistuste või lubade tarvitamise õiguse on võtnud.

Lõpumäärused.

Artikkel 11.

Käesolev konventsioon ratifitseeritakse.

A. Iga Valitsus, kui ta ratifikatsioonikirja hoiuleandmiseks valmis on, teatab sellest Prantsuse Valitsusele. Kui 20 riiki, kes Konventsiooniga 11. oktoobrist 1909. a. praegu seotud, hoiuleandmise teostamiseks oma valmisolekut on avaldanud, asutakse nimetatud hoiuleandmisele selle kuu jooksul, mis järgneb

Lorsque les conditions atmosphériques s'opposent à l'emploi des plaques pleines, la plaque triangulaire peut être évidée.

Dans ce cas, elle pourra ne pas porter le signal indicatif de la nature d'obstacle et ses dimensions peuvent être réduites au minimum de 0 m. 46 de côté.

Les signaux sont posés perpendiculairement à la route et à une distance de l'obstacle qui ne doit pas être inférieure à 150 mètres ni supérieure à 250 mètres, à moins que la disposition des lieux ne s'y oppose.

Lorsque la distance du signal à l'obstacle est notablement inférieure à 150 mètres, des dispositions spéciales doivent être prises.

Chacun des États contractants s'opposera, dans la mesure de ses pouvoirs, à ce que soient placés, aux abords des voies publiques, des signaux ou panneaux quelconques qui pourraient prêter à confusion avec les plaques indicatrices réglementaires ou rendre leur lecture plus difficile.

La mise en service du système de plaques triangulaires sera effectuée dans chaque État au fur et à mesure de la mise en place des signaux nouveaux ou du renouvellement de ceux actuellement existants.

Communication de renseignements.

Article 10.

Les États contractants s'engagent à se communiquer les renseignements propres à établir l'identification des personnes titulaires de certificats internationaux ou de permis de conduire internationaux, lorsque leur automobile a été l'occasion d'un accident grave ou qu'elles ont été reconnues passibles d'une contravention aux règlements concernant la circulation.

Ils s'engagent, d'autre part, à faire connaître aux États qui ont délivré les certificats ou permis internationaux, les nom, prénoms et adresse des personnes auxquelles ils ont retiré le droit de faire usage desdits certificats ou permis.

Dispositions finales.

Article 11.

La présente Convention sera ratifiée.

A. Chaque Gouvernement, dès qu'il sera prêt au dépôt des ratifications, en informera le Gouvernement français. Dès que vingt États actuellement liés par la Convention du 11 octobre 1909 se seront déclarés prêts à effectuer ce dépôt, il sera procédé à ce dépôt au cours du mois qui suivra la

viimase teadaande kätte saamisele Prantsuse Valitsuse poolt ja viimase poolt kindlaks määratud päeval.

Riigid, kes pole 11. oktoobri 1909. a. Konventsiooni osalised, kuid kes enne ratifikatsioonikirjade hoiuleandmiseks sel moel määratud tähtaega oma valmisolekut avaldavad käesoleva konventsiooni ratifikatsioonikirja hoiule anda, võtavad ülalnimetatud hoiuleandmisest osa.

B. Ratifikatsioonikirjad antakse hoiule Prantsuse Valitsuse arhiividesse.

C. Ratifikatsioonikirjade hoiuleandmist tõendatakse protokolliga, mis alla kirjutatakse osavõtivate Riikide esindajate ja Prantsuse Vabariigi Välisministri poolt.

D. Valitsused, kel võimalust ei ole oma ratifikatsioonikirja hoiule anda käesoleva artikli lõikes A ettekirjutatud tingimustel, võivad seda teha kirjaliku teadaandega, mis adresseeritud Prantsuse Vabariigi Valitsusele ja millele ratifikatsioonikiri juurde lisatud.

E. Tõestatud ärakiri protokollist ratifikatsioonikirjade esimese hoiuleandmise kohta ja eelmises lõikes nimetatud teadaannetest, kui ka tõestatud ärakiri neile juurdelisatud ratifikatsioonikirjadest antakse kohe edasi Prantsuse Valitsuse hoolle ja diplomaatilisel teel Valitsustele, kes käesolevale Konventsioonile alla kirjutanud. Juhustel, mis eelmises lõikes ettenähtud, teatab Prantsuse Valitsus neile ühtlasi ka kuupäeva, mil ta kirjaliku teadaande kätte saanud.

Artikkel 12.

A. Käesolev Konventsioon on maksev ainult lepinguosaliste Riikide emamaade kohta.

B. Kui mõni lepinguosaline Riik soovib teda oma asumaade, valduste, protektoratide või meretaguste territooriumide või mandaadialuste territooriumide kohta maksta panna, siis peab ta omast kavatsusest teatama, kas ratifikatsioonikirjas eneses, või Prantsuse Valitsusele adresseeritud erilises kirjalikus teadaandes, mis antakse hoiule tähendatud Valitsuse arhiividesse. Kui Riik, kes soovi avaldab, viimase tee valib, saabab nimetatud Valitsus kohe kõigile teistele lepinguosalistele Riikidele teadaandest tõestatud ärakirja, tähendades kuupäeva, mil ta teadaande saanud.

réception de la dernière déclaration par le Gouvernement Français et au jour fixé par ledit Gouvernement.

Les États non parties à la Convention du 11 octobre 1909 qui, avant la date ainsi fixée pour le dépôt des ratifications, se seront déclarés prêts à déposer l'instrument de ratification de la présente Convention, participeront au dépôt ci-dessus visé.

B. Les ratifications seront déposées dans les archives du Gouvernement Français.

C. Le dépôt des ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des États qui y prennent part et par le Ministre des Affaires étrangères de la République française.

D. Les Gouvernements qui n'auront pas été en mesure de déposer l'instrument de leur ratification dans les conditions prescrites par le paragraphe A du présent article, pourront le faire au moyen d'une notification écrite adressée au Gouvernement de la République française et accompagnée de l'instrument de ratification.

E. Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification qui les accompagnent, sera immédiatement, par les soins du Gouvernement français et par la voie diplomatique, remise aux Gouvernements qui ont signé la présente Convention. Dans les cas visés par l'alinéa précédent, ledit Gouvernement français leur fera connaître, en même temps, la date à laquelle il aura reçu la notification.

Article 12.

A. La présente Convention ne s'applique de plein droit qu'aux pays métropolitains des États contractants.

B. Si un État contractant en désire la mise en vigueur dans ses colonies, possessions, protectorats, territoires d'outre-mer ou territoires sous mandat, son intention sera mentionnée dans l'instrument même de ratification ou sera l'objet d'une notification spéciale adressée par écrit au Gouvernement français, laquelle sera déposée dans les archives de ce Gouvernement. Si l'État déclarant choisit ce dernier procédé, ledit Gouvernement transmettra immédiatement à tous les autres États contractants copie certifiée conforme de la notification, en indiquant la date à laquelle il l'a reçue.

Artikkel 13.

A. Iga Riik, kes käesolevale Konventsioonile alla kirjutanud ei ole, võib temaga ühineda artikli 11. lõikes A ettenähtud ratifikatsioonikirjade hoiuleandmise silmapilgul, või pärast seda tähtaega.

B. Ühinemine sünnib, andes Prantsuse Valitsusele diplomaatilisel teel üle ühinemise akti, mis nimetatud Valitsuse arhiividesse hoiule antakse.

C. See valitsus saadab kohe kõigile teistele lepinguosalistele Riikidele tõestatud ära kirja sellest teadaandest, samuti ka ühinemise aktist, ja teatab kuupäeva, mil ta teadaande saanud.

Artikkel 14.

Käesolev Konventsioon astub jõusse riikide suhtes, kes osa võtnud ratifikatsioonikirjade esimesest hoiuleandmisest, üks aasta peale nimetatud hoiuleandmise kuupäeva ja riikide suhtes, kes tema hiljem ratifitseerivad või temaga ühinevad, samuti ka asumaade, valduste, protektoraatide, meretaguste territooriumite ja mandaadialuste territooriumite suhtes, mis ei ole ratifikatsioonikirjades nimetatud, üks aasta pärast kuupäeva, mil Prantsuse Valitsus saab kätte artiklis 11, lõige D, artiklis 12, lõige B, ja artiklis 13, lõige B, ettenähtud teadaanded.

Artikkel 15.

Iga lepinguosaline Riik, kes 11. okt. 1909. a. Konventsiooni osaline, kohustub üles ütlema tähendatud Konventsiooni oma ratifikatsioonikirja või käesoleva Konventsiooniga ühinemise teadaande hoiuleandmise momendil.

Sama toiming on ette nähtud teadaannete suhtes, mis artiklis 12, lõige B, ette nähtud.

Artikkel 16.

Juhtumisel kui üks lepinguosalistest Riikidest käesoleva konventsiooni üles ütleb, teatatakse ülesütlemisest kirjalikult Prantsuse Valitsusele, kes saadab viibimata sellest teadaandest tõestatud ära kirja kõigile teistele Riikidele, teatades neile kuupäeva, mil ta teadaande kätte saanud.

Ülesütlemine astub jõusse ainult selle Riigi suhtes, kes sellest teatanud, ning üks aasta pärast tähendatud teadaande saabumist Prantsuse Valitsusele.

Samad määrused maksavad ka ülesütlemise kohta asumaade, valduste, protektoraaite, meretaguste territooriumite ja mandaadialuste territooriumite suhtes.

Article 13.

A. Tout État non signataire de la présente Convention pourra y adhérer au moment du dépôt des ratifications visé à l'article 11, alinéa A, ou postérieurement à cette date.

B. L'adhésion sera donnée en transmettant au Gouvernement Français par la voie diplomatique l'acte d'adhésion qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

C. Ce Gouvernement transmettra immédiatement à tous les États contractants copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 14.

La présente Convention produira effet, pour les États contractants qui auront participé au premier dépôt des ratifications, un an après la date dudit dépôt et, pour les États qui la ratifieront ultérieurement ou qui y adhéreront, ainsi qu'à l'égard des colonies, possessions, protectorats, territoires d'outre-mer et territoires sous mandats, non mentionnés dans les instruments de ratification, un an après la date à laquelle les notifications prévues dans l'article 11, alinéa D, l'article 12, alinéa B, et l'article 13, alinéa B, auront été reçues par le Gouvernement Français.

Article 15.

Chaque État contractant, partie à la Convention du 11 octobre 1909, s'engage à dénoncer ladite Convention au moment du dépôt de l'instrument de sa ratification ou de la notification de son adhésion à la présente Convention.

La même procédure sera suivie en ce qui concerne les déclarations visées à l'article 12, alinéa B.

Article 16.

S'il arrive qu'un des États contractants dénonce la présente Convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement Français qui communiquera immédiatement la copie certifiée conforme de la notification à tous les autres États en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation ne produira ses effets qu'à l'égard de l'État qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement Français.

Les mêmes dispositions s'appliquent en ce qui concerne la dénonciation de la présente convention pour les colonies, possessions, protectorats, territoires d'outre-mer et territoires sous mandat.

Artikkel 17.

Riikidel, kes esitavad Pariisis kokkuastunud konverentsil 20. kuni 24. aprillini 1926. a., on lubatud käesolevale Konventsioonile alla kirjutada kuni 30. juunini 1926. a.

Tehtud Pariisis 24. aprillil 1926. a. ühes eksemplaris, millest tõestatud ärakiri antakse välja igale allakirjutanud Valitsusele.

Saksamaa eest:

Dr. Eckardt.
F. Pflug.
Dr. Wegert.

Austria eest:

Ins. J. Altmann.
Dr. R. Fritz.

Belgia eest:

de Gaiffier d'Hestroy.

Brasiilia eest:

F. Guimaraes.

Suur-Britannia ja Põhja Iirimaa eest:

H. H. Piggott.

Bulgaaria eest:

M. Miltchew.

Kuuba eest:

Pedro Sanchez Abreu.
R. Hernandez Portela.

Taani eest:

L. Madsen.
F. H. V. Bentsen.
O. Bilfeldt.

Danzigi eest:

Alexandre Szembek.

Egüptuse eest:

M. K. El-Kholi.
Hassan.

Hispaania eest:

Francisco J. Cervantes.
C. Resines.

Eesti eest:

C. R. Pusta.

Soome eest:

M. Nordberg.

Prantsusmaa eest:

Harismendy.
Walckenaer.
Lorieux.
Edmond Chaix.
P. Le Gavrian.
M. Migette.
Henri Defert.
A. Beau.
J. Noulens.

Guatemala eest:

F. A. Figueroa.

Article 17.

Les États représentés à la Conférence réunie à Paris du 20 au 24 avril 1926, sont admis à signer la présente convention jusqu'au 30 juin 1926.

Fait à Paris, le 24 avril 1926, en un seul exemplaire dont une copie conforme sera délivrée à chacun des Gouvernements signataires.

Pour l'Allemagne

Dr. Eckardt.
F. Pflug.
Dr. Wegert.

Pour l'Autriche:

Ing. J. Altmann.
Dr. R. Fritz.

Pour la Belgique:

de Gaiffier d'Hestroy.

Pour le Brésil:

F. Guimaraes.

Pour la Grande-Bretagne et l'Irlande du Nord:

H. H. Piggott.

Pour la Bulgarie:

M. Miltchew.

Pour Cuba:

Pedro Sanchez Abreu.
R. Hernandez Portela.

Pour le Danemark:

L. Madsen.
F. H. V. Bentsen.
O. Bilfeldt.

Pour Dantzig:

Alexandre Szembek.

Pour l'Égypte:

M. K. El-Kholi.
Hassan.

Pour l'Espagne:

Francisco J. Cervantes.
C. Resines.

Pour l'Esthonie:

C. R. Pusta.

Pour la Finlande:

M. Nordberg.

Pour la France:

Harismendy.
Walckenaer.
Lorieux.
Edmond Chaix.
P. Le Gavrian.
M. Migette.
Henri Defert.
A. Beau.
J. Noulens.

Pour le Guatemala:

F. A. Figueroa.

- Kreekamaa eest:
Sariyannis.
- Ungari eest:
Dr. Coloman de Tomcsanyi.
Eugène de Markhot.
- Iiri Vabariigi eest:
Waughan B. Dempsey.
- Itaalia eest:
G. Summonte.
Ins. Henrico Mellini.
Benedetti Mauro.
Avv. E. Faldella.
- Läti eest:
J. Feldmans.
- Leedu eest:
P. Klimas.
- Lukseburgi eest:
Legallais.
- Marokko eest:
Nacivet.
- Meksiko eest:
A. Pani.
- Monako eest:
Butavand.
- Norra eest:
S. Bentzon.
- Hollandi eest:
J. F. Schönfeld.
B. W. van Welderen Rengers.
G. A. Pos.
- Peru eest:
Emilio Ortiz de Zevallos.
- Persia eest:
ad referendum:
Dr. Hossein Khan Ghadimy.
Ahmed Khan Adel.
- Poola eest:
Alexandre Szembek.
Richard Minchejmer.
- Portugali eest:
Manoel Roldan y Pego.
- Rumeenia eest:
B. Cantacuzène.
Ghika.
- Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningriigi eest:
M. Spalaïkovitch.
- Siiami eest:
Phya Sarasastra.
- Shveitsi eest:
Delaquis.
- Tshehoslovakkia eest:
Stefan Osusky.
- Pour la Grèce:
Sariyannis.
- Pour la Hongrie:
Dr. Coloman de Tomcsanyi.
Eugène de Markhot.
- Pour l'État libre d'Irlande:
Waughan B. Dempsey.
- Pour l'Italie:
G. Summonte.
Ing. Henrico Mellini.
Benedetti Mauro.
Avv. E. Faldella.
- Pour la Lettonie:
J. Feldmans.
- Pour la Lithuanie:
P. Klimas.
- Pour le Luxembourg:
Legallais.
- Pour le Maroc:
Nacivet.
- Pour le Mexique:
A. Pani.
- Pour Monaco:
Butavand.
- Pour la Norvège:
S. Bentzon.
- Pour les Pays-Bas:
J. F. Schönfeld.
B. W. van Welderen Rengers.
G. A. Pos.
- Pour le Pérou:
Emilio Ortiz de Zevallos.
- Pour la Perse:
ad referendum:
Dr. Hossein Khan Ghadimy.
Ahmed Khan Adel.
- Pour la Pologne:
Alexandre Szembek.
Richard Minchejmer.
- Pour le Portugal:
Manoel Roldan y Pego.
- Pour la Roumanie:
B. Cantacuzène.
Ghika.
- Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:
M. Spalaïkovitch.
- Pour le Siam:
Phya Sarasastra.
- Pour la Suisse:
Delaquis.
- Pour la Tchécoslovaquie:
Stefan Osusky.

Tunisi eest:
Mourgnot.
Berthon.

Türgimaa eest:
Nafiz Zia.

N.S.V.L. eest:

J. Datvian.
Zin Sedoy-Litwin.
N. Briling.

Uruguai eest:
F. Capurro.

Konverentsist osavõtavad Saari basseini Territooriumi Valitsuse Komisjoni saadikud teatasid, et nad võivad alla kirjutada käesolevale Konventsioonile tähendatud Komisjoni nimel.

Pierrotet.
Centner.

Rahvusvaheline Konventsioon automobiilide liikumise kohta.

Lisa A.

Rahvusvaheline tunnistus automobiili jaoks nii nagu ta ühes või teises lepinguosalises Riigis välja antakse, seatakse kokku nõuetaval kujul ning nimetatud Riigi seadusandlusega ettekirjutatud keeles.

Raamatukese lahtrite lõplik tõlge eri keeltes tehakse teatavaks Prantsuse Vabariigi Valitsusele teiste Valitsuste poolt niipalju kui see igasse ühesse neist puutub.

(Lisa B lehek. 1.)

(Riigi nimetus).

Lisa B.

Rahvusvaheline automobiilide liikumine.

Rahvusvaheline tunnistus automobiilide jaoks.

Rahvusvaheline konventsioon 24-st aprillist 1926 a.

Tunnistuse väljaandmine:

Koht: .....
Kuupäev: .....

(1)

(1) Ametivõimu allkiri.
või

Seltsi allkiri, kes ametivõimu poolt selleks volitatud, ja kinnitus viimase poolt.

Pour la Tunisie:
Mourgnot.
Berthon.

Pour la Turquie:
Nafiz Zia.

Pour l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques:
J. Datvian.
Zin Sedoy-Litwin.
N. Briling.

Pour l'Uruguay:
F. Capurro.

Les délégués de la Commission de Gouvernement du Territoire du bassin de la Sarre participant à la Conférence ont déclaré être en mesure de signer la présente Convention au nom de ladite Commission.

Pierrotet.
Centner.

Convention internationale relative à la circulation automobile.

Annexe A.

Le certificat international pour automobile, tel qu'il est délivré dans tel ou tel des États contractants sera libellé dans la langue prescrite par la législation dudit État.

La traduction définitive des rubriques du carnet dans les différentes langues sera communiquée au Gouvernement de la République Française par les autres Gouvernements, chacun en ce qui le concerne.

(Nom du pays).

Annexe B.

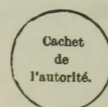
Circulation automobile internationale.

Certificat international pour automobiles.

Convention internationale du 24 avril 1926.

Délivrance du certificat:

Lieu: .....
Date: .....

(1)

(1) Signature de l'autorité.
ou

Signature de l'association habilitée par l'autorité et visa de celle-ci.

(Lisa B lehek. 2.)

Käesolev tunnistus on maksev kõikide allpool nimetatud lepinguosaliste Riikide territooriumitel ühe aasta kestel väljaandmise kuupäevast arvates:

Lepinguosaliste Riikide nimekiri.

(Lisa B lehek. 3.)

Omanik	Nimi:	(1)
või	Eesnimed:	(2)
kasutaja	Elukoht:	(3)
Sõiduki liik:		(4)
Shassii ehitaja nimetus:		(5)
Shassii tüübi äratähendamine:		(6)
Järejekorra nr. tüüpide seerias		(7)
või shassii valmistamise nr.		
Mootor	tsilindrite arv:	(8)
	mootori nr.:	(9)
	kolbe käik:	(10)
	tsilindri läbimõõt:	(11)
	jõud (H. J.):	(12)
Karosserii	vorm:	(13)
	värv:	(14)
	kohtade üldarv:	(15)
Sõiduki kaal tühjalt (kilogrammides):		(16)
Sõiduki kaal täie koormaga (kilogrammides), kui ta ületab 3,500 kg.		(17)
Tunnusmärk, mis plakatitel peab leiduma.		(18)

(Lisa B lehek. 4—9.)

.....	(1)
.....	(2)
.....	(3)
.....	(4)
.....	(5)
.....	(6)
.....	(7)
.....	(8)
.....	(9)
.....	(10)
.....	(11)
.....	(12)
.....	(13)
.....	(14)
.....	(15)
.....	(16)
.....	(17)
.....	(18)

Märkus. (4-dal ja järgmistel lehekülgedel tuleb korrata lhk. 3 -dal leiduv tekst tõlgitult nii mitmesse keelde kui see tarvilik tunnistuse kasutamiseks kõikide lepinguosaliste Riikide territooriumitel, mis loetletud lhk. 2-e).

Le présent certificat est valable, sur les territoires de tous les États contractants mentionnés ci-dessous, pendant un an à dater du jour de sa délivrance:

Liste des États contractants.

Propriétaire	{	Nom:	(1)
ou		Prénoms:	(2)
détenteur.	{	Domicile:	(3)
Genre du véhicule:			(4)
Désignation du constructeur du châssis			(5)
Indication du type du châssis:			(6)
N° d'ordre dans la série du type ou N° de fabrication du châssis			(7)
Moteur .	{	Nombre de cylindres	(8)
		Numéro du moteur:	(9)
		Course:	(10)
		Alésage:	(11)
		Puissance en C. V:	(12)
Carrosserie.	{	Forme:	(13)
		Couleur:	(14)
		Nombre total de places:	(15)
Poids du véhicule à vide (en kilos):			(16)
Poids du véhicule en pleine charge (en kilos), s'il excède 3,500 kilos			(17)
Marque d'identification devant figurer sur les plaques			(18)

Nota. — (Aux pages 4 et suivantes, reproduire le texte de la page 3, traduit en autant de langues qu'il sera nécessaire pour que le certificat international puisse être utilisé sur les territoires de tous les États contractants mentionnés à la page 2.)

(Lisa B lehek. 10.)

Sissesõidu viisum.

Viisum, Entrance visa, jne. (kõikides keeltes).

(1) Riik, country (jne. kõikides keeltes)

(1) .....

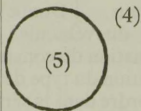
(2) Koht, place (jne. kõikides keeltes)

(2) .....

(3) Kuupäev, date (jne. kõikides keeltes)

(3) .....

(4) Allkiri (kõikides keeltes)

(5) Kinnik (kõikides keeltes)

(5) .....

Visa d'entrée.

Visa d'entrée, Entrance visa, etc. (toutes langues)

(1) Pays, country (etc., toutes langues)

(1) .....

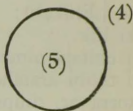
(2) Lieu, place (etc., toutes langues)

(2) .....

(3) Date, date (etc., toutes langues)

(3) .....

(4) Signature (toutes langues)

(5) Cachet (toutes langues)

(5) .....

(Lisa B lehek. 11—15.)

(1)	(1) .....
(2)	(2) .....
(3)	(3) .....
(5) (4)	(5) (4) .....
(1)	(1) .....
(2)	(2) .....
(3)	(3) .....
(5) (4)	(5) (4) .....

(1)	(1) .....
(2)	(2) .....
(3)	(3) .....
(5) (4)	(5) (4) .....
(1)	(1) .....
(2)	(2) .....
(3)	(3) .....
(5) (4)	(5) (4) .....

(Lisa B lehek. 16.)

(1) .....

(2) .....

(3) .....

(4) .....

(5) .....

(6) .....

(7) .....

(8) .....

(9) .....

(10) .....

(11) .....

(12) .....

(13) .....

(14) .....

(15) .....

(16) .....

(17) .....

(18) .....

(1) .....

(2) .....

(3) .....

(4) .....

(5) .....

(6) .....

(7) .....

(8) .....

(9) .....

(10) .....

(11) .....

(12) .....

(13) .....

(14) .....

(15) .....

(16) .....

(17) .....

(18) .....

Rahvusvaheline Konventsioon auto-
mobiilide liikumise kohta.

Lisa C.

Artiklis 5. ettenähtud tunnusmärgi moodustab 30 sentimeetrit lai ja 18 sentimeetrit kõrge ovaalne plakat, mil üks kuni kolm mustalt maalitud tähte valgel põhjal. Need tähed on moodustatud ladina tähestiku suurtest tähtedest. Nad on vähemalt 10 sentimeetrit kõrged; nende joonte paksus on 15 millimeetrit.

Mis puutub mototsüklistesse, siis on artiklis 5. ettenähtud tunnusmärk ainult 18 sentimeetrit horisontaalselt ja 12 sentimeetrit vertikaalselt. Tähtede kõrgus on 8 sentimeetrit; nende joonte laius on 10 millimeetrit.

Tunnustähed mitmesuguste Riikide ja Territoriumide jaoks on järgmised:

Saksamaa	D
Ameerika Ühisriigid	U S
Austria	A
Belgia	B
Brasiilia	B R
Suur Britannia ja Põhja Iirimaa	G B
„ „ Aurigny Saar	G B A
„ „ Gibraltar	G B Z
„ „ Guerneseý	G B G
„ „ Jersey	G B J
„ „ Malta	G B Y
Briti India	B I
Bulgaaria	B G
Tshiili	R C H
Hiina	R C
Kolumbia	G O
Kuuba	C
Taani	D K
Danzig	D A
Egüptus	E T
Ekvadoor	E Q
Hispaania	E
Eesti	E W
Soome	S F
Prantsusmaa, Alshiiir ja Marokko	F
Prantsuse India	F
Guatemala	G
Kreeka	G R
Haiiti	R H
Ungari	H
Iiri Vaba Riik	S E
Itaalia	I
Läti	L R
Liechtenstein	F L
Leedu	L T
Luksemburg	L
Meksiko	M E X
Monako	M C

Convention internationale relative
à la circulation automobile.

Annexe C.

Le signe distinctif prévu à l'article 5 est constitué par une plaque ovale de 30 centimètres de largeur sur 18 centimètres de hauteur, portant de une à trois lettres peintes en noir sur fond blanc. Les lettres sont formées de caractères latins majuscules. Elles ont, au minimum, 10 centimètres de hauteur; leurs traits ont 15 millimètres d'épaisseur.

En ce qui touche les motocycles, le signe distinctif prévu à l'article 5 mesurera seulement 18 centimètres dans le sens horizontal et 12 centimètres dans le sens vertical. Les lettres mesureront 8 centimètres de hauteur; la largeur de leurs traits étant de 10 millimètres.

Les lettres distinctives pour les différents États et Territoires sont les suivantes:

Allemagne	D
États-Unis d'Amérique	U S
Autriche	A
Belgique	B
Brésil	B R
Grande-Bretagne et Irlande du Nord	G B
„ Ile d'Aurigny	G B A
„ Gibraltar	G B Z
„ Guerneseý	G B G
„ Jersey	G B J
„ Malte	G B Y
Indes Britanniques	B I
Bulgarie	B G
Chili	R C H
Chine	R C
Colombie	C O
Cuba	C
Danemark	D K
Dantzig	D A
Égypte	E T
Équateur	E Q
Espagne	E
Estonie	E W
Finlande	S F
France, Algérie, Tunisie et Maroc	F
Indes françaises	F
Guatemala	G
Grèce	G R
Haiiti	R H
Hongrie	H
État Libre d'Irlande	S E
Italie	I
Lettonie	L R
Liechtenstein	F L
Lithuanie	L T
Luxembourg	L
Mexique	M E X
Monaco	M C

Norra	N	Norvege	N
Panama	P A	Panama	P A
Paraguay	P Y	Paraguay	P Y
Hollandi	N L	Pays-Bas	N L
„ India	I N	„ Indes néerlandaises	I N
Peru	P E	Pérou	P E
Persia	P R	Perse	P R
Poola	P L	Pologne	P L
Portugal	P	Portugal	P
Rumeenia	R	Roumanie	R
Saari territoorium	S A	Territoire de la Sarre	S A
Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningriik	S H S	Royaume des Serbes, Croates et Slo- vènes	S H S
Siiam	S M	Siam	S M
Rootsi	S	Suède	S
Helveetsia	C H	Suisse	C H
Süüria ja Liiban	L S A	Syrie et Liban	L S A
Tshehoslovakkia	C S	Tchéco-Slovaquie	C S
Türgi	T R	Turquie	T R
Nõuk. Sotsialistlikkude Vabariikide Liit	S U	Union des Républiques Soviétistes et Socialistes	S U
Uruguai	U	Uruguay	U

Rahvusvaheline Konventsioon auto-
mobiilide liikumise kohta.

Lisa D.

Rahvusvaheline juhtimise luba (Lisa E) nii nagu ta ühes või teises lepinguosalises Riigis välja antakse, seatakse kokku nõuetaval kujul ja nime- tatud Riigi seadusandlusega ettekirjutatud keeles.

Raamatukese lahtrite lõpulik tõlge eri keel- tes tehakse teatavaks Prantsuse Vabariigi Valitsusele teiste Valitsuste poolt niipalju kui see igasse ühesse neist puutub.

(Lisa E lehek. 1.)

(Riigi nimetus).

Lisa E.

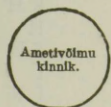
Rahvusvaheline automobiilide
liikumine.

Rahvusvaheline juhtimise luba.

Rahvusvaheline konventsioon 24-st aprillist
1926.

Luba väljaandmine:

Koht: .....
Kuupäev: .....

(1)

(1) Ametivõimu allkiri
või

Seltsi allkiri, kes ametivõimu poolt selleks
volitatud, ja kinnitus viimase poolt.

Convention internationale relative
à la circulation automobile.

Annexe D.

Le permis international de conduire (An-
nexe E) tel qu'il est délivré dans tel ou tel des
États contractants sera libellé dans la langue
prescrite par la législation dudit État.

La traduction définitive des rubriques du
carnet dans les différentes langues sera com-
muniquée au Gouvernement de la République
Française par les autres Gouvernements, chacun
en ce qui le concerne.

(Nom du pays)

Annexe E.

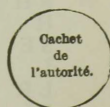
Circulation automobile interna-
tionale.

Permis international de conduire.

Convention internationale du 24 avril 1926

Délivrance du permis:

Lieu: .....
Date: .....

(1)

(1) Signature de l'autorité.
ou

Signature de l'association habilitée par
l'autorité et visa de celle-ci.

(Lisa E lehek. 2.)

Käesolev luba on maksev kõikide allpool nimetatud lepinguosaliste Riikide territooriumidel ühes aasta kestvusel väljaandmise päevast arvates, sõidukite juhtimiseks, mis kuuluvad lhk 12-dal ettenähtud liiki ehk liikidesse.

Lepinguosaliste Riikide nimekiri.

Le présent permis est valable, sur les territoires de tous les États contractants mentionnés ci-dessous, pendant un an à dater du jour de la délivrance, pour la conduite des véhicules appartenant à la catégorie ou aux catégories visées à la page 12.

Liste des États contractants.

On kokkulepitud, et käesolev luba ei vähenda üheski suhtes selle omaniku kohustust talitada täiesti seaduste ja määruste järele, mis käivad mõnele kutsel asumise või tema pidamise kohta ja mis maksvad igas riigis, kus ta liigub.

Il est entendu que le présent permis ne diminue en aucune sorte l'obligation où se trouve son porteur de se conformer entièrement aux lois et règlements relatifs à l'établissement ou à l'exercice d'une profession en vigueur dans chaque pays où il circule.

(Lisa E lehek. 3.)

Andmed juhi kohta.

Nimi: ..... (1)
 Eesnimed: ..... (2)
 Sündimise koht: ..... (3)
 Sündimise aeg: ..... (4)
 Elukoht: ..... (5)

Indications relatives au conducteur.

Nom: ..... (1)
 Prénoms: ..... (2)
 Lieu de naissance: ..... (3)
 Date de naissance: ..... (4)
 Domicile: ..... (5)

(Lisa E lehek. 4.)

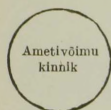
(Riigi nimetus).

Kõrvaldamine.

Härra (nimi ja eesnimi) .....
 kes ülalpool selleks õigustatud (riigi)
 ametivõimu poolt, on kaotanud juhtimise õiguse
 riigi territooriumil
 põhjusel.

Koht: .....

Kuupäev: .....

Allkiri:

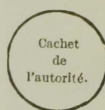
(Nom du pays)

Exclusion.

M. (nom et prénoms)
 autorisé ci-dessus par l'autorité de (pays)
 est déchu du droit de conduire sur le territoire
 de (pays) en raison de

Lieu: .....

Date: .....

Signature:

(Riigi nimetus).

Kõrvaldamine.

Härra (nimi ja eesnimi) .....
 kes ülalpool selleks õigustatud (riigi)
 ametivõimu poolt, on kaotanud juhtimise õiguse
 riigi territooriumil
 põhjusel.

Koht: .....

Kuupäev: .....

Allkiri:

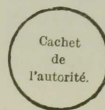
(Nom du pays)

Exclusion.

M. (nom et prénoms)
 autorisé ci-dessus par l'autorité de (pays)
 est déchu du droit de conduire sur le terri-
 toire de (pays) en raison de

Lieu: .....

Date: .....

Signature:

(Lisa E lehek. 5.)

Andmed juhi kohta.

Päevapildi koht, vaata ülal (lehek. 3).

Nimi: ..... (1)

Eesnimed: ..... (2)

Sündimise koht: ..... (3)

Sündimise aeg: ..... (4)

Elukoht: ..... (5)

Indications relatives au conducteur.

Pour la photographie,
 voir ci-dessus (page 3).

Nom: ..... (1)

Prénoms: ..... (2)

Lieu de naissance: ..... (3)

Date de naissance: ..... (4)

Domicile: ..... (5)

Märkus: (lehek. 5 ja 6) See leht tuleb korrata tõlgitult nii mitmesse keelde, kui see tarvilik rahvusvahelise luba kasutamiseks kõikide lepinguosaliste Riikide territooriumitel, mis nimetatud lhk. 2-sel.

Nota (pages 5 et 6). — Feuillet à reproduire, traduit en autant de langues qu'il sera nécessaire pour que le permis international puisse être utilisé sur les territoires de tous les états contractants mentionnés page 2.

(Lisa E lehek. 6.)

(Riigi nimetus).

Kõrvaldamine.

Hära (nimi ja eesnimi) .....

kes ülalpool selleks õigustatud (riigi)

ametivõimu poolt, on kaotanud juhtimiseõiguse

riigi territooriumil

põhjusel.

Koht: .....

Kuupäev: .....

Ametivõimu
kinnik

Allkiri:

(Nom du pays.)

Exclusion.

M. (nom et prénoms) .....

autorisé ci-dessus par l'autorité de (pays)

est déchu du droit de conduire sur le terri-

toire de (pays)

en raison de .....

Lieu: .....

Date: .....

Cachet
de
l'autorité.

Signature:

(Riigi nimetus).

Kõrvaldamine.

Härra (nimi ja eesnimi) .....

kes ülalpool selleks õigustatud (riigi)

ametivõimu poolt, on kaotanud juhtimiseõiguse

riigi territooriumil

põhjusel.

Koht: .....

Kuupäev: .....

Ametivõimu
kinnik

Allkiri:

(Noms du pays.)

Exclusion.

M. (nom et prénoms) .....

autorisé ci-dessus par l'autorité de (pays)

est déchu du droit de conduire sur le territoire

de (pays) en raison de .....

Lieu: .....

Date: .....

Cachet
de
l'autorité.

Signature:

(Lisa E — lhk. 7—10 on tühjad).

(Lisa E lehek. 11.)

(1) A. — Automobiilid, millede raskus täie koormaga (art. 7) ei ületa 3.500 kilogr. (kõikides keeltes)

(1) A. — Automobiles dont le poids en charge (art. 7) n'excède pas 3.500 kilogs. (En toutes langues.)

(2) B. — Automobiilid, millede raskus täie koormaga (art. 7) ei ületa 3.500 kilogr. (kõikides keeltes)

(2) B. — Automobiles dont le poids en charge (art. 7) excède 3.500 kilogs. (En toutes langues.)

(3) C. — Mototsükliid küljekorviga või ilma. (kõikides keeltes)

(3) C. — Motocyclettes, avec ou sans side-car. (En toutes langues.)

(Lisa E lehek. 12.)

A (1)	B (2)	C (3)

- (1) _____
 (2) _____
 (3) _____
 (4) _____
 (5) _____

A (1)	B (2)	C (3)

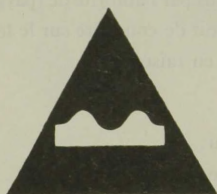
- (1) _____
 (2) _____
 (3) _____
 (4) _____
 (5) _____

Rahvusvaheline Konventsioon auto-
 mobiilide liikumise kohta.

Lisa F.

Convention internationale relative
 à la circulation automobile.

Annexe F.

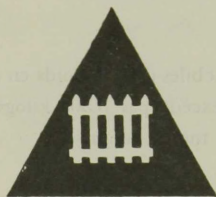
Trummisild
 vea ärajooksu kraavil.
 Cassis.

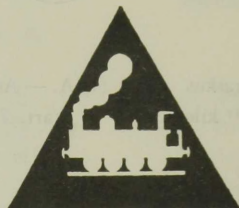
Kurve.
 Virage.

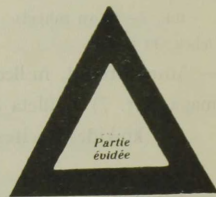
Ristlee.
 Croisement.

Üleminek
 valvatud tasapinnal.
 Passage à niveau gardé.

Üleminek
 valvamata tasapinnal.
 Passage à niveau non gardé.

Tähis, mis tähendatud
 artikli 9 kolmandas ja
 neljandas lõikes.
 Signal indiqué
 aux troisième quatrième
 alinéas de l'Article 9.

Nr. 146. Riigikogu poolt 30. märtsil 1928. a. vastuvõetud

Eesti-Läti ajutise majanduslepingu ja selle lõpuprotokolli kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti-Läti ajutine majandusleping ja selle lõpuprotokoll, mõlemad alla kirjutatud Tallinnas 25. märtsil 1928. a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu ja lõpuprotokolli prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutatud

Riigikogu esimees K. Einbund.

Sekretär M. Juhkam.

*) R. T. nr. 28, 1928. a.

Ajutine Majandusleping Eesti ja Läti vahel.

Eesti Vabariigi Valitsus ja

Läti Vabariigi Valitsus,

on otsustanud sõlmida Ajutise Majanduslepingu ja on nimetanud endi Täisvolinikkudeks, nimelt:

Eesti Vabariigi Valitsus:

Härra Max Hurt'i,
Härra Karl Imelik'u,
Härra Rudolf Mickwitz'i,

Läti Vabariigi Valitsus:

Härra Karlis Ulmanis'i, Saeima Saadiku,

Härra Roberts Bilmanis'i, Saeima Saadiku,
Härra John Hahn'i, Saeima Saadiku,

kes, pärast endi vastavate heas ja nõutud vormis leitud täisvolituste vastastiku esitamist, leppisid kokku järgmiste eeskirjade kohta.

Artikkel esimene.

Kummagi Lepinguosalise maa- ja tööstus-saadused, mis teise Lepinguosalise territooriumile sisse veetud ning on määratud kas tarvitamiseks, laostamiseks, reeksporteerimiseks või läbiveoks, ei või käia kõiges, mis puutub sisseveosse, reeksporteerimisse või läbiveosse, muude või koormavamate, üldiste või kohalikkude tollide, lõivude, lisa lõivude, maksude, koormatiste või kohustuste alla, kui enamsoodustatud riigi saadused.

Kumbki Lepinguosalistest ei pane mõne saaduse väljavedu teise Lepinguosalise territooriumile muude või kõrgemate tollide või lõivude alla kui need, mis peale pandud või tulevikus peale pannakse sama saaduse väljaveole ükskõik missugusesse teise välisriiki.

Samuti ei hoi a kumbki Lepinguosalistest alal ega pane maksma mõne saaduse sisseveo või väljaveo kohta, mis tuleb teise Lepinguosalise territooriumile või mis sinna sihitud, ühtegi keeldu või kitsendust, mis ei laieneks võrdselt ka samasuguste, ükskõik missugusest riigist tulevate või sinna sihitud saaduste peale. Viimane eeskiri ei ole siiski maksev keeldude või kitsenduste kohta, mis alal hoitud või maksma pandud kas sõjasündmuste tõttu, ter- vishoidliku või avaliku julgeoleku kaitseabi-

Traité Economique Provisoire entre l'Estonie et la Lettonie.

Le Gouvernement de la République d'Estonie et

Le Gouvernement de la République de Lettonie,

ont résolu de conclure un Traité Economique Provisoire et ont désigné pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République d'Estonie:

Monsieur Max Hurt,
Monsieur Karl Imelik,
Monsieur Rudolph Mickwitz,

Le Gouvernement de la République de Lettonie:

Monsieur Karlis Ulmanis, Député de la Saeima,
Monsieur Roberts Bilmanis, Député de la Saeima,
Monsieur John Hahn, Député de la Saeima,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article Premier.

Les produits du sol et de l'industrie de chacune des Parties Contractantes importés dans le territoire de l'autre et destinés soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexportation ou au transit, ne pourront en ce qui concerne l'importation, la réexportation et le transit, être assujettis à des droits, taxes, surtaxes, impôts, contributions ou obligations générales ou locales autres ou plus onéreux que les produits de la nation la plus favorisée.

Aucune des Parties Contractantes n'imposera à l'exportation d'un article quelconque à destination du territoire de l'autre des droits ou taxes, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être imposés à l'exportation du même article à destination de tout autre pays étranger.

De même aucune prohibition ou restriction ne sera maintenue ou imposée par l'une des Parties Contractantes, à l'importation ou à l'exportation d'un article quelconque en provenance ou à destination du territoire de l'autre, qui ne s'étendra également aux articles similaires venant de tout autre pays ou y allant. La dernière disposition n'est cependant pas applicable aux prohibitions ou restrictions maintenues ou imposées, soit en vue d'événements de guerre, soit comme mesures

nõuna, loomade või kasulikkude taimede kaitse otstarbel või kaupade kohta, mis käivad ühes Lepinguosalistest Riikidest riigimonopoli alla.

Artikkel 2.

Ilma et see muudaks esimese artikli eeskirju, kasutavad ühe Lepinguosalise kodumaa saadused nende sisseveol teise Lepinguosalise piiridesse tolli tariifiminimumi määrasid.

Artikkel 3.

Et kindlustada oma riigist päritolevatele saadustele üldnimetatud eeskirjade hõlbusust, nõuavad Lepinguosalsed, et nende territooriumile sisseveetud saadustele ja kaupadele oleks juure lisatud päritolutunnistus, mis tõendab loodussaaduste suhtes, et need on pärit teise Lepinguosalise territooriumilt, ja ümbertöötatud saaduste suhtes, et teisest Lepinguosalisest riigist päritoleva tooresaine väärus ja ümbertöötamise kulud vastavad vähemalt ühele veerandile kauba väärtusest.

Siiski on Lepinguosalsed kokku leppinud, et kaupade kohta, mis oma iseloomu poolest või teatavate väliste märkide tõttu ei ärata vähematki kahtlust selles, et nad on Lepinguosaliste territooriumidel pärit või et nad seal käesoleva artikli eelmises lõikes ettenähtud ulatuses on ümber töötatud, ei nõuta päritolutunnistuste esitamist. Nende kaupade nimekiri seatakse kokku ja täiendatakse tarbekorral Lepinguosaliste Valitsuste ühisel kokkuleppel.

Artikkel 4.

Mõlemad Lepinguosalsed lepivad kokku, et endi vastastikuse kaubanduse suuremaks soodustamiseks asuvad nad niipea kui see neil võimalik, käesoleva Lepingu täiendamisele erikokkulepete sõlmimise teel.

Artikkel 5.

Käesolev Leping ratifitseeritakse ja tema ratifikatsioonikirjad vahetatakse Riias. Ta astub jõusse ratifikatsioonikirjade vahetamise päeval ja jääb maksma kolme kuu jooksul arvates päevast, mil ta ühe või teise Lepinguosalise poolt üles öeldakse.

Selle tõenduseks on Täisvolinikud käesolevale Lepingule alla kirjutanud.

sanitaires ou de sécurité publique, soit dans le but de protéger des animaux ou des plantes utiles, soit pour les marchandises qui, dans un des États Contractants, font l'objet d'un monopole d'État.

Article 2.

Sans préjudice des dispositions de l'article premier les produits originaires du territoire de l'une des Parties Contractantes bénéficieront, à leur importation au territoire de l'autre, des taux du tarif douanier minimum.

Article 3.

Pour réserver aux produits originaires de leurs pays respectifs le bénéfice des dispositions ci-dessus les Parties Contractantes exigent que les produits et marchandises importés sur leur territoire soient accompagnés d'un certificat d'origine attestant, s'il s'agit d'un produit naturel, qu'il est originaire de l'autre Pays et, s'il s'agit d'un produit manufacturé, qu'un quart au moins de sa valeur est représenté par la valeur des matériaux originaires de l'autre Pays, ainsi que le coût de la transformation.

Toutefois, les Parties Contractantes sont convenues, que pour les marchandises, dont le caractère ou certains signes extérieurs ne laissent aucun doute qu'elles sont originaires des territoires des Parties Contractantes ou qu'elles y sont transformées dans l'étendue prévue à l'alinéa précédent de cet article, on n'exigera pas la présentation du certificat d'origine. Une liste de ces marchandises sera dressée et, si nécessaire, complétée d'un commun accord entre les Gouvernements des Parties Contractantes.

Article 4.

Les deux Parties Contractantes conviennent que pour faciliter davantage leur commerce réciproque Elles procéderont, dès qu'il leur sera possible, au complétement du présent Traité par voie de conclusion des arrangements spéciaux.

Article 5.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Riga. Il entrera en vigueur le jour de l'échange des instruments de ratification et restera valable pendant trois mois à compter du jour de sa dénonciation par l'une ou l'autre Partie Contractante.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité.

Tehtud kahes väljendises, Tallinnas 25. märtsil tuhat üheksasada kaksikümmend kaheksa.

Max Hurt.
K. Imelik.
R. Mickwitz.

K. Ulmanis.
R. Bilmanis.
J. Hahn.

Lõpuprotokoll.

Lepinguosalised ei toetu artikkel esimese eeskirjadele selleks, et nõuda erilisi soodustusi, mis antud või mis tulevikus võidakse anda tollimaksude suhtes Soomele, Leedule ja N.S.V. Liidule, oodates enamsoodustuse klauseli piiramatu makspaneku küsimuse lahendust, missuguse klauseli tarvitusele võtmiseks oma vastastikustes majandusliikudes suhetes Lepinguosalised on kindlasti väljendanud oma tahet.

Käesolev Lõpuprotokoll moodustab tänasel kuupäeval allakirjutatud Ajutise Majanduslepingu lahutamatu osa.

Tallinnas, 25. märtsil tuhat üheksasada kaksikümmend kaheksa.

Max Hurt.
K. Imelik.
R. Mickwitz.

K. Ulmanis.
R. Bilmanis.
J. Hahn.

Fait en double expédition, à Tallinn, le 25 mars mil neuf cent vingt-huit.

Max Hurt.
K. Imelik.
R. Mickwitz.

K. Ulmanis.
R. Bilmanis.
J. Hahn.

Protocole final.

Les Parties Contractantes n'invoqueront pas les dispositions de l'article premier pour réclamer les faveurs spéciales accordées ou qui pourraient être accordées au sujet des droits de douane à la Finlande, à la Lithuanie et à l'Union des R. S. S., en attendant le règlement de la question concernant l'application illimitée de la clause de la nation la plus favorisée dont Elles ont manifesté le désir de se servir dans leurs relations économiques réciproques.

Le présent Protocole final fait partie intégrante du Traité économique provisoire signé en date de ce jour.

Tallinn, le 25 mars mil neuf cent vingt-huit.

Max Hurt.
K. Imelik.
R. Mickwitz.

K. Ulmanis.
R. Bilmanis.
J. Hahn.

Nr. 158. Riigikogu poolt 22. märtsil 1928. a. vastuvõetud

Vahekohtu klauselite protokolliga ühinemise seadus.*)

§ 1. Ühineda vahekohtu klauselite protokolliga, alla kirjutatud Genfis 24. septembril 1923. aastal, tingimusel, et Eesti, toetudes sama protokolliga art. 1-se teisele lõikele, kasutab õigust deklareerida, et ta piirab protokolliga põhjal vastuvõetavate kohustuste ulatust niisuguste lepingutega, mis tema oma seaduseandluse põhjal tunnustatakse kaubanduslikkudeks.

§ 2. Protokolliga prantsus- ja ingliskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutatud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Abisekretär O. Liigand.

*) R. T. nr. 30, 1928 a.

Protokoll vahekohtu klauselite kohta.

Allkirjutajad, olles nõuetavalt volitatud, deklareerivad, et nad võtavad riikide nimel, keda nad esindavad, järgmised määrused vastu:

1. Iga Protokolliosaline Riik tunnustab maksvaks, kas olemasolevate või tulevikus tekida võivate tülide suhtes, mitmesuguste Protokolliosaliste Riikide jurisdiktsioonile vastavalt alluvate poolte vahelise kokkuleppe, millega mõne lepingu pooled kohustuvad andma vahekohtu lahendamise kõik tülid või muist tülisid, mis võivad tõusta ühenduses niisuguse lepinguga kas kaubanduslikkudes või muis vahekohtu teel lahendatavasis asjus, kuigi vahekohus peaks aset leidma riigis, mille jurisdiktsioonile ei allu ükski lepingu pooltest.

Iga Protokolliosaline Riik jätab enesele õiguse piirata eelpoolnimetatud kohustused lepingute peale, mis tema rahvusliku õiguse järgi tunnustatakse kaubanduslikkudeks. Iga Protokolliosaline Riik, kes seda õigust kasutab, teatab sellest Rahvasteliidu Peasekretärile teadaandmiseks teistele Protokolliosalistele Riikidele.

2. Vahekohtu menetlusel, vahekohtu moodustamine ühes arvatud, on mõõduandvad poolte tahe ja selle riigi seadused, kelle territooriumil vahekohus aset leiab.

Protokolliosalised Riigid kohustuvad hõlbustama kõiki menetluse toiminguid, mida nende territooriumil tuleb ette võtta, kooskõlas nende sea-

Protocole relatif aux clauses d'arbitrage, signé à Genève le 24 septembre 1923.

Les soussignés, dûment autorisés, déclarent accepter au nom des pays qu'ils représentent, les dispositions suivantes:

1. Chacun des Etats contractants reconnaît la validité, entre parties soumises respectivement à la juridiction d'Etats contractants différents, du compromis ainsi que de la clause compromissoire par laquelle les parties à un contrat s'obligent, en matière commerciale ou en toute autre matière susceptible d'être réglée par voie d'arbitrage par compromis, à soumettre en tout ou partie les différends qui peuvent surgir dudit contrat, à un arbitrage, même si ledit arbitrage doit avoir lieu dans un pays autre que celui à la juridiction duquel est soumise chacune des parties au contrat.

Chaque Etat contractant se réserve la liberté de restreindre l'engagement visé ci-dessus aux contrats qui sont considérés comme commerciaux par son droit national. L'Etat contractant qui fera usage de cette faculté en avisera le Secrétaire général de la Société des Nations aux fins de communication aux autres Etats contractants.

2. La procédure de l'arbitrage, y compris la constitution du tribunal arbitral, est réglée par la volonté des parties et par la loi du pays sur le territoire duquel l'arbitrage a lieu.

Les Etats contractants s'engagent à faciliter les actes de procédure qui doivent intervenir sur leur territoire, conformément aux disposi-

Protocol on arbitration clauses, signed at Geneva, september 24, 1923.

The undersigned, being duly authorised declare that they accept, on behalf of the countries which they represent, the following provisions:

(1) Each of the Contracting States recognises the validity of an agreement—whether relating to existing or future differences between parties subject respectively to the jurisdiction of different Contracting States by which the parties to a contract agree to submit to arbitration all or any differences that may arise in connection with such contract relating to commercial matters or to any other matter capable of settlement by arbitration, whether or not the arbitration is to take place in a country to whose jurisdiction none of the parties is subject.

Each Contracting State reserves the right to limit the obligation mentioned above to contracts which are considered as commercial under its national law. Any Contracting State which avails itself of this right will notify the Secretary-General of the League of Nations, in order that the other Contracting States may be so informed.

(2) The arbitral procedure, including the constitution of the arbitral tribunal, shall be governed by the will of the parties and by the law of the country in whose territory the arbitration takes place.

The Contracting States agree to facilitate all steps in the procedure which require to be taken in their own territories, in accordance with

duste eeskirjadega, mis käsivad olemasolevate tülide suhtes maksvat vahekohtu menetlust.

3. Iga Protokollisaline Riik kohustub hoolt kandma, et vahekohtu otsused, mis eelmiste artiklite järgi tema territooriumil tehtud, täide saadetakse tema võimude poolt kooskõlas tema rahvuslike seadustega.

4. Protokollisaliste Riikide kohtu, mille arutada mõni tülküsimus ühenduses mõne lepinguga, mis sõlmitud artiklil 1-ses tähendatud isikute vahel ja milles leidub kas olemas olevate või tulevikus tekkida võivate tülide kohta käiv vahekohtu kokkulepe, mis maksev nimeetatud artikli põhjal ja mida on võimalik teostada, juhiavad, ühe poole nõudel, tükkulised vahekohtunõukude juure asja otsustamiseks.

Niisugune üleandmine ei kitsenda kohtuasutuste kompetentsi juhtumisel kui mõnel põhjusel kokkulepet või vahekohtu võimalik pole teostada või nad muutunud maksusetuks.

5. Käesolev Protokoll, mis jääb avatuks allakirjutamiseks kõigile Riikidele, tuleb ratifitseerida. Ratifikatsioonikirjad deponeeritakse nii pea kui võimalik Rahvasteliidu Peasekretäri juures, kes deponeerimisest teatab kõigile allakirjutanud Riikidele.

6. Käesolev Protokoll astub jõusse niipea kui on deponeeritud kaks ratifikatsioonikirja. Pärast seda hakkab ta iga Protokollisalise Riigi kohta maksuma üks kuu pärast Rahvasteliidu Peasekretäri teadaannet tema ratifikatsioonikirja deponeerimisest.

7. Iga Protokollisaline Riik võib käesoleva Protokollil üles öelda üheaastase ettetea-

tions réglant, d'après leur législation, la procédure d'arbitrage par compromis.

3. Tout Etat contractant s'engage à assurer l'exécution, par ses autorités et conformément aux dispositions de sa loi nationale, des sentences arbitrales rendues sur son territoire en vertu des articles précédents.

4. Les tribunaux des Etats contractants, saisis d'un litige relatif à un contrat conclu entre personnes visées à l'article premier et comportant un compromis ou une clause compromissoire valable en vertu dudit article et susceptible d'être mis en application, renverront les intéressés, à la demande de l'un d'eux, au jugement des arbitres.

Ce renvoi ne préjudicie pas à la compétence des tribunaux au cas, où, pour un motif quelconque, le compromis, la clause compromissoire ou l'arbitrage sont devenus caducs ou inopérants.

5. Le présent Protocole, qui restera ouvert à la signature de tous les Etats, sera ratifié. Les ratifications seront déposées aussitôt que possible auprès du Secrétaire général de la Société des Nations qui en notifiera le dépôt à tous les Etats signataires.

6. Le présent Protocole entrera en vigueur aussitôt que deux ratifications auront été déposées. Ultérieurement, ce Protocole entrera en vigueur, pour chaque Etat contractant, un mois après la notification, par le Secrétaire général de la Société, du dépôt de sa ratification.

7. Le présent Protocole pourra être dénoncé par tout Etat contractant moyen-

the provisions of their law governing arbitral procedure applicable to existing differences.

(3) Each Contracting State undertakes to ensure the execution by its authorities and in accordance with the provisions of its national laws of arbitral awards made in its own territory under the preceding articles.

(4) The tribunals of the Contracting Parties, on being seized of a dispute regarding a contract made between persons to whom Article I applies and including an Arbitration Agreement whether referring to present or future differences which is valid in virtue of the said article and capable of being carried into effect, shall refer the parties on the application of either of them to the decision of the arbitrators.

Such reference shall not prejudice the competence of the judicial tribunals in case the agreement or the arbitration cannot proceed or becomes inoperative.

(5) The present Protocol, which shall remain open for signature by all States, shall be ratified. The ratifications shall be deposited as soon as possible with the Secretary-General of the League of Nations, who shall notify such deposit to all the Signatory States.

(6) The present Protocol will come into force as soon as two ratifications have been deposited. Thereafter it will take effect, in the case of each Contracting State, one month after the notification by the Secretary-General of the deposit of its ratification.

(7) The present Protocol may be denounced by any Contracting State on giving

tamisega. Ülesütlemine sünnib teadaandega, mis adresseeritud Rahvasteliidu Peasekretärile, kes saabab otsekohe kõigile teistele allakirjutanud Riikidele ära kirjad sellest teadaandest, märkides ära teadaande kättesaamise kuupäeva. Ülesütlemine astub jõusse ühe aasta pärast, arvates Peasekretärile saadetud teadaande kuupäevast, ja on maksev üksnes selle Protokolliosalise Riigi kohta, kelle poolt teadaanne tehtud.

8. Protokolliosalised Riigid võivad deklareerida, et käesoleva Protokolliga vastuvõtmine nende poolt ei käi mõne või kõikide alljärgnevalt nimetatud territooriumite kohta, nimelt: asumaade, meretaguste valduste või territooriumite, protektoraaide või territooriumite kohta, mis nende mandaadi all.

Nimetatud Riigid võivad hiljem iga niiviisi erandatud territooriumi nimel selle Protokolliga eraldi liituda. Need liitumised tehakse niipea kui võimalik teatavaks Rahvasteliidu Peasekretärile. Viimane teatab neist liitumisest kõigile Protokollile allakirjutanud Riikidele. Nad astuvad jõusse üks kuu pärast Rahvasteliidu Peasekretäri teadaannet nende kohta kõigile Protokollile allakirjutanud Riikidele.

Protokolliosalised Riigid võivad protokollisamuti üles öelda iga eeltähendatud territooriumi nimel eraldi. Artikkel 7. on maksev niisuguse ülesütlemise kohta.

Kinnitatud ära kirja käesolevast Protokollist saadetakse Peasekretäri poolt kõigile Protokolliosalistele Riikidele.

Tehtud Genfis, kahekümne neljandal septembrikuu päeval tuhat üheksasada kaksikümne kolm, ühes ainsas

nant préavis d'un an. La dénonciation sera effectuée par une notification adressée au Secrétaire général de la Société des Nations, Celui-ci transmettra immédiatement à tous les autres Etats signataires des exemplaires de cette notification, en indiquant la date de réception. La dénonciation prendra effet un an après la date de notification au Secrétaire général. Elle ne sera valable que pour l'Etat contractant qui l'aura notifiée.

8. Les Etats contractants seront libres de déclarer que leur acceptation du présent Protocole ne s'étend pas à l'ensemble ou à une partie des territoires ci-après mentionnés, à savoir: colonies, possessions ou territoires d'outre-mer, protectorats ou territoires sur lesquels ils exercent un mandat.

Ces Etats pourront, par la suite, adhérer au Protocole séparément, pour l'un quelconque des territoires ainsi exclus. Les adhésions seront communiquées aussitôt que possible au Secrétaire général de la Société des Nations qui les notifiera à tous les Etats signataires et elles prendront effet un mois après leur notification par le Secrétaire général à tous les Etats signataires.

Les Etats contractants pourront également dénoncer le Protocole séparément pour l'un quelconque des territoires visés ci-dessus. L'article 7 est applicable à cette dénonciation.

Une copie certifiée conforme du présent Protocole sera transmise par le Secrétaire général à tous les Etats contractants.

Fait à Genève, le vingt-quatrième jour de septembre, mil neuf cent vingt-trois en un seul exemplaire, dont les

one year's notice. Denunciation shall be effected by a notification addressed to the Secretary-General of the League, who will immediately transmit copies of such notification to all the other Signatory States and inform them of the date on which it was received. The denunciation shall take effect one year after the date on which it was notified to the Secretary-General, and shall operate only in respect of the notifying State.

(8) The Contracting States may declare that their acceptance of the present Protocol does not include any or all of the undermentioned territories: that is to say, their colonies, overseas possessions or territories, protectorates or the territories over which they exercise a mandate.

The said States may subsequently adhere separately on behalf of any territory thus excluded. The Secretary-General of the League of Nations shall be informed as soon as possible of such adhesions. He shall notify such adhesions to all Signatory States. They will take effect one month after the notification by the Secretary-General to all Signatory States.

The Contracting States may also denounce the Protocol separately on behalf of any of the territories referred to above. Article 7 applies to such denunciation.

A certified copy of the present Protocol will be transmitted by the Secretary-General to all the Contracting States.

Done at Geneva on the twenty-fourth day of September, one thousand nine hundred and twenty-three

eksemplaris, mille prantsus- ja ingliskeelne tekst on mõlemad autentised, ja mis jääb hoiale Liidu Sekretariaadi arhiividesse.

textes anglais et français feront également foi, et qui restera déposé dans les archives de la Société des Nations.

in a single copy, of which the French and English texts are both authentic, and which will be kept in the archives of the Secretariat of the League.

Vastavalt artikkel 1-se teisele lõikele jätab Belgia endale vabaduse piirata artikkel 1-se esimeses lõikes ettenähtud kohustuse lepingute peale, mis tema rahvuslike seaduste järele loetakse kaubanduslikeks.

Paul H y m a n s
Belgia Esimene Delefaat.
V. S i d z i k a u s k a s
Leedu Esimene Delefaat.
A. M i c h a l a k o p o u l o s
Kreeka Delefaat.
(Artikkel 1-se reservatsiooniga).
R o b e r t C e c i l
Briti Riigi Esimene Delefaat.

Deklareerin, et minu allkiri on maksev ainult Suur-Britannia ja Põhja-Iirimaa kohta, ega käi järelikult mõne Tema Briti Majesteedi suveräniteedi või võimu all oleva asuma, meretaguse valduse või protektoraadi kohta, või mõne territooriumi kohta, mis Tema Majesteedi Valitsuse mandaadi all.

A f r a n i o d e M e l l o - F r a n c o
Braziilia Delefaat.
J u a n J . A m e z a g a
B. Fernandez y Medina
(Uruguay).

Käesoleva Konventsiooni artikkel 1-se 2 lõike kohaselt jätab Prantsuse Valitsus endale vabaduse piirata nimetatud artiklis ettenähtud kohustuse lepingute peale, mis tema rahvuslike seaduste järele loetakse kaubanduslikeks.

Käesoleva Konventsiooni artikkel 8-da põhjal deklareerib Prantsuse Valitsus, et käesoleva Protokolliga vastuvõtmine tema poolt ei käi meretaguste asumaade, valduste või territooriumite kohta, ega ka protektoraatide või territooriumite kohta, mis Prantsusmaa mandaadi all.

G. H a n o t a u x
R. A. A m a d o r
(Panama Delefaat).
G a r b a s s o
(Itaalia eest).

Monako Vürstiriik jätab endale vabaduse piirata enda kohustuse lepingute peale, mis

Conformément au second paragraphe de l'article 1-er, la Belgique se réserve la liberté de restreindre aux contrats qui sont considérés comme commerciaux par son droit national, l'engagement visé au premier paragraphe de l'article 1-er.

P a u l H y m a n s
1^r Délégué de la Belgique.
V. S i d z i k a u s k a s
premier délégué de la Lithuanie.
A. M i c h a l a k o p o u l o s
délégué de la Grèce
(avec la réserve de l'art. 1er).
R o b e r t C e c i l
first delegate of the British Empire.

I declare that my signature applies only to Great Britain & Northern Ireland & consequently does not include any of the colonies overseas possessions or protectorates under His Britannic Majesty's sovereignty or authority or any territory in respect of which His Majesty's Govt. exercises a mandate.

A f r a n i o d e M e l l o F r a n c o
Délégué du Brésil.
J u a n J . A m e z a g a
B. Fernandez y Medina
(Uruguay).

Par application de l'alinéa 2 de l'article 1er de la présente Convention, le Gouvernement français se réserve la liberté de restreindre l'engagement prévu audit article, aux contrats qui sont déclarés commerciaux par son droit national.

En vertu de l'article 8 de la présente Convention, le Gouvernement français déclare que son acceptation du présent Protocole ne s'étend pas aux Colonies, possessions ou territoires d'outre-mer, non plus qu'aux protectorats ou territoires sur lesquels la France exerce un mandat.

G. H a n o t a u x
R. A. A m a d o r
(Délégué de Panama).
G a r b a s s o
(pour l'Italie).

La Principauté de Monaco se réserve la liberté de restreindre son engagement aux

tema rahvuslikkude seaduste järele loetakse kaubanduslikkudeks.

Monako Vürstiriigi eest 29. III. 24.
R. Elles-Privat.

Gottfried Aschmann
(Saksamaa eest).

Rumeenia Kuningliku Valitsuse nimel kirjutan käesolevale Konventsioonile alla reservatsiooniga, et Kuninglik Valitsus võib igal juhtumisel piirata esimese artikli II. lõikes ettenähtud kohustuse lepingute peale, mis tema rahvuslikkude seaduste järele loetakse kaubanduslikkudeks.

N. P. Comnene
(Rumeenia eest).

Käesoleva protokolli artikli 8. põhjal teatab Jaapani Valitsus, et käesoleva protokolliga vastuvõtmine tema poolt ei laiene tema järgnevalt loetletud territooriumide peale: — Chosen, Taiwan, Karafuto, Kwantungi renditud territoorium, territooriumid, mis Jaapani mandaadi all.

K. Ishii
Jaapani eest.

Käesoleva protokolli esimese artikli teise lõike põhjal jätab Tema Majesteedi Hispaania Kuninga Valitsus endale vabaduse piirata nimetatud artiklis ettenähtud kohustuse lepingute peale, mis tema rahvuslikkude seaduste järele loetakse kaubanduslikkudeks.

Protokolli kaheksanda artikli põhjal teatab Tema Majesteedi Hispaania Kuninga Valitsus, et käesoleva Konventsiooni vastuvõtmine tema poolt ei laiene Hispaania valduste peale Afrikas ega Hispaania protokolliga alustele territooriumitele Marokos.

30. augustil 1924.

J. Quinones de Leon.

Hollandi Valitsus jätab endale vabaduse piirata esimese artikli esimeses lõikes ettenähtud kohustuse lepingute peale, mis Hollandi seaduste järele loetakse kaubanduslikkudeks.

Peale selle teatab ta enda seisukoha, et vahekohtu klauselite maksvuse põhimõttelik tunnustamine ei piira sugugi kitsendavaid eeskirju, mis praegu Hollandi seadustes olemas, ega õigust neis edaspidi muid kitsendusi maksma panna.

Hollandi Kuningriigi eest Euroopas
W. Doude van Troostwijk.
Heikki Renvall
Soome eest.

contrats qui sont déclarés commerciaux par son droit national.

Pour la Principauté de Monaco le 29. III. 24.
R. Elles-Privat.

Gottfried Aschmann
(pour l'Allemagne).

Au nom du Gouvernement Royal roumain, je signe la présente Convention avec la réserve que le Gouvernement Royal pourra en toute occurrence restreindre l'engagement prévu à l'art. 1er alinéa II aux contrats qui sont déclarés commerciaux par son droit national.

N. P. Comnene
(pour la Roumanie).

En vertu de l'Article 8 du présent protocole le Gouvernement japonais déclare que son acceptation du présent protocole ne s'étend pas à ses territoires ci-après mentionnés: — Chosen, Taiwan, Karafuto, le territoire de bail de Kwantung, les territoires sur lesquels le Japon exerce son mandat.

K. Ishii
Pour le Japon.

Par application de l'alinéa deux de l'article premier du présent protocole le Gouvernement de Sa Majesté le Roi d'Espagne se réserve la liberté de restreindre l'engagement prévu au dit article aux contrats qui seraient considérés comme commerciaux par son droit national.

En vertu de l'article huit du Protocole, le Gouvernement de sa Majesté le Roi d'Espagne déclare que son acceptation du présent Protocole ne s'étend pas aux possessions espagnoles en Afrique ni aux territoires du Protectorat Espagnol au Maroc.

30 Août 1924.

J. Quinones de Leon.

Le Gouvernement des Pays-Bas se réserve la liberté de restreindre l'engagement visé au premier paragraphe de l'article premier aux contrats qui sont considérés comme commerciaux par le droit néerlandais.

En outre il déclare son point de vue que la reconnaissance en principe de la validité des clauses d'arbitrage ne porte nullement atteinte aux dispositions restrictives qui se trouvent actuellement dans la législation néerlandaise, ni au droit d'y introduire d'autres restrictions à l'avenir.

Pays-Bas. Pour le Royaume en Europe
W. Doude van Troostwijk.
Heikki Renvall
Pour la Finlande.

Kirjutades alla Protokollile, mis tehtud Genfis 24. septembril 1923 a. vahekohtu klauselite asjus, mina allakirjutaja Taani Valitsuse esindaja Rahvasteliidu Sekretariaadi juures, teatan artikkel 3-da suhtes järgmist: Taani seaduste järele pole mõne vahekohtu poolt tehtud otsused otsekohe täitmisele tulevad, vaid nad tuleb iga kord, et neid täitmisele tulevaiks teha, esitada harilikkudele kohtunikkudele. Menetluste kestel nende kohtunikkude ees võetakse vahekohtu otsus siiski üldiselt, ilma asja pikema arutluseta, alusena asja lõpuliku otsuse tegemisel. — Allub rati-fitseerimisele. —

Genfis, 30. mail 1924.

Taani eest

A. Oldenburg.

Norra eest 5. aug. 1924

Chr. L. Lange.

Helveetsia Konföderatsiooni eest
10 sept. 1924.

Motta.

Vastavalt käesoleva Protokollil artikkel 1-se 2-le lõikele, jätab Läti Valitsus endale õiguse piirata nimetatud artiklis ettenähtud kohustuse lepingute peale, mis tema rahvuslike seaduste järele loetakse kaubanduslikeks.

Läti eest
12. septembril 1924.

L. Seja.

J. Gustavo Guerrero

Salvadori eest

13. septembril 1924.

Čiili eest

16. septembril 1924.

Armando Quezada A.

E. Villegas.

Hollandi. Kolme meretaguse territooriumi, Hollandi India, Surinam ja Curaçao eest.

Hollandi Valitsus jätab endale vabaduse piirata esimese artikli esimeses lõikes ettenähtud kohustuse lepingute peale, mis Hollandi seaduste järele loetakse kaubanduslikeks. Peale selle teatab ta enda seisukoha „et vahekohtu klauselite maksvuse põhimõttelik tunnustamine ei piira sugugi kitsendavaid eeskirju, mis praegu Hollandi

En signant le Protocole, fait à Genève le 24 septembre 1923, relatif aux clauses d'arbitrage je soussigné Représentant du Gouvernement Danois auprès du Secrétariat de la Société des Nations, déclare relativement à l'article 3 ce qui suit: D'après le droit danois les sentences arbitrales rendues par un tribunal d'arbitrage ne sont pas immédiatement exigibles, mais il est nécessaire, dans chaque cas, pour les rendre exigibles, de s'adresser aux tribunaux ordinaires. Au cours des procédés devant ces tribunaux la sentence arbitrale sera cependant admise généralement sans examen ultérieur comme base pour le jugement définitif de l'affaire. — Sauf ratification. —

Genève le 30 mai 1924

Pour le Danemark:

A. Oldenburg.

Pour la Norvège le 5 août 1924

Chr. L. Lange.

Pour la Confédération Suisse
le 10 Septembre 1924

Motta.

Par application de l'alinéa 2 de l'article 1^{ier} du présent Protocole, le Gouvernement Letton se réserve la liberté de restreindre l'engagement prévu dans le dit article aux contrats qui sont déclarés commerciaux par son droit national.

Pour la Lettonie,
le 12 Septembre 1924

L. Seja.

J. Gustavo Guerrero

Pour le Salvador

13 Septembre 1924.

Pour le Chili

le 16 Septembre 1924

Armando Quezada A.

E. Villegas.

Pays-Bas. Pour les trois territoires d'outre-mer, Indes Néerlandaises, Surinam et Curaçao.

Le Gouvernement néerlandais se réserve la liberté de restreindre l'engagement visé au premier paragraphe de l'article premier aux contrats qui sont considérés comme commerciaux par le droit néerlandais. En outre il déclare son point de vue, „que la reconnaissance en principe de la validité des clauses d'arbitrage ne porte nullement

seadustes olemas, ega õigust neis edaspidi
muid kitsendusi maksma panna.

W. Doude van Troostwijk
20. septembril 1924.

Paraguay cest
Genfis 29. septembril 1924
R. V. Caballero.

Austria cest
Genfis 24. novembril 1924
E. Pflügl.

atteinte aux dispositions restrictives qui se
trouvent actuellement dans les législations
de ces territoires, ni au droit d'y introduire
d'autres restrictions à l'avenir."

W. Doude van Troostwijk
20 Septembre 1924.

Pour le Paraguay
Genève le 29 Septembre 1924
R. V. Caballero.

Pour l'Autriche
Genève le 24 novembre 1924
E. Pflügl.

Nr. 166. Riigikogu poolt 22. märtsil 1928. a. vastuvõetud

**Eesti-Läti vahelise kinnisvarade kinnistusraamatutesse kandmise kohta
käiva konventsiooni kinnitamise seadus.*)**

§ 1. Konventsioon Eesti-Läti vahel kinnisvarade kandmise kohta kinnistusraamatutesse, alla kirjutatud Riias 29. juulil 1927. a., tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konventsiooni eesti- ja lätikeelsed algtekstid avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutatud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Sekretär O. Liigand.

---

*) R. T. nr. 31, 1928. a.

Konventsioon Eesti ja Läti vahel kinnisvarade sissekandmise kohta kinnistusraamatutesse.

Eesti Valitsus ja Läti Valitsus, soovides korraldada kinnisvarade kinnistusregistritesse sissekandmise küsimust ühenduses piiri lõpuliik kindlaksmääramisega mõlema riigi vahel, otsustasid sõlmida vastava konventsiooni ja nimetasid oma täisvolinikkudeks:

Eesti Valitsus:

Härra Jul. Seljamaa, erakorralise saadiku ja täisvolilise ministri,

Läti Valitsus:

Härra F. Cielens'i, Välisministri,

kes, pärast oma heas ja nõutud korras leitud täisvolituste vastastikku esitamist, kokku lepписid järgmiste eeskirjade kohta:

Artikkel esimene.

Kinnisvarad, mis kinnistatud kinnistusraamatutes ühes lepinguosalises riigis ja mis riigipiiri kindlaksmääramisega sattunud teravikus teise lepinguosalise territooriumile, kinnistatakse viimase kinnistusraamatutes alljärgneva korra järele:

§ 1. Kahe aasta kestel, arvates käesoleva konventsiooni ratifikatsioonikirjade vahetamise päevast, on kõnesolevate kinnisvarade omanikud õigustatud nõudma oma kinnisvarakinnistamist kohalikus kinnistusjaoskonnas, ilma Not. Sead. § 369, p. 2-ses seatud maksudeta ja lõivudeta; pärast seda tähtaega alluvad need kinnistamised maksudele ja lõivu-tele üldkorras.

§ 2. Kinnistamise nõudmist võivad esitada peale omaniku ka teised sellest huvitatud asutused ja isikud.

§ 3. Eelmistes (1. ja 2) paragrahvides ettenähtud nõudmistega pöörduvat selle kinnistusjaoskonna poole, kelle ringkonnas üleläänud kinnisvara asub, esitades: kohalise valla-, alevi- või linnavalitsuse või politsei tunnistuse, et kõnesolev kinnisvara tõesti asub sama riigi piiris, ja andmed selle kinnisvara omaniku, nime, kinnistusnumbri, asukoha ja nimetuse kohta.

§ 4. Saades ülemaalnimetatud nõudmise pöördub kinnistusjaoskond otsestest teise riigi vastava kinnistusjaoskonna poole palvega saata temale vastav kinnistustoimetus (Not. Sead. § 330).

Konvencija starp Latviju un Igauniju par nekustamu mantu ierakstšanu zemes grāmatīs.

Latvijas valdība un Igaunijas valdība vēlēdamās nokārtot jautājumu par nekustamu mantu ierakstšanu zemes grāmatīs sakarā ar robežas galīgu nosprašanu starp abām valstīm, nolēma noslēgt piemērotu konvenciju un iecēla par saviem pilnvarotiem:

Latvijas valdība:

ārlietu ministri F. Cielena kungu,

Igaunijas valdība:

ārkārtējo sūtni un pilnvaroto ministri Jul. Seljamaa kungu,

kuŗi, uzrādījuŗi savas labā un pienācīgā formā atrastās pilnvaras, vienojās par sekoŗiem noteikumiem:

1. pants.

Nekustamās mantas, kuŗas ierakstītas zemes grāmatās vienā līgumslēdzēju valstī un kuŗas sakarā ar valsts robežas nosprašanu pārgājūŗas nedalītā veidā otras valsts teritorijā, tiek ierakstītas attiecīgas valsts zemes grāmatās pēc sekoŗiem noteikumiem:

1. §. Divu gadu laikā pēc ŗis konvencijas ratifikācijas dokumentu apmaiņas dienas minēto nekustamu mantu īpaŗniekiem ir tiesība prasīt viņu nekustamās mantas ierakstšanu vietējā zemes grāmatu nodaļā, nemaksājot Notar. nolik. 369. p. 2. punktā paredzētos nodokļus vai nodevas; pēc minētā termiņa noteceŗšanas tādi ieraksti apmaksājami attiecīgiem nodokļiem vai nodevām uz vispārējiem pamatiem.

2. §. Pieprasīt nekustamo mantu ierakstšanu zemes grāmatās, bez to īpaŗniekiem, var arī visas citas ieinteresētas personas un iestādes.

3. §. Iepriekŗējos (1. un 2.) paragrafos paredzētie pieprasījumi jāiesniedz tai zemes grāmatu nodaļai, kuŗas rajonā atrodās pārgājūŗe nekustamā manta, pievienojot tiem pagasta, miesta vai pilsētas pašvaldības, vai arī policijas aplieciņu par to, ka nekustamā manta patiesi atrodas attiecīgas valsts robežās, kā arī uzdodot minētās nekustamās mantas īpaŗnieka vārdu, ieraksta numuru, atrāŗšanās vietu un nosaukumu.

4. §. Saņēmusi augŗminēto pieprasījumu, zemes grāmatu nodaļa griežas tieŗi pie attiecīgas zemes grāmatu nodaļas otrā valstī ar lūgumu izsūtīt viņai attiecīgu zemes grāmatu lietu (Not. nol. 330. pants).

§ 5. Kinnistusjaoskond, kes eelmises (4.) paragrahvis ettenähtud palve saanud, selgitab politsei kaudu, kas kõnesolev kinnisvara on tõepoolest üle läinud teise riigi territooriumile, jaataval korral sulle oma otsusega vastava kinnistusregistri osa (Not. Sead. § 309), seab (Not. Sead. § 330) ettenähtud kinnistustoimetuse seaduslikku korda, varustab seda äratõmbe kinnistusregistrist ja saadab ta teisele kinnistusjaoskonnale.

§ 6. Kätte saades eelmises (5.) paragrahvis ettenähtud kinnistustoimetuse, avab kinnistusjaoskond selle kinnisvara jaoks oma vastavas kinnistusregistris uue osa Not. Sead. §§ 309—330 korras, teatab sellest teisele kinnistusjaoskonnale, näidates uue kinnistusregistri osa numbrit, ja annab omanikule välja äratõmbe kinnistusregistrist.

Artikkel 2.

Eesti-Läti piirijoonega eraldatud kinnisvarade osade kinnistamine vastava riigi kinnistusraamatutes sünnib järgmistel alustel:

§ 1. Kinnisvaradest piirijoonega eraldatud vähemate osade kohta valmistatakse kaardid viies eksemplaris: neil kaartidel märgitakse eraldatud kinnisvara osa ja piiririba alla 1. novembri 1923. a. täiendava piirilepingu art. IX-da järgi võõrandatud maa-ala suurus (eraldi Eesti ja Läti pooled), samuti ka selle kinnisvara omaniku nimi, kinnisvara nimetus ja senine kinnistusnumber. Neist kaartidest saadetakse kummagi riigi vastavale kinnistusjaoskonnale ja kinnisvarade maksuametile igaühele üks eksemplar, kuna viies eksemplar saadetakse kinnisvara omanikule.

Nende kaartide valmistamine ja laialisaatmine sünnib segakomisjoni poolt, mis moodustatakse mõlema riigi valitsuste otsustega pariteedi alusel. Kaartide valmistamise kulud oma tööraoonis (1. novembri 1923. a. täiendava piirilepingu art. VII) kannab kumbki riik.

§ 2. Kinnistusjaoskond, kus poolitatud kinnisvara seni oli sisse kantud, saades eelmises (1.) paragrahvis ettenähtud kaardi eksemplari, paneb selle vastavasse kinnistustoimetusse ja märgib vastava kinnistusregistri osa I. jao II. lahtris (Not. Sead. § 320), kui palju sellest kinnisvarast on eraldatud piiririba alla (eraldi Eesti ja Läti pooled), kui palju piiririba taha naaberriigi territooriumile, ja kinnistusregistri I. jao I. lahtrisse — kui palju jäi oma riigi piiridesse alles.

5. §. Saņēmusi iepriekšējā paragrafā minēto lūgumu, zemes grāmatu nodaļa pārbauda caur policiju, vai norādītā nekustamā manta patiesi pārgājusi otras valsts teritorijā, un, ja šis apstāklis apstiprinās, taisa attiecīgu lēmumu par zemes grāmatu reģistra folijus slēgšanu (Not. nol. 309. pants); pēc tam zemes grāmatu nodaļa saved pilnīgā kārtībā zemes grāmatu lietu (Not. nol. 330. pants), pievieno tai izrakstu no zemes grāmatu reģistra un nosūta lietu otrai zemes grāmatu nodaļai.

6. §. Saņēmusi iepriekšējā (5.) paragrafā minēto zemes grāmatu lietu, zemes grāmatu nodaļa atver attiecīgai nekustamai mantai piekritīgā zemes grāmatu reģistri jaunu nodaļijumu Not. nol. 309 — 330. p.p. paredzētā kārtībā, paziņojot par to otras valsts zemes grāmatu nodaļai un uzdodot tai jauno zemes grāmatu nodaļijuma numuru, un izsniedz īpašniekam izrakstu no zemes grāmatu reģistra.

2. pants.

Ar Latvijas-Igaunijas robežliniju pārdalīto nekustamo mantu daļu ierakstīšana attiecīgās valsts zemes grāmatās notiek pēc sekošiem noteikumiem:

1. §. Robežlinijas pārdalīto nekustamo mantu mazākām daļām izgatavo zemes planus piecos eksemplaros; šajos planos jāatzīmē, kā atdalītās daļas platība, tā arī tās zemes platība, kuŗa, saskaņā ar 1923. g. 1. novembra papildlīguma robežas jautājumos 9. pantu, atsavināta robežjoslai (uzdodt atsevišķi Latvijas un Igaunijas daļu) un arī nekustamās mantas nosaukums, agrākais zemes grāmatu numurs un īpašnieka vārds. Abu valstu attiecīgām zemes grāmatu nodaļām un kadastru nodaļām nosūta pa vienam no augšminētiem planiem, bet piekto eksemplaru izsniedz nekustamās mantas īpašniekam.

Minēto planu izgatavošanu un izsūtīšanu izdara jauktā komisija, kuŗu ieceļ abas valdības uz paritātes pamata. Ar planu izgatavošanu saistītos izdevumus uzņemas katra valsts savā valsts robežas izbūves rajonā (1923. g. 1. novembra papildlīguma robežas jautājumos 7. pants).

2. §. Zemes grāmatu nodaļa, kuŗā līdz šim skaitījās pārdalītā nekustamā manta, saņēmusi iepriekšējā paragrafā minētā plana eksemplaru, pievieno to attiecīgai zemes grāmatu lietai un atzīmē zemes grāmatu reģistra attiecīgā nodaļijuma I. daļas 2. rubrikā (Not. nol. 320. p.), cik no šīs nekustamās mantas atdalīts robežjoslai (atsevišķi Latvijas un Igaunijas daļa) un cik palicis otrā valstī ārpus robežas joslas, bet pirmās daļas I. rubrikā — cik palicis pašas valsts robežās.

§ 3. Peale selle seab kinnistusjaoskond kinnistustoimetuse seaduslikku korda, valmistab sellest täpse ärakirja ja saadab selle vahendita teise riigi vastavale kinnistusjaoskonnale.

Juhtumisel, kui riigipiiri taha läks kinnisvara suurem osa, mille kohta ei ole valmistatud § 1. ettenähtud kaarti, siis saadab kinnistusjaoskond ühes kinnistustoimetuse ärakirjaga ära ka sama kinnisvara olemasoleva endise kaardi või, kui see ei ole võimalik, siis selle teisendi.

Samal korral peab sama riigi kinnisvarade maksuamet saatma naaberriigi kinnisvarade maksuametile ka tema käes oleva endise kaardi või selle teisendi ühes vajalikkude kadastrindmetega ülelänud osa kohta.

§ 4. Kinnistusjaoskond, kelle ringkonda sattus piiriõnega eraldatud kinnisvara osa, saades eelmises (3.) paragrahvis ettenähtud kinnistustoimetuse ärakirja, vastaval korral ühes endise kaardiga, ja § 1. ettenähtud uue kaardi eksemplari, avab ületulnud kinnisvara osa jaoks vastavas kinnistusregistris uue osa Not. Sead. §§ 309—330 korras, märkides I. jao I. lahtrisse (Not. Sead. § 320) andmed ületulnud kinnisvara osa kohta, ja sama jao II. lahtrisse andmed selle kohta, kui palju sellest kinnisvarast jäi piiririba taha ja kui palju võõrandati piiririba alla (eraldi Eesti ja Läti pooled).

§ 5. Pärast eelmises (4.) paragrahvis ettenähtud toimetusi teatab kinnistusjaoskond naaberriigi vastavale kinnistusjaoskonnale andmed uue kinnistusregistri osa avamise kohta kõnesoleva kinnisvara osa jaoks, teatades selle numbrit, ja annab omanikule välja äratõmbe kinnistusregistrist.

§ 6. Kinnisvarade omanikkude või kreditoride poolt esitatavatele kinnistusaktidele teevad kinnistusjaoskonnad eraldamisest järgnevad märkused.

§ 7. §§ 1—6 ettenähtud toimetused on vabad kõigist maksudest ja lõivudest.

§ 8. Käesolevas artiklis ettenähtud maade kohta ei maksa kummagi riigi seaduses ettenähtud alammäär.

Artikkel 3.

Piiriõnega poolitatud kinnisvara peal lasuvad võlad ja muud koormatused kantakse — kooskõlas 19. oktoobril 1920. a. Eesti ja Läti vahel sõlmitud konventsiooni riigipiiri kindlaksmääramise kohta mõlema Vabariigi vahel, kummagi lepinguosalise kodanikkude

3. §. Pēc tam zemes grāmatu nodaļa savēd pilnīgā kārtībā zemes grāmatu lietu, pagatavo no tās vienu pilnīgu norakstu un nosūta šo norakstu tieši otras valsts attiecīgajai zemes grāmatu nodaļai.

Gadījumā, ja otrpus robežjoslas pārgājusi nekustamās mantas lielākā daļa, kurai nav izgatavots 1. §. paredzētais plans, zemes grāmatu nodaļa nosūta līdz ar zemes grāmatu nodaļijuma noraksti viņas rīcībā esošo nekustamas mantas veco planu, vai ja tas nebūtu iespējams, tā apliecinātu kopiju.

Tanī pašā gadījumā tās pašas valsts kadastra nodaļa nosūta otras valsts kadastra nodaļai viņas rīcībā esošo šīs nekustamas mantas zemes planu, vai tā kopiju, līdz ar visiem kadastra datiem attiecībā uz nekustamās mantas pārgājušo daļu.

4. §. Zemes grāmatu nodaļa, kuŗas rajonā atrodas nekustamās mantas pārgājuse daļa, saņēmusi 3. §. minēto zemes grāmatu lietas norakstu, (attiecīgā gadījumā līdz ar veco planu) kā arī 1. §. minēto jaunā plana eksemplaru, atver pārgājušajai nekustamās mantas daļai attiecīgā zemes grāmatu reģistrī jaunu nodaļijumu (foliju) Not. nol. 309.—330. p.p. paredzētā kārtībā, atzīmējot I. daļas I. rubrikā (Not. nol. 320. p.) pārgājušās daļas platību, bet tās pašas daļas 2. rubrikā — cik no šīs nekustamās mantas palicis ārpus robežjoslas un cik atsvināts robežjoslai (atsevišķi Latvijas un Igaunijas daļa).

5. §. Pēc 4. §. paredzēto darbu izpildīšanas, zemes grāmatu nodaļa paziņo otras valsts zemes grāmatu nodaļai par zemes grāmatu reģistra jauna nodaļijuma atvēršanu, uzdodot tā numuru, un izsniedz nekustamās mantas īpašniekam zemes grāmatu reģistra izrakstu.

6. §. Uz nekustamo mantu īpašnieku vai kreditoru iesniedzamām zemes grāmatu vecām aktīm, zemes grāmatu nodaļas taisa attiecīgas atzīmes par atdalīšanu.

7. §. 1.—6. paragrafos paredzētie darbi atsvināti no apmaksas ar nodevām un nodokļiem.

8. §. Šai pantā minētie atdalītie zemes gabali nav padoti katrā valstī spēkā esošiem likumiem par minimālo normu.

3. pants.

Parādi un citi apgrūtinājumi, kuri gulstas uz robežlinijas pārdalītām nekustamām mantām jāieraksta, saskaņā ar 1920. g. ada 19. oktobrī noslēgtās konvencijas par valsts robežas noteikšanu un novilkšanu dabā starp minētām republikām, vienas līgumslēdzēju pusēs pil-

õiguste kohta teise lepinguosalise territooriumil ja piirijoonega poolitatud kinnisvarade saatuse kohta, art. XVIII-ga — ka eraldatud kinnisvara osa peale.

Ühe lepinguosalise kohtu otsused kummagi riigi kinnistusregistrisse kantud obligatsioonide ja nõudmiste põhjal, täidetakse teise lepinguosalise territooriumil Tsiiviilkohtupidamise seaduse §§ 1274—1280 ettenähtud korras.

Kui kooramatud kinnisvarast piirijoonega lahutatud osadel on kummalgi omaette omanik, siis tuleb nõudmine esitada solidaarselt kooramatud osa mõlema omaniku vastu ühe niisuguse osa asukoha järgi nõudja valikul. Sarnases asjus järgnenud ühe lepinguosalise kohtu otsuse täitmisele pööramiseks teise lepinguosalise territooriumil sealse kinnisvara osa omaniku vastu tuleb esitada, peale Tsiiviilkohtupidamise seaduse § 1276. ettenähtud lisade, ka kohaliku notari tõendus, et ettepaneku peale — seda nõudmist vabatahtlikult rahuldada — kooramatud kinnisvara selle osa omanik ühe kuu kestel üldse ei vastanud või rahuldamisest keeldus.

Artikkel 4.

Kinnisvarad, mis kas üldse ei olnud kinnistusraamatusse kantud või olid kantud endise Pihkva notariaalarhiivi kinnistusraamatusse, kinnistatakse kummaski riigis tema sisemiste seaduste järgi.

Artikkel 5.

Kummagi riigi kohtuminister annab kinnistusjaoskondadele vastavad juhtnõuroid käesoleva konventsiooni eeskirjade täitmiseks.

Artikkel 6.

Käesolev konventsioon tuleb ratifitseerida ja ratifikatsioonikirjad vahetatakse Tallinnas. Konventsioon astub jõusse ratifikatsioonikirjade vahetamise silmapilgul ning jääb maksma kaks aastat.

Kui selle tähtaja möödumisel kumbki lepinguosalistest ei avalda soovi käesolevat konventsiooni üles öelda või muuta, loetakse see pikendatuks määramata aja peale ja ta jääb maksma veel kuus kuud arvates päevast, mil kumbki lepinguosalistest ta üles ütleb.

Käesolev konventsioon on valmistatud kahe eksemplaris, eesti ja läti keeles, mille juures mõlemad tekstid on ühevõrra autentised.

sonu tiesībām otras teritorijā un ar robežliniju pārdalīto nekustamo īpašumu stāvokli XVIII. panta piezīmi, arī uz nekustamās mantas atdalīto daļu.

Vienas līgumslēdzēju valsts tiesu spriedumi, kuri taisīti par obligācijām un prasībām, kas ierakstītas abu valstu zemes grāmatās, izpildāmi otras līgumslēdzēju valsts teritorijā saskaņā ar civilproc. lik. 1274 — 1280 p.p.

Ja parādiem apgrūtināto robežlinijas pārdalīto nekustamo mantu daļu īpašnieki ir dažādas personas, tad prasība iesniedzama zolidari pret abiem apgrūtinātās pārdalītās mantas īpašniekiem pēc vietas, kur atrodas kāda no apgrūtinātām daļām. Lai vienas līgumslēdzēju valsts tiesas spriedumus varētu izpildīt otras līgumslēdzēju valsts teritorijā, attiecībā uz šīs nekustamās mantas daļas īpašnieku, nepieciešams iesniegt bez, civilproc. lik. 1276. pantsā minētiem pielikumiem, vēl vietējā notara apliecinību, ka uz priekšlikumu labprātīgi apmierināti prasību viena mēneša laikā šīs apgrūtinātās nekustamās mantas daļas īpašnieks atsacījies, vai nav devis atbildes.

4. pants.

Nekustamās mantas, kuŗas nemaz nav ierakstītas zemes grāmatās, kā arī nekustamās mantas, kuŗas bij ierakstītas Pleskavas notariālā arhīvā zemes grāmatās, ierakstamas zemes grāmatās saskaņā ar katras valsts iekšējiem likumiem.

5. pants.

Šis konvencijas noteikumu izvešanai dzīvē abu valstu tieslietu ministri izdod attiecīgas instrukcijas zemes grāmatu nodaļām.

6. pants.

Ši konvencija ratificējama un ratifikācijas dokumenti apmaināmi Tallinnā. Konvencija stājas spēkā ratifikācijas dokumentu apmaiņas brīdī un paliek spēkā divus gadus.

Ja pēc šī termiņa notecēšanas neviena no līgumslēdzēju pusēm neizsaka vēlēšanos konvenciju uzteikt vai grozīt, viņa skaitas par pagarinātu uz nenoteiktu laiku un paliek spēkā vēl sešus mēnešus skaitot no dienas, kad viena no līgumslēdzēju pusēm to uzteiktu.

Šī konvencija sastādīta divos eksemplaros latviešu un igauņu valodās, pie kam abi teksti skaitas par autentiskiem.

Selle kinnituseks on ülalnimetatud täisvo-
linikud käesoleva konventsiooni alla kirjutanud
ja selle oma pitseritega varustanud.

Riias, 22. juulil 1927. a.

Jul. Seljamaa.
F. Cielens.

Šo apļiecinot augšā minētie pilnvarotie
parakstījuši šo konvenciju un uzspieduši tai
savus zīmogus.

Rīgā, 1927. gada 22. jūlijā.

J. Seljamaa.
F. Cielens.

Nr. 244. Riigikogu poolt 8. mail 1928. a. vastuvõetud

Eesõigustatud merevõlgade ja merehüpeteekide kohta käivate määruste ühtlustamise rahvusvahelise konventsiooni kinnitamise seadus.*)

§ 1. Rahvusvaheline konventsioon eesõigustatud merevõlgade ja merehüpeteekide kohta käivate määruste ühtlustamiseks ja selle allakirjutamise protokoll, alla kirjutatud Brüsselis 10. aprillil 1926, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konventsiooni ja allakirjutamise protokoll'i prantsuskeelne algtekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Abisekretär J. Piiskar.

*) R. T. nr. 42, 1928. a.

Rahvusvaheline konventsioon eesõigustatud merevõlgade ja merehüpeteekide kohta käivate mõnesuguste määruste ühtlustamiseks, allakirjutatud Brüsselis 10. aprillil 1926.

Saksa Riigipresident, Argentiina Vabariigi President, Tema Majesteet Belgia Kuningas, Brasiilia Vabariigi President, Tshili Vabariigi President, Kuuba Vabariigi President, Tema Majesteet Taani ja Islandi Kuningas, Tema Majesteet Hispaania Kuningas, Eesti Riigivanem, Ameerika Ühisriikide President, Soome Vabariigi President, Prantsuse Vabariigi President, Tema Majesteet Suur-Britannia Ühendatud Kuningriigi ja Iiri ning Briti meretaguste valduste Kuningas, India Keiser, Tema Kõrgus Ungari Riigivalitseja, Tema Majesteet Itaalia Kuningas, Tema Majesteet Jaapani Keiser, Läti Vabariigi President, Mehhiko Vabariigi President, Tema Majesteet Norra Kuningas, Tema Majesteet Hollandi Kuninganna, Poola Vabariigi President, Portugali Vabariigi President, Tema Majesteet Rumeenia Kuningas, Tema Majesteet Serblaste-Kroaate-Sloveenide Kuningas, Tema Majesteet Rootsi Kuningas ja Urugvai Vabariigi President,

Tunnustades tarviliseks ühtlustada mõnesuguseid eesõigustatud merevõlgade ja merehüpeteekide kohta käivaid üldiseid määrusi, otsustasid selleks sõlmida konventsiooni ja nimetasid oma täisvolinikkudeks, nimelt

Saksa Riigipresident:

T. Eksts. Hra von Keller'i, Saksamaa ministri Brüsselis,

Hra Goes'i saatkonna nõuniku-referendi,

Dr. Richter'i, Riigi kohtuministeeriumi nõuniku, Valitsuse salanõuniku,

Hra Verner'i, esimese valitsusenõuniku Riigi majandusministeeriumi juures, kohtu salanõuniku,

Hra Sieveking'i, advokaadi.

Argentiina Vabariigi President:

Tema Majesteet Belgia Kuningas:

Hra Franck'i, saadikutekojas liikme, rahvusvahelise merekomitee presidendi,

Hra Le Jeune'i rahvusvahelise merekomitee abipresidendi,

Convention internationale pour l'Unification de certaines règles relatives aux Privilèges et Hypothèques maritimes, signée à Bruxelles, le 10 avril 1926.

Le Président du Reich Allemand, le Président de la République Argentine, Sa Majesté le Roi des Belges, le Président de la République du Brésil, le Président de la République du Chili, le Président de la République de Cuba, Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande, Sa Majesté le Roi d'Espagne, le Chef de l'Etat Estonien, le Président des Etats-Unis d'Amérique, le Président de la République de Finlande, le Président de la République Française, Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes, Son Altesse Sérénissime le Gouverneur du Royaume de Hongrie, Sa Majesté le Roi d'Italie, Sa Majesté l'Empereur du Japon, le Président de la République de Lettonie, le Président de la République du Mexique, Sa Majesté le Roi de Norvège, Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, le Président de la République de Pologne, le Président de la République Portugaise, Sa Majesté le Roi de Roumanie, Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovénes, Sa Majesté le Roi de Suède et le Président de la République de l'Uruguay,

Ayant reconnu l'utilité de fixer de commun accord certaines règles uniformes relatives aux privilèges et hypothèques maritimes, ont décidé de conclure une Convention à cet effet et ont désigné pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

M. le Président du Reich Allemand:

S. E. M. von Keller, Ministre d'Allemagne à Bruxelles,

M. Goes, Conseiller de Légation référendaire,

Dr. Richter, Conseiller au Ministère de la Justice du Reich, Conseiller intime de régence,

M. Werner, Premier Conseiller de régence au Ministère des Affaires Economiques du Reich, Conseiller intime de justice,

M. Sieveking, avocat.

M. le Président de la République Argentine: Sa Majesté le Roi des Belges:

M. Franck, Membre de la Chambre des Représentants, Président du Comité Maritime International,

M. Le Jeune, Vice-Président du Comité Maritime International,

Hra Sohr'i, õigusteaduse doktori, mere-õiguse professori Brüsseli ülikooli juures, rahvusvahelise merekomitee peasekretäri,

Hra Henri Rolin'i, advokaadi, välisministri kabineti juhataja.

Brasiilia Vabariigi President:

Hra de Pimentel Brandao, Brasiilia suursaatkonna nõuniku Brüsselis.

Tshiiili Vabariigi President:

Kuuba Vabariigi President:

Tema Majesteet Taani ja Islandi Kuningas:

Hra K. Sindballe'i, õigusteaduse doktori, õigusteaduskonna professori Kopenhaageni ülikoolis.

Tema Majesteet Hispaania Kuningas:

Don Lorenzo de Benito y Endara, kaubandusõiguse endise professori Madridi ülikoolis.

Don Miguel de Angulo y Riamon, sõjalaevastiku I-se klassi leitnandi-audiitori, laevanduse ja kalanduse direktsiooni assessori.

Don Juan Gomez Montejo, Armuandmise- ja Kohtuministeriumi kohtu, usutunistuste ja üldasjade peadirektsiooni advokaadi tehnilise korpuse esimese ametniku.

Eesti Riigivanem:

Tema Ekstsellentsi Hra Kaarel Pusta, Eesti ministri Brüsselis.

Ameerika Ühisriikide President:

Soome Vabariigi President:

Prantsuse Vabariigi President:

Hra Degrand'i, Prantsuse Vabariigi suursaatkonna nõuniku Brüsselis.

Hra de Rousiers'i, Prantsuse laevaomanikkude komitee peasekretäri,

Hra Georges Ripert'i, Pariisi õigusteaduskonna professori.

Tema Majesteet Briti Ühendatud Kuningriigi ja Iiri ning Briti meretaguste valduste Kuningas, India Keiser:

Sir Leslie Scott'i, K. C., M. P., Auväärilise Hugh Godley, Lordide koja komiteede ülempresidendi nõuniku,

Hra George P. Langton'i, advokaadi, rahvusvahelise merekomitee peasekretäri,

Hra R. M. Greenwood'i, C. B. E.

Tema Kõrgus Ungari Kuningriigi Riigivalitseja:

Krahv Olivier Woracziczky, parun de Pabienitz'i, Ungari Chargé d'Affaires'i Brüsselis.

M. Sohr, Docteur en droit, Professeur de Droit Maritime à l'Université de Bruxelles, Secrétaire Général du Comité Maritime International,

M. Henri Rolin, Avocat, Chef du Cabinet du Ministre des Affaires Etrangères.

M. le Président de la République du Brésil:

M. de Pimentel Brandao, Conseiller de l'Ambassade du Brésil à Bruxelles.

M. le Président de la République du Chili:

M. le Président de la République de Cuba:

Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande:

M. K. Sindballe, Docteur en droit, Professeur à la faculté de droit de l'Université de Copenhague.

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

Don Lorenzo de Benito y Endara, Ancien Professeur de droit commercial de l'Université de Madrid,

Don Miguel de Angulo y Riamon, Lieutenant-Auditeur de 1-re classe de la Marine de Guerre, Asseseur de la Direction de navigation et de pêche,

Don Juan Gomez Montejo, Officier premier du corps technique d'Avocats de la Direction Générale de la Justice, des Cultes et des Affaires Générales au Ministère de Grâce et Justice.

M. le Chef de l'Etat Estonien:

S. E. M. Charles Pusta, Ministre d'Estonie à Bruxelles.

M. le Président des Etats-Unis d'Amérique:

M. le Président de la République de Finlande:

M. le Président de la République Française:

M. Degrand Conseiller de l'Ambassade de la République Française à Bruxelles,

M. de Rousiers, Secrétaire Général du Comité des Armateurs de France,

M. Georges Ripert, Professeur à la Faculté de Droit de Paris.

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes:

Sir Leslie Scott, K. C., M. P., L'Honorable Hugh Godley, Conseiller du Lord Président des Comités, Chambre des Lords,

M. George P. Langton, Avocat, Secrétaire Général du Comité Maritime International,

M. R. M. Greenwood, C. B. E.

Son Altesse Sérénissime le Gouverneur du Royaume de Hongrie:

M. le Comte Olivier Woracziczky, Baron de Pabienitz, Chargé d'Affaires de Hongrie à Bruxelles.

Tema Majesteet Itaalia Kuningas:

Hra François Berlingieri, mereõiguse professori Genua ülikoolis.

Tema Ekstsellentsi komandör Charles Rosetti, täisõiguslise Ministri, Itaalia delegaadi rahvusvahelistes jõekomisjonides, jõe-erõiguse ühtlustamise Rheini komitee presidendi.

Hra Torquato Giannini, professori, väljarändamise komissari.

Tema Majesteet Jaapani Keiser:

Tema Ekstsellentsi M. Adatci, Jaapani suursaadiku Brüsselis.

Hra Mechiyoshi Nakanishi, kohtuniku, Nagasaki Appellatsioonikohtu esimese presidendi.

Hra Hiroyuki Kawai, Jaapani suursaatkonna nõunik-ministri Brüsselis.

Hra Yasuo Ko, fregati kapteni, mereväelise attaché Jaapani suursaatkonna juures Pariisis.

Hra Nobukatsu Nagaoka, teedeministeriumi sekretäri.

Läti Vabariigi President:

Mehhiko Vabariigi President:

Tema Ekstsellentsi Dr. Rafael Cabrera, Mehhiko ministri Brüsselis.

Tema Majesteet Norra Kuningas:

Hra E. Alten'i, kõrgema kohtu nõuniku.

Tema Majesteet Hollandi Kuninganna:

Tema Ekstsellentsi Jonckheer van Vredenburg'h'i, Hollandi ministri Brüsselis.

Hra B. C. J. Loder'i, Alalise Rahvusvahelise Kohtukoja kohtuniku,

Hra C. D. Asser'i, Jr., advokaadi,

Hra G. van Slooten'i, kõrgema sõjakohtu liikme, appellatsiooni kohtu nõuniku.

Poola Vabariigi President:

Tema Ekstsellentsi Krahv Szembek'i, Poola ministri Brüsselis,

Hra Jean Namitkiewicz'i, Poola vahekohtuniku Saksa-Poola segavahekohtu juures, appellatsiooni kohtu nõuniku, Varssavi ülikooli professori.

Portugali Vabariigi President:

Tema Ekstsellentsi Hra J. Batalha de Freitas, Portugali ministri Brüsselis.

Tema Majesteet Rumeenia Kuningas:

Hra Bals'i, kassatsiooni kohtu nõuniku,

Tema Ekstsellentsi Hra Contzesco, täievolilise ministri ja erakorralise saadiku, rahvusvahelise Doonau komisjoni delegaadi.

Tema Majesteet Serblaste-Kroaatide-Sloveenide Kuningas:

Hra Milorad Straznicky, õigusteaduse

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. François Berlingieri, Professeur de Droit Maritime à l'Université de Gênes,

S. E. le Commandeur Charles Rossetti, Ministre Plénipotentiaire, Délégué italien aux Commissions fluviales internationales, Président du Comité rhénan pour l'unification du droit privé fluvial,

M. Torquato Giannini, Professeur, Commissaire de l'Emigration.

Sa Majesté l'Empereur du Japon:

S. E. M. M. Adatci, Ambassadeur du Japon à Bruxelles,

M. Mechiyoshi Nakanishi, Juge, Premier Président de la Cour d'Appel à Nagasaki,

M. Hiroyuki Kawai, Conseiller-Ministre de l'Ambassade du Japon, à Bruxelles,

M. Yasuo Ko, Capitaine de frégate, attaché naval à l'Ambassade du Japon à Paris,

M. Nobukatsu Nagaoka, Secrétaire au Ministère des Communications.

M. le Président de la République de Lettonie:

M. le Président de la République du Mexique:

S. E. M. le Dr. Rafael Cabrera, Ministre du Mexique à Bruxelles.

Sa Majesté le Roi de Norvège:

M. E. Alten, Conseiller à la Cour Suprême.

Sa Majesté le Reine des Pays-Bas:

S. E. le Jonckheer van Vredenburg'h, Ministre des Pays-Bas à Bruxelles,

M. B. C. J. Loder, Juge à la Cour permanente de Justice Internationale,

M. C. D. Asser, Jr., Avocat,

M. G. Van Slooten, Membre de la Haute Cour Militaire de justice, Conseiller à la Cour d'Appel.

M. le Président de la République de Pologne:

S. E. M. le Comte Szembek, Ministre de Pologne à Bruxelles,

M. Jean Namitkiewicz, Juge-Arbitre polonais au Tribunal Arbitral mixte germanopolonais, Conseiller à la Cour d'Appel, Professeur à l'Université de Varsovie.

M. le Président de la République Portugaise:

S. E. M. J. Batalha de Freitas, Ministre de Portugal à Bruxelles.

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

M. Bals, Conseiller à la Cour de Cassation.

S. E. M. Contzesco, Ministre plénipotentiaire et Envoyé Extraordinaire, délégué à la Commission Internationale du Danube.

Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes:

M. Milorad Straznicky, Docteur en

doktori, Zagrebi ülikooli õigusteaduskonna professori,

Hra Ante Verona, õigusteaduse doktori, Zagrebi kassatsiooni kohtu endise abipresidendi, Zagrebi ülikooli professori.

Tema Majesteet Rootsi Kuningas:

Hra Algot Johan Fredrik Bagge, kõrgema kohtu nõuniku-referendi.

Urugvai Vabariigi President:

Kes, olles seks tarviliselt volitatud, leppisid kokku järgneva kohta:

Artikkel 1.

Hüpoteegid, obligatsioonid ja pandid laevade peale, mis seaduslikult tehtud selle lepinguosalise Riigi seaduste kohaselt, kust laev pärit, ja avalikus registris sisse kantud, olgu seal sadamas, kus laeva kodusadam on, olgu mõnesuguses keskasutuses, tunnistatakse maksvateks ja võetakse arvesse kõigil teistel lepinguosalistel maadel.

Artikkel 2.

Eesõigustatud on laeva peale, selle reis prahi peale, mille jooksul sündis eesõigustatud võlg, ja laeva ning prahi päraldiste peale, mis saadud peale sõidu algust:

1. riigile võlgu olevad kohtukulud ja kulud, mis tekkinud võlausaldajate ühistes huvides laeva alalhoidmise või laeva müümise ja tema hinna jagamise võimaldamiseks; tonnaži-, tuletorni- või sadamamaksud ja teised sama liiki avalikud maksud ja lõivud; lootsi-, valvamise- ja hoiutasud laeva viimasesse sadamasse jõudmise päevast;

2. kapteni, meeskonna ja teiste laeva teenistuses olevate isikute teenistuselepingust tekkinud võlad;

3. päästmise ja abiandmise eest võlgnevad tasud ja üldavariis laeva peale langevad maksud;

4. kahjutasud, mis sündinud kokkupõrkest või mõnest muust sõiduajal tekkinud õnnetusest, samuti ka kahjude eest, mis tehtud sadamate, dokkide ja sõiduteede ehitustele; kahjutasud kehalikkude vigastuste eest reisijatele ja meeskonnale; kahjutasud koorma või bagaazi kaotamise või avari eest;

5. võlad, mis tekivad kapteni poolt tema seaduslike volituste põhjal väljaspool laeva kodusadamat tehtud lepinguteid või toimetatud operatsioonidest laeva alalhoidmise või reisi jätkamise reaalseteks vajadusteks, vahet tege mata, kas kapten on samal ajal laevaomanik või mitte, ja kas võlg on tema või varustajate,

Droit, Professeur à la faculté de droit de l'Université de Zagreb,

M. Ante Verona, Docteur en Droit, Ancien Vice-Président de la Cour de Cassation à Zagreb, Professeur à l'Université de Zagreb. Sa Majesté le Roi de Suède:

M. Algot Johan Frederik Bagge, Conseiller référendaire à la Cour Suprême.

M. le Président de la République de l'Uruguay:

Lesquels, à ce dûment autorisés, sont convenus de ce qui suit:

Article 1.

Les hypothèques, mortgages, gages sur navires régulièrement établis d'après les lois de l'Etat contractant auquel le navire est ressortissant et inscrits dans un registre public, soit du ressort du port d'enregistrement, soit d'un office central, seront considérés comme valables et respectés dans tous les autres pays contractants.

Article 2.

Sont privilégiés sur le navire, sur le fret du voyage pendant lequel est née la créance privilégiée et sur les accessoires du navire et du fret acquis depuis le début du voyage:

1° Les frais de justice dûs à l'Etat et dépenses encourues dans l'intérêt commun des créanciers, pour la conservation du navire ou pour parvenir à la vente et à la distribution de son prix; les droits de tonnage, de phare ou de port et les autres taxes et impôts publics de mêmes espèces; les frais de pilotage, les frais de garde et de conservation depuis l'entrée du navire dans le dernier port;

2° Les créances résultant du contrat d'engagement du capitaine, de l'équipage et des autres personnes engagées à bord;

3° Les rémunérations dues pour sauvetage et assistance et la contribution du navire aux avaries communes;

4° Les indemnités pour abordage ou autres accidents de navigation, ainsi que pour dommages causés aux ouvrages d'art des ports, docks et voies navigables; les indemnités pour lésions corporelles aux passagers et aux équipages; les indemnités pour pertes ou avaries de cargaison ou de bagages;

5° Les créances provenant des contrats passés ou d'opérations effectuées par le capitaine hors du port d'attache, en vertu de ses pouvoirs légaux, pour les besoins réels de la conservation du navire ou de la continuation du voyage, sans distinguer si le capitaine est ou non en même temps propriétaire du navire et si la créance est la sienne ou celle des

parandajate, prahtijate või teiste tehinguosaliste oma.

Artikkel 3.

Hüpooteegid, obligatsioonid ja pandid laevade peale, mis artikkel 1. ette nähtud, järgnevad otsekohe eelmises artiklis nimetatud eesõigustatud võlgadele.

Rahvuslikud seadused võivad teistele võlgadele, kui need, mis nimetatud artiklis ette nähtud, eesõiguse anda, kuid seejuures muutmata jättes nende võlgade jaoks ettenähtud astmeid, millel tagatiseks hüpooteegid, obligatsioonid ja pandid, või mis eesõiguse-astme poolest viimaste eel käivad.

Artikkel 4.

Artikkel 2. tähendatud laeva ja prahi päraldiste all mõistetakse:

1. kahjutasu, mis kuulub omanikule materjaalkahjude eest, mis laev kannatanud ja mis tasumata, või prahi kaotamise eest;

2. kahjutasu, mis kuulub omanikule üldavarii eest, niivõrt kui see käib materjaalkahjude kohta, mida laev kannatanud ja mis tasumata, või prahi kaotamise kohta;

3. omanikule antud abi- või päästetööde eest reisi lõpuni saadav tasu, maha arvatud kapteni ja teiste laeva teenistuses olevate isikute osale langevad summad.

Sõidupileti raha ja teatavatel juhtumistel ka laevaomanikkude vastutust piirava konventsiooni artikkel 4. ettenähtud võlgulevad summad arvatakse prahi hulka.

Laeva või prahi päraldisteks ei arvata kahjutasusid, mis omanikule kuuluvad kindlustuslepingute põhjal, samuti ka mitte ergutusrahasisid, abirahasisid või muid riiklikke toetusi.

Erandina sellest, mis ette nähtud artikkel 2. lõige 1., käib laeva teenistuses olevate isikute kasuks ettenähtud eesõigus prahtide kogusumma kohta, mis võlgnetakse kõigi ühe ja sama teenistuselepingu jooksul tehtud reiseid eest.

Artikkel 5.

Ühe ja sama reisiga ühenduses olevad võlad on eesõigustatud selles järjekorras, nagu nad korraldatud artikkel 2. Võlgadel, mis ühe punkti alla märgitud, on, kui tasu kõiki ei suuda rahuldada, omavahel ühesugused õigused ja nad tulevad tasumisele proportsionaalselt nende suurusel.

P. p. 3. ja 5. ettenähtud võlad on maksmisel eesõigustatud igas kategoorias vastupidises järjekorras, minnes välja nende tekkimise ajast.

fournisseurs, réparateurs, prêteurs ou autres contractants.

Article 3.

Les hypothèques, mortgages, gages sur navires prévus à l'article 1er prennent rang immédiatement après les créances privilégiées mentionnées à l'article précédent.

Les lois nationales peuvent accorder un privilège à d'autres créances que celles prévues au dit article, mais sans modifier le rang réservé aux créances garanties par hypothèque, mortgages et gages et aux privilèges les primant.

Article 4.

Les accessoires du navire et du fret visés à l'article 2 s'entendent:

1° Des indemnités dues au propriétaire à raison de dommages matériels subis par le navire et non réparés ou pour pertes de fret;

2° Des indemnités dues au propriétaire pour avaries communes, en tant que celles-ci constituent soit des dommages matériels subis par le navire et non réparés, soit des pertes de fret;

3° Des rémunérations dues au propriétaire pour assistance prêtée ou sauvetage effectué jusqu'à la fin du voyage, déduction faite des sommes allouées au capitaine et autres personnes au service du navire.

Le prix du passage et, éventuellement, les sommes dues en vertu de l'article 4 de la Convention pour la limitation de la responsabilité des propriétaires de navires sont assimilés au fret.

Ne sont pas considérés comme accessoires du navire ou du fret, les indemnités dues au propriétaire en vertu de contrats d'assurance, non plus que les primes, subventions ou autres subsides nationaux.

Par dérogation à l'article 2, alinéa 1er, le privilège prévu au profit des personnes au service du navire porte sur l'ensemble des frets dûs pour tous les voyages effectués pendant le cours du même contrat d'engagement.

Article 5.

Les créances se rapportant à un même voyage sont privilégiées dans l'ordre où elles sont rangées à l'article 2. Les créances comprises dans chacun des numéros viennent en concurrence et au marc le franc en cas d'insuffisance du prix.

Les créances visées aux nos 3 et 5, dans chacune de ces catégories, sont remboursées par préférence dans l'ordre inverse des dates où elles sont nées.

Võlad, mis ühe ja sama juhtumisega ühenduses, arvatakse ühel ja samal ajal tekkinuks.

Artikkel 6.

Viimase reisi eesõigustatud võlgadele antakse eesõigus eelmiste reisidega ühenduses olevate võlgade ees.

Siiski on võlad, mis järelduvad ühest mitme reisi kohta käivast lepingust, kõik ühel astmel viimase reisi võlgadega.

Artikkel 7.

Eesõigusest tingitud, asjade müügist saadud hinna jagamise otstarbel, on eesõigustatud võlausaldajal õigus esitada nõudmist oma võla kogusumma suurus, millest midagi maha ei arvata vastutavuse piiramist puutuvate määruste põhjal; siiski ei tohi neile kuuluv osa suurem olla summast, mida neil õigus nõuda nimetatud määruste kohaselt.

Artikkel 8.

Eesõigustatud võlad lähevad laevaga koos, ükskõik kelle kätte laev läheb.

Artikkel 9.

Eesõigused kustuvad, peale rahvuslikes seadustes ettenähtud teiste juhtumiste, ühe aasta möödumisel, kuna artikkel 2. p. 5. ettenähtud varustus-võlgade suhtes see tähtaeg ei saa pikem olla, kui kuus kuud.

Eesõiguste tähtajad, mis kindlustavad tasu maksmise abi- ja päästetööde eest, arvatakse sellest päevast, millal need tööd lõppesid; eesõiguste tähtajad, mis kindlustavad kahju-tasu kokkupõrkest või mõnest teisest õnnetusest ning kehalikkude vigastuste eest, loetakse sellest päevast, millal kahju oli sünnitatud; eesõiguste tähtajad koorma või bagaaži kaotamise või avarii eest arvatakse sellest päevast, millal koorem või bagaaž välja anti, või ajast, millal neid pidi välja antama; eesõiguste tähtajad, mis käivad parandustööde, varustuse ja muude kohta, mis artikkel 2. p. 5. ette nähtud, arvatakse võla tekkimise päevast. Kõigil teistel juhtumistel arvatakse tähtaeg sellest päevast, millal võla kustutamist võib nõudma hakata.

Laeva teenistuses olevatele isikutele kuuluvate võlgade suhtes, mis ette nähtud artikkel 2. p. 2, ei või õigusel, küsida avansse või maharvamisi, olla sarnaseid järeldusi, mis neid võlgasid võiksid sissenõutavateks teha.

Rahvuslikes seadustes ettenähtud eesõiguste kustumiste juhtumiste hulgas ei kustuta müük siiski eesõigusi muidu, kui müügiga käivad kaasas rahvuslikes seadustes kindlaksmääratud väljakuulutamisevormi täitmised. Need vormitäitmised peavad sisaldama eel-

Les créances se rattachant à un même événement sont réputées nées en même temps.

Article 6.

Les créances privilégiées du dernier voyage sont préférées à celles des voyages précédents.

Toutefois, les créances résultant d'un contrat unique d'engagement portant sur plusieurs voyages viennent toutes au même rang avec les créances du dernier voyage.

Article 7.

En vue de la distribution du prix de la vente des objets affectés par le privilège, les créanciers privilégiés ont la faculté de produire pour le montant intégral de leurs créances, sans déduction du chef des règles sur la limitation, mais sans que les dividendes leur revenant puissent dépasser la somme due en vertu des dites règles.

Article 8.

Les créances privilégiées suivent le navire en quelque main qu'il passe.

Article 9.

Les privilèges s'éteignent, en dehors des autres cas prévus par les lois nationales, à l'expiration du délai d'un an, sans que, pour les créances de fournitures, visées au n° 5 de l'article 2, le délai puisse dépasser six mois.

Le délai court pour les privilèges garantissant les rémunérations d'assistance et de sauvetage, à partir du jour où les opérations sont terminées; pour le privilège garantissant les indemnités d'abordage et autres accidents et pour lésions corporelles, du jour où le dommage a été causé; pour le privilège, pour les pertes ou avaries de cargaison ou des bagages, du jour de la délivrance de la cargaison ou des bagages ou de la date à laquelle ils eussent dû être délivrés; pour les réparations et fournitures et autres cas visés au 5° de l'article 2, à partir du jour de la naissance de la créance. Dans tous les autres cas, le délai court à partir de l'exigibilité de la créance.

La faculté de demander des avances ou des acomptes n'a pas pour conséquence de rendre exigibles les créances des personnes engagées à bord, visées au n° 2 de l'article 2.

Parmi les cas d'extinction prévus par les lois nationales, la vente n'éteint les privilèges que si elle est accompagnée des formalités de publicité déterminées par les lois nationales. Ces formalités comporteront un préavis donné dans la forme et les délais prévus

teadaande nõudmise, mis tehakse selles korras ja tähtaegadel, nagu see neis seadustes ette nähtud, sellele ametiasutusele, kes on kohustatud käesoleva konventsiooni artikkel 1. ettenähtud registreid pidama.

Ülalnimetatud tähtaegade katkestamise põhjused määratakse kindlaks asjaomase kohtu seadusega.

Kõrged lepinguosalsed jätavad enesele õiguse omas seadusandluses lubada pikendust ülalnimetatud viivitusajale sel põhjusel, et maksudega koormatud laeva ei võidud aresti alla panna selle maa vetes, kus nõudja elukoht või peakontor, ilma et pikendus kolmest aastast, võla tekkimise päevast arvates, üle tohiks ulatuda.

Artikkel 10.

Eesõigust prahi peale võib maksuma panna niikaua kui praht alles maksmata, või niikaua kui prahihind alles kapteni või laevaomaniku agendi käes on. See maksab ka päraldistesse puutuvate eesõiguste kohta.

Artikkel 11.

Eelolevate määruste kaudu seatud eesõigused ei allu mingisugustele vormitaitmistele ega erilistele tõestamistele, välja arvatud kui seda mitte käesolevas konventsioonis ei ole ette nähtud.

See määrus ei piira iga Riigi õigust al hoida omas seadusandluses määrusi, mis nõuavad kaptenilt erilist vormitaitmist kas teatud laeva peale laenude regemise puhul või koorma müügil.

Artikkel 12.

Rahvuslikud seadused peavad ära määrama laeval leiduvate sarnaste dokumentide iseloomu ja kuju, milledesse peavad sisse kantud olema artikkel 1. ettenähtud hüpoteegid, obligatsioone ja pandid, siiski ei pea võlausaldajat, kes sarnast sissekandmist ettenähtud korras on nõudnud, vastutavaks tegema väljajätmist, vigade või hiljaksjäämistest sissekandmisel neisse dokumentidesse.

Artikkel 13.

Eelolevad määrused maksavad ka laevade kohta, mida kasutab laevaäri, kes ei ole laeva omanik, või pea-prahtija, välja arvatud juhtumised, kui laev on seadusevastasel teel omanikult ära võetud ja kui peale selle võlausaldaja ei gutse bona fide.

Artikkel 14.

Käesoleva konventsiooni määrusi tuleb tarvitada igas lepinguosalses Riigis, kui võl-

par ces lois à l'administration chargée de la tenue des registres prévus à l'article 1er de la présente Convention.

Les causes d'interruption des délais susdits sont déterminées par la loi du tribunal saisi.

Les Hautes Parties Contractantes se réservent le droit d'admettre dans leur législation, comme prorogeant le délai ci-dessus fixé, le fait que le navire grevé n'a pu être saisi dans les eaux territoriales de l'Etat dans lequel le demandeur a son domicile ou son principal établissement, sans que ce délai puisse dépasser trois ans depuis la naissance de la créance.

Article 10.

Le privilège sur le fret peut être exercé tant que le fret est encore dû ou que le montant du fret se trouve encore entre les mains du capitaine ou de l'agent du propriétaire. Il en est de même du privilège sur les accessoires.

Article 11.

Sauf ce qui est prévu à la présente Convention, les privilèges établis par les dispositions qui précèdent ne sont soumis à aucune formalité, ni à aucune condition spéciale de preuve.

Cette disposition ne porte pas atteinte au droit de chaque Etat de maintenir dans sa législation les dispositions exigeant du capitaine l'accomplissement de formalités spéciales, soit pour certains emprunts sur le navire, soit pour la vente de la cargaison.

Article 12.

Les lois nationales doivent déterminer la nature et la forme des documents se trouvant à bord du navire sur lesquels mention doit être faite des hypothèques, mortgages et gages prévus à l'article premier, sans que, toutefois, le créancier qui a requis cette mention dans les formes prévues puisse être responsable des omissions, erreurs ou retards de l'inscription sur ces documents.

Article 13.

Les dispositions qui précèdent sont applicables aux navires exploités par un armateur non propriétaire ou par un affrèteur principal, sauf lorsque le propriétaire s'est trouvé dessaisi par un acte illicite et quand, en outre, le créancier n'est pas de bonne foi.

Article 14.

Les dispositions de la présente convention seront appliquées dans chaque Etat contrac-

gadega kooratud laev on pärit teisest lepingu-osalisest Riigist, kui ka teistel rahvuslikes seadustes ettenähtud juhtumistel.

Eelmises lõikes ettenähtud põhimõtte ei piira siiski lepinguosaliste riikide õigust käesoleva konventsiooni määrusi mitte tarvitada mitte-lepinguosaliste riikide kodanikkude suhtes.

Artikkel 15.

Käesolev Konventsioon ei käi sõjalaevade kohta ega sarnaste riiklike laevade kohta, mis üksnes avalikkuse teenistuseks määratud.

Artikkel 16.

Midagi eelolevates määrustes ei puuduta kohtute kompetentsi, kohtulikku protsessi ja täidesaamise viisi sarnastena, kui nad rahvuslikes seadustes ettenähtud.

Artikkel 17.

Hiljemalt kahe aasta möödumisel, arvates Konventsiooni allakirjutamise päevast, astub Belgia Valitsus nende Kõrgete Lepinguosaliste Valitsustega ühendusse, kes teatanud, et nad valmis Konventsiooni ratifitseerima, selleks, et otsustada, kas Konventsiooni võib maksma panna. Ratifikatsioonid deponeeritakse Brüsselisse sel kuupäeval, mis kokkuleppel nimetatud Valitsuste vahel määratakse. Esimene ratifikatsioonide deponeerimine märgitakse ära protokolliga, millele alla kirjutavad nende Riikide esindajad, kes temast osa võtavad, ja Belgia välisminister.

Järgnevad deponeerimised tehakse kirjaliku teadaandega, mis Belgia Valitsusele adresseeritud ja millele juurde lisatud ratifikatsiooni akt.

Õigekstunnistatud ärakiri protokollist esimese ratifikatsioonide deponeerimise kohta, eelmises lõikes nimetatud teadaannetest ja nendega kaasaskäinud ratifikatsiooni aktidest, saadetakse viibimata Belgia Valitsuse poolt ja diplomaatilisel teel nendele Riikidele, kes käesolevale konventsioonile alla kirjutanud või kes temaga liitunud. Eelmises lõikes ettenähtud juhtumistel teeb nimetatud Valitsus ühtlasi teatavaks kuupäeva, millal teadaanne saabunud.

Artikkel 18.

Riigid, kes käesolevale Konventsioonile alla ei kirjutanud, võivad temaga liituda, sellele vaatamata, kas nad Brüsseli Rahvusvahelise Konverentsil esitatud olid või mitte.

tant lorsque le navire grévé est ressortissant d'un Etat contractant, ainsi que dans les autres cas prévus par les lois nationales.

Toutefois, le principe formulé dans l'alinéa précédent ne porte pas atteinte au droit des Etats contractants de ne pas appliquer les dispositions de la présente convention en faveur des ressortissants d'un Etat non contractant.

Article 15.

La présente convention est sans application aux navires de guerre et aux navires d'Etat exclusivement affectés à un service public.

Article 16.

Rien, dans les dispositions qui précèdent, ne porte atteinte à la compétence des tribunaux, à la procédure et aux voies d'exécution organisées par les lois nationales.

Article 17.

A l'expiration du délai de deux ans au plus tard à compter du jour de la signature de la convention, le Gouvernement belge entrera en rapport avec les Gouvernements des Hautes Parties Contractantes qui se seront déclarées prêtes à la ratifier, à l'effet de faire décider s'il y a lieu de la mettre en vigueur. Les ratifications seront déposées à Bruxelles à la date qui sera fixée de commun accord entre les dits Gouvernements. Le premier dépôt de ratifications sera constaté par un procès-verbal signé par les représentants des Etats qui y prendront part et par le Ministre des Affaires étrangères de Belgique.

Les dépôts ultérieurs se feront au moyen d'une notification écrite, adressée au Gouvernement belge et accompagnée de l'instrument de ratification.

Copie certifiée conforme du procès-verbal relatif au premier dépôt de ratifications, des notifications mentionnées à l'alinéa précédent, ainsi que des instruments de ratification qui les accompagnent sera immédiatement, par les soins du Gouvernement belge et par la voie diplomatique, remise aux Etats qui ont signé la présente convention ou qui y auront adhéré. Dans les cas visés à l'alinéa précédent, ledit Gouvernement fera connaître, en même temps, la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 18.

Les Etats non signataires pourront adhérer à la présente convention, qu'ils aient été ou non représentés à la Conférence internationale de Bruxelles.

Riik, kes konventsiooniga soovib liituda, teatab sellest kirjalikult Belgia Valitsusele, saates ühtlasi viimasele liitumise akti, mis nimestatud Valitsuse arhiivides noiuale jääb.

Belgia Valitsus annab viibimata kõigile allakirjutanud või liitunud Riikidele õigekstunnistatud ära kirja teadaandest, kui ka liitumise aktist, teatavaks tehes kuupäeva, millal see saabunud.

Artikkel 19.

Kõrged Lepingualised võivad allakirjutamise, ratifikatsioonikirjade deponeerimise või liitumise teadaande esitamise silmapilgul teada, et käesolev Konventsioon ei ole maksey mõne või ühegi autonoomse dominiiooni, asumaa, valduse, protektoraadi või meretaguse maa-ala kohta, mis nende suveräniteedile või valitsemisele alluvad. Järelikult võivad nad pärast eraldi ühineda oma ühe või teise autonoomse dominiiooni, asumaa, valduse, protektoraadi või meretaguse territooriumi nimel, mis algteadaandest välja olid jäetud. Samuti võivad nad vastavalt neile eeskirjadele käesoleva Konventsiooni üles öelda oma ühe või mitme autonoomse dominiiooni, asumaa, valduse, protektoraadi või meretaguse territooriumi nimel, mis nende suveräniteedile või valitsemisele allub.

Artikkel 20.

Nende riikide suhtes, kes esimesest ratifikatsioonide deponeerimisest osa võtavad, astub käesolev Konventsioon jõusse üts aasta peale selle deponeerimise protokollu kuupäeva. Mis puutub riikidesse, kes Konventsiooni hiljem ratifitseerivad või temaga liituvad, kui ka juhtumistel, kui jõuseastumine hiljem sünnib ja artikkel 19. kohaselt, saab ta maksyuse kuus kuud peale artikkel 17. lõige 2. ja artikkel 18. lõige 2. ettenähtud teadaannete saabumist Belgia Valitsusele.

Artikkel 21.

Kui peaks juhtuma, et üks lepingualalistest Riikidest tahab käesoleva Konventsiooni üles ütelda, sünnib ülesütlemine kirjaliku teadaande kaudu Belgia Valitsusele, kes viibimata õigekstunnistatud ära kirja sellest teadaandest kõigile teistele Riikidele teatavaks teeb, neile ühtlasi teatavaks tehes ülesütlemise akti saabumise kuupäeva.

Ülesütlemine maksab üksnes selle riigi kohta, kes teadaande esitab, ja astub jõusse üks aasta pärast seda, kui teadaanne Belgia Valitsusele saabus.

L'Etat qui désire adhérer notifie par écrit son intention au Gouvernement belge, en lui transmettant l'acte d'adhésion, qui sera déposé dans les archives dudit Gouvernement.

Le Gouvernement belge transmettra immédiatement à tous les Etats signataires ou adhérents copie certifiée conforme de la notification ainsi que de l'acte d'adhésion, en indiquant la date à laquelle il a reçu la notification.

Article 19.

Les Hautes Parties Contractantes peuvent au moment de la signature du dépôt des ratifications ou lors de leur adhésion, déclarer que l'acceptation qu'elles donnent à la présente convention ne s'applique pas soit à certains, soit à aucun des Dominions autonomes, colonies, possessions, protectorats ou territoires d'outremér, se trouvant sous leur souveraineté ou autorité. En conséquence, elles peuvent ultérieurement adhérer séparément au nom de l'un ou l'autre de ces Dominions autonomes, colonies, possessions, protectorats ou territoires d'outremér, ainsi exclus dans leur déclaration originale. Elles peuvent aussi, en se conformant à ces dispositions, dénoncer la présente convention, séparément pour l'un ou plusieurs des Dominions autonomes, colonies, possessions, protectorats ou territoires d'outremér, se trouvant sous leur souveraineté ou autorité.

Article 20.

A l'égard des Etats qui auront participé au premier dépôt de ratifications, la présente Convention produira effet un an après la date du procès-verbal de ce dépôt. Quant aux Etats qui la ratifieront ultérieurement ou qui y adhéreront, ainsi que dans le cas où la mise en vigueur se fera ultérieurement et selon l'article 19, elle produira effet six mois après que les notifications prévues à l'article 17, alinéa 2, et à l'article 18 alinéa 2, auront été reçues par le Gouvernement belge.

Article 21.

S'il arrivait qu'un des Etats contractants voulût dénoncer la présente convention, la dénonciation sera notifiée par écrit au Gouvernement belge, qui communiquera immédiatement copie certifiée conforme de la notification à tous les autres Etats, en leur faisant savoir la date à laquelle il l'a reçue.

La dénonciation produira ses effets à l'égard de l'Etat seul qui l'aura notifiée et un an après que la notification en sera parvenue au Gouvernement belge.

Artikkel 22.

Igal lepinguosalisel Riigil on õigus üles võtta uue konverentsi kokkukutsumise küsimust, millel ülesandeks oleks paranduste arutamise, mida konventsioonis võidakse teha.

See riik, kes seda õigust kasutab, peab selles üks aasta ette teistele riikidele teatama, Belgia Valitsuse vahelitusel, kes end peale võtaks konverentsi kokkukutsumise.

Allakirjutamise protokoll.

Toimetades Rahvusvahelise Konventsiooni allakirjutamist mõnesuguste eesõigustatud võlgade ja merehüpotekide kohta käivate määruste ühtlustamiseks, võtsid allakirjutanud volinikud vastu käesoleva protokoll, millel on sama jõud ja sama maksvus, kui oleksid tema eeskirjad paigutatud konventsiooni teksti, mille juurde käesolev protokoll kuulub:

1°. „Lepitakse kokku, et iga Riigi seadusandlusel jääb vabaks:

1°. Määrata teatav kindel järjekord artikkel 2. p. 1. ettenähtud kohustustele, välja minnes riigikassa huvidest.

2°. Anda sadamate, dokkide, tuletornide ja sõiduteede administratsioonidele, kes on vraki või teisi laevasõitu takistavaid asju koristada lasknud, või kes on võlausaldajad sadamamaksude suhtes või kahju suhtes, mis laeva vea läbi sündinud, õiguse mittemaksmise korral laeva, vraki või teisi asju kinni pidada, neid müüa ja endale müügihinnast tasu võtta, eesõigusega teiste võlausaldajate ees.

3°. Korraldada võlausaldajate astmeid ehistustele tehtud vigastuste eest teisiti, kui art. art. 5. ja 6. ette nähtud.

II — „Ei puuduta lepinguosaliste Riikide rahvuslikele seadusi see, mis annab eesõiguse avalikkudele kindlustuseasutustele võlgade suhtes, mis järelduvad laeva meeskonna kindlustusest.“

Tehtud Brüsselis, ühes ainsas eksemplaris, 10. aprillil 1926.

Saksa nimel:

(K.) von Keller.
(K.) Goes.
(K.) Richter.
(K.) Werner.

Argentiina Vabariigi nimel:

Belgia nimel:

(K.) Louis Franck.
(K.) Sohr.

Article 22.

Chaque Etat contractant aura la faculté de provoquer la réunion d'une nouvelle conférence, dans le but de rechercher les améliorations qui pourraient y être apportées.

Celui des Etats qui ferait usage de cette faculté aurait à notifier un an à l'avance son intention aux autres Etats, par l'intermédiaire du Gouvernement belge, qui se chargerait de convoquer la conférence.

Protocole de signature.

En procédant à la signature de la Convention internationale pour l'unification de certaines règles relatives aux privilèges et hypothèques maritimes, les Plénipotentiaires soussignés ont adopté le présent Protocole, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de la Convention à laquelle il se rapporte:

I. „Il est entendu que la législation de chaque Etat reste libre:

„1° D'établir parmi les créances visées au 1° de l'article 2 un ordre déterminé inspiré par le souci des intérêts du Trésor;

„2° D'accorder aux administrations des ports, docks, phares et voies navigables, qui ont fait enlever une épave ou d'autres objets gênant la navigation ou qui sont créanciers pour droits de port, ou pour des dommages causés par la faute d'un navire, le droit, en cas de non-paiement, de retenir le navire, les épaves ou autres objets, de les vendre et de s'indemniser sur le prix par préférence à d'autres créanciers, et

„3° De régler le rang des créanciers pour dommages causés aux ouvrages d'art autrement qu'il n'est dit à l'article 5 et à l'article 6.“

II. „Il n'est pas porté atteinte aux dispositions des lois nationales des Etats contractants, qui accorderaient un privilège aux établissements publics d'assurance pour les créances résultant de l'assurance du personnel des navires.“

Fait à Bruxelles, en un seul exemplaire, le 10 avril 1926.

Pour l'Allemagne:

(S.) von Keller.
(S.) Goes.
(S.) Richter.
(S.) Werner.

Pour la République Argentine:

Pour la Belgique:

(S.) Louis Franck.
(S.) Sohr.

Brasiilia nimel:

(K.) M. de Pimentel Brandao (ad referendum).

Tshili nimel:

Kuuba Vabariigi nimel:

Taani nimel:

(K.) Kristian Sindballe (ad referendum).

Hispaania nimel:

(K.) L. Benito (ad referendum).

(K.) Juan Gomez Montejo (ad referendum).

(K.) Miguel de Angulo (ad referendum).

Eesti Vabariigi nimel:

(K.) C. R. Pusta.

Ameerika Ühisriikide nimel:

Soome nimel:

Prantsusmaa nimel:

(K.) Degrand.

(K.) Paul de Rousiers.

(K.) Georges Ripert.

Suur-Britannia nimel:

(K.) Leslie Scott (ad referendum).

(K.) Hugh Godley (ad referendum).

Ungari nimel:

(K.) Woracziczky.

Itaalia nimel:

(K.) Berlingieri (ad referendum).

(K.) Carlo Rossetti (ad referendum).

(K.) Torquato Giannini (ad referendum).

Jaapani nimel:

(K.) Adatci (1).

Läti nimel:

Mehhiko nimel:

(K.) Raf. Cabrera (ad referendum).

Norra nimel:

(K.) E. Alten (ad referendum).

Hollandi nimel:

(K.) van Vredenburg (ad referendum).

(K.) Asser (ad referendum).

(K.) van Slooten (ad referendum).

Poola ja Danzigi Vaba linna nimel:

Ainult Poola nimel:

(K.) Szembek (ad referendum).

(K.) J. Namitkiewicz (ad referendum).

Portugali nimel:

Rumeenia nimel:

(K.) Bals (ad referendum).

Serblaste, Kroaatide ja Sloveenlaste Kuningriigi nimel:

(K.) Milorad Straznicky.

(K.) Verona.

Rootsi nimel:

(K.) Algot Bagge (ad referendum).

Uruguayi nimel:

(1) Jaapan on kasutanud Konverentsi poolt oma 9. aprilli 1926. a. istangul maadele, mille esindajail võimalik polnud tarvilikke volitusi saada, antud võimalust kirjutada alla konventsioonile kuue kuu kestel.

Pour le Brésil:

(S.) M. de Pimentel Brandao (ad referendum).

Pour le Chili:

Pour la République de Cuba:

Pour le Danemark:

(S.) Kristian Sindballe (ad referendum).

Pour l'Espagne:

(S.) L. Benito (ad referendum).

(S.) Juan Gomez Montejo (ad referendum).

(S.) Miguel de Angulo (ad referendum).

Pour l'Estonie:

(S.) C. R. Pusta.

Pour les Etats-Unis d'Amérique:

Pour la Finlande:

Pour la France:

(S.) Degrand.

(S.) Paul de Rousiers.

(S.) Georges Ripert.

Pour la Grande-Bretagne:

(S.) Leslie Scott (ad referendum).

(S.) Hugh Godley (ad referendum).

Pour la Hongrie:

(S.) Woracziczky.

Pour l'Italie:

(S.) Berlingieri (ad referendum).

(S.) Carlo Rossetti (ad referendum).

(S.) Torquato Giannini (ad referendum).

Pour le Japon:

(S.) Adatci (1).

Pour la Lettonie:

Pour le Mexique:

(S.) Raf. Cabrera (ad referendum).

Pour la Norvège:

(S.) E. Alten (ad referendum).

Pour les Pays-Bas:

(S.) van Vredenburg (ad referendum).

(S.) Asser (ad referendum).

(S.) Van Slooten (ad referendum).

Pour la Pologne et la Ville Libre de Dantzig

Pour la Pologne seulement:

(S.) Szembek (ad referendum).

(S.) J. Namitkiewicz (ad referendum).

Pour le Portugal:

Pour la Roumanie:

(S.) Bals (ad referendum).

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovénes:

(S.) Milorad Straznicky.

(S.) Verona.

Pour la Suède:

(S.) Algot Bagge (ad referendum).

Pour l'Uruguay:

(1) Le Japon a fait usage de la faculté accordée par la Conférence, à sa séance du 9 avril 1926, aux Pays dont les représentants n'avaient pu être munis des pouvoirs nécessaires, de signer dans un délai de six mois,

Riigikogu poolt 18. mail 1928. a. vastuvõetud

Eesti-Tshehoslovakkia vahelise kaubalepingu ja selle lõpp-protokolli kinnitamise seadus*).

§ 1. Eesti-Tshehoslovakkia vaheline kaubaleping ja selle lõpp-protokoll, alla kirjutatud Tallinnas 20. juunil 1927, tunnistatakse kinnitatuks.

§ 2. Lepingu ja selle lõpp-protokolli prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Abisekretär O. Liigand.

* R. T. nr. 47—1928 a.

Kaubaleping Eesti Vabariigi ja Tšehhoslovakkia Vabariigi vahel.

Eesti Vabariik ja Tšehhoslovakkia Vabariik, soovides soodustada kaubanduslike suhete arenemist mõlema Riigi vahel, otsustasid sõlmida kaubalepingu. Selleks nimetati Täisvolinikeks, nimelt:

Eesti Vabariigi poolt:

Härra Friedrich A k e l, välisminister;

Tšehhoslovakkia Vabariigi poolt:

Härra Dr. Vaclav G i r s a, Täisvoliline Minister ja Erakorraline Saadik,

kes, pärast oma vastavate heas ja nõuetavas vormis leitud täisvolituste vastastikku esitamist, leppisid kokku järgmiste artiklite kohta:

Esimene peatükk.

Üldmäärused ja kodanikkude õigused.

Artikkel 1.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud võivad vastastikku, maa seaduste kohaselt, teise Lepinguosalise territooriumile selle tervel ulatusel täiesti vabalt sisse sõita, seal liikuda või viibida.

Artikkel 2.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud asetatakse, maa seaduste kohaselt, kõigiti samasse seisukorda kui enamsoodustatud riigi kodanikud reisimise ja maalviibimise, õppimise, käsitöö ja kutse alal tegutsemise, tööstus-ettevõtete teostamise ja kõigi lubatud kaupadega kauplemise suhtes.

Artikkel 3.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud võivad, maa seaduste kohaselt, samuti ühesugusel alusel enamsoodustatud riigi kodanikkudega omandada, vallata või üürida ja kasutada maju, tööstuslike ettevõteteid, ladusid, kauplusi ja ruume, mis neile võivad vajalised olla, ja rentida maatükke lubatud otstarbel kasutamiseks.

Kõigis, mis puutub vallasvara edasiandmisesse testamendi või muul teel ja õigust ükskõik mil viisil talitada igasuguste varanduste, mida nad võivad seadusepäraselt oman-

Traité de Commerce entre la République d'Estonie et la République Tchecoslovaque.

La République d'Estonie et la République Tchecoslovaque désirant favoriser le développement des relations commerciales entre les deux Etats, ont résolu de conclure un Traité de Commerce. A cet effet ont été nommés en qualité de Plénipotentiaires, savoir:

Pour la République d'Estonie:

Monsieur Frédéric A k e l, Ministre des Affaires Etrangères,

Pour la République Tchecoslovaque:

Monsieur le Dr. Vaclav G i r s a, Ministre Plénipotentiaire et Envoyé Extraordinaire,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Chapitre I.

Dispositions générales et droits des ressortissants.

Article I.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes pourront réciproquement, en se conformant aux lois du pays, entrer, voyager ou séjourner en toute liberté dans toute l'étendue du territoire de l'autre.

Article 2.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes seront, en se conformant aux lois du pays, pour tout ce qui concerne le voyage et la résidence, les études, l'exercice de leurs métiers et professions, l'exécution de leurs entreprises industrielles et manufacturières et le droit de faire le trafic de tous articles de commerce licite, placés, à tous égards, sur le même pied que les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article 3.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes pourront, en se conformant aux lois du pays, également sur le même pied que les ressortissants de la nation la plus favorisée, acquérir, posséder ou louer et occuper les maisons, les manufactures, les magasins, les boutiques et les locaux qui peuvent leur être nécessaires, et prendre à bail des terrains à l'effet de les utiliser dans un but licite.

Pour tout ce qui concerne la transmission des biens mobiliers par succession testamentaire ou autre, et le droit de disposer de quelque manière que ce soit des biens de

dada, kasutavad nad teise Lepinguosalise territooriumil, maa seaduste kohaselt, samu eesõigusi, vabadusi ja õigusi, ja nad ei allu ses suhtes teistsugustele või kõrgematele lõivudele, maksudele või koormatistele, missuguse nimetuse all see ka ei oleks, kui need, mis maksavad või maksta pannakse enamsoodustatud riigi kodanikkude kohta. On kokku lepitud, et mõlemad Valitsused talitavad ses suhtes vastastikususe põhimõtte järgi.

Artikkel 4.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud võivad samuti, maa seaduste kohaselt, üldiselt välja viia oma varanduse müügist saadud tulu, ilma et nad väljaviimise pärast kohustatud oleksid maksta teisi või kõrgemaid makse, kui need, mida tuleks tasuda enamsoodustatud riigi kodanikkudel sarnasel juhtumisel.

Artikkel 5.

Kummagi Lepinguosalise kodanikkudel on vaba juurepääs kohtutele ja sama kompetentsiga asutustele nii oma õiguste maksmapanemiseks kui ka kaitsmiseks, ja nad kasutavad ses suhtes, vastastikususe eeldusel, samu õigusi ja eesõigusi kui oma kodanikud. Nad võivad kõigis astmetes kasutada advokaate, volinikke ja igasuguseid agente, kes maa seadustega selles õigustatud.

Artikkel 6.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud on teise territooriumil vabastatud kõigest isiklikust sunduslikust sõjaväeteenistusest, olgu maa- või mereväes, rahvakaardiväes või miilitsas, ja kõigist kontributsioonidest, olgu rahas või natuuras, mis määratud sundusliku isikliku väeteenistuse asemele. Teiselt poolt ei takistata neid milgi viisil täitmast sõjaväekohustust oma maal.

Nad on kohustatud kandma nii rahu kui ka sõja ajal ainult neid sõjaväelisi koormatisti ja rekvisitsioone, mis kannavad oma kodanikud, samal määral ja samadel põhimõtetel kui viimased, ja alati tasu eest.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud on samuti vabastatud igasugustest kohtu-, administratiiv- või omavalitsuse-kohustustest.

toutes sortes qu'ils peuvent légalement acquérir, ils jouiront dans le territoire de l'autre Partie Contractante, en se conformant aux lois du pays, des mêmes privilèges, libertés et droits, et ne seront pas soumis, sous ce rapport, à des droits, taxes, impôts ou à des charges, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou seront appliqués aux ressortissants de la nation la plus favorisée. Il est entendu que les deux Gouvernements s'inspireront à cet égard du principe de réciprocité.

Article 4.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes pourront de même exporter, en se conformant aux lois du pays, le produit de la vente de leurs biens en général, sans être assujettis à payer, à raison de l'exportation, des droits autres ou plus élevés, que ceux que les ressortissants de la nation la plus favorisée auraient à acquitter en pareille circonstance.

Article 5.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes auront libre accès auprès des Tribunaux de Justice et auprès des Autorités de la même compétence, tant pour réclamer que pour défendre leurs droits, et ils jouiront, à cet égard, sous réserve de réciprocité, de tous les droits et privilèges dont jouissent les nationaux. Ils pourront employer dans toutes les instances les avocats, avoués et agents de toutes classes autorisés par les lois du pays.

Article 6.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes seront exempts sur le territoire de l'autre de tout service militaire personnel obligatoire, soit dans l'armée de terre ou de mer, soit dans la garde ou milice nationale; de toute contribution, soit en argent, soit en nature, destinée à tenir lieu du service personnel obligatoire. D'autre part, ils ne seront nullement empêchés de remplir leur devoir militaire dans leur propre pays.

Ils ne seront astreints en temps de paix et en temps de guerre qu'aux prestations et réquisitions militaires imposées aux nationaux, dans la même mesure et d'après les mêmes principes que ces derniers, et toujours contre indemnité.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes seront également dispensés de toute charge et fonction judiciaire administrative ou municipale quelconque.

Artikkel 7.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud, kui nad toimivad maa seaduste kohaselt, ei ole sunnitud kandma teisi või suuremaid koormatise või maksma lõive, makse või kontributsioone, mil kujul see ka ei oleks, kui neid, mis peale pandud või tulevikus võidakse peale panna enamsoodustatud riigi kodanikkudele. On kokku lepitud, et mõlemad Valitsused ses suhtes talitavad vastastikususe põhimõtte järgi.

Artikkel 8.

Aktsia- või teised seltsid ja kaubandus-, tööstus- või rahandusühingud, mis asutatud või asutatakse ühe Lepinguosalise seaduste kohaselt ja millede asukoht on selle Lepinguosalise territooriumil, on õigustatud teise territooriumil, talitades viimase seaduste järgi, teostama oma õigusi ja esinema kohtus nii nõudjatena kui kostjatena.

Elmisel määrusel ei ole mingit mõju küsimuse otsustamisel, kas mõnel sarnastest seltsidest või ühingutest, mis asub ühel kahest maast, on või ei ole õigust kaubelda, või tööstusettevõtet eksploateerida teise maal, kuna niisugune õigus allub alati vastavate maade seadustele ja korraldustele.

Ülalnimetatud seltsid ja ühingud, kui nad kord tunnustatud, kasutavad samu õigusi ja eesõigusi, mis antud või antakse mõne kolmanda riigi sarnastele organisatsioonidele.

Teine peatükk.

Kaubandus ja transport.

Artikkel 9.

On kokku lepitud, et senikaua kui praeguste majanduslikkude tingimuste juures ühel või teisel Lepinguosalisel tarviliseks osutub erakorraliste raskuste tõttu alal hoida kaupade sisse- ja väljaveo kitsendusi või keelde, ei jäeta ega panda maksma ühtki keeldu või kitsendust teise Lepinguosalise maale väljaveetavate või sealt päritolevate kaupade sisse- ja väljaveo kohta, mis ei käiks samuti igalt teiselt maalt tulevate või sinna minevate samasuguste kaupade kohta.

Mõlemad Lepinguosalised on nõus sel ajajärgul, mil majanduslikud raskused neid sunnivad erakorraliselt abinõusid tarvitama, tarvituse korral kergendama vastastikuselid suhteid sellekohase erileppega. Kuid igal juhtu-

Article 7.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes ne seront pas contraints, s'ils se conforment aux lois du pays, à subir des charges ou à payer des droits, impôts, taxes ou contributions, de quelque nature que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être imposés aux ressortissants de la nation la plus favorisée. Il est entendu que les deux Gouvernements s'inspireront à cet égard du principe de réciprocité.

Article 8.

Les sociétés anonymes ou autres et les associations commerciales, industrielles ou financières qui sont ou seront constituées conformément aux lois de l'une des Parties Contractantes et qui ont leur domicile dans le territoire de cette Partie, sont autorisées, dans le territoire de l'autre, en se conformant aux lois de celle-ci, à exercer leurs droits et à ester en justice, soit comme demandeurs soit comme défendeurs.

La disposition précédente n'aura aucune influence sur la question de savoir si une société ou association de ce genre établie dans l'un des deux Pays aura ou n'aura pas le droit de faire du commerce ou d'exploiter une industrie dans l'autre, un tel droit restant toujours subordonné aux lois et ordonnances en vigueur dans les pays respectifs.

Les sociétés et associations susnommées, une fois admises, jouiront des mêmes droits et avantages qui sont ou seront reconnus aux organisations similaires d'une tierce puissance.

Chapitre II.

Commerce et transports.

Article 9.

Aussi longtemps que, dans les conditions économiques actuelles, il sera nécessaire, à l'une ou l'autre des Parties Contractantes, en raison de difficultés exceptionnelles, de maintenir des restrictions ou prohibitions à l'entrée ou à la sortie des marchandises, il est entendu qu'aucune prohibition ou restriction ne sera maintenue ou imposée à l'importation ou à l'exportation d'un article quelconque, en provenance ou à destination du territoire de l'autre, si elle ne s'étend également aux articles similaires venant de tout autre pays ou y allant.

Les deux Parties Contractantes sont d'accord pendant cette période, dans laquelle les difficultés économiques nécessiteraient ces mesures, de faciliter en cas de besoin les relations réciproques par un arrangement spécial, à cet égard. En tout cas, toutefois,

misel ei loeta enamsoodustuse põhimõttele vastukäivateks keelde ja kitsendusi, mis alal hoitakse või maksma pannakse sanitaarabi-nõudena seks, et kaitsta loomataudide või kasulikkude taimede haiguste vastu, talitades üldiselt tunnustatud rahvusvaheliste reeglite kohaselt, olgu avaliku julgeoleku huvides või kaupade suhtes mis Lepinguosalistes Riikides on riigi monopoliks.

Artikkel 10.

Eestisse sisseveetavad Tshehoslovakkia kaubad, loodus- ja tööstussaadused ja Tshehoslovakkiasse sisseveetavad Eesti kaubad, loodus- ja tööstussaadused, mis määratud kas tarvita-miseks, laostamiseks, reeksporteerimiseks või läbiveoks, ei või käia kõiges, mis puutub sisse-veosse, väljaveosse, reeksporteerimisse ja läbi-veosse, teistsuguste või kõrgemate üldiste või kohalikkude tollide, lõivude, lisalõivude, mak-sude, koormatiste või kohustuste, või muude sisse- ja väljaveo vormaliteetide alla, kui need, mis maksavad enamsoodustatud riigi kohta.

Edasi on kokku lepitud, et Eestist pärit-olevad kaubad, mis käesoleva Lepingu lisas loetletud, ei allu sisseveol Tshehoslovakkiasse kõrgematele tollimaksudele, kui need, mis ni-metatud lisas tähendatud.

Ükski Lepinguosalistest ei pane mõne saaduse väljavedu teise Lepinguosalise terri-tooriumile muude või kõrgemate tollide või koormatiste alla, kui need, mis peale pandud või peale pannakse sarnaste saaduste väljaveo-le ükskõik missugusesse teise enamsoodusta-tud riiki.

Et kindlustada omamaa algupärastele saa-dustele ülemiste määruste hõlbustusi, võivad mõlemad Lepinguosalistes nõuda, et sissevee-tavad kaubad oleksid varustatud päritolutun-nistustega. Need päritolutunnistused antakse välja kas kaubanduskoja poolt, millest kauba-saatja oleneb, või iga teise sisseveo riigi poolt vastuvõetavaks tunnistatud asutuse või orga-nisatsiooni poolt, kusjuures nad ei vaja dip-lomaatilist või konsulaarlegaliseerimist.

Artikkel 11.

Ühe Lepinguosalise kodakondsuses seis-vatel ja selle territooriumil kaubanduse ja töös-tuse alal tegutsevatel kaupmeestel, vabrikanti-del ja töösturitel, kes oma maa asjaomaste

ne seront pas censées déroger au principe du traitement de la nation la plus favorisée les prohibitions ou restrictions maintenues ou imposées soit comme mesures sanitaires soit dans le but de protéger contre les maladies des animaux ou des plantes utiles, en se conformant aux règles internationales univer-sellement reconnues, soit pour raison de sû-reté publique et pour les marchandises qui dans les Etats Contractants font l'objet d'un monopole d'Etat.

Article 10.

Les marchandises, produits du sol et de l'industrie de la Tchécoslovaquie qui seront importés en Estonie et les marchandises, produits du sol et de l'industrie de l'Estonie qui seront importés en Tchécoslovaquie, destinés soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexportation ou au transit, ne pour-ront, en ce qui concerne l'importation, l'exportation, la réexportation et le transit, être assujettis à des droits, taxes, surtaxes, impôts, contributions, restrictions ou obliga-tions générales ou locales autres ou plus élevés, ou à d'autres formalités d'entrée ou de sortie que celles qui seront imposées à la nation la plus favorisée.

Il est ensuite entendu que les produits d'origine estonienne qui sont énumérés dans l'Annexe au présent Traité, ne seront pas soumis, à leur importation en Tchécoslovaquie, à des droits de douane plus élevés que ceux qui sont indiqués dans ladite Annexe.

Aucune des Parties Contractantes n'impo-sera, à l'exportation d'un article quelconque à destination du territoire de l'autre, des droits ou charges, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être imposées à l'exportation des articles similaires à desti-nation de tout autre pays le plus favorisé.

Pour réserver aux produits originaires de leurs Pays respectifs le bénéfice des disposi-tions ci-dessus, les deux Parties Contractantes pourront exiger que les produits importés soient accompagnés d'un certificat d'origine. Ces certificats d'origine seront délivrés soit par les chambres de commerce dont relève l'expéditeur, soit par toute autre autorité ou groupement économique que le Pays desti-nataire aura agréé et ils n'ont pas besoin d'une légalisation diplomatique ou consu-laire.

Article 11.

Les négociants, les fabricants et les indus-triels, ressortissants de l'une des Parties Contractantes, domiciliés et exerçant leur commerce et industrie dans le territoire de cette Partie, qui prouvent par l'exhibition

võimude poolt väljaantud tööstuse legitimaatsioonikaardi ettenäitamisega tõendavad, et nad seal maksavad seaduses kindlaksmääratud lõive ja makse, võivad teise Lepinguosalise territooriumil kas isiklikult või kaubareisijate kaudu teha oste või koguda tellimisi kaubaproovide abil või ilma. Need kaupmehed, vabrikandid, töösturid ja nende kaubareisijad, kes oste teevad ja tellimisi vastu võtavad, on igas suhtes sama käsitluse osalised kui enamsoodustatud riigi kodanikud.

Artikkel 12.

Ülaltähendatud otstarvetel kaubaproovidena sisseveetud kaubad lastakse mõlemasse Riiki ajutiselt sisse tollivabalt, kooskõlas tollimäärustega ja -vormaliteetidega, mis maksmad pandud selleks, et kindlustada nende reeksporteerimist või ettekirjutatud tollimaksude tasumist juhtumisel, kui kaupu seaduses ettenähtud tähtjal ei reeksporteerita. Siiski ei laiendata nimetatud eesõigust nende kaupade peale, mida nende hulga või väärtuse tõttu ei või lugeda kaubaproovideks, või mille iseloom ei võimalda nende kindlakstegemist reeksporteerimisel. Õigus otsustada, kas kaubaproov kuulub tollivabalt sisselaskmisele, on erandita kõigil juhtumistel selle kohta asjaomastel ametivõimudel, kus sissevedu teostati.

Artikkel 13.

Kumbki Lepinguosalistest kohustub lubama vaba transiidi läbi tema suverääniteedi all oleva territooriumi isikutele, pagasile, kaupadele, samuti ka laevadele, sõiduriistadele, vagunitele ja teistele transpordivahenditele, mis lähevad teise Lepinguosalise territooriumile või sealt tulevad kas raudteel või veeteel, rahvusvaheliseks transiidiks kasutatavatel teedel, ja neile kindlustama vähemalt sama soodsa käsitluse kui see, mis antud enamsoodustatud riigile.

Artikkel 14.

Transiidilolevateks läbi ühe Lepinguosalise suverääniteedi all oleva territooriumi loetakse isikud, pagas, kaubad, samuti laevad, sõiduriistad, vagunid või teised veoabinõud, millede poolt nimetatud maa-ala läbistamine, ühes ümberistumise või -laadimisega või ilma, ühes ladusse paigutamise või ilma, ühes koorma lahutamise või ilma, ühes transporeerimise viisi muutmise või ilma, moodustab

d'une carte de légitimation industrielle délivrée par les autorités compétentes de leur pays, qu'ils y sont autorisés à exercer leur commerce ou industrie et qu'ils y acquittent les taxes et impôts établis légalement, pourront, dans le territoire de l'autre, soit en personne, soit par des commis-voyageurs, faire des achats ou recueillir des commandes, avec ou sans échantillons. Ces négociants, fabricants, industriels et leurs commis-voyageurs, en faisant ainsi des achats et en recueillant des commandes, jouiront à tous égards du traitement de la nation la plus favorisée.

Article 12.

Les articles importés comme échantillons dans les buts susmentionnés, seront, dans chacun des deux Pays, admis temporairement en franchise de droits, en conformité des règlements et formalités de douane établis pour assurer leur réexportation ou le paiement des droits de douane prescrits en cas de non-réexportation dans le délai prévu par la loi. Toutefois, ledit privilège ne s'étendra pas aux articles qui, à cause de leur quantité ou valeur, ne peuvent pas être considérés comme échantillons, ou qui à cause de leur nature, ne sauraient être identifiés lors de leur réexportation. Le droit de décider si un échantillon est susceptible d'admission en franchise, appartient exclusivement, dans tous les cas, aux autorités compétentes du lieu où l'importation a été effectuée.

Article 13.

Chacune des deux Parties Contractantes s'engage à accorder le libre transit à travers le territoire placé sous sa souveraineté aux personnes, bagages, marchandises, ainsi qu'aux navires, bateaux, voitures, wagons et autres instruments de transport en provenance ou à destination de l'autre Partie, par voie ferrée et par eau, sur les voies en service appropriées au transit international et à les assujettir à un traitement au moins aussi favorable que celui accordé à la nation la plus favorisée.

Article 14.

Seront considérés comme en transit à travers le territoire placé sous la souveraineté de l'une des Parties Contractantes, les personnes, bagages, marchandises, ainsi que les navires, bateaux, voitures, wagons ou autres instruments de transport dont le trajet par lesdits territoires, accompli avec ou sans transbordement, avec ou sans mise en entrepôt, avec ou sans rupture de charge, avec ou sans changement de mode de transport, n'est que la fraction d'un trajet total, commencé et

ainult osa tervest teekonnast, mis alanud ja lõppema peab väljaspool Riigi piire, läbi kelle maa-ala transiit teostatakse.

Artikkel 15.

Transiidilolevad transpordid ei allu mingisugustele erilistele maksudele või taksidele nende transiidi põhjusel (sisse- ja väljalaskmine ühes arvatud). Transiidilolevate transpordide pealt võib siiski võtta makse või takse, mis ilma erandita määratud transiidiga seotud järelevalve ja administratsiooni kulude katteks. Niisuguste maksude või takside määrad peavad võimalikult vastama kuludele, mille katmiseks neid võetakse eelmises artiklis kindlaksmääratud tingimustel, välja arvatud juhtumised, kus mõnedel teedel neid makse ja takse võidakas alandada või koguni ära jätta lahkuminekute tõttu järelevalve kuludes.

Artikkel 16.

Mõlemad Lepinguosalised kohustuvad transiidilolevate transportide suhtes riigiasutuste poolt eksploateeritavatel ja valitsetavatel või kontsessiooni põhjal kasutatavatel teedel, ükskõik missugused transportide lähte- või sihtpunktid, maksma panema õiglasi tariife nii nende määrade kui käsitlemise tingimuste suhtes, arvestades liikumise oludega ja kaubandusliku võistlusega veetede vahel. Tariifid tuleb määrata nii, et võimalikult kergendada rahvusvahelist liikumist.

Artikkel 17.

Mõlemad Lepinguosalisel kindlustavad teineteisele enamsoodustatud riigi käsitluse omavahelises läbikäimises raudtee transportide saatmise ja kulude alal.

Mis puutub postisaadetiste transiidi kuludesse, siis võetakse tarvitusele Üleilmilise Postiliidu määrused.

Artikkel 18.

Ükski Lepinguosalistest ei ole kohustatud kindlustama transiiti reisijatele, kelle tulek tema territooriumile on keelatud, või niisugust liiki kaupadele, mille sissevedu keelatud, olgu avaliku tervishoiu või julgeoleku pärast või taimede ja loomade haiguste ärahoidmiseks.

Artikkel 19.

Kumbagi Lepinguosalise lipu all sõitvad laevad, nende meeskonnad ja koormad kasutavad nende territooriumi veetedel, samuti

devant être terminé en dehors des frontières de l'Etat à travers le territoire duquel le transit s'effectue.

Article 15.

Les transports en transit ne seront soumis à aucuns droits ou taxes spéciaux à raison de leur transit (entrée et sortie comprise). Pourront toutefois être perçus sur ces transports en transit des droits ou taxes exclusivement affectés à couvrir les dépenses de surveillance et d'administration qu'imposerait ce transit. Le taux de tous droits ou taxes de cette nature devra correspondre, autant que possible, à la dépense qu'ils ont pour objet de couvrir, et les dits droits ou taxes seront appliqués dans les conditions définies à l'article précédent, sauf que, sur certaines voies, ces droits ou taxes pourront être réduits ou même supprimés à raison de différences dans le coût de la surveillance.

Article 16.

Les deux Parties Contractantes s'engagent à appliquer aux transports en transit, sur les voies exploitées ou administrées par des services d'Etat ou concédés, quels que soient les points de départ ou de destination des transports, des tarifs équitables, tant par leur taux que par les conditions de leur application et compte tenu des conditions de trafic, ainsi que des considérations de la concurrence commerciale entre voies de transport. Ces tarifs devront être établis de façon à faciliter, autant que possible, le trafic international.

Article 17.

Les deux Parties Contractantes se garantissent dans leurs rapports réciproques en matière de l'expédition et des frais de transport sur les chemins de fer, le traitement de la nation la plus favorisée.

Quant au transit des envois postaux les Actes de l'Union Postale Universelle sont applicables.

Article 18.

Aucune des deux Parties Contractantes ne sera tenue d'assurer le transit des voyageurs dont l'entrée sur son territoire sera prohibée ou des marchandises d'une catégorie dont l'importation est interdite, soit pour raison de santé ou de sécurité publique, soit comme précaution contre les maladies des animaux ou végétaux.

Article 19.

Les navires et bateaux, battant le pavillon de l'une des Parties Contractantes, leurs équipages et cargaisons, jouiront sur les voies

ka teise Lepinguosalise sadamates ja territoriaalvetes, ükskõik kas nad tulevad otsekohe päritolu maalt või mõnest teisest riigist ja ükskõik missugune nende koorma siht- või lähtekoht, kõigis suhteis vähemalt sama soodsat käsitlust, kui see, mida kasutavad enamsoodustatud riigi laevad, meeskonnad ja koor-
mad.

Artikkel 20.

Välja arvatud juhtumised, kus käesolev Leping otsekohe teisiti määrab, lepivad Lepinguosalised kokku, et kõik eesõigused, soodustused, kergendused ja immuniteedid kaubanduse, laevanduse ja tööstuse alal, mis ühe Lepinguosalise poolt juba antud või tulevikus antakse mõne teise riigi kodanikkudele, maa- või tööstussaadustele, laiendatakse otsekohe ja ilma tingimusteta teise Lepinguosalise kodanikkude ja vastavate saaduste peale.

Artikkel 21.

Enamsoodustuse käsitluse põhimõtte alla käivaks, mis on käesoleva Lepingu aluseks, ei loeta allpooltähendatud tollivabastusi, immunitete ja eesõigusi, nimelt:

- a) eesõigusi, mis antud või antakse naaberriikidele, et hõlbustada kohalikku läbikäimist mõlemapoolse piiriäärse maariba ulatuses;
- b) eesõigusi, mis ühe Lepinguosalise poolt antakse kolmandale riigile tolliliidu alusel;
- c) tollivabastusi, immunitete ja eesõigusi, mida Eesti annab mõnele Balti rükidest (Soome, Läti ja Leedu) erikokkulepete põhjal. Seesama maksab ka eesõiguste kohta, mida Eesti võiks anda Venemaale eriliste tollikonventsioonide või kokkulepete põhjal.

Siiski on kokku lepitud, et Tšehoslovakkia võib viibimata nõuda samu soodustusi, juhtumisel, kui nad Eesti poolt on antud mõnele kolmandale riigile, kes ülalpool nime-
tamata.

Kolmas peatükk.

Konsulaarmäärused.

Artikkel 22.

Kumbki Lepinguosalistest võib nimetada konsuleid teise maa-ala igasse kohta, välja arvatud kohad, kuhu soovitav ei ole lubada

d'eau de leur territoire ainsi que dans les ports et eaux territoriales de l'autre Partie Contractante, qu'ils arrivent directement du pays d'origine ou d'un autre pays, et quelque soit le lieu de provenance ou de destination de leurs cargaisons, sous tous les rapports, d'un traitement au moins aussi favorable que celui accordé aux navires, bateaux, équipages et cargaisons de la nation la plus favorisée.

Article 20.

Réserve faite des cas où le présent Traité en dispose autrement de manière expresse, les deux Parties Contractantes conviennent que, pour tout ce qui concerne le commerce, la navigation et l'industrie, tout privilège, faveur, facilité ou immunité quelconque que l'une d'elles a déjà accordé ou accorderait à l'avenir aux ressortissants ou aux produits du sol ou de l'industrie de tout autre Etat, seront étendus, immédiatement et sans conditions aux ressortissants et aux produits respectifs de l'autre Partie Contractante.

Article 21.

Ne seront pas censés déroger au principe du traitement de la nation la plus favorisée, qui est la base du présent Traité, les franchises, immunités et privilèges mentionnés ci-après, savoir:

- a) les privilèges qui ont été ou seront accordés à des États voisins en vue de faciliter le trafic local à l'intérieur de l'une et l'autre zone frontrière;
- b) les privilèges qui seraient consentis par l'une des Parties Contractantes à un tiers Etat en vertu d'une Union douanière;
- c) les franchises, immunités et privilèges que l'Estonie reconnaîtra à l'un des États Baltiques (Finlande, Lettonie et Lithuanie) en raison d'accords particuliers. Il en est de même en ce qui concerne les privilèges que l'Estonie pourrait accorder à la Russie en vertu de conventions ou d'accords douaniers spéciaux.

Toutefois il est entendu que la Tchécoslovaquie pourra réclamer immédiatement les mêmes avantages au cas où ils auraient été accordés par l'Estonie à un tiers Etat non cité ci-dessus.

Chapitre III.

Dispositions consulaires.

Article 22.

Chacune des Parties Contractantes pourra nommer des Consuls dans toutes les places de l'autre, à l'exception des localités où il y

sarnaseid konsulaarametnikke. Seda erandit ei või siiski teha ühe Lepinguosalise suhtes, ilma et see ei käiks samuti kõigi teiste riikide kohta. Konsuliteks loetakse kõik isikud, kes õigustatud täitma konsulaarülesandeid.

Nimetatud konsulitel, kes selle maa valitsuselt, kuhu nad nimetatud, saanud eksekvaatuuri või teised tarvilised volitused, on õigus, vastastikusel alusel, täita kõiki ülesandeid ja olla kõigi eesõiguste, vabastuste ja immuni-teetide osalised, mis antud või tulevikus antakse enamsoodustatud riigi samaastmelistele konsulaarametnikkudele.

Otsekohestest maksudest vabastamise suhtes on Lepinguosalised kokku leppinud, et see soodustus antakse ainult ametkonsulitele, tingimusel, et nad ei ole selle riigi kodanikud, kus nad oma ametikohuseid täidavad, ning määral, mis ei ületa Lepinguosaliste diplomaatilistele esindajatele lubatud maksudest vabastusi.

Siiski on kokku lepitud, et ükski Lepinguosalistest ei saa nõuda selle määrase alusel suuremaid soodustusi, eesõigusi ja immuni-teete, kui need, mis tema enese poolt teise Lepinguosalise konsulitele lubatud.

Lepinguosalised jätavad omale õiguse sõlmida tulevikus erilise konsulaarkonventsiooni.

Neljas peatükk.

Lõppeeskirjad.

Artikkel 23.

Tülid ja vaadete lahkuminevad Lepinguosaliste vahel käesoleva Lepingu käsitlemisel ja tõlgitsemisel lahendatakse segavahekohtu kaudu. Vahekohus moodustatakse iga juhtumise puhul eraldi ja peab koosnema mõlema Poole esindajate võrdsest arvust. Kui esindajad kokkuleppele ei jõua, pööravad nad kolmanda vahekohtuniku poole, kelle nime-tamist palutakse tarbekorral Alalise Rahvusvahelise Kohtu esimehelt.

Artikkel 24.

Käesolev Leping ratifitseeritakse ja rati-fikatsioonikirjad vahetatakse võimalikult pea Varssavis.

aurait inconvenient à admettre de tels officiers consulaires. Cette exception, toutefois, ne sera pas faite à l'égard de l'une des Parties Contractantes sans l'être également à l'égard de toutes les autres Puissances. Sous le nom de consuls on comprend toutes les personnes autorisées à exercer les fonctions consulaires.

Lesdits Consuls ayant reçu du Gouvernement du pays dans lequel ils sont nommés, l'exequatur ou autres autorisations nécessaires, auront, à charge de réciprocité, le droit d'exercer toutes les fonctions de jouir de tous les privilèges, exemptions et immunités, qui sont ou pourront être accordés aux officiers consulaires de même grade de la nation la plus favorisée.

En ce qui concerne l'exemption des impôts directs, les deux Parties Contractantes se sont mises d'accord pour ne reconnaître cette faveur qu'aux consuls de carrière, pourvu qu'ils ne soient pas sujets de l'Etat où ils exercent leurs fonctions et cela dans une mesure qui ne saurait dépasser l'exemption d'impôts accordés aux représentants diplomatiques des Parties Contractantes.

Etant entendu, toutefois, qu'aucune des Parties Contractantes ne pourra exiger, en vertu de cette disposition, des attributions, privilèges et immunités plus étendus que ceux concédés par elle-même aux consuls de l'autre Partie Contractante.

Les Parties Contractantes se réservent de conclure ultérieurement une convention consulaire spéciale.

Chapitre IV.

Dispositions finales.

Article 23.

Les litiges et divergences d'opinions entre les deux Parties Contractantes sur l'application et l'interprétation du présent Traité seront tranchés par un tribunal arbitral mixte. Le tribunal arbitral sera constitué ad hoc et devra comprendre un nombre égal de représentants des deux Parties. Si ces représentants ne parviennent pas à se mettre d'accord, ils feront appel à un tiers arbitre, dont la désignation sera éventuellement demandée au Président de la Cour Permanente de Justice Internationale.

Article 24.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Varsovie aussitôt que faire se pourra.

Artikkel 25.

Leping astub jõusse viisteistkümmed päeva pärast ratifikatsioonikirjade vahetamist ja esialgu üheks aastaks. Pärast ühe aasta möödumist jääb ta veel jõusse vaikiva pikendamise teel, niikauaks kui teda ühe Lepinguasalise poolt üles ei öelda kuuekuulise etteteadamisega. Käesolev Leping kaotab maksvuse kuus kuud pärast ülesütlemist ülemalnimetatud viisil.

Selle tõenduseks on mõlema Lepinguasalise Taisvolinikud käesolevale Lepingule alla kirjutatud ja selle oma pitseriga varustanud.

Tehtud kahes eksemplaris Tallinnas, 20. juunil tuhat üheksasada kahekümneseitsmendal aastal.

Fr. A. kel.
Dr. V. Girsa.

Lõpp-protokoll.

Tänasel kuupäeval Eesti ja Tšehhoslovakkia vahel sõlmitud Kaubalepingu allakirjutamisele asumise momendil on allakirjutanud Taisvolinikud järgneva kohta kokku leppinud.

Artikkel 1-se ja 2-se juurde.

Kummagi Lepinguasalise kodanikke ei panda, teise Lepinguasalise territooriumil viibimise põhjusel, mingisuguste avalikkude makside alla. Niipea kui üks Lepinguasalistest võtab sarnaseid makse teise Lepinguasalise kodanikkudelt, on ka see teine Lepinguasaline vastastikususe alusel õigustatud neid makse võtma.

Arusaadavalt ei käi see passidesse, viiasse, välismaalaste maalviibimisse ja maalt väljasaatmisse puutuvate eeskirjade kohta, mis maksavad ühe või teise Lepinguasalise territooriumil.

Artikkel 10. juurde.

Mis puutub „Tallinna kilude“ sisseveosse Tšehhoslovakkia Vabariigi territooriumile, siis on kokku lepitud, et päritolutunnistuse esitamist tuleb sunduslikuks lugeda.

Veel on kokku lepitud, et Tšehhoslovakkia mineraalveed, mis nende sisseveol Eestisse kasutavad enamsoodustatud Riigi käsitlust, on järgmised:

Bilinska kyselka, Frantiskovyh lazni mineralni vody, Karlovarske mineralni vody, Marianskyh lazni mineralni vody, Mattoniho kyselka, Krondorfška kyselka, Luhacovicke mineralni vody, Neudorfška kyselka,

Article 25.

Le Traité entrera en vigueur quinze jours après l'échange des ratifications et tout d'abord pour une durée d'une année. Après un an il restera encore en vigueur, par voie de tacite reconduction, tant qu'il ne sera pas dénoncé par l'une des deux Parties Contractantes moyennant un préavis de six mois. Le présent Traité cesse d'être en vigueur six mois après avoir été dénoncé de la façon susmentionnée.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des deux Parties Contractantes ont signé et revêtu de leur sceau le présent Traité.

Fait en double exemplaire à Tallinn, le 20 juin mil neuf cent vingt-sept.

Fr. A. kel.
Dr. V. Girsa.

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature du Traité de Commerce conclu à la date du ce jour entre la Tchécoslovaquie et l'Estonie, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

Ad article 1er et 2.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes ne seront pas assujettis du titre de séjour sur le territoire de l'autre Partie à des droits publics. En tant qu'une des Parties Contractantes perçoit pareils droits sur les ressortissants de l'autre Partie, aussi cette autre Partie est autorisée réciproquement les percevoir.

Du reste les prescriptions concernant les passeports, les visas, le séjour et l'expulsion des étrangers en valabilité sur le territoire de l'une ou de l'autre des Parties Contractantes ne seront touchés.

Ad article 10.

En ce qui concerne l'importation dans le territoire de la République Tchécoslovaque des „Killos de Tallinn“ il est bien entendu que la présentation d'un certificat d'origine est considérée comme obligatoire.

Il est ensuite entendu que les eaux minérales Tchécoslovaques qui bénéficieront à leur importation en Estonie du traitement de la nation la plus favorisée sont les suivantes:

Bilinska kyselka, Frantiskovyh lazni mineralni vody, Karlovarske mineralni vody, Marianskyh lazni mineralni vody, Mattoniho kyselka, Krondorfška kyselka, Luhacovicke mineralni vody, Neudorfška kyselka,

Podebradska mineralni voda ja Saratica horka voda.

Käesolev protokoll, mis loetakse Lepinguosaliste poolt heakskiidetuks ja kinnitatuks Lepingu, mille juurde ta kuulub, ratifikatsioonikirjade vahetamise fakti enda läbi, ilma muu erilise ratifitseerimiseta, on kokku seatud kahes eksemplaris Tallinnas, 20. juunil tuhat üheksasada kakskümmend seitse.

Fr. Akel.

Dr. V. Girska.

LISA.

Tollimaksud sisseveol Tšehoslovakkia Vabariiki.

Tšehoslovakkia tollitariifi nr.	Kaupade nimetus.	Tollimaks 100 kg kohta Tšehoslovakkia kroonides
ex 131	Igat seltsi söögained, karpides, pudelites ja teistes sarnastes hermee-tiliselt kinnipandud nõudes (välja arvatud ained, mis nimetatud nr. 114, 126 ja 127 all): „Tallinna kilud“	360.—
ex 612	Albumiin ja albuminoidid, kaseiin, kasco-gumm: Märkus: Kaseiin kunstliku sarve valmistamiseks, lubade põhjal ja tingimustel ning kontrollil, vastavalt erimäärustele	tollivaba

Podebradska mineralni voda et Saratica horka voda.

Le présent Protocole qui sera considéré comme approuvé et sanctionné par les Parties Contractantes, sans autre ratification spéciale, du seul fait de l'échange des ratifications du Traité auquel il se rapporte, a été dressé en double original à Tallinn, le 20 juin mil neuf cent vingt-sept.

Fr. Akel.

Dr. V. Girska.

ANNEXE.

Droits de douane à l'importation dans la République Tchécoslovaque.

No du tarif douanier Tchécoslovaque	Dénomination des marchandises	Droit par 100 kg Kc.
Ex 131	Comestibles de tout genre, en boîtes, en bouteilles et autres récipients semblables hermétiquement fermés (excepté ceux dénommés sous les No 114, 126 et 127): „Killos de Tallinn“	360.—
Ex 612	Albumine et albuminoïdes, caséine, caséogomme: Observation: Caséine pour la fabrication de la corne artificielle, sur permis et moyennant les conditions et le contrôle à déterminer par ordonnance.	exempte

Riigikogu poolt 24. mail 1928. a. vastuvõetud

Eesti-Lõunaslaavia vahelise kaubanduse- ja laevandusekonventsiooni ja selle lõpuprotokolli kinnitamise seadus *).

§ 1. Eesti-Lõunaslaavia vaheline kaubanduse- ja laevandusekonventsioon ja selle lõpuprotokoll, mõlemad alla kirjutatud Belgradis 1. veebruaril 1928, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konventsiooni ja selle lõpuprotokolli prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

§ 3. Vabariigi Valitsust volitatakse, ootamata käesoleva konventsiooni ratifikatsioonikirjade vahetamist, konventsiooni ja selle lõpuprotokolli, kas tervena või osaliselt panna maksma ajutiselt vastastikkuse alusel.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Abisekretäär O. Liigand.

*) R. T. nr. 48—1928 a.

Kaubandus- ja Laevanduskonventsioon, sõlmitud Eesti Vabariigi ja Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningriigi vahel.

Eesti Vabariigi Valitsus ja Tema Majesteet Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningas, olles võrdselt juhitud soovist soodustada ja laiendada majanduslikke suhteid mõlema maa vahel, on otsustanud sõlmida Kaubandus- ja Laevanduskonventsiooni ja on nimetanud seks endi Täisvolinikkudeks, nimelt:

Eesti Vabariigi Valitsus:

Härra Otto Strandman'i, Enda Era-korralise Saadiku ja Täisvolilise Ministri Varssavis;

Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningas:

Härra Doktor Voislav Marinkovitch'i, Enda Välisministri;

kes, pärast endi heas ja nõutud vormis leitud täisvolituste vahetamist, leppisid kokku järgneva kohta:

Artikkel esimene.

Eesti ja Serblaste, Kroaatlaste ja Sloveenlaste Kuningriigi vahel valitseb täielik kaubanduse vabadus.

Lepinguosalised kohustuvad mõlema riigi vahelist vastastikust kaubandust mitte takistada mingisuguste sisseveo- või väljaveokeeldudega.

Erandeid sellest reeglist, niivõrt kui nad on maksvad kõigi samasugustes tingimustes olevate riikide kohta, võib teha ainult:

1.— sõjavarustuse kohta;

2.— riigi ja avaliku julgeoleku motiividel;

3.— tervishoiu politsei otstarvetel ja loomade või kasulikkude taimede kaitse otstarbel haiguste, kahjulikkude putukate ja parasitide vastu, — kõik kooskõlas rahvusvaheliste põhimõtete, mis sel alal vastu võetud;

4.— riigimonopolide suhtes, mis praegu maksvad või mida tulevikus võidakse sisse seada;

5.— selleks, et väljamaa kaupadele kohaldada keeldusid või kitsendusi, mis sisemääruste teel maksa pandud samasuguste kodumaa kaupade siseriigis valmistamise, müügi, tarvitamise või veo kohta.

Convention de Commerce et de Navigation conclue entre la République d'Estonie et le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes.

Le Gouvernement de la République Estonienne et Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes également animés du désir de favoriser et d'étendre les relations économiques entre leurs deux pays ont résolu de conclure une Convention de Commerce et de Navigation et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République Estonienne:

Monsieur Otto Strandman, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Varsovie;

Le Roi des Serbes, Croates et Slovènes:

Monsieur le Docteur Voislav Marinkovitch, Son Ministre des Affaires Etrangères;

lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit:

Article premier.

Il y aura pleine et entière liberté de commerce entre l'Estonie et le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes.

Les Parties Contractantes s'engagent à ne pas entraver le commerce réciproque des deux Etats par des prohibitions quelconques à l'importation ou à l'exportation.

Des exceptions à cette règle pour autant qu'elles soient appliquées à tous les pays se trouvant dans les conditions identiques ne pourront avoir lieu que lorsqu'elles sont décrétées:

1. relativement au matériel de guerre;

2. par raisons de sûreté d'Etat et de sécurité publique;

3. comme mesure de police sanitaire et en vue de la protection des animaux ou des plantes utiles contre les maladies, les insectes et parasites nuisibles, le tout conformément aux principes internationaux adoptés à ce sujet;

4. relativement aux monopoles d'Etat actuellement en vigueur ou qui pourraient être établis à l'avenir;

5. en vue d'appliquer à des marchandises étrangères des prohibitions ou restrictions arrêtées par des dispositions intérieures à l'égard de la production, de la vente, de la consommation ou du transport à l'intérieur des marchandises indigènes de même espèce

Artikkel II.

Ühe Lepinguosalise kaubad, mis sisse veetakse teise Lepinguosalise territooriumitele ja mis määratud kas tarvitamiseks, laostamiseks, reeksporteerimiseks või läbiveoks, saavad enamsoodustatud riigi käsitluse osalisteks, ega allu kõrgematele või muudele tollimaksudele, maksudele, lõivudele, lisa lõivudele ega muudele koormatistele kui need, millele ses suhtes alluvad enamsoodustatud riigi kaubad.

Enamsoodustatud riigi käsitlus käib sisseveo- ja muude maksude määra, tagamise ja võtmise korra kohta, samuti tollivormaliteetide ja nende käsitamise kohta, kaupade läbi-vaatuse ja analüüsi toimingute kohta, tolli- ja muude maksude tasumise tingimuste kohta, kaupade liigitamise kohta, tollitariifide tõlgitsemise ja monopoli alla käivate kaupade käsitluse kohta.

Järjekult laiendatakse iga soodustus, vabastus või kergendus, mis mõne kolmanda riigi kaupadele antud või tulevikus võidakse anda, viibimata ja vastutasuta teise Lepinguosalise kaupade peale.

Artikkel III.

Kummagi Lepinguosalise kodanikkudel on õigus, talitades maa seaduste järgi, pöörduda kohtute poole kõigis nende astmeis kas mõne nõudmisega esinemiseks, või et seal endi õigusi kaitsta. Neil on samuti võimalus tarvitada kõigis kohtuastmeis maa seadustega lubatud advokaate, volinikke või agente ja nad kasutavad ses suhtes samu õigusi ja soodustusi kui riigi oma kodanikud.

Artikkel IV.

Kaubareisijate ja -agentide käsitluse suhtes talitavad Lepinguosalised täiel määral enamsoodustuse põhimõtte järgi.

Kui mõne kolmanda riigi kaubareisijad ja -agendid on ühes Lepinguosalises Riigis vabastatud maksudest, võib teine Lepinguosaline seda vabastust nõuda ainult vastastikususe tingimusel.

Artikkel V.

Lepinguosalised käsitavad vastastikku enamsoodustuse põhimõtet kummagi Lepinguosalise sadamatesse tulevate laevade ja nende koormate suhtes kõiges, mis puutub maksu-

Article II.

Les marchandises de l'une des Parties Contractantes qui seront importées dans les territoires de l'Autre, destinées soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexportation ou au transit, seront soumises au même traitement et ne seront passibles de droits de douane, taxes, surtaxes, impôts et autres charges plus élevés ou autres que ceux auxquels sont soumises les marchandises de la nation la plus favorisée.

Le traitement de la nation la plus favorisée se rapporte au montant, à la garantie et à la perception des droits d'importation et autres droits, ainsi qu'aux formalités douanières et à leurs applications, aux procédés d'examen et d'analyse des marchandises aux conditions de payement des droits de douane et autres droits, à la classification des marchandises, à l'interprétation des tarifs de douane et au traitement des marchandises qui font objet d'un monopole.

Aussi toute faveur, immunité ou facilité concédées, ou qui pourraient être concédées ultérieurement aux marchandises d'un Etat tiers quelconques, seront étendues immédiatement et sans compensation aux marchandises de l'autre Partie Contractante.

Article III.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes auront le droit, en se conformant aux lois du pays, d'ester en justice devant les tribunaux à tous les degrés de juridiction, soit pour intenter une action, soit pour y défendre leurs droits. Ils auront également la faculté d'employer, dans toutes les instances, les avocats, avoués ou agents autorisés par les lois du pays et jouiront, sous ce rapport, des mêmes droits et avantages que les nationaux.

Article IV.

Au point de vue du traitement des voyageurs et agents de commerce, les Parties Contractantes appliqueront intégralement le principe de la nation la plus favorisée.

Si les voyageurs et les agents de commerce d'un Etat tiers sont exempts d'impositions dans l'une des Parties Contractantes, l'Autre ne pourra réclamer cette exemption que sous condition de réciprocité.

Article V.

Les Parties Contractantes appliqueront mutuellement le principe de la nation la plus favorisée aux bateaux et leurs cargaisons arrivant dans le port des Parties Cont-

desse ja lõivudesse, kui ka kõiges, mis puutub sadamas koha saamisesse, sadamas viibimisse, ning kaupade sisse- ja väljalaadimisse.

Artikkel VI.

Enamsoodustuse käsitluse põhimõttele, mis käesoleva konventsiooni aluseks, vastukäivaks ei loeta allpool tähendatud tollivabastusi, immunitete ja eesõigusi, nimelt:

a) Eesõigusi, mis antud või võidak anda naaberriikidele, et hõlbustada kohalikku läbikäimist mõlemapoolse piiriäärse maariba ulatuses.

b) Eesõigusi, mis on antud või võidak anda ühe Kõrge Lepinguasalise poolt mõnele kolmandale riigile juba olemasoleva või tulevikus sõlmitava tolli- või majandusuniooni tõttu.

c) Tollivabastusi, immunitete ja eesõigusi, mida Eesti annab Soomele, Lätile või Leedule erikokkulepete põhjal. Sama maksab ka eesõiguste kohta, mida Eesti võiks anda Sotsialistlikkude Nõukogude Vabariikide Liidule eriliste tollikonventsioonide või kokkulepete põhjal.

Siiski on kokku lepitud, et Serblaste, Kroatlaste ja Sloveenlaste Kuningriik kasutab viibimata samu soodustusi juhtumisel, kui nad Eesti poolt on antud mõnele kolmandale riigile, mis ülalpool nimetatama.

Artikkel VII.

See konventsioon omandab sundusliku jõu pärast ratifikatsioonikirjade vahetamist, mis sünnib Varssavis ja jääb maksuma, kuni ta asendatakse lõpuliku lepinguga. Siiski, kui ühel Lepinguasalisel tekib soov seda konventsiooni üles ütelda, on ta kohustatud sellel teatama teisele Lepinguasalisele, mille peale konventsioon maksvuse kaotab kolme kuu möödumisel, arvates selle ülesütlemise teadaandmisest.

Selle tõenduseks on mõlema Lepinguasalise Täisvolinikud käesolevale konventsioonile alla kirjutanud ja ta endi pitseritega varustanud.

Tehtud Belgradis kahes prantsuskeelses originaalis 1. veebruaril tuhat üheksasada kaksikümnekaheksa.

O. Strandman.

Dr. V. Marinkovitch.

ractantes en ce qui concerne les droits et les taxes aussi bien qu'en ce qui concerne l'abordage, le séjour au port, le chargement et le déchargement des marchandises.

Article VI.

Ne seront pas censés déroger au principe du traitement de la nation la plus favorisée, qui est la base de la présente Convention, les franchises, immunités et privilèges mentionnés ci-après, savoir:

a) Les privilèges qui ont été ou seraient accordés à des États limitrophes en vue de faciliter le trafic local à l'intérieur de l'une et de l'autre zone-frontière.

b) Les privilèges qui ont été ou qui seraient consentis par l'une des Parties Contractantes à un Etat tiers en vertu d'une union douanière ou économique déjà existante ou qui serait conclue dans l'avenir.

c) Les franchises, immunités et privilèges que l'Estonie reconnaitra à la Finlande, à la Lettonie et à la Lithuanie en raison d'accords particuliers. Il en est de même en ce qui concerne les privilèges que l'Estonie pourrait accorder à l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques, en vertu de conventions ou d'accords douaniers spéciaux.

Toutefois, il est entendu que le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes bénéficiera immédiatement des mêmes avantages au cas où ils auraient été accordés par l'Estonie à un tiers Etat non-cité ci-dessus.

Article VII.

Cette Convention aura force obligatoire après l'échange des ratifications, qui aura lieu à Varsovie, et restera en vigueur jusqu'à ce qu'elle soit remplacée par un traité définitif. Pourtant, au cas où l'une des Parties Contractantes voudra dénoncer cette Convention, elle devra communiquer son intention à l'autre Partie Contractante, après quoi, la Convention cessera d'être valable au bout de 3 mois à dater de la communication de cette dénonciation.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des deux Parties Contractantes ont signé et revêtu de leurs sceaux la présente Convention.

Fait à Belgrade en double original français le 1 février mil neuf cent vingt-huit.

O. Strandman.

Dr. V. Marinkovitch.

Lõpuprotokoll.

Eesti Vabariigi ja Serblaste, Kroaatide ja Sloveenlaste Kuningriigi vahel tänasel kuu-päeval sõlmitud Kaubanduskonventsiooni alla-kirjutamisele asumise momendil alla kirjutatud Täisvolinikud deklareerisid järgmist:

Artikkel esimese juurde.

Artikkel esimeses ettenähtud eeskirjadele vastukäivateks ei loeta ükskõik kumba Lepinguosalise poolt tarvitusele võetud abinõusid, et kontrollida väljaveetavate saaduste tervist ja omadusi, samuti ka, et kergendada nimetatud kontrolli teostamist.

Artikkel III juurde.

On lepitud kokku, et artikkel III-da eeskirjad, millede põhjal mõlema Lepinguosalise kodanikkudel on õigus kohtute poole pöörduda, ei käi tasuta kohtuliku abi kohta, „judicatum solvi“ tagatise ärajätmise kohta, vallaspäranduse valitsemise kohta ja võlausaldajate seisukorra kohta maksujõuetuse juhtumisel, kuna need küsimused lahendatakse vastastikususe alusel või erilise lepinguga kohtuliku abiandmise asjus.

Käesolev Protokoll, mida loetakse Konventsiooni, mille juurde ta kuulub, lahutamatuks osaks, on kokku seatud kahes prantsuskeelses originaalis Belgradis 1. veebruaril tuhat üheksanda kakskümmendkaheksa.

O. Strandman.

Dr. V. Marinkovitch.

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature de la Convention de Commerce, conclue en date de ce jour entre la République d'Estonie et le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, les Plénipotentiaires soussignés ont fait les déclarations suivantes:

Ad article premier.

Ne seront considérées comme contraires aux dispositions prévues à l'article premier les mesures prises par l'une ou l'autre Partie Contractante en vue de contrôler la santé et la qualité des produits exportés, ainsi que pour faciliter l'application dudit contrôle.

Ad article III.

Il est entendu que les dispositions de l'article III, selon lesquelles les ressortissants des deux Parties Contractantes auront le droit d'ester en justice devant les tribunaux, ne s'appliquent pas à l'assistance judiciaire gratuite, à la dispense de la caution „judicatum solvi“, à l'administration de la succession mobilière et à la situation des créanciers en cas de faillite, ces matières devront être réglées sur la base de la réciprocité ou par un traité spécial concernant l'assistance judiciaire.

Le présent Protocole, qui sera considéré comme partie intégrante de la Convention à laquelle il se rapporte, a été dressé en double original français à Belgrade le 1 février mil neuf cent vingt-huit.

O. Strandman.

Dr. V. Marinkovitch.

Riigikogu poolt 25. mail 1928. a. vastuvõetud

**Alaline rahvusvahelise kohtu sundusliku jurisdiktsiooni tunnustamise
deklaratsiooni maksvuse pikendamise seadus *).**

§ 1. Riigikogu poolt 29. juunil 1922 vastuvõetud ja Riigi Teatajas nr. 96/97 — 1922 avaldatud alalise rahvusvahelile kohtu sundusliku jurisdiktsiooni tunnustamise kohta käiva deklaratsiooni maksvust pikendatakse kümne aasta võrra.

§ 2. Käesoleva seaduse täitmiseks volitab Riigikogu Vabariigi Valitsust arvilikke samme astuma rahvusvaheliselt nõutud korras.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees R. Penno.

Sekretär M. Juhkam.

*) R. T. Nr. 48, 1928. a.

Riigikogu poolt 24. mail 1928. a. vastuvõetud

Rahvusvahelise raudteedel kaubaveo ja rahvusvahelise raudteedel reisijate- ja pagasiveo konventsioonide kinnitamise seadus*).

§ 1. Rahvusvaheline konventsioon kaubaveo kohta raudteedel ja Rahvusvaheline konventsioon reisijate ja pagasiveo kohta raudteedel ühes nende lisadega ja lõpuprotokollidega, kõik alla kirjutatud Bernis 23. oktoobril 1924, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konventsioonide, nende lisade ja lõpuprotokollide prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees R. Penno.

Abisekretär O. Liigand.

*) R. T. Nr. 49. 1928. a.

Nr. 311. Riigikogu poolt 24. mail 1928. a. vastuvõetud

**Üheksanda rahvusvahelise töökonverentsi poolt vastuvõetud meremeeste
kodumaale tagasisaatmise kohta käiva konventsiooni eelnõu kinnitamise
seadus.**

§ 1. Üheksanda rahvusvahelise töökonverentsi poolt Genfis (7.—24. juunini 1926) vastu võetud meremeeste kodumaale tagasisaatmise kohta käiva konventsiooni eelnõu tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Paragrahv 1. tähendatud konventsiooni eelnõu eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Abisekretär O. Liigand.

Konventsiooni eelnõu meremeeste kodumaale tagasisaatmise kohta.

Rahvasteliidu Rahvusvahelise Töö-organisatsiooni üldkonverents, kokkukutsutud Rahvusvahelise Töö-büroo Administratiiv Nõukogu poolt Genfi ja seal kokku tulnud 7. juunil 1926. a., üheksandamaks istangjärguks,

otsustades vastu võtta mitmeid ettepanekuid meremeeste kodumaale tagasisaatmise kohta, küsimuses, mis esimese punktina konverentsi päevakorda üles võetud, ja

otsustades, et need ettepanekud peavad rahvusvahelise konventsiooni eelnõu kujumana, võtab vastu juuniku kahekümne kolmandal päeval ükstuhat üheksasada kahekümne kuuendal aastal alljärgneva konventsiooni eelnõu, mis tuleb ratifitseerida Rahvusvahelise Töö-organisatsiooni Liikmete poolt, kooskõlas Versailles'i Lepingu XIII osa ja teiste Rahulepingute vastavate osade määrustega.

Artikkel 1.

Käesolev konventsioon käib kõikide mere-laevade kohta, mis on registreeritud iga Liikme maal, kes selle konventsiooni ratifitseerinud, ja nende laevade omanikkude, kaptenite ja meremeeste kohta.

Tema ei käi:

sõjalaevade, riigilaevade, milliseid ei tarvitata kaubanduslikul alal, rahvusliku rannasõidu laevade, lõbusõidu jahtide, veesõidukite, mis on tuntud „Indian country craft“ nime all, kalastamise laevade, veesõidukite, millede mahutus alla 100 brutto register tonni või 300 kantmeetrit ja „home trade“ laevade kohta, millede mahutus on väiksem kui tonnaži piiri, mis on kindlaks määratud niisuguste laevade jaoks käesoleva konventsiooni vastuvõtmise ajal maksva rahvusliku seadusandluse poolt.

Artikkel 2.

Käesoleva konventsiooni käsitamisel peab alljärgnevatest oskussõnadest niiviisi aru saama:

a) oskussõna „laev“ haarab igasugust avalikku või eralaeva või veesõidukit, mis tarvitatakse harilikult meresõidus;

b) oskussõna „meremees“ haarab igat isikut, kes on, ükskõik missuguse nimetuse all, laevale teenistusse võetud või palgatud ja meeskonna nimekirja sisse kantud, välja arvatud

Projet de Convention concernant le rapatriement des marins.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail de la Société des Nations, Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 7 juin 1926, en sa neuvième session,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives au rapatriement des marins, question comprise dans le premier point de l'ordre du jour de la session, et après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'un projet de convention internationale, adopte, ce vingt-troisième jour de juin mil neuf cent vingt-six, le Projet de Convention ci-après, à ratifier par les Membres de l'Organisation internationale du Travail conformément aux dispositions de la Partie XIII du Traité de Versailles et des Parties correspondantes des autres Traités de Paix:

Article 1.

La présente Convention s'applique à tous les navires de mer immatriculés dans le pays de l'un des Membres ayant ratifié la présente Convention et aux armateurs, capitaines et marins de ces navires.

Elle ne s'applique pas:

aux navires de guerre, aux navires d'Etat n'ayant pas une affectation commerciale, aux navires affectés au cabotage national, aux yachts de plaisance, aux bâtiments compris sous la dénomination de „Indian country craft“, aux bateaux de pêche, aux bâtiments d'une jauge brute inférieure à 100 tonneaux ou 300 mètres cubes, et, s'il s'agit de navires affectés au „home trade“, d'une jauge inférieure à la limite fixée pour le régime particulier de ces navires par la législation nationale en vigueur au moment de l'adoption de la présente Convention.

Article 2.

En vue de l'application de la présente Convention, les termes suivants doivent être entendus comme suit:

a) le terme „navire“ comprend tout navire ou bâtiment de quelque nature qu'il soit, de propriété publique ou privée, effectuant habituellement une navigation maritime;

b) le terme „marin“ comprend toute personne employée ou engagée à bord, à quelque titre que ce soit, et figurant au rôle d'équipage, à l'exception des capitaines,

kaptenid, lootsid, õppelaevade õpilased ja laevapoisid, kes seotud eri õppelepinguga, sõjalaevastiku meeskonnad ja teised isikud alalistes riigiteenistuses;

c) oskussõna „kapten“ haarab igat isikut, kellele kommando ja käsuvõim laeval, välja arvatud lootsid;

d) oskussõna „home trade laevad“ tähendab laeva, mis tarvitatakse kaubanduses oma maa sadamate ja naabrimaa sadamate vahel rahvusliku seadusandluse poolt kindlaks määratud geograafilistes piirides.

Artikkel 3.

Igal meremehel, kes lepingu kestvusel või tema lõppemisel maandatud, on õigus tagasisaatmise peale kas oma maale, palkamise sadamasse või laeva väljasõidu sadamasse, rahvusliku seadusandluse ettekirjutuste järgi, mis peab ette nägema selleks tarvilikud määrused ja eriti kindlaks määrama, kelle arvel sünnib kodumaale tagasisaatmine.

Kodumaale tagasisaatmine loetakse kindlustatuks, kui meremehele on muretsetud kohane töö laeval, mis läheb ühte eelseisvas lõikes loetletud sihtkohta.

Meremees loetakse kodumaale tagasisaadetuks, kui tema on maandatud kas omal maal, palkamise sadamas, ühes naabrisadamas, või laeva väljasõidu sadamas.

Rahvuslik seadusandlus või seadusandlikude määruste puudumisel palkamise leping, määrab kindlaks tingimused, millistel välismaalasel meremehel, kes on palgatud mitte omal maal, on õigus kodumaale tagasisaatmise peale. Eelseisvate lõigete määrused jäävad maksmata siiski omal maal palgatud meremehe suhtes.

Artikkel 4.

Kodumaale tagasisaatmise kulusid ei või meremehe peale panna, kui tema on maha jäetud:

- a) laeva teenistuses saadud vigastuste puhul;
- b) laeva hukkamise puhul;
- c) haiguse puhul, mida tema ei ole välja kutsunud meelega või oma hooletusega;
- d) vabastamise puhul igasugusel põhjusel, milles tema süüdi ei ole.

des pilotes, des élèves des navires-écoles, des apprentis lorsqu'ils sont liés par un contrat spécial d'apprentissage; il exclut les équipages de la flotte de guerre et les autres personnes au service permanent de l'Etat;

c) le terme „capitaine“ comprend toute personne ayant le commandement et la charge d'un navire, à l'exception des pilotes;

d) le terme „navires affectés au home trade“ s'applique aux navires affectés au commerce entre les ports d'un pays donné et les ports d'un pays voisin dans les limites géographiques fixées par la législation nationale.

Article 3.

Tout marin débarqué en cours ou en fin de contrat a le droit d'être ramené soit dans son pays, soit à son port d'engagement, soit au port de départ du navire, suivant les prescriptions de la législation nationale, qui doit prévoir les dispositions nécessaires à cet effet, et notamment déterminer à qui incombe la charge du rapatriement.

Le rapatriement est considéré comme assuré lorsqu'il est procuré au marin un emploi convenable à bord d'un navire se rendant à l'une des destinations déterminées en vertu du paragraphe précédent.

Est considéré comme rapatrié le marin qui est débarqué soit dans son propre pays, soit dans son port d'engagement ou dans un port voisin, soit dans le port de départ du navire.

La législation nationale, ou, à défaut de dispositions législatives, le contrat d'engagement, déterminera les conditions dans lesquelles a droit à être rapatrié le marin étranger embarqué dans un pays autre que le sien. Les dispositions des paragraphes précédents restent néanmoins applicables au marin embarqué dans son propre pays.

Article 4.

Les frais de rapatriement ne peuvent être mis à la charge du marin s'il a été délaissé en raison:

- a) d'un accident survenu au service du navire;
- b) d'un naufrage;
- c) d'une maladie qui n'est due ni à son fait volontaire ni à une faute de sa part;
- d) de congédiement pour toutes causes qui ne lui sont pas imputables.

Artikkel 5.

Kodumaale tagasisaatmise kulud peavad haarama kõiki väljaminekuid meremehe veo, korteri ja toitlemise peale sõidu vältel. Nad haaravad ka meremehe ülespidamise väljaminekuid kuni ärasõiduks määratud ajani.

Kui meremees saadetakse tagasi kodumaale meeskonna liikmena, on temal õigus tasu saada teenistuse eest sõidu vältel.

Artikkel 6.

Selle maa avalik võim, kus laev on registreeritud, on kohustatud kõigi meremeeste tagasisaatmise eest kodumaale valvama juhustel, kui käesolev konventsioon on käsitatav nende suhtes, meremeeste rahvuse peale vaatamata; tarviduse korral annab tema kodumaale tagasisaatmise kulud avansina.

Artikkel 7.

Käesoleva konventsiooni ametlikud ratifikatsioonid, kooskõlas tingimustega, mis ettenähtud Versailles'i Lepingu XIII osas ja teiste Rahulepingute vastavates osades, tehakse teatavaks Rahvasteliidu Peasekretärile ja registreeritakse tema poolt.

Artikkel 8.

Käesolev konventsioon astub jõusse sellest päevast, kui Rahvusvahelise Töö-organisatsiooni kahe Liikme ratifikatsioonid Peasekretäri poolt on registreeritud.

Ta seob ainult neid Liikmeid, kelle ratifikatsioonid on Sekretariaadis registreeritud.

Edaspidises käigus astub see konventsioon jõusse iga üksiku Liikme kohta sellest päevast, millal tema ratifikatsioon Sekretariaadis registreeritud.

Artikkel 9.

Kui Rahvusvahelise Töö-organisatsiooni kahe Liikme ratifikatsioonid Sekretariaadis on registreeritud, teatab sellest Rahvasteliidu peasekretär kõigile Rahvusvahelise Töö-organisatsiooni liikmetele.

Tema teatab nendele samuti nende ratifikatsioonide registreerimisest, mis temale teatatakse pärast kõikide teiste Organisatsiooni Liiget poolt.

Article 5.

Les frais de rapatriement doivent comprendre toutes dépenses relatives au transport, au logement et à la nourriture du marin pendant le voyage. Ils comprennent également les frais d'entretien du marin jusqu'au moment fixé pour son départ.

Lorsque le marin est rapatrié comme membre d'un équipage, il a droit à la rémunération des services accomplis pendant le voyage.

Article 6.

L'autorité publique du pays dans lequel le navire est immatriculé est tenue de veiller au rapatriement de tous les marins dans les cas où la présente convention leur est applicable, sans distinction de nationalité; s'il est nécessaire, elle fera l'avance des frais de rapatriement.

Article 7.

Les ratifications officielles de la présente Convention dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles et aux Parties correspondantes des autres Traités de Paix seront communiquées au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 8.

La présente Convention entrera en vigueur dès que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées par le Secrétaire général.

Elle ne liera que les Membres dont la ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Par la suite cette Convention entrera en vigueur pour chaque Membre à la date où sa ratification aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 9.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail.

Il leur notifiera également l'enregistrement des ratifications qui lui seront ultérieurement communiquées par tous les autres Membres de l'Organisation.

Artikkel 10.

Eeldades artikkel 8. määruisi, kohustub iga Liige, kes käesoleva konventsiooni ratifitseerib, maksuma panna artiklite 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 hiljemalt 1 jaanuariks 1928 a. ja nende läbi viimiseks nõuetavad vahendid tarvitusele võtma.

Artikkel 11.

Iga Rahvusvahelise Töö-organisatsiooni Liige, kes käesoleva konventsiooni ratifitseerib, kohustub teda maksuma panema oma asumaadel, valdamisel olevatel maadel või kaitsemaadel Versailles'i Lepingu artikkel 421. ja teiste Rahulepingute vastavate artiklite määrustega kooskõlas.

Artikkel 12.

Iga liige, kes käesoleva konventsiooni ratifitseerinud, võib sellest lahti öelda kümne aastase ajavahe möödumisel pärast konventsiooni esialgse makspanemise kuupäeva, Rahvasteliidu peasekretärile teatatud ja tema poolt registreeritud aktiga. Lahtiütlemine astub jõusse alles ühe aasta pärast peale Sekretariaadis registreerimist.

Artikkel 13.

Vähemalt kord kümne aasta jooksul peab Rahvusvahelise Tööküüroo Administratiiv nõukogu esitama üldkonverentsile aruande käesoleva konventsiooni käsitamise üle ja otsustama, kas oleks kohane konverentsi päevakorda võtta nimetatud konventsiooni läbivaatamise või muutmise küsimust.

Artikkel 14.

Käesoleva konventsiooni Prantsuse ja Inglise tekstid on mõlemad autentilised.

Article 10.

Sous réserve des dispositions de l'article 8, tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer les dispositions des articles 1, 2, 3, 4, 5 et 6 au plus tard le 1er janvier 1928, et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 11.

Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à ses colonies, possessions ou protectorats, conformément aux dispositions de l'article 421 du Traité de Versailles et des articles correspondants des autres Traités de Paix.

Article 12.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer, à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au Secrétaire général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 13.

Le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra, au moins une fois tous les dix ans, présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la révision ou de la modification de la dite Convention.

Article 14.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

Nr. 323. Riigikogu poolt 25. mail 1928. a. vastuvõetud

Eesti-Bulgaaria vahelise ajutise kaubandusliku kokkuleppe kinnitamise seadus.*)

§ 1. Eesti-Bulgaaria vaheline ajutine kaubanduslik kokkulepe, sõlmitud Sofias 11. veebruaril 1928 nootidevahetuse teel, tunnustatakse kinnitatuks.

2. Nootide prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees K. Einbund.

Abisekretär O. Liigand.

*) R. T. nr. 52, 1928. a.

Sofia, 11. veebruaril 1928 a.

Härra Minister,

1) Kuna meie vastavad valitsused kavatsesid korraldada lähemaid kaubanduslikke vahekordi Eesti ja Bulgaaria vahel, on mul au teatada Teie Ekstsellentsile, et Bulgaaria kodanikud, nende laevad ja need kaubad, mis Bulgaaria loodus- või tööstussaadused, saavad vastastikususe alusel Eesti territooriumil igas suhtes vähemalt sama soodsa käsitluse osaliseks kui enamsoodustatud võõra riigi kodanikud, laevad, ning loodus- ja tööstussaadused. See käsitlus lubatakse kõigil kaubanduse ja laevanduse aladel sisseveo, väljaveo ja transiidi suhtes ning üldse kõiges, mis puutub tollimaksudesse ja -vormaliteetidesse ning Bulgaaria kodanikkude kaubanduslikkusesse operatsioonidesse, nende võimalusse elama asuda Eesti territooriumile, seal omandada ja vallata igasugust varandust, seal kaubanduse ja tööstuse alal tegutseda ja muudel kutsealadel töötada.

2) Eesti valitsus kohustub lubama vastastikususe alusel vaba transiiti Bulgaariast tulevatele või sinna minevatele isikutele, kaupadele, laevadele, sõidukitele ja vagunitele, mis lähevad transiidina üle Eesti territooriumi, kooskõlas Barcelonas 20. aprillil 1921 a. allkirjutatud Konventsiooni ja Statuudi eeskirjadega Transiidivabaduse kohta, millega mõlemad pooled on ühinenud.

3) Bulgaaria ei või nõuda eelnimetatud eeskirjade alusel soodustusi, mis Eesti annud või tulevikus annab kas Soomele, Lätile, Leedule, või N.S.V.Liidule, või maadele, mis end Eestiga seovad tolli- või majanduslepingute läbi, või kõikidele nendele maadele, niivõrt kui need eesõigused ei ole lubatud mõne kolmandale, ülalpool nimetatata riigile.

Eesti omalt poolt ei või nõuda eelnimetatud eeskirjade alusel soodustusi, mis Bulgaaria annud või tulevikus annab piiri-riikidele piiri-kaubanduse alal, samuti neid, mis ta annab maadele, mis end temaga seovad tolliuniooni lepingu läbi.

4) Eelnimetatud ajutine kokkulepe astub jõusse seitsmendal päeval, arvates kuupäevast, mil käesoleva noodi ratifitseerimisest Eesti Riigikogu poolt teatatakse Bulgaaria valitsusele, ja jääb maksma kuni ta üles öeldakse ühe

Sofia, le 11 février 1928.

Monsieur le Ministre,

1) Nos Gouvernements respectifs ayant l'intention d'établir des relations commerciales intimes entre l'Estonie et la Bulgarie, j'ai l'honneur de faire savoir à Votre Excellence qu'à condition de réciprocité les ressortissants bulgares, leurs navires et les marchandises, produites ou fabriquées en Bulgarie, jouiront sur le territoire estonien d'un traitement à tous les égards au moins aussi favorable que celui qui est accordé aux ressortissants, aux navires et aux produits et objets de fabrication du pays étranger le plus favorisé. Ce traitement est accordé dans toutes les affaires de commerce et de navigation à l'égard de l'importation, de l'exportation et du transit et en général dans tout ce qui concerne les droits et formalités de douane et les opérations commerciales des ressortissants bulgares, leur accès à s'établir sur le territoire estonien, d'y acquérir et d'y posséder toute sorte de propriété, d'y faire le commerce, l'industrie et exercer d'autres professions.

2) Le Gouvernement Estonien s'engage, à titre de réciprocité, à accorder la liberté du transit pour les personnes, les marchandises, les navires et bateaux, les voitures et wagons, venant de ou allant à la Bulgarie, qui passent en transit le territoire estonien, en conformité avec les dispositions de la „Convention et Statut sur la liberté de Transit“ signé à Barcelone le 20 avril 1921, dont les deux parties sont adhérentes.

3) La Bulgarie ne pourra, par suite des dispositions précitées, exiger les faveurs que l'Estonie a données ou donnera à l'avenir à la Finlande, ou à la Lettonie, ou à la Lithuanie, ou à l'Union des R.S.S., ou aux pays qui seront liés avec l'Estonie par des traités d'union douanière (ou économique), ou à tous ces pays tant que ces avantages ne seront pas accordés à un tiers Etat, non cité ci-dessus.

L'Estonie de son côté ne pourra, par suite des dispositions précitées, exiger les faveurs que la Bulgarie a accordées ou accordera aux pays limitrophes dans le trafic frontalier, ni celles qu'elle accordera aux pays qui seront liés à elle par un traité d'union douanière.

4) L'arrangement provisoire précité entrera en vigueur le septième jour à partir de la date où la ratification de la présente note par le Parlement estonien sera notifiée au Gouvernement de la Bulgarie et restera en

Lepinguosalise poolt ühekuulise etteteatamisega, või kuni ta asendatakse kaubalepinguga.

Võtke vastu, Härra Minister, minu sügava lupupidamise kinnitused.

O. Strandman.

Tema Ekstsellents

Härra A. D. Bouroff,
Välis- ja Haridusminister.
Sofia.

vigueur jusqu'à ce qu'il soit dénoncé par l'une des Parties avec un préavis d'un mois ou remplacé par un traité de commerce.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

O. Strandman.

Son Excellence

Monsieur A. D. Bouroff,
Ministre des Affaires Etrangères et des Cultes.
Sofia.

Sofia, 11. veebruaril 1928 a.

Välis- ja Haridusministeerium.

Härra Minister,

1) Kuna meie vastavad valitsused kavatsavad korraldada lähemaid kaubanduslikke vahekordi Bulgaaria ja Eesti vahel, on mul au teatada Teie Ekstsellentsile, et Eesti kodanikud, nende laevad ja need kaubad, mis Eesti loodus- või tööstussaadused, saavad vastastikususe alusel Bulgaaria territooriumil igas suhtes vähemalt sama soodsa käsitluse osaliseks kui enamsoodustatud võõra riigi kodanikud, laevad, ning loodus- ja tööstussaadused. See käsitlus lubatakse kõigil kaubanduse ja laevanduse aladel, sisseveo, väljaveo ja transiidi suhtes ning üldse kõiges, mis puutub tollimaksumedesse ja -vormaliteetidesse ning Eesti kodanikkude kaubanduslikkudesse operatsioonidesse, nende võimalusse elama asuda Bulgaaria territooriumile, seal omandada ja vallata igasugust varandust, seal kaubanduse ja tööstuse alal tegutseda ja muudel kutsealadel töötada.

2) Bulgaaria valitsus kohustub lubama vastastikususe alusel vaba transiiti Eestist tulevatele või sinna minevatele isikutele, kaupadele, laevadele, sõidukitele ja vagunitele, mis lähevad transiidina üle Bulgaaria territooriumi, kooskõlas Barcelonas 20. aprillil 1921. a. allkirjutatud Konventsiooni ja Statuudi eeskirjadega Transiidivabaduse kohta, millega mõlemad pooled ühinenud.

3) Eesti ei või nõuda eelnimetatud eeskirjade alusel soodustusi, mis Bulgaaria annud või tulevikus annab piiririikidele piirikaubanduse alal, samuti neid, mis ta annab maadele, mis end temaga seovad tolliuniooni lepingu läbi.

Sofia, le 11 février 1928.

Ministère des Affaires Etrangères et des Cultes.

Monsieur le Ministre,

1) Nos Gouvernements respectifs ayant l'intention d'établir des relations commerciales intimes entre la Bulgarie et l'Estonie, j'ai l'honneur de faire savoir à Votre Excellence qu'à condition de réciprocité les ressortissants estoniens, leurs navires et les marchandises, produites ou fabriquées en Estonie, jouiront sur le territoire bulgare d'un traitement à tous les égards au moins aussi favorable que celui qui est accordé aux ressortissants, aux navires et aux produits et objets de fabrication du pays étranger le plus favorisé. Ce traitement est accordé dans toutes les affaires de commerce et de navigation à l'égard de l'importation, de l'exportation et du transit et en général dans tout ce qui concerne les droits et formalités de douane et les opérations commerciales des ressortissants estoniens, leur accès à s'établir sur le territoire bulgare, d'y acquérir et d'y posséder toute sorte de propriété, d'y faire le commerce, l'industrie et exercer d'autres professions.

2) Le Gouvernement Bulgare s'engage, à titre de réciprocité, à accorder la liberté du transit pour les personnes, les marchandises, les navires et bateaux, les voitures et wagons, venant de ou allant à l'Estonie, qui passent en transit le territoire bulgare, en conformité avec les dispositions de la „Convention et Statut sur la liberté de Transit“ signé à Barcelone le 20 avril 1921, dont les deux parties sont adhérentes.

3) L'Estonie ne pourra, par suite des dispositions précitées, exiger les faveurs que la Bulgarie a accordées ou accordera aux pays limitrophes dans le trafic frontière, ni celles, qu'elle accordera aux pays qui seront liés à elle par un traité d'union douanier.

Bulgaaria omalpoolt ei või nõuda eelnimetatud eeskirjade alusel soodustusi, mis Eesti annud või tulevikus annab kas Soomele, Lätile, Leedule, või N.S.V.Liidule või maa-tele, mis end Eestiga seovad tolli- või majanduslepingute läbi, või kõigile neile maa-tele, niivõrt kui need eesõigused ei ole lubatud mõnele kolmandale, ülalpool nimetatata riigile.

4) Eelnimetatud ajutine kokkulepe astub jõusse seitsmendal päeval, arvates kuupäevast, mil käesoleva noodi ratifitseerimisest Eesti Riigikogu poolt teatatakse Bulgaaria valitsusele, ja jääb maksmaks kuni ta üles öeldakse ühe Lepinguosalise poolt ühekuulise etteteatamisega, või kuni ta asendatakse kaubalepinguga.

Võtke vastu, Härra Minister, minu sügava lugupidamise kinnitused.

A. D. Bouroff.

Tema Ekstsellents
Härra Otto Strandman,
Eesti Erakorraline Saadik ja Täievoliline
Minister Varssavis.
Sofia.

La Bulgarie de son côté ne pourra, par suite des dispositions précitées, exiger les faveurs que l'Estonie a données ou donnera à l'avenir à la Finlande, ou à la Lettonie, ou à la Lithuanie, ou à l'Union des R.S.S., ou aux pays qui seront liés avec l'Estonie par des traités d'union douanier (ou économique) ou à tous ces pays tant que ces avantages ne seront pas accordés à un tiers Etat, non cité ci-dessus.

4) L'arrangement provisoire précité entrera en vigueur le septième jour à partir de la date où la ratification de la présente note par le Parlement estonien sera notifiée au Gouvernement de la Bulgarie et restera en vigueur jusqu'à ce qu'il soit dénoncé par l'une des Parties avec un préavis d'un mois ou remplacé par un traité de commerce.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

A. D. Bouroff.

Son Excellence
Monsieur Otto Strandman,
Envoyé Extraordinaire et Ministre
Plénipotentiaire d'Estonie à Varsovie.
Sofia.

Nr. 324. Riigikogu poolt 25. mail 1928. a. vastuvõetud

Eesti-N.S.V.Liidu vahelise kauba- ja tööstusmärkide vastastikuse kaitse kokkuleppe kinnitamise seadus*).

§ 1. Eesti-N.S.V.Liidu vaheline kauba- ja tööstusmärkide vastastikuse kaitse kokkulepe, alla kirjutatud Tallinnas 3. märtsil 1928, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Kokkuleppe prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Sekretär M. Juhkam.

*) R. T. nr. 52, 1928. a.

Eesti ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vaheline kauba- ja tööstusmärkide vastastikuse kaitse kokkulepe.

Eesti Vabariigi Valitsus ühelt poolt ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu Valitsus teiselt poolt, leides soovitatavana kindlustada endi maade kauba- ja tööstusmärkide vastastikust kaitset, on otsustanud sõlmida selleks kokkuleppe ja on nimetanud seks otsarbeks endi täisvolinikkudeks, nimelt:

Eesti Vabariigi Valitsus:

Tema Ekstsellentsi Härra Hans Rebane, Välisministri,

Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu Valitsus:

Tema Ekstsellentsi Härra Adolf Petrovsky, Erakorrilise Saadiku ja Täisvolilise Ministri,

kes, pärast endi heas ja nõutud vormis leitud täisvolituste vastastikku esitamist, leppisid kokku järgmiste eeskirjade kohta:

Artikkel esimene.

Eesti kaubandus- või tööstusettevõtted ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu kaubandus- või tööstusettevõtted kasutavad teise Lepinguosalise territooriumil, mis puutub kauba- ja tööstusmärkidesse, sama kaitset kui oma maa ettevõtteid, ilma et selle kaitse kestvus võiks päritolumaa poolt lubatud kaitse kestvusest pikem olla.

Artikkel 2.

Et kindlustada oma märkidele eelmises artiklis kindlaks määratud kaitset, peavad nimetatud ettevõtted täitma vorminõuded, mis selleks otstarbeks ette kirjutatud selle riigi seadusandluse poolt, kus kaitset palutakse.

Artikkel 3.

Käesolev kokkulepe on maksev iga kaubandus- ja tööstusettevõtte kohta, ükskõik kas ta kuulub mõnele füüsilisele või juriidilisele isikule, kas tal avalik või era iseloom, kas tal on lubatud või mitte tegutseda riigis, kus kaitset palutakse.

Samuti on kokku lepitud, et mõlema Lepinguosalise füüsilistel või juriidilistel isikutel on õigus, mis puutub kauba- ja tööstusmärkide kaitseks, esineda, vastavalt kohalikkudele seadustele, teise Lepinguosalise kohtutes kõigis

Accord entre l'Estonie et l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes sur la protection réciproque des marques de commerce et de fabrique.

Le Gouvernement de la République d'Estonie d'une part et le Gouvernement de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes d'autre part, ayant jugé utile d'assurer la protection réciproque des marques de commerce et de fabrique de leurs pays, ont résolu de conclure un Accord à ce sujet et ont, à cet effet, désigné pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement d'Estonie:

Son Excellence Monsieur Hans Rebane, Ministre des Affaires Etrangères,

Le Gouvernement de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

Son Excellence Monsieur Adolphe Petrovsky, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

Les entreprises commerciales ou industrielles estoniennes et les entreprises commerciales ou industrielles de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes jouiront dans le territoire de l'autre Partie Contractante, en ce qui concerne les marques de fabrique et de commerce, de la même protection que les entreprises nationales, sans que la durée de cette protection puisse dépasser celle accordée par le pays d'origine.

Article 2.

Pour assurer à leurs marques la protection stipulée à l'article précédent, les dites entreprises devront remplir les formalités prescrites à cet effet par la législation du pays où la protection est demandée.

Article 3.

Le présent accord s'applique à toute entreprise commerciale ou industrielle, qu'elle appartienne à une personne physique ou à une personne morale, qu'elle ait le caractère public ou privé, qu'elle soit autorisée ou non à exercer son activité dans le pays où la protection est demandée.

Il est de même entendu que les personnes physiques et morales de chacune des Parties Contractantes auront le droit, quant à la protection des marques de fabrique et de commerce, ou se conformant aux lois locales,

seadusega kindlaks määratud kohtuastmetes kas nõudmisega esinemiseks või oma õiguste kaitseks.

Artikkel 4.

Käesolev kokkulepe ratifitseeritakse ja astub jõusse pärast ratifikatsioonikirjade vahetamist, mis sünnib Moskvas, ja ta jääb maksma 3 kuu jooksul, arvates päevast, mil ta ühe või teise Kõrge Lepinguosalise poolt üles öeldakse.

Selle tõenduseks on täisvolinikud käesolevale kokkuleppele alla kirjutanud ja selle oma pitseritega varustanud.

Tehtud kahes eksemplaris, Tallinnas 3. märtsil 1928.

H. Rebane.
A. Petrovsky.

d'ester en justice devant les tribunaux de l'autre Partie à tous les degrés de juridiction établis par la loi soit pour intenter une action soit pour défendre leurs droits.

Article 4.

Le présent accord sera ratifié et entrera en vigueur après l'échange des instruments de ratification qui aura lieu à Moscou, et il restera en vigueur pendant les trois mois à partir du jour où il aura été dénoncé par l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes.

En foi de quoi les plénipotentiaires ont signé le présent accord et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en double exemplaire, à Tallinn le 3 mars 1928.

H. Rebane.
A. Petrovsky.

Nr. 329. Riigikogu poolt 24. mail 1928. a. vastuvõetud

Eesti-Türgi vahelise kaubanduse- ja laevandusekonventsioon ja selle allakirjutamise protokoll kinnitamise seadus*).

§ 1. Eesti-Türgi vaheline kaubanduse- ja laevandusekonventsioon ja selle allakirjutamise protokoll, mõlemad alla kirjutatud Angooras 12. märtsil 1928, tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konventsiooni ja selle allakirjutamise protokoll prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega avaldatakse ühes käesoleva seadusega.

§ 3. Vabariigi Valitsust volitatakse, ootamata käesoleva konventsiooni ratifikatsioonikirjade vahetamist, konventsiooni ja selle allakirjutamise protokoll panema maksma ajutiselt vastastikkuse alusel.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Abisekretär O. Liigand.

*) R. T. nr. 53, 1928. a.

Kaubandus- ja Laevanduskonventsioon Eesti ja Türgi vahel.

Eesti üheltpoolt ja

Türgi teiselt poolt,

juhitud soovist süvendada sõprussidemeid, mis nii õnnelikult valitsevad mõlema maa vahel, korraldada endi kodanikkude asumistingimusi mõlemal maal ja arendada endi kaubanduslikke suhteid, otsustasid selleks otstarbeks sõlmida konventsiooni ja nimetasid endi Täisvolinikkudeks, nimelt:

Eesti Vabariigi Valitsus:

Tema Ekstsellentsi Härra Otto Strandman'i, Eesti Ministri Varssavis;

ja Türgi Vabariigi Valitsus:

Tema Ekstsellentsi Mehmed Eniss Bey, Riigi Alamsekretäri Välisministeeriumis,

kes, pärast endi heas ning nõutud korras leitud täisvolituste vastastikku esitamist, leppisid kokku järgmiste eeskirjade kohta:

Peatükk I.

Asumine.

Artikkel esimene.

Kummagi Lepinguosalise kodanikkudel on õigus teise Lepinguosalise territooriumil, kooskõlas seal maksvate seaduste ja korra huvides õiguse keelata ära üksikute isikute kohta käivate määrustega sissesõidu oma territooriumile ja seal viibimise.

Kumbki Lepinguosaline jätab endale siserändamise suhtes täieliku tegevusvabaduse, samuti ka, avaliku julgeoleku ja korra huvides õiguse keelata ära üksikute isikute kohta käivate määrustega sissesõidu oma territooriumile ja seal viibimise.

Mis puutub ükskõik missugustesse viibimise ja asumise puhul maksetavatesse lõivudesse ja kooimatistesse, siis kasutavad mõlema Lepinguosalise kodanikud enamsoodustatud riigi käsitlest.

Artikkel 2.

Kummagi Lepinguosalise kodanikkudel on õigus, ühesugustel tingimustel enamsoodustatud riigi kodanikkudega, omandada, vallata ja võõrandada teise Lepinguosalise territooriumil igasugust kinnis- või vallasvara, koos-

Convention de Commerce et de Navigation entre l'Estonie et la Turquie.

L'Estonie d'une part et

La Turquie d'autre part,

Animées du désir de resserrer les liens d'amitié si heureusement existant entre les deux Pays, de régler les conditions d'établissement de leurs ressortissants dans les deux Pays, et de développer leurs relations commerciales, ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Gouvernement de la République Estonienne:

Son Excellence Monsieur Otto Strandman, Ministre d'Estonie à Varsovie;

et Le Gouvernement de la République Turque:

Son Excellence Mehmed Enis Bey, Sous-Secrétaire d'Etat au Ministère des Affaires Etrangères;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont convenu les dispositions suivantes:

Chapitre Ier.

Etablissement.

Article 1er.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes, auront, sur le territoire de l'autre Partie, sous réserve des lois et règlements qui y sont en vigueur, le droit de s'établir et de séjourner, d'aller, de venir et de circuler librement.

Chacune des Parties Contractantes se réserve toute liberté d'action en ce qui concerne l'immigration, ainsi que le droit d'interdire, par mesures individuelles, l'entrée et le séjour sur son territoire, pour des raisons de sécurité et ordre publics.

En ce qui concerne les taxes et charges quelconques à payer du chef du séjour et de l'établissement, les ressortissants des deux Parties jouiront du traitement de la nation la plus favorisée.

Article 2.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes auront, aux mêmes conditions que les ressortissants de la nation la plus favorisée, sur le territoire de l'Autre, le droit d'acquérir, de posséder et d'aliéner toute

kõlas riigi seaduste ja määrustega, väljaarvatud vastavate seadusandluste poolt ettenähtud juhtumised. Samadel tingimustel võivad nad sellega vabalt talitada ostu, müügi, annetamise, üleandmise, abielulepingu, testamendi, seaduse järgi pärimise läbi või igal teisel viisil.

Ühelgi ülaltähendatud juhtumisel ei allu nad teistele või kõrgematele koormatistele, lõivudele või maksudele, missuguse nime all see ka ei oleks, kui need, mis kindlaks määratud või tulevikus kindlaks määratakse oma kodanikkude kohta.

Artikkel 3.

Kummagi Lepinguosalise kodanikudel on õigus, ühesugustel tingimustel enamsoodustatud riigi kodanikkudega, tegutseda teise territooriumil igasuguse tööstuse ja kaubanduse alal, kooskõlas riigi seaduste ja määrustega, ning anduda igale ametile ja elukutsele, mille pidamine ei ole praegu või tulevikus reserveeritud oma kodanikkudele.

Artikkel 4.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud ei allu teise territooriumil oma isiku, varanduse, õiguste ning huvide suhtes, samuti igasuguse kaubanduse, tööstuse, ameti ja elukutse alal tegutsemise suhtes ühelegi teisele või kõrgemale koormatisele, lõivule või otsekohele või kaudsele maksule, kui need, mida võib peale panna oma kodanikkudele.

Nad on, nimelt, õigustatud vabalt välja viima oma varanduse müügist saadud raha ja endi varandust ennast, arvesse võttes riigis maksvaid seaduslikke määrusi, ning nende kui väljamaalaste peale ei panda selles suhtes kõrgemaid maksu, koormatist ja maksukohustusi kui need, mida tuleks maksta oma kodanikkudel.

Artikkel 5.

Ühe Lepinguosalise kodanikud ei allu teise Lepinguosalise territooriumil ühelegi sõjaväeteenistusele olgu maa-, mere- või lennuväes, rahvuslikus kaardiväes või miilitsas, samuti ühelegi sõjaväeteenistust asendavale kohustusele või koormatisele.

Nad on vabastatud igast sundlaenust. Nad alluvad ainult sõjaväeliste maksudele ja rekvisitsioonidele, mida seaduslikult peale võidakas panna oma kodanikkudele.

espèce de biens mobiliers ou immobiliers à l'exception des cas prévus par les législations respectives en se conformant aux lois et règlements du pays. Ils pourront, aux mêmes conditions, en disposer librement par achat, vente, donation, transfert, contrat de mariage, testament, succession ab-intestat ou par tout autre moyen.

Ils ne seront assujettis dans aucun des cas susmentionnés à des charges, taxes ou impôts, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou seront établis pour les nationaux.

Article 3.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes auront, aux mêmes conditions que les ressortissants de la nation la plus favorisée, sur le territoire de l'Autre, en se conformant aux lois et règlements du pays, le droit d'exercer toute sorte d'industrie et de commerce et de se vouer à tout métier et profession quelconque dont l'exercice n'est pas et ne sera pas réservé aux nationaux.

Article 4.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes ne seront soumis sur le territoire de l'Autre quant à leur personne, leurs biens, droits et intérêts, ainsi que pour l'exercice de tout genre de commerce, industrie, métier et profession, à aucun charge, taxe ou impôt direct ou indirect, autres ou plus élevés que ceux qui pourront être imposés aux nationaux.

Ils seront notamment autorisés à exporter librement le produit de la vente de leurs biens et leurs biens mêmes, sous réserve des dispositions légales en vigueur dans le pays, et ils ne seront pas soumis en cela en qualité d'étrangers, à des impôts, droits et redevances plus élevés que ceux qu'auraient à payer les nationaux.

Article 5.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes ne seront astreints, sur le territoire de l'Autre, à aucun service militaire, soit dans les armées de terre, de mer ou de l'air, soit dans les gardes ou milices nationales, ni à aucune obligation ou charge remplaçant le service militaire.

Ils seront exempts de tout emprunt forcé. Ils ne seront soumis qu'aux prestations et réquisitions militaires qui seraient imposées légalement aux nationaux.

Artikkel 6.

Kummagi Lepinguosalise kodanikkudelt ei saa teise Lepinguosalise territooriumil nende varandusi sunniviisil võõrandada teisiti, kui seaduslikult üldkasulikuks tunnistatud põhjusel ning õiglase tasu eest.

Selle eest tasu maksmine sünnib vastavate seadusandluste poolt ettenähtud tingimustel ja tähtaegade jooksul.

Artikkel 7.

Kummagi Lepinguosalise kodanikud kasutavad teise territooriumil kõiges, mis puutub nende isiku ning varanduste seaduslikku ja kohtulikku kaitse, sama käsitlust kui oma kodanikud.

Järelikult on neil vaba ja kerge juurepääs kohtutele ja nad võivad kohtus esineda samadel tingimustel kui oma kodanikud, väljaarvatud määrused „cautio judicatum solvi“ ja tasuta kohtuliku abiandmise asjus, millede suhtes on maksev kohalik seadusandlus kuni nende küsimuste korraldamiseni mõlema Lepinguosalise vahel sõlmitava erikonventsiooni jäbi.

Artikkel 8.

Aktsiatseltsid, kooperatiivid ja teised kaubanduslikud ühingud, seal hulgas ka tööstuslikud, rahanduslikud, kinnitus-, ühenduspidamise ja transpordiseltsid, mis asuvad ühe Lepinguosalise territooriumil ja on seal asutatud selle maa seaduste kohaselt, tunnistatakse seaduslikuks teise Lepinguosalise territooriumil ja võivad seal kohtute poole pöörduda nii nõudjana kui kohtjana.

Nimeratud seltsidele teise Lepinguosalise territooriumil kaubanduse ja tööstuse alal tegutsemiseks lubaandmine on nende allumise sellel territooriumil praegu või tulevikus maksvatele seadustele ja määrustele, samuti lubasaamise lõivuudele ja teistele koormistele.

Maksud, lõivud ja kontributsioonid, misguse nimelised või missugust liiki nad ka ei oleks, ei tohi koormata neid selte raskemini kui samasuguseid oma maa seltse.

Need seltsid võivad, ühesugustel tingimustel enamsoodustatud riigi seltsidega ja alludes riigi seadustele, omandada igasugust vallas- kui ka kinnisvara, mis seltsi tegutsemiseks tarvilik, kusjuures tingimused on et omandamine ise ei ole seltsi tegevuse eesmärk.

Article 6.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes ne pourront, sur le territoire de l'Autre, être expropriés de leurs biens que pour cause légalement reconnue d'utilité publique et moyennant d'une juste indemnité.

Le paiement de cette indemnité se fera dans les conditions et délais prévus par les législations respectives.

Article 7.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes jouiront, sur le territoire de l'Autre, en tout ce qui concerne la protection légale et judiciaire de leur personne et de leurs biens du même traitement que les nationaux.

En conséquence ils auront libre et facile accès auprès des tribunaux et pourront ester en justice aux mêmes conditions que les nationaux, sous réserve des dispositions relatives à la caution judicatum solvi et à l'assistance judiciaire gratuite qui seront régies par la législation locale jusqu'au règlement de ces questions par une Convention spéciale à conclure entre les deux Parties.

Article 8.

Les sociétés anonymes, les coopératives et autres sociétés commerciales, y compris les sociétés industrielles, financières, d'assurance, de communications et de transport qui ont leur siège sur le territoire de l'une des Parties Contractantes et qui y sont constituées en vertu des lois de ce pays, seront reconnues légales dans le territoire de l'Autre, et y pourront ester en justice devant les tribunaux, soit pour intenter une action, soit pour s'y défendre.

L'admission desdites sociétés à l'exercice de leur commerce ou industrie sur le territoire de l'autre Partie Contractante sera subordonnée à leur soumission aux lois et prescriptions qui sont ou seront en vigueur sur ce territoire aussi en ce qui concerne les taxes et autres charges d'admission.

Les impôts, taxes et contributions quelles qu'en soient la dénomination ou l'espèce ne pourront pas frapper ces sociétés d'une façon plus lourde que les sociétés analogues nationales.

Ces sociétés pourront, aux mêmes conditions que celle de la nation la plus favorisée et en se soumettant aux lois du pays, acquérir toute sorte de biens mobiliers ainsi que les biens immeubles nécessaires au fonctionnement de la société, étant entendu dans ce cas que l'acquisition n'est pas l'objet même de la société.

Artikkel 9.

Ühe Lepinguosalise kodanikke või selte ja kooperatiive asukohaga seal maal ei makstata teise Lepinguosalise maal muu aktiva pealt kui see, mis makstavas riigis leidub, samuti ka sissetuleku pealt, mida nad mujal saavad.

Artikkel 10.

On kokku lepitud, et kumbki Lepinguosaline ei toetu käesolevas peatükis väljendatud enamsoodustuse klauselist järgnevale soodustustele, et nõuda oma kodanikkude, seltside ja kooperatiivide kasuks teisi või laiema ulatusega õigusi kui need, mis tema enese poolt lubatud teise Lepinguosalise kodanikkudele, seltsidele ja kooperatiividele.

Peatükk II.

Kaubandus ja Laevandus.

Artikkel 11.

Eestisse sisseveetud Türgist päritolevad loodus- ja tööstussaadused ei allu kõrgematele tollimaksudele kui need, mis kindlaks määratud lisas A.

Türgisse sisseveetavad Eestist päritolevad loodus- ja tööstussaadused ei allu kõrgematele tollimaksudele kui need, mis kindlaks määratud lisas B.

Ühe Lepinguosalise riigist päritolevad teise Lepinguosalise riiki sisseveetavad loodus- ja tööstussaadused ei allu kõrgematele maksudele, koefitsientidele, lõivudele või ükskõik missugustele koormatistele kui need, mis pealepandud mõne kolmanda riigi samadele saadustele.

Sama maksab ka väljaveo-maksude ja teiste koormatiste kohta loodus- ja tööstussaaduste pealt, mis välja veetakse ühe Lepinguosalise territooriumilt teise Lepinguosalise territooriumile.

Kinnitus mõne kolmanda riigiga võrdse käsitluse kohta laieneb samuti sisse- ja väljaveomaksude võtmise viisile, kaupade tolliladusesse paigutamisele, tollikoormatistele ja -vormaliteetidele, sisseveetud, väljaveetud või läbiveol olevate kaupade tollikäsitlusele ja -toimingule.

Artikkel 12.

Kummagi Lepinguosalise loodus- ja tööstussaadusi ei panda sisseveol teise Lepinguosalise territooriumile, kui nad transiidina üle ühe või mitme kolmanda riigi territooriumile.

Article 9.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes ou les sociétés, coopératives domiciliées chez elle ne seront pas imposés dans le pays de l'autre Partie sur un autre actif que celui se trouvant dans le pays d'imposition ni sur un revenu qu'ils touchent ailleurs.

Article 10.

Il est convenu qu'aucune des Parties Contractantes ne pourra invoquer le bénéfice résultant de la clause de la nation la plus favorisée énoncée dans le présent chapitre, pour réclamer en faveur de ses ressortissants, sociétés, coopératives des droits autres ou plus étendus que ceux accordés par elle-même aux ressortissants, sociétés et coopératives de l'autre Partie Contractante.

Chapitre II.

Commerce et Navigation.

Article 11.

Les produits du sol et de l'industrie originaires de Turquie importés en Estonie ne seront pas soumis à des droits de douane plus élevés que ceux fixés dans l'annexe A.

Les produits du sol et de l'industrie originaires d'Estonie importés en Turquie ne seront pas soumis à des droits de douane plus élevés que ceux fixés dans l'annexe B.

Les produits du sol et de l'industrie originaires de l'un des Pays Contractants importés dans l'Autre ne seront pas assujettis à des droits, coefficients, taxes ou autres redevances quelconques plus élevés que ceux accordés aux mêmes produits d'un pays tiers.

Il en sera de même en ce qui concerne les droits d'exportation et autres redevances sur les produits du sol et de l'industrie exportés du territoire d'une des deux Parties Contractantes dans le territoire de l'autre Partie.

L'assurance du traitement sur le pied d'égalité avec un pays tiers s'étend aussi à la manière de percevoir les droits d'importation et d'exportation, à la mise des marchandises dans les entrepôts de douane, aux redevances et formalités douanières, au traitement et à l'expédition en douane des marchandises importées, exportées ou passant en transit.

Article 12.

Les produits du sol et de l'industrie de l'une des Parties Contractantes, après avoir transité par les territoires d'un ou des pays tiers, ne seront pas soumis lors de leur im-

riumi veetud, teiste või kõrgemate maksude või lõivude alla kui siis, kui nad oleksid sisseveetud otsekohe päritolu maalt.

Artikkel 13.

Ühe Lepinguosalise maalt päritolevad loodus- ja tööstussaadused, mis teise Lepinguosalise maale sisseveetud, saavad seal sisemiste maksude suhtes, mis nime all need ka ei oleks, sama käsitluse osaliseks, mida kasutavad mõne kolmanda riigi samad saadused.

Artikkel 14.

Et kindlustada oma riigist päritolevatele saadustele ülaltoodud eeskirjade soodustusi, võivad Lepinguosalised nõuda, et nende territooriumile sisseveetud saadused ja kaubad oleksid varustatud päritolutunnistusega, mis tõendab, kui on tegemist loodussaadusega, et see pärit teise Lepinguosalise maalt ja, kui on tegemist tööstussaadusega, et vähemalt poole tema väärtusest moodustab teise Lepinguosalise maalt päritolevate materjalide väärtus, kui ka ümbertöötamise hind.

Päritolutunnistused antakse välja kas Mandandus-, Kaubandus- või Põlluasandusdepartemangude või Kaubanduskoja poolt, mille alla kuulub kauba saatja, või iga muu organi või koonduse poolt, mida sihtmaa tunnustanud.

Mõlemal Lepinguosalisel on vastastikku õigus nõuda päritolutunnistuste legaliseerimist oma diplomaatilise või konsulaaresindaja poolt.

Postipakid on vabastatud päritolutunnistustest, kui sihtmaa tunnustab, et ei ole tegemist kaubandusliku iseloomuga saadetistega.

Artikkel 15.

Lepinguosaliste territooriumide vahel liitseb vastastikune vabadus kaubanduse ja laevasõidu alal. Järelikult lepivad Lepinguosalised kokku mitte takistama oma vastastikuseid kaubanduslikke suhteid sisse- või väljaveo keeldude või kitsendustega, välja arvatud juhtumine kui nende alalhoidmine või maksmapanemine on tingimata tarvilik.

Juhtumisel kui üks Lepinguosaline peaks tarvitama keelde või kitsendusi kaupade sisse- või väljaveo kohta, lubab ta teisele Lepingu-

portation sur le territoire de l'Autre à des droits ou taxes autres ou plus élevés que s'ils avaient été importés directement de leur pays d'origine.

Article 13.

Les produits du sol et de l'industrie d'origine de l'une des Parties Contractantes importés dans le Pays de l'Autre, y jouiront, en ce qui concerne les taxes intérieures, sous quelque dénomination qu'elles soient, du traitement accordé aux mêmes produits d'un tiers pays.

Article 14.

Pour réserver aux produits originaires de leurs pays respectifs le bénéfice des dispositions ci-dessus, les Parties Contractantes pourront exiger que les produits et marchandises importés sur leur territoire soient accompagnés d'un certificat d'origine attestant, s'il s'agit d'un produit naturel, qu'il est originaire de l'autre Partie, et, s'il s'agit d'un produit manufacturé, que la moitié au moins de sa valeur est représentée par la valeur des matériaux originaires de l'autre Partie, ainsi que par le coût de la transformation.

Les certificats d'origine seront délivrés soit par les Départements d'Economie, du Commerce ou de l'Agriculture, soit par la Chambre de Commerce dont relève l'expéditeur, soit par tout organe ou groupement que le pays destinataire aura agréé.

Chacune des Parties Contractantes aura réciproquement le droit d'exiger la légalisation des certificats d'origine par son Représentant diplomatique ou consulaire.

Les colis-postaux seront dispensés des certificats d'origine si le pays destinataire reconnaît qu'il ne s'agit pas d'envois revêtant un caractère commercial.

Article 15.

Il y aura entre les territoires des Parties Contractantes liberté réciproque de commerce et de navigation. En conséquence les Parties Contractantes sont d'accord de n'enlever leurs relations commerciales réciproques par des prohibitions ou restrictions d'importation ou d'exportation, à moins que le maintien ou l'institution n'en soit absolument nécessaire.

Dans le cas où l'une des Parties Contractantes appliquerait des prohibitions ou restrictions quant à l'importation ou à l'exportation

osalisele sama käsitluse, mis on lubatud või tulevikus lubatakse mõne kolmanda riigi kaupadele.

Käesoleva artikli eeskirju ei käsitata, kui sisse- või väljaveokeelud või kitsendused maksma pannakse või alal hoitakse:

- 1) riikliku julgeoleku kindlustamiseks;
- 2) avaliku tervishoiu huvides või sanitaar- või ettevaatusabinõuni looma- ja taimelai- guste vastu;
- 3) riigi monopolide sisseseadmiseks ja alal- hoidmiseks;
- 4) alkoholiliste saaduste sisseveo ärakee- lamiseks või reguleerimiseks;
- 5) seemnete suhtes, mis oma päritolu tõttu sisseveomaal arenemiseks kõlbulikumad ei ole.

Artikkel 16.

Lepinguosalised kohustuvad lubama vastastikku transiiti rahvusvaheliseks transiidiks kõige kohasematel teedel isikutele, pagasitele, kaupadele ja kõiksugu asjadele, saadetistele, laevadele, vankritele, vagunitele või teistele veoabinõudele, kindlustades teineteisele selles suhtes enamsoodustatud riigi käsitluse.

Kummagi Lepinguosalise tolliterritooriumi läbistavad igasugused kaubad vabastatakse vastastiku igast tollimaksust ja teistest koor- matistest, väljaarvatud valve ja statistika mak- sud ja lõivud ja teised koormatisead administ- ratsiooni alal.

Käesoleva artikli määrused on maksvad transiitkaupade kohta, mis ümberlaaditud või laostatud, ümberpakkimiseks või ilma.

Siiski on kokku lepitud, et nende kaupade transiit kindlustatakse vastavate tolliseaduste kohaselt, et takistada nende maale sissetoo- mist.

Kumbki Lepinguosaline ei ole kohustatud kindlustama nende reisijate läbisõitu, kellele sissesõit tema territooriumile keelatud.

Kaupade transiiti võib keelata:

- a) avaliku ja riikliku julgeoleku põhjustel,
- b) tervishoiulistel põhjustel või ettevaa- tusabinõuna loomade ja taimede haiguste vastu.

tation des marchandises, elle accordera à l'autre Partie le même traitement, qui a été accordé ou sera accordé ultérieurement aux marchandises d'un tiers pays.

Les dispositions de cet article ne seront pas applicables lorsque les prohibitions ou restrictions d'importation ou d'exportation sont établies ou maintenues pour:

- 1) assurer la sécurité de l'Etat;
- 2) la santé publique ou comme mesures sanitaires ou de prophylaxie contre les épi- zooties et les épiphyties;
- 3) établir ou maintenir des monopoles d'Etat;
- 4) interdire ou régler l'importation des produits alcooliques;
- 5) les semences, qui, à cause de leur ori- gine, ne soient pas susceptibles de se déve- lopper dans le pays d'importation.

Article 16.

Les Parties Contractantes s'engagent à accorder réciproquement le transit sur les voies les plus appropriées au transit inter- national, aux personnes, bagages, marchan- dises, et objets de toute sorte, envois, navires, bateaux, voitures et wagons ou autres in- struments de transport, en se garantissant sous ce rapport le traitement de la nation la plus favorisée.

Les marchandises de toute nature, tra- versant le territoire douanier de l'une des Parties Contractantes, seront réciproquement exemptes de tout droit de douane et d'autres charges à l'exception de droits et taxes de surveillance, de statistique et autres charges d'administration.

Les stipulations du présent article s'appli- quent aux marchandises en transit qui ont été transbordées ou entreposées en subissant ou non un changement d'emballage.

Il est entendu, toutefois, que le transit de ces marchandises sera garanti conformé- ment aux lois douanières respectives afin d'en empêcher l'introduction dans le pays.

Aucune des Parties Contractantes ne sera tenue d'assurer le transit des voyageurs dont l'entrée sur son territoire serait interdite.

Le transit des marchandises pourra être prohibé:

- a) pour des raisons de sûreté publique et de sécurité de l'Etat;
- b) pour des raisons de santé ou comme précaution contre les maladies des animaux et des végétaux.

Lepinguosalistel on õigus tarvitusele võtta ettevaatusabinõusid kindlustuseks, et kaubad, mis moodustavad nende territooriumidel riigi monopoli, oleksid tegelikult transiidis.

Artikkel 17.

Lepinguosalised kindlustavad teineteisele oma territooriumidel vastastikku enamsoodustatud riigi käsitluse kõigis mis puutub veohindadesse ja veovõimalustesse, väljaandmise tingimustesse ja avalikkudesse lõivudesse ning koormatistesse vastavatel raudteedel.

Artikkel 18.

Ühe Lepinguosalise lipu all sõitvad laevad, mis tühjalt või koormaga sõidavad teise Lepinguosalise vetesse ja sadamatesse või sealt välja, saavad vaatamata sellele, missugune on nende väljasõidu- või sihtkoht, igas suhtes sama käsitluse osaliseks kui omamaa laevad ning neid ei panda seal ühegi teise või kõrge- ma maksu või lõivu alla, mis nime all see ka ei oleks, kui need, mida võetakse praegu või edaspidi oma laevadelt riigi, provintsi, kogukonna või mõne teise valitsuse poolt õigus- tatud organismi nimel ja kasuks.

Artikkel 19.

Koormaid, ükskõik missugune nende päritolu või sihtkoht, ei panda teiste ega kõrge- mate maksude või koormatiste alla ning neid käsitatakse samuti kui siis, kui nad oleksid rahvusliku lipu all sisse- või väljaveetud; nende sõitjaid ja viimaste pagasi käsitatakse samuti nagu reisiks nad rahvusliku lipu all.

Artikkel 20.

Artiklite 18-da ja 19-da määruisi ei käsi- tata rannasõidu kohta, mis on reserveeritud ainuüksi rahvuslikule lipule, kalapüügi kohta, sealhulgas hülgede püük territoriaalvetes, lootsimise ja lootside tarvitamise kohta, pukseerimise ja muu sadamateenistuse kohta, samuti laevasõidu kohta sisevetes.

Artikkel 21.

Laevade rahvuslik kuuluvus tehakse nii ühelt kui teiselt poolt kindlaks vastavate riiki- kide asjaomaste ametivõimude poolt riigi seaduste ja määruste kohaselt seks väljaantud dokumentide ja tunnistuste läbi.

Les Parties Contractantes auront le droit de prendre les précautions nécessaires pour s'assurer que les marchandises qui, sur ses territoires font l'objet d'un monopole d'Etat, sont réellement en transit.

Article 17.

Les deux Parties Contractantes se garan- tissent réciproquement le traitement de la nation la plus favorisée sur leurs territoires, en ce qui concerne les prix et les modalités de transport, condition de livraison, taxes et charges publiques sur les chemins de fer respec- tifs.

Article 18.

Les navires et bateaux portant le pavillon de l'une des Parties Contractantes qui entre- ront, sur lest ou chargés, dans les eaux et ports dépendant de l'autre Partie, ou qui en sortiront, quel que soit le lieu de leur départ ou celui de leur destination, y jouiront sous tous les rapports du même traitement que les bâtiments nationaux et n'y seront assujettis, à aucun droit ou taxe, sous quelque dénomination que ce soit, perçus au nom et au profit de l'Etat, des provinces, des com- munes ou d'un organisme quelconque autori- sé par le Gouvernement, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être imposés aux bâtiments nationaux.

Article 19.

Les cargaisons, qu'elle qu'en soit la pro- venance ou la destination, ne seront assujetties à des droits ou charges autres ni plus forts et ne seront traitées autrement que si elles étaient importées ou exportées sous pavillon national, leurs passagers et les bagages de ceux-ci seront pareillement traités comme s'ils voyageaient sous pavillon national.

Article 20.

Les dispositions des articles 18 et 19 ne seront pas applicables en ce qui concerne le cabotage qui est exclusivement réservé au pavillon national, la pêche y compris la chasse aux phoques dans les eaux territoriales, l'exercice de pilotage et l'emploi de pilotes, l'exercice de remorquage et d'autres services de port ainsi que la navigation dans les eaux intérieures.

Article 21.

La nationalité des bateaux et navires sera de part et d'autre, admise d'après les docu- ments et certificats délivrés à cet effet par les autorités compétentes des Etats respec- tifs, conformément aux lois et règlements de chaque Pays.

Ühe Lepinguosalise poolt väljaantud laevamõõdu tunnistusi ja teisi dokumente laevamõõtmise kohta tunnustatakse teise Lepinguosalise poolt kooskõlas Lepinguosaliste vahel sõlmitavate erikokkulepetega.

Artikkel 22.

Ühe Lepinguosalise lipu all sõitvad laevad, mis sõidavad teise Lepinguosalise sadamasse ainukese sihiga seal oma koormat täiendada või osa sellest maha laadida, võivad, kooskõlas vastavate riikide seaduste ja määrustega, laevale jätta teise sadamasse või teisele maale määratud osa oma koormast ning selle reeksporteerida, ilma kohustuseta selle oma koorma viimase osa eest maksa teisi makse või kulusid peale valvemaksude, missuguseid võib võtta samuti ainult kõige madalamate rahvusliku laevasõidu jaoks ettenähtud määrade järele.

Artikkel 23.

Ühe Lepinguosalise laeva hukkimise, randumise, meriavarii või hädasadamasse tuleku korral teise Lepinguosalise vetes kasutab laev ja tema koorem samu soodustusi ja immunitete, mis vastava riigi seadused ja määrused kindlustavad samades oludes oma riigi laevadele. Kaptenile, meeskonnale ja reisijatele, nii neile enestele, kui ka laevale ja ta koormale, antakse abi ja toetust samal määral kui oma riigi kodanikkudele.

Mis puutub päästmise maksudesse, siis on selle kohta maksvad selle riigi seadused, kus päästmine aset leidnud.

Randunud või hukkunud laevalt päästetud kaubad ei allu mingisugustele tollimaksudele, tingimusel et neid ei toodaks sisse tarvitamiseks siseriigis.

Artikkel 24.

Kumbki Lepinguosaline kohustub võimaldama oma territooriumil teise Lepinguosalise kaupadele tööstusliku omanduse kaitse kohta käiva 20. märtsi 1883. a. rahvusvahelise Pariisi konventsiooni, revideeritud Washingtonis 2. juunil 1911. a., eeskirjade kasutamist.

Artikkel 25.

Käesoleva Konventsiooni määrused ei ole maksvad:

Les certificats de jauge et autres documents relatifs à la jauge, délivrés par l'une des deux Parties Contractantes, seront reconnus par l'Autre conformément aux arrangements spéciaux qui pourront être conclus entre les deux Parties Contractantes.

Article 22.

Les navires et bateaux portant le pavillon de l'une des Parties Contractantes qui entrent dans un port de l'Autre à seule fin d'y compléter leur cargaison ou en débarquer une partie, pourront en se conformant aux lois et règlements des Etats respectifs, conserver à bord la partie de leur cargaison qui serait destinée à un autre port ou à un autre pays, et la réexporter, sans être tenus à payer pour cette dernière partie de leur cargaison aucuns droits ou frais, sauf les droits de surveillance, lesquels d'ailleurs, ne pourront être perçus qu'au taux le plus bas fixé pour la navigation nationale.

Article 23.

En cas de naufrage, échouement, avarie en mer ou relâche forcée d'un bâtiment de l'une des deux Parties Contractantes dans les eaux de l'Autre, le bâtiment et sa cargaison jouiront des mêmes faveurs et immunités que les lois et règlements du pays respectif accordent, dans les circonstances analogues, aux bâtiments nationaux. Aide et assistance seront données, dans la même mesure qu'aux nationaux, au capitaine, à l'équipage, et aux passagers, tant pour eux-mêmes que pour le bâtiment et sa cargaison.

En ce qui concerne le droit de sauvetage il sera fait application de la législation du pays où le sauvetage a eu lieu.

Les marchandises sauvées d'un bâtiment échoué ou naufragé ne seront assujetties à aucun droit de douane à moins qu'elles ne soient introduites dans le pays pour la consommation intérieure.

Article 24.

Chacune des Parties Contractantes s'engage à faire bénéficier sur son territoire, les marchandises de l'autre Partie, des dispositions de la Convention Internationale de Paris du 20 Mars 1883 pour la protection de la propriété industrielle, révisée à Washington le 2 Juin 1911.

Article 25.

Les dispositions de la présente Convention ne sont pas applicables:

1) käsitluse kohta, mis kumbki Lepinguosaline kindlustanud või tulevikus kindlustab piiriäärsele kaubandusele naaberriikidega;

2) erisoodustuste kohta, mis tingitud tolli- liidust;

3) eriliste eesõiguste ja soodustuste kohta tollitariifide ja üldse igasuguse kaubanduse alal, mis on olemas või tulevikus maksma pannakse Türgi ja Ottomani riigist 1923. a. lahutatud maade vahel;

4) eesõiguste ja soodustuste kohta, mis Eesti annud või tulevikus annab Soomele, Lätile või Leedule. Samuti ka eesõiguste kohta, mis Eesti võiks anda N.S.V. Liidule eritollikonventsioonide või -kokkulepete läbi.

1) aux traitements accordés ou qui pourraient être accordés ultérieurement par une des Parties Contractantes, dans le trafic frontalier avec les pays limitrophes;

2) aux faveurs spéciales résultant d'une union douanière;

3) aux avantages et faveurs spéciaux existant ou à établir dans l'avenir en matière de tarifs douaniers et généralement en toute autre matière commerciale entre la Turquie et les pays détachés de l'Empire Ottoman en 1923;

4) aux avantages et faveurs que l'Estonie a accordés ou pourrait accorder à la Finlande, la Lettonie ou la Lithuanie. Il est de même en ce qui concerne les privilèges que l'Estonie pourrait accorder à l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes en vertu de Conventions ou d'accords douaniers spéciaux.

Artikkel 26.

Käesolev Konventsioon astub jõusse üks kuu pärast ratifikatsioonikirjade vahetamist ja jääb maksma ühe kuu kestel, arvates tema ülesütlemise päevast ühe Lepinguosalise poolt.

Artikkel 27.

Käesolev Konventsioon ratifitseeritakse ja tema ratifikatsioonikirjad vahetatakse Varssavis niipea kui võimalik.

Selle tõenduseks on ülalnimetatud Täisvolinikud käesolevale Konventsioonile allakirjutanud ja selle oma pitseritega varustanud.

Tehtud kahes eksemplaris, Angooras 12. märtsil 1928. a.

O. Strandman.
Mehmed Eniss Bey.

Article 26.

La présente Convention entrera en vigueur un mois après la date de l'échange des ratifications et demeurera exécutoire, jusqu'au terme d'un mois à compter du jour de sa dénonciation par l'une ou l'autre des Parties Contractantes.

Article 27.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Varsovie, aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires susmentionnés ont signé la présente Convention et y ont apposé leur sceau.

Fait en double expédition à Angora, le 12 Mars 1928.

O. Strandman.
Mehmed Eniss.

N i m e k i r i A.

Eesti Tariifi nr. nr.	Kaupade nimetus		Tollimäär kuldfrankides netto
Ex 7	Rosinad, suhkrustamata, igat sorti, seal hulgas sultaniinid, välja arvatud suured rosinad (n.n. Malaga liiki ja sarnased)	1 kg netto	0,10
Ex 7	Viigimarjad, kuivatatud, suhkrustamata	1 kg netto	0,50
Ex 11 Ex p. 1	Pähklad, koorimata (igat liiki, tariifis eraldi nimetamata)	1 kg netto	0,50

Liste A

No. du Tarif Estonien	Désignation des Marchandises	Montant du droit de douane francs or netto
Ex 7	Raisins secs, non sucrés : de toute sorte, y compris les sultanines, à l'exception des raisins grands (de l'espèce dite Malaga et similaires)	1 kg netto 0,10
Ex 7	Figues sèches non sucrées	1 kg netto 0,50
Ex 11 Ex 1	Noisettes en coque (de toute espèce non spécialement dénom- mées au tarif).	1 kg netto 0,50

Liste A.

No. du Tarif Estonien	Désignation des Marchandises	Montant du droit de douane francs or netto
Ex 7	Raisins secs, non sucrés : de toute sorte, y compris les sultanines, à l'exception des raisins grands (de l'espèce dite Malaga et similaires)	1 kg netto 0,10
Ex 7	Figues sèches non sucrées	1 kg netto 0,50
Ex 11 Ex 1	Noisettes en coque (de toute espèce non spécialement dénom- mées au tarif).	1 kg netto 0,50

N i m e k i r i A (järg).

Eesti Tariifi nr.nr.	Kaupade nimetus		Tollimäär kuldfrankides netto
Ex 21 Ex p. 1-a	Märkus. Pähklad, mis sisse veetud kooritult või mis sisaldavad rohkem kui 5% kooritud pähklaid, arvestatakse käesoleva numbriga vastavate paragrahvide järele 25% lisandusega. Tubak: lehtedes	1 kg netto	2,40
Ex 179 Ex p. 1	Taimeriigist päritolevad kiained: puuvill (toores)		vaba
Ex 203	Villased vaibad igat liiki: (alandatud tollimäär kasutavad ainult vaibad, mis varustatud Türgi tunnistusega, mis kinnitab nende õigust regionaalse päritolu nimetusele, nimelt: Ouchak, Simav, Césarée, Gueurdès, Démirdji, Bourlou, Sparta, Kir-Chéhir, Ladique, Ad-Chéhir, Sivas, Héréké). Märkus. Vaipadeks loetakse ainult need, millede ruutmeeter kaalub üle ühe kilogrammi.	1 kg netto	12,00

Liste A. (suite).

No. du Tarif Estonien	Désignation des Marchandises		Montant du droit de douane francs or netto
	Remarque: Les noisettes importées sans coque ou contenant plus de 5% de noisettes sans coque, sont taxées d'après les paragraphes correspondants du présent numéro avec une surtaxe de 25%.		
Ex 21 Ex 1-a	Tabacs: (en feuille)	1 kg netto	2,40
Ex 179 Ex 1	Matières filamenteuses végétales: coton brut		exempt
Ex 203	Tapis en laine de toute espèce: (du bénéfice de ce droit réduit ne jouissent que les tapis accompagnés du certificat turc attestant leur droit à une appellation régionale d'origine, savoir: Ouchak, Simav, Césarée, Gueurdès, Démirdji, Bourlou, Sparta, Kir-Chéhir, Ladique, Ak-Chéhir, Sivas, Héréké).	1 kg netto	12,00
	Remarque: ne sont considérés comme tapis que ceux pesant plus d'un kilogramme au mètre carré.		

N i m e k i r i B.

Türgi Tariifi nr.nr.	Kaupade nimetus	Tollimäär kuldpiastri- tes 100 kg kohta
	Toolipõhjad või leenid, ühe- või mitmekord- sest vineerist (harilikust puust, seal hul- gas kasepuu), lakeeritud, trükitud, püro- graveeritud või ilustustega või termoplasti- lised	20% ad valorem
210	Puuplaadid vineerimiseks alla 1 cm paksud	75×12
Ex 270	Puuvillased kangad: a) toored:	
	1) cabots, T. cloths, waste cloths, grey twils, grey drills, grey shirtings, grey cambrics, grey longloths ning teised sarnased toored riided, juure arvatud flanelett	400×5
323	Kangad ja riie, teisel nimetamata, vanutatud või vanutamata, meeste või naiste riieteks, mööblikatteks või teisteks villase riide ots- tarveteks, või segatud teiste ainetega.	
	Tekstiilkaubad peale siidi	
	a) puhtast villast:	
	2) kaal 200 kuni 600 grammini ruutmeeter	1400×5
	3) kaal üle 600 grammi ruutmeeter	1300×5
	b) puuvillane lõime:	
	2) kaal 200 kuni 600 grammini ruutmeeter	900×5
	3) kaal üle 600 grammi ruutmeeter	600×5

Liste B.

No. du tarif turc	Désignation des marchandises	Montant du droit de douane Piastres or pour 100 Kgrs.
	Fonds de siège ou de dossier, plaqués ou contre-plaqués (en bois ordinaire y compris le bouleau) vernis, imprimés, pyrogravés ou moulurés ou thermoplastiqués	20% ad valorem
210	Bois en feuille pour placage de moins 1 cm. d'épaisseur	75 × 12
Ex 270	Tissus de coton: a) écrus: 1) Cabots, T. cloths, waste cloths, grey twils, grey drills, grey shirtings, grey cambrics, grey longloths et autres tissus semblables écrus y compris flannelettes	400 × 5
323	Tissus et étoffes non dénommés ailleurs, foulés ou non foulés, pour habillement d'homme ou de femme, pour ameublement ou pour autres usages de laine ou mélangés d'autres matières. Textiles autres que la soie: a) laine pure: 2) pesant de 200 Grammes à 600 grammes par mètre carré 3) pesant plus de 600 grammes par mètre carré b) chaine coton: 2) pesant de 200 à 600 grammes par mètre carré 3) pesant plus de 600 grammes par mètre carré	1400 × 5 1300 × 5 900 × 5 600 × 5

Allakirjutamise protokoll.

Käesoleva Konventsiooni allakirjutamisele asumise momendil leppisid Lepinguosalised kokku järgmiste eeskirjade kohta:

Artikkel 3. juurde.

Eesti Vabariigi Delefaat deklareerib oma Valitsuse nimel, et käesoleva Konventsiooni art. 3-das väljendatud enamsoodustatud riigi klauselist järgnevatele soodustustele ei või toetuda Eesti kodanikkude kasuks selle omandatud õiguse respektseerimise suhtes, mida 24. juulil 1923. a. Lausanne'is sõlmitud Rahvusvahelise Asumiskonventsiooni artikkel 4-ma põhjal Türgi tunnustanud Konventsioonile allakirjutanud riikide kodanikkude suhtes.

Artikkel 11. juurde.

On kokku lepitud, et lepinguosalised kindlustavad vastastikku enamsoodustatud riigi käsitluse väljaveol võetavate maksude kui ka kõikide lõivude suhtes, missuguse nime all või missugust liiki need ka ei oleks.

Artikkel 26. juurde.

Eestil jääb õigus saada tagasi oma tariif vabaduse nimekirja „A“ ühe või mitme jaotuse kohta peale kahekuulise etteteatamise, niipea kui seda peaks nõudma Eesti-Läti ühise tariifi maksmapanemine, mille tarvitusele võtmine on ette nähtud Eesti-Läti vahelise tolliuniooni teostamise Lepingu, alla kirjutatud Riias 5. veebruaril 1927. a., artikkel 6-das. Juhtumisel kui seda võimalust kasutatakse, saab saadus või saadused, millede tollimäär üles öeldud, enamsoodustatud riigi käsitluse osaliseks.

On kokku lepitud, et sarnane ülesütlemine ei riiva käesoleva Konventsiooni kõigi teiste eeskirjade maksvust.

Käesolev Protokoll moodustab käesoleva Konventsiooni lahutamatu osa ja astubjõusse niipea kui viimane maksmata pannakse.

Angoora, 12. märtsil 1928. a.

O. Strandman.

Mehmed Eniss.

Protocole de signature.

Au moment de procéder à la signature de la présente Convention, les Parties Contractantes ont convenu les dispositions suivantes:

Ad article 3.

Le Délégué de la République Estonienne déclare au nom de son Gouvernement que le bénéfice résultant de la clause de la nation la plus favorisée énoncée à l'article 3 de la présente Convention ne pourra être invoqué en faveur des ressortissants estoniens en ce qui concerne le respect du droit acquis reconnu par la Turquie en vertu de l'article 4 de la Convention d'Etablissement conclue à Lausanne, le 24 Juillet 1923 aux ressortissants des Etats qui l'ont signée.

Ad article 11.

Il est entendu que les Parties Contractantes se garantissent mutuellement le traitement de la nation la plus favorisée en ce qui concerne les droits ainsi que toutes les taxes perçus à l'exportation, quelles qu'en soient le nom ou l'espèce.

Ad article 26.

L'Estonie aura le droit de reprendre sa liberté tarifaire pour une ou plusieurs rubriques de la liste A moyennant préavis de deux mois dès que l'exigerait l'application du tarif commun Esto-Letton dont l'établissement est prévu à l'article 6 du Traité d'exécution de l'Union douanière entre l'Estonie et la Lettonie signé à Riga le 5 février 1927. Au cas où il serait fait usage de cette faculté le régime du ou des produits dont le droit a été dénoncé, serait celui résultant de la nation la plus favorisée.

Il est bien entendu qu'une telle dénonciation ne portera pas atteinte à la validité de toutes les autres dispositions de la présente Convention.

Le présent Protocole fait partie intégrante de la présente Convention et aura force exécutoire dès que Celle-ci sera mise en vigueur.

Angora, le 12 Mars 1928.

O. Strandman.

Mehmed Eniss.

Déclaration concernant la reconnaissance des droits de la République d'Estonie dans le territoire de la République d'Estonie par les autorités estoniennes et les autorités finlandaises dans le territoire de la République d'Estonie.

Declaration concerning the recognition of the rights of the Republic of Estonia in the territory of the Republic of Estonia by the Estonian authorities and the Finnish authorities in the territory of the Republic of Estonia.

Le Gouvernement Royal de Suède a le plaisir de déclarer que le Gouvernement de la République d'Estonie a reconnu les droits de la République d'Estonie dans le territoire de la République d'Estonie par les autorités estoniennes et les autorités finlandaises dans le territoire de la République d'Estonie.

The Royal Government of Sweden has the pleasure to declare that the Government of the Republic of Estonia has recognized the rights of the Republic of Estonia in the territory of the Republic of Estonia by the Estonian authorities and the Finnish authorities in the territory of the Republic of Estonia.

Deklaratsioon aktsiaseltside ja teiste kaubanduslike, tööstuslike ning rahanduslike ühingute õiguse vastastikku tunnustamise kohta kohtus esinemiseks Eesti Vabariigis ja Rootsi Kuningriigis *).

Ma teavitan teid, et Eesti Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi vahel on sõlmitud kokkulepe, millega tunnustatakse teineteise õigust esineda kohtus teineteise territooriumil.

I hereby inform you that an agreement has been concluded between the Republic of Estonia and the Kingdom of Sweden, whereby the right of each to appear in the courts of the other is recognized.

Ma teavitan teid, et Eesti Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi vahel on sõlmitud kokkulepe, millega tunnustatakse teineteise õigust esineda kohtus teineteise territooriumil.

I hereby inform you that an agreement has been concluded between the Republic of Estonia and the Kingdom of Sweden, whereby the right of each to appear in the courts of the other is recognized.

Ma teavitan teid, et Eesti Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi vahel on sõlmitud kokkulepe, millega tunnustatakse teineteise õigust esineda kohtus teineteise territooriumil.

I hereby inform you that an agreement has been concluded between the Republic of Estonia and the Kingdom of Sweden, whereby the right of each to appear in the courts of the other is recognized.

*) „R. T.“ nr. 54, 1928. a.

Deklaratsioon aktsiaseltside ja teiste kaubanduslikkude, tööstuslikkude ning rahanduslikkude ühingute õiguse vastastikku tunnustamise kohta kohtus esinemiseks Eesti Vabariigis ja Rootsi Kuningriigis.

Kuna Eesti Vabariigi Valitsus ja Rootsi Kuninglik Valitsus on kasulikuks tunnistanud vastastikku korraldada aktsiaseltside ja teiste kaubanduslikkude, tööstuslikkude ning rahanduslikkude ühingute seisukorda, mis puutub õigusesse kohtutes esineda, on allakirjutajad, neile antud volituste põhjal kokku leppinud järgmise kohta:

1) Aktsiaseltsid ja teised kaubanduslikud, tööstuslikud ja rahanduslikud ühinged, asukohaga ühes kummastki riigist, ja tingimusel, et nad on seal õiguslikult asutatud vastavalt maksvatele seadustele, tunnistatakse seaduslikult olemasolevateks teises riigis ning nad on õigustatud nimelt kohtutes esinema, niihästi protsessi algatamiseks kui endi kaitseks.

2) On kokku lepitud, et eelkäiv määrus ei puuduta sugugi küsimust, kas mõnele sarnasele seltsile, mis asutatud ühes kummastki riigist, lubatakse või mitte kaubanduse või tööstuse alal tegutseda teises riigis, kuna sarnane lubasaamine endiselt alluvaks jääb eeskirjadele, mis selles suhtes maksvusel selles viimases riigis.

Käesolev Deklaratsioon astub jõusse kolmekümnendamal päeval pärast tema allakirjutamist ning ta kaotab maksvuse üks aasta pärast ülesütlemist ühe või teise Lepinguosalise poolt.

Selle tõenduseks on allakirjutajad käesoleva Deklaratsiooni alla kirjutanud ning selle oma pitseritega kinnitanud.

Tehtud Tallinnas, kahes eksemplaris, 11. juunil 1928 a.

H. Rebane.

Undén.

Déclaration concernant la reconnaissance réciproque dans le Royaume de Suède et la République d'Estonie du droit des sociétés par actions (anonymes) et autres compagnies commerciales, industrielles et financières d'ester en justice devant les tribunaux.

Le Gouvernement Royal de Suède et le Gouvernement de la République d'Estonie ayant jugé utile de régler réciproquement la situation des sociétés par actions (anonymes) et compagnies commerciales, industrielles et financières en ce qui concerne le droit d'ester en justice devant les tribunaux, les soussignés, en vertu de l'autorisation qui leur a été conférée, sont convenus de ce qui suit:

1) Les sociétés par actions (anonymes) et autres compagnies commerciales, industrielles et financières domiciliées dans l'un des deux pays et à condition qu'elles y aient été valablement constituées conformément aux lois en vigueur, seront reconnues comme ayant l'existence légale dans l'autre pays et elles y auront notamment le droit d'ester en justice devant les tribunaux, soit pour intenter une action, soit pour s'y défendre.

2) Il est entendu que la stipulation qui précède ne concerne point la question de savoir si une pareille société constituée dans l'un des deux pays sera admise ou non dans l'autre pays pour y exercer son commerce ou son industrie, cette admission restant toujours soumise aux prescriptions qui existent à cet égard dans ce dernier pays.

La présente Déclaration entrera en vigueur le trentième jour après sa signature et elle ne cessera ses effets qu'un an après la dénonciation qui en serait faite de part ou d'autre.

En foi de quoi les soussignés ont signé la présente Déclaration et l'ont revêtu de leurs cachets.

Fait à Tallinn, en double exemplaires, le 11 juin 1928.

H. Rebane.

Undén.

Välisministeeriumi täiendav teadaanne *).

Täienduseks teadaandele Eesti-Briti kauba- ja laevanduslepingu jõusseastumise kohta (R. T. nr. 41 — 1926) välisministeerium teatab, et Vabariigi Valitsuse otsuse põhjal 25. juulil 1928 a. (prot. nr. 64, p. IX) välisministri ja Briti saadiku vahel teostatud nootide vahetuse alusel (Briti saadiku noot 17. juulist ja välisministri vastus 26. juulist 1928 a.) laiendatakse, kooskõlas Eesti-Briti kauba- ja laevanduslepingu art. 28. teise lõikega, enamsoodustatud riigi käsitus Kaanada kaupadele vastastikususe alusel, alates 1. augustist 1928 aastal.

Välisminister H. Rebane.

---

*) „R. T.“ nr. 64, 1928. a.

Kõidetes I—VII ilmunud lepingute nimestik riikide järele.

		Sõlmitud	Jõusse astunud	R. T. ilmunud Nr. ja aasta	Leping- kogu kõide ja lehekülg
KAHEPOOLSED LEPINGUD.					
Ameerika Ühisriigid.					
1	Kurjategijate väljaandmise leping	8. XI. 23	15. XI. 24	79/80—1924.	IV—26
2	Rahatransfertide vahetamise kokkulepe	12. III. 24	1. IV. 24	141/142—1924.	IV—39
3	Kaubanduslik kokkulepe (nootide vahe- tus)	2. III. 25.	1. VIII. 25	115/116—1925.	V—178
4	Võlakorralduse kokkulepe	28. X. 25	E. 2. V. 26 A. Ü. 30. IV. 26	36—1926.	V—274
5	Sõprus-, kaubandus- ja konsulaarleping	23. XII. 25	22. V. 26	31—1926.	V—225
6	Laevamõõtkirjade vastastikku tunnusta- mise kokkulepe (nootide vahetus)	E. 30. XI. 26 A. Ü. 21. VIII. 26	E. 13. II. 27 A. Ü. 2. IV. 27	10—1927.	VI—51
Austria.					
1	Väljaandmise ja kriminaalasjus kohtu- liku abiandmise konventsioon	15. X. 26	3. VI. 28	59—1927.	VI—183
2	Konsulaarkonventsioon ja selle lisa- protokoll	15. X. 26		105—1927.	VII—13
Belgia.					
1	Kaubandus- ja laevandusleping	28. IX. 26	5. VI. 27	32—1927.	VI—73
2	Laevamõõtkirjade vastastikku tunnusta- mise deklaratsioon	28. IX. 26	24. I. 27	6—1927.	VI—43
3	Kurjategijate väljaandmise konventsi- oon	11. XI. 26	23. VI. 27	57—1927.	VI—165
4	Konsulaarkonventsioon	8. II. 27	30. IV. 28	64—1927.	VI—211
Briti riik.					
1	Kaubanduslik kokkulepe (nootide vahe- tus)	20. VII. 20	20. VII. 20	153/154—1920.	I—18
2	Kokkulepe rahatransfertide vahetamise asjus	E. 16. IX. 25 Br. 31. VI. 25	6. V. 27	38—1927.	VI—111
3	Kurjategijate väljaandmise konvent- sioon	18. XI. 25	30. IV. 26	35—1926	V—243
4	Kokkulepe võla kohta sõjavarustuse eest	24. VII. 25	1. I. 26	197/198—1926.	V—219
5	Kaubandus- ja laevandusleping	18. I. 26	3. V. 26	32—1926.	V—252
6	Kokkulepe laevamõõtkirjade vastastikku tunnustamise kohta	24. VI. 26	E. 10. IX. 26 Br. 26. VII. 26	66—1926.	VI—228
7	Kokkulepe kaubamustrite kohta	3. V. 26	10. XII. 26	88—1926.	VI—232
8	Rahatransfertide vahetamise kokkuleppe lisaartiklid	E. 12. X. 26 Br. 2. X. 26	12. V. 27	43—1927	VI—137
9	Täiendav teadaanne kurjategijate välja- andmise konventsiooni jõusseastu- misest	11. III. 27	1. IV. 27	26—1927	VI—61

		Sõlmitud	Jõusse astunud	R. T. ilmunud Nr. ja aasta	Lep. kogu kõide ja lehekülg
10	Teadanne enamsoodustatud riigi käsitluse laiendamise kohta Kaanada kaupadele	E. 26. VII. 28 Br. 17. VII. 28	1. VIII. 28	64—1924.	VII—151
	Bulgaaria.				
1	Kaubanduslik kokkulepe (nootide vahetus)	11. II. 28	24. VII. 28	52—1928.	VII—125
	Helveetsia.				
1	Kaubandusleping	14. X. 25	31. V. 26	34—1926.	V—266
2	Haagi tsiviilprotsessi konventsiooni vastastikuse makspaneku deklaratsioon	29. X. 26	24. V. 27	29 1927.	VI—59
	Hollandi.				
1	Ajutine kaubandusleping	22. VII. 24	19. V. 26	189/190—1925.	V—205
	Island.				
1	Kaubanduslike vahekorjade korraldamise noodid	17. IX. 23	5. II. 24.	18/19—1924.	III—231
	Kreeka.				
1	Kaubanduskonventsioon	4. I. 27	9. XII. 27	61—1927.	VI—199
	Leedu.				
1	Konsulaarkonventsioon	12. VII. 21	26. VI. 24	6—1922.	II—5
2	Kurjategijate väljaandmise ja kohtuliku abiandmise konventsioon	12. VII. 21	26. VI. 24	42—1923.	III—56
3	Kokkulepe läbikäimise hõlbustamise kohta (nootide vahetus)	21. V. 24	16. VI. 24	195/196—1925.	V—217
4	Teadanne kohtuasutuste kohta, kes õigustatud on otseteel omavahel läbi käima	24. III. 27.	1. IV. 27	31—1927.	VI—63
	Luksemburg.				
1	Kauba- ja tööstusmärkide tunnustamise deklaratsioon	17. IX. 23	15. I. 24	6/7—1924.	III—193
	Läti.				
1	Konventsioon Eesti-Läti riigipiiri kindlaksmääramise kohta	19. X. 20	24. III. 21	221/222—1920	I—22
2	Konventsioon Liivimaa linnade hüpooteegi seltsi tegevuse likvideerimise kohta Läti piirides	13. XI. 21	15. XI. 22	117—1921.	I—70
3	Konsulaarkonventsioon	12. VII. 21	23. I. 23	7—1922.	II—14
4	Sanitaarkonventsioon	24. VI. 22	30. XI. 23	41—1923.	III—37
5	Kurjategijate väljaandmise ja kohtuliku abiandmise leping	12. VII. 21	6. XI. 23	42—1923.	III—51
6	Raudtee ühenduse konventsioon	28. VII. 21	16. VIII. 21	104/105—1923.	III—120
7	Vastastikuste nõudmiste õiendamise kokkulepe	1. XI. 23	21. II. 24	8/9—1924.	III—205
8	Kaitseliidu leping	1. XI. 23	21. II. 24	8/9—1924.	III—207
9	Majandus- ja tolliuniooni eelleping	1. XI. 23	24. II. 24	8/9—1924.	III—210
10	Täiendav piirileping	1. XI. 23	21. II. 24	14/15—1924.	III—216

		Sõlmitud	Jõusse astunud	R. T. ilmunud Nr. ja aasta	Lep. kogu kõide ja lehekülj
11	Konventsioon sadama maksude võt- mise kohta väljamaa vahel sõitvate laevade pealt Eesti ja Läti sadamates	31. X. 23	22. III. 24	20/21—1924	III—242
12	Kokkulepe piirist ülekäimise kohta . . .	10. I. 24	9. IV. 24	57—1924.	IV—1
13	Kokkulepe piiräärse maaribas asuvate teede ühise tarvitamise kohta	2. IV. 24	12. IV. 24.	58—1924	IV—7
14	Protokoll piiräärse maaribas asuvate teede ühise kasutamise kokkuleppe, allkirjutatud Riias 2. aprillil 1924 a., artikkel 6-da muutmise kohta	16. III. 25	20. IV. 25	59/60—1925.	V—222
15	Protokoll piiräärse maariba elanikkude piirist ülekäimise kokkuleppe artike- kel 2-se muutmise kohta	5. V. 25	15. VI. 25	89/90—1925.	V—224
16	Kalakaitse ja kalaasjanduse korralda- mise konventsioon	28. X. 25	17. VIII. 26	37—1926.	V—283
17	Kokkulepe mõlema riigi kodanikkude ülepiiri liikumise kergendamise kohta	11. XI. 25	1. XII. 25	181/182—1925.	V—202
18	Lisaprotokoll piiräärsetel maaribal asu- vate teede kokkuleppe juures oleva teenidestiku täiendamise kohta	3. III. 26	1. IV. 26	27—1926.	V—446
19	Teadaanne Eesti ja Läti kohtute kohta, kes õigustatud otseteed omavahel läbi käima	31. XII. 25	1. I. 26	2—1926.	V—449
20	Kokkulepe sotsiaalse abiandmise kohta ja selle lisaprotokoll	22. XI. 24	28. V. 27	89—1926.	VI—9
21	Maksude sissenõudmise ja maksualuste kohta teadete vahetamise konvent- sioon	28. V. 26		99—1926.	VI—15
22	Piirikonventsiooni ja täiendava piiri- protokoll muutmise protokoll	23. II. 27	30. III. 27	32—1927.	VI—86
23	Riigi piiri lõpuliku kindlaksmääramise deklaratiivne protokoll	31. III. 27	1. IV. 27	37—1927.	VI—110
24	Tolliuniooni teostamise leping	5. II. 27	10. V. 27	42—1927.	VI—131
25	Tolliuniooni teostamise lepingu täiend- dav protokoll	31. III. 27	10. V. 27	42—1927.	VI—136
26	Kokkulepe trahvirahade sissenõudmise kohta piletita reisijatelt raudteel	2. II. 26	25. VII. 27	55—1927.	VI—159
27	Mõlema riigi piiräärsetel jõgedel metsa- materjalide parvetamise kokkulepe	5. II. 26	16. VII. 27	60—1927.	VI—191
28	Ajutine majandusleping ja selle lõpu- protokoll	25. III. 28	16. IV. 28	28—1928.	VII—67
29	Konventsioon kinnisvarade kinnistusraa- matutesse sissekandmise kohta	22. VII. 27	15. V. 28	31—1928.	VII—79
Lõunaslaavia.					
1	Kaubandus- ja laevanduskonventsioon ja selle lõpuprotokoll	1. II. 28		48—1928.	VII—109
Norra.					
1	Kaubanduslik kokkulepe (nootide vahe- tus)	29. X. 25	21. XII. 25	189/190—1925.	V—208
Nõukogude Venemaa.					
1	Leping sõjalise tegevuse seismapanemi- seks	31. XII. 19	3. I. 20	1—1920.	I—1

		Sõlmitud	Jõusse astunud	R. T. ilmunud Nr. ja aasta	Lep.kogu kõide ja lehekülg
2	Rahuleping	2. II. 20	14. II. 20	24/25—1920.	I—2
3	Ajutine postileping	E. 25. I. 21 V. 2. XII. 20	18. IV. 21	27—1921.	I—28
4	Raudtee konventsioon ühes protokoll ja määrustikuga reisijate, bagaaži ja kaupade veo kohta	17. IX. 20	Esialgset 17. IX. 20 Lõpul. 19. I. 22	51/52—1921.	I—31
5	Parvetamisleping	9. V. 22	Esialg. 9.V.22 Lõpul. 2. X. 22	95—1922.	II—113
N. S. V. Liit.					
6	Otsekoheise reisijate- ja kaubaveo raud- tee ühenduse konventsioon	5. VII. 23	31. VIII. 23	111—1923.	III—157
7	Postiühenduse konventsioon	27. VI. 24	19. XI. 25	146—1924.	IV—66
8	Telegraafi ja raadiotelegraafi ühenduste konventsioon	27. VI. 24	19. XI. 25	146—1924.	IV—87
9	Telefoni ühenduste konventsioon	27. VI. 24	19. XI. 25	146—1924.	IV—94
10	Rahaliste posttransfertide vahetuse kok- kulepe	27. VI. 24	19. XI. 25	146—1924.	IV—100
11	Deklaratsioonid laeva mõõtkirjade vast- astikuse tunnustamise kohta	4. III. 26	4. III. 26	29—1926.	V—448
12	Kokkulepe piirivahejuhtumiste lahendamise korra kohta	8. VIII. 27	20. I. 28	104—1927.	VII—3
13	Kauba- ja tööstusmärkide vastastikuse kaitse kokkulepe	3. III. 28	30. VIII. 28	52—1928.	VII—129
Poola.					
1	Konsulaarleping	11. I. 24	20. III. 26	117/118—1925. par. tõlge 171/172—1925.	V—185
2	Kaubandus- ja laevandusleping ning selle lõpuprotokoll	19. II. 27	15. II. 28*)	110—1927.	VII—31
Prantsusmaa.					
1	Kaubandusleping	7. I. 22	20. VIII. 22	99/100—1922	II—136
Rootsi.					
1	Kaubanduslik kokkulepe (nootide vahe- tus)	7. VII. 23	2. XI. 23	132/133—1923.	III—164
2	Kokkulepe tsiviilprotsessi asjus	27. XI. 23	3. VII. 24	69/70—1924.	IV—13
3	Kokkulepe vaimuhaigete kohta (nootide vahetus)	R. 17. I. 23 E. 30. VIII. 24	16. XII. 24	140—1924.	IV—35
4	Lepituskonventsioon	29. v. 25.	25. II. 26	189/190—1925.	V—212
5	Deklaratsioon aktsiaseltside ja teiste kau- banduslike, tööstuslike ning rahanduslike ühingute õiguste vastastikku tunnustamise kohta koh- tus esinemiseks	11. VI. 28	11. VII. 28	54—1928.	VII—149
Saksamaa.					
1	Kokkulepe sõdurite matusepaikade kor- raldamise asjus	11. XII. 22	17. VIII. 23	102—1923.	III—118

*) Ainult lepingu art. 8 kohta.

		Sõlmitud	Jõusse astunud	R. T. ilmunud Nr. ja aasta	Lep.kogu kõide ja lehekülg
2	Kokkulepe ilmasõja tagajärjel tekkinud nõudmiste õiendamise asjus	27. VI. 23	5. IX. 24	83/84—1924.	IV—33
3	Esialgne majanduskokkulepe	27. VI. 23	5. IX. 24	16/17—1924.	III—223
4	Konsulaarlepung	13. III. 25	10. VIII. 26	39—1926.	V—312
5	Vahekohtu- ja lepituskonventsioon	10. VIII. 25	1. VII. 27	34—1927.	VI—91
6	Laeva positsioonlaternate ja udusignaalabinõude tunnistuste tunnustamise kokkulepe (nootide vahetus)	22. I. 27	26. II. 27	15—1927.	VI—55
7	Kokkulepe uimastavate ainete sisse-, välja- ja tagasiveo kohta	5. IV. 27	9. VII. 27	57—1927.	VI—163
8	Kokkulepe kriminaalasjus juriidilisest abiandmisest tekkivate kulude kohta (nootide vahetus)	25. XI. 25	27. V. 26	36—1926.	V—454
Soome.					
1	Kaubandus- ja laevanduslepung	29. X. 21	13. X. 22	31/32—1922	II—63
2	Lepung merealuste kaablite omamisõiguse kohta	29. X. 21	13. X. 22	11/12—1922	II—42
3	Lepung merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise kohta	29. X. 21	13. X. 22	11/12—1922 mak-vuse kaotan. 18. VII. 24.	II—44
4	Kokkulepe tsiviilprotsessi asjus	18. III. 24	4. XII. 24	69/70—1924.	IV—12
5	Kurjategijate väljaandmise lepung	2. I. 25	15. XII. 25	115/116—1925.	V—170
6	Kaablilepung	20. IV. 25	13. VII. 26	33—1926.	V—288
7	Konventsioon tööõnnetustest tekkivate kahjude tasumise kohta	10. XII. 25	16. VI. 26	40—1926	V—337
Taani.					
1	Kauba- ja tööstusmärkide kaitse kokkulepe	27. VII. 23	15. I. 24	6/7—1924.	III—199
2	Tööstusliste leiduste, joonistuste ja mudelite kaitse kokkulepe	27. VII. 23	15. I. 24	6/7—1924.	III—202
3	Kaubandusliikude vahekordade korraldamise noodid	17. IX. 23	5. II. 24	18/19—1924.	III—231
4	Lepituskonventsioon	18. XII. 26	7. VII. 27	35—1927.	VI—103
5	Kokkulepe tsiviilprotsessi asjus	9. V. 27	13. IV. 28	102—1927.	VII—1
Tshehoslovakkia.					
1	Väljaandmise- ja kriminaalasjus kohtuliku abiandmise konventsioon ühes lisaprotokolliga	17. VII. 26	23. VII. 27	5—1927.	VI—31
2	Tsiviil- ja kaubandusõiguse alal kohtuliku kaitse ja abiandmise konventsioon ühes lisaprotokolliga	17. VII. 26	17. I. 28	3—1927.	VI—21
3	Kaubanduslepung	20. VI. 27	17. VII. 28	47—1928.	VII—97
Türgi.					
1	Sõpruslepung	1. XII. 24	25. XII. 27	115/116—1925.	V—183
2	Kaubandus- ja laevanduskonventsioon	12. III. 28		53—1928.	VII—133
Ukraina.					
1	Eesti-Ukraina lepung	25. XI. 21	27. X. 23	9/10—1922.	II—22
2	Kokkulepe opteerimise korra kohta	25. XI. 21	27. X. 23	9/10—1922.	II—31

		Sõlmitud	Jõusse astunud (Eesti kohta)	R. T. ilmunud Nr. ja aasta	Lep. kogu kõide ja lehekülg
3	Eesti-Ukraina lepingu täiendav protokoll I	27. V. 22	27. X. 23	159—1922 .	II—225
4	Eesti-Ukraina lepingu täiendav protokoll II	17. II. 23	27. X. 23	109/110—1923.	III—155
Ungari.					
1	Kaubandusleping	19. X. 22	26. VI. 23	48/49—1923.	III—61
2	Kaubanduslepingu lisaprotokoll	1. XI. 23	9. I. 25	6/7—1924	III—195
MITMEPOOLSED LEPINGUD.					
Läti-Leedu.					
1	Konventsioon rahvusvahelise eraõiguse mõne küsimuse kohta	12. VII. 21	Lätiga: 18. VI. 24 Leeduga: 26. VI. 24	60—1923.	III—100
2	Konventsioon posti, telegraafi ja telefoni ühenduse kohta	12. VII. 21	Lätiga: 18. VI. 24 Leeduga: 26. VI. 24	5—1922.	II—1
3	Lisakokkulepe posti, telegraafi ja telefoni ühenduse konventsiooni juure	28. III. 25	Lätiga: 30. III. 27 Leeduga: 16. I. 28	113/114—1925.	V—167
Läti-Soome-Poola.					
1	Poliitiline leping (Varssavi)	17. III. 22	Jõusse astumata	52—1922.	II—53
2	Lepitus- ja vahekohtu konventsioon	17. I. 25	14. X. 25	63/64—1925.	V—3
Läti-N. S. V. Liit.					
1	Raudtee otseühenduse konventsioon	29. X. 25	Maksmapandud 1. XII. 25., jõusse astunud 1. X. 27	44—1926.	V—339
N. Vene-Ukraina-Valge Vene.					
1	Sanitaarkonventsioon	25. VI. 22	27. X. 23	30—1923.	III—17
Läänemere riigid.					
(Dantzig, Leedu, Läti, Poola, Rootsi, Saksa, Soome, Taani).					
1	Läänemere geodeetiline konventsioon	31. XII. 25	28. II. 28	86 1926.	VI—1
Soome-N. S. V. Liit.					
1	Protokoll, Helsingis 19. VIII. 1925 allkirjutatud konventsiooni juure alkoholi kaupade salaveo vastu võitlemise kohta	22. VI. 26	29. VII. 26	6—1927.	VI—47
Rahvusvahelised.					
1	Alalise rahvusvahelise kohtu põhikiri	16. XII. 20	2. V. 23	96/97—1922.	II—118
2	Deklaratsioon alalise rahvusvahelise kohtu jurisdiktsiooni sundusliku tunnustamise kohta	16. XII. 20	2. V. 23 Pikendatud 10 a. 25. V. 28	96/97—1922.	II—135
1	Konventsioon Ahvenamaa saarte mittekindlustamise ja neutraliseerimise asjus	20. X. 21	3. IV. 23	46—1928.	VII—115
				88—1922.	II—56

		Sõlmitud	Jõusse astunud (Eesti kohta)	R. T. ilmunud Nr. ja aasta	Lep. kogu kõide ja lehekülg
4	Genfis III rahvusvahelise töökongressi poolt vastuvõetud konventsioonide eelnõud	25. X. 21 — 19. XI. 21	8. IX. 22	104/105—1922.	II—168
	a) põllumajandustöödele lastavate laste vanaduse kohta	16. XI. 21	"	"	"
	b) maatööliste ühinemise ja koalitsiooni õiguse kohta	12. XI. 21	"	"	II—171
	d) tasumaksmise kohta õnnetute juhtumiste puhul põllumajanduses	"	"	"	II—174
	e) tinavalge tarvitamise kohta maalritöodes	19. XI. 21	"	"	II—177
	f) alaealiste vanaduse alammäära kindlaksmääramise kohta kütjatena ja sötöölistena	11. XI. 21	"	"	II—183
	g) laevadel töötavate laste ja alaealiste sundusliku arstliku järelevalvatuskohta	"	"	"	II—187
5	Rahvusvaheline opiumi konventsioon	23. I. 12	20. IV. 23	109/110—1922.	II—191
6	Washingtonis I rahvusvahelise töökongressi poolt vastuvõetud konventsioonide eelnõud	29. X. 19 — 29. XII. 19	20. XII. 22	141/142—1922.	II—209
	a) tööpuuduse kohta	28. X. 19	"	"	"
	b) naiste õitöö kohta	"	"	"	II—212
	d) laste vanaduse alammäära kohta tööstustöödel	"	"	"	II—215
	e) laste õitöö kohta tööstuses	"	"	"	II—219
7	Berni rahvusvaheline konventsioon valge (kollase) fosfori tarvitamise kohta tuletikutööstuses	26. IX. 19	2. II. 23	141/142—1922.	II—233
8	Geenuas II rahvusvahelise töökongressi poolt vastuvõetud konventsioonide eelnõud	15. VI. 20 — 15. VII. 20		415—1923.	III—1
	a) laevaõnnetuste korral tööpuuduse eest kahjutasu maksmise kohta	9. VII. 20	27. III. 23.	"	"
	b) meremeestele töömuretsemise vahetalituse kohta	10. VII. 20	3. III. 23	"	III—6
	d) merelaevanduse tööjõuna tarvitavate laste vanaduse alammäära kohta	9. VII. 20	"	"	III—13
9	Konventsioon sõjariistadega ja laske- moonaga kauplemise kontrolli kohta	10. IX. 19		55/56—1923.	III—80
10	Rahvasteliidu põhikirja artiklite 4, 6, 12, 13, 15, 16 ja 26 muutmiste protokollid	5. X. 21	7. IX. 23	96—1923.	III—102
11	Genfis III rahvusvahelise töökongressi poolt vastuvõetud konventsiooni eelnõu nädala puhkepäeva asjus tööstusettevõtetes	17. XI. 21	29. XI. 23	132/133—1923.	III—168
12	Pariisi Uniooni konventsioon 20. märtsist 1883. a. tööstusliku omanduse kaitseks, revideeritud Washingtonis 2. juunil 1911 a.	20. III. 1883 (2. VI. 1911)	12. II. 24	144—1923.	III—173

		Sõlmitud	Jõusse astunud (Eesti kohta)	R. T. ilmunud Nr. ja aasta	Lep. kogu kõide ja lehekülj
13	Konventsioon rahvusvahelise tollitariifi- fide väljakuulutamise liidu asutamise kohta	5. VII. 1890	1. IV. 24	147/148—1923.	III—183
14	Peterburi rahvusvaheline telegraafi kon- ventsioon	22. VII. 1875	7. VII. 22	70—1922.	IV—123
15	Üleilmlise postiliidu Madridi konvent- sioon	30. XI. 20	2. III. 23	128—1923.	IV—123
16	Rahvusvaheline ajalehtede ja perioodiliste ajakirjade aboncerimise kok- kulepe	30. XI. 20	2. III. 23	128—1923.	IV—123
17	Pornograafiliste väljaannete laialiloota- mise ärahoidmise kokkulepe	4. V. 10	10. II. 24	33/34—1923.	IV—123
18	Londoni rahvusvaheline raadiotelegraafi konventsioon	5. VII. 12	18. VIII. 23	60—1923.	IV—124
19	12.—15. detsembrini 1922 a. Königsber- gis raudtee konverentsil vastuvõetud rahvusvahelisse kauba-, reisijate- ja bagaashiveosse puutuvate tariifimää- ruste maksmapanek	12.—15. XII. 22	1. VII. 23	112—1923.	IV—124
20	Transiidivabaduse konventsioon ja põhi- määrused	20. IV. 21	6. VI. 25	1/2—1925.	IV—111
21	Versailles'i rahulepingu 393. artikli ja teiste rahulepingute vastavate artik- lite muutmine	18. X. 22	20. III. 25	39/40—1925.	V—1
22	Üleilmline postikonventsioon, konven- tsiooni lõpuprotokoll ja 6 täiendavat kokkulepet	28. VIII. 24	1. X. 25	113/114—1925.	V—11
23	Rahvasteliidu põhikirja 16. artikli para- grahv 2-se muutmise protokoll	21. IX. 25.	18. IX. 26	2—1926.	V—333
24	Rahvasteliidu põhikirja 16. artikli pa- ragrahv 1-se muutmise protokoll	27. IX. 24	18. IX. 26	36—1926.	V—335
25	Läänemeriikide vaheline konventsioon alkoholikaupade salaveo vastu võit- lemise kohta ja selle lõpuproto- koll	19. VIII. 25.	29. VII. 26	38—1926.	V—301
26	Eesti-Soome-Nõukogude Sots. Vabariikide Liidu vaheline kontrollivõõde kokkulepe				
27	Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse revideeritud konventsioon ja selle li- saprotokoll	13. XI. 1908	9. VI. 27	44—1927.	VI—143
28	Rahvusvaheline automobiilide liikumise konventsioon	24. IV. 26		4—1928.	VII—47
29	Protokoll vahekohta klauselite kohta	24. IX. 23		30—1928.	VII—71
30	Rahvusvaheline konventsioon eesõigus- tatud merevõlgade ja merehüpetee- kide kohta käivate mõnesuguste mää- ruste ühtlustamiseks	10. IV. 26		42—1928.	VII—85
31	Rahvusvaheline konventsioon kaubaveo kohta raudteedel	23. X. 24	1. X. 28	49—1928.	VII—117

		Sõlmitud	Jõusse astunud (Eesti kohta)	R. T. ilmunud Nr. ja aasta	Lep.kogu kõide ja lehekülg
32	Rahvusvaheline konventsioon reisijate ja bagaashiveo kohta raudteedel . . .	23. X. 24	1. X. 28	49—1928.	VII—117
33	IX-nda rahvusvahelise töökonverentsi poolt vastuvõetud konventsiooni eel- nõu meremeeste kodumaale tagasi- saatmise kohta	7—23. VI. 26		51—1928.	VII—119
ÜHEPOOLSED LEPINGUD					
Rahvasteliit.					
1	Eesti raha- ja pangareformi protokoll .	10. XII. 26	25. VI. 27	58—1927.	VI—175

Index des traités parus dans les volumes I à VII d'après les pays.

	Conclu	Entré en vigueur	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages	
I.					
ACCORDS BILATÉRAUX.					
Allemagne.					
1	Accord concernant l'entretien des tombes militaires	11 XII 1922	17 VIII 1923	102—1923	III—118
2	Accord relatif au règlement des réclamations résultant de la guerre	27 VI 1923	5 IX 1924	83/84—1924	IV—33
3	Accord commercial préliminaire	27 VI 1923	5 IX 1924	16/17—1924	III—223
4	Traité consulaire	13 III 1925	10 VIII 1926	39—1926	V—312
5	Convention d'arbitrage et de conciliation	10 VIII 1925	1 VII 1927	34—1927	VI—91
6	Accord concernant la reconnaissance des certificats de navires de mer sur les feux de bord et les signaux de brume (échange de notes)	22 I 1927	26 II 1927	15—1927	VI—55
7	Accord relatif à l'importation, l'exportation et la réexportation des narcotiques	5 IV 1927	9 VII 1927	57—1927	VI—163
8	Accord relatif aux dépenses résultant de l'assistance juridique en matière criminelle (échange de notes)	25 XI 1925	27 V 1926	36—1926	V—454
Autriche.					
1	Convention d'extradition et d'assistance judiciaire en matière criminelle	15 X 1926	3 VI 1928	59—1927	VI—183
2	Convention consulaire et le protocole additionnel y relatif	15 X 1926		105—1927	VII—13
Belgique.					
1	Traité de commerce et de navigation	28 IX 1926	5 VI 1927	32—1927	VI—73
2	Déclaration pour la reconnaissance réciproque des certificats de jaugeage	28 IX 1926	24 I 1927	6—1927	VI—43
3	Convention pour l'extradition des malfaiteurs	11 XI 1926	23 VI 1927	57—1927	VI—165
4	Convention consulaire	8 II 1927	30 IV 1928	64—1927	VI—211
Bulgarie.					
1	Convention de Commerce (échange de notes)	11 II 1928	24 VII 1928	52—1928	VII—125

		Conclu	Entré en vigueur	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages
Danemark.					
1	Déclaration pour la protection des marques de commerce et de fabrique . . .	27 VII 1923	15 I 1924	6/7—1924	III—199
2	Déclaration pour la protection des inventions, des dessins et modèles industriels	27 VII 1923	15 I 1924	6/7—1924	III—202
3	Notes pour établir les relations commerciales	17 IX 1923	5 II 1924	18/19—1924	III—231
4	Convention de conciliation	18 XII 1926	7 VII 1927	35—1927	VI—103
5	Déclaration concernant la procédure civile	9 V 1927	13 IV 1928	102—1927	VII—1
Etats-Unis d'Amérique.					
1	Convention pour l'extradition des malfaiteurs	8 XI 1923	15 XI 1924	79/80—1924	IV—26
2	Convention pour l'échange des mandats de poste	12 III 1924	1 IV 1924	141/142—1924	IV—39
3	Accord commercial (échange de notes)	2 III 1925	1 VIII 1925	115/116—1925	V—178
4	Accord pour le règlement des dettes	28 X 1925	Est. 2 V 1926 Et -Unis 30 IV 1926	36—1926	V—274
5	Traité d'amitié, de commerce et consulaire	23 XII 1925	22 V 1926	31—1926	V—225
6	Echange de notes pour la reconnaissance réciproque des certificats de jaugeage	Est. 30 XI 1926 E.-Unis 21 VIII 1926	Est 13 II 1927 E.-Unis 2 IV 1927	10—1927	VI—51
Finlande.					
1	Traité de commerce et de navigation	29 X 1921	13 X 1922	91/92—1922	II—63
2	Accord relatif aux droits de propriété sur les câbles sous-marins	29 X 1921	13 X 1922	11/12—1922	II—42
3	Accord relatif à l'entretien et l'utilisation des câbles sous-marins, et communications télégraphiques et téléphoniques	29 X 1921	13 X 1922	11/12—1922 abrogé le 18 VII 1924	II—44
4	Déclaration concernant la procédure civile	18 III 1924	4 XII 1924	69/70—1924	IV—12
5	Convention d'extradition des malfaiteurs	2 I 1925	15 XII 1925	115/116—1925	V—170
6	Traité pour l'entretien et l'utilisation des câbles sous-marins	20 IV 1925	13 VII 1926	83—1926	V—288
7	Convention sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail	10 XII 1925	16 VI 1926	40—1926	V—337
France.					
1	Convention de commerce	7 I 1922	20 VIII 1922	99/100—1922	II—136
Grande-Bretagne.					
1	Accord relatif aux relations commerciales (échange de notes)	20 VII 1920	20 VII 1920	153/154—1920	I—18

		Conclu	Entré en vigueur	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages
2	Accord relatif à l'échange des mandats de poste	Est. 16 IX 1925 Gr. Br. 31 VI 1925	6 V 1927	38—1927	VI—111
3	Convention d'extradition des malfaiteurs	18 XI 1925	30 IV 1926	35—1926	V—243
4	Accord relatif à la dette pour le matériel de guerre	24 VII 1925	1 I 1926	197/198—1926	V—219
5	Traité de commerce et de navigation	18 I 1926	3 V 1926	32—1926	V—252
6	Accord pour la reconnaissance réciproque des certificats de jaugeage	24 VI 1926	Est. 10 IX 1926 Cr. Br. 26 VII 1926	66—1926	VI—228
7	Accord relatif aux échantillons des marchandises	3 V 1926	10 XII 1926	88—1926	VI—232
8	Articles additionnels à l'accord relatif à l'échange des mandats de poste	Est. 12 X 1926 Gr. Br. 2 X 1926	12 V 1927	43—1927	VI—61
9	Déclaration complémentaire relative à l'entrée en vigueur de la Convention d'extradition des malfaiteurs	11 III 1927	1 IV 1927	26—1927	VI—137
10	Déclaration concernant l'extension du traitement de la nation la plus favorisée aux produits canadiens	Est. 26. VII 1928 Br. 17. VII 1928	1 VIII 28	64—1928	VII—151
Grèce.					
1	Convention de commerce	4 I 1927	9 XII 1927	61—1927	VI—199
Hongrie.					
1	Traité de commerce	19 X 1922	26 VI 1923	48/49—1923	III—61
2	Protocole additionnel au traité de commerce	1 XI 1923	9 I 1925	6/7—1924	III—195
Islande.					
1	Notes pour établir les relations commerciales	17 IX 1923	5 II 1924	18/19—1924	III—231
Lettonie.					
1	Convention concernant la fixation de la frontière esto-lettonne	19 X 1920	24 III 1921	221/222—1929	I—22
2	Convention relative à la liquidation de la Société hypothécaire des villes de Livonie dans les limites de Lettonie	13 XI 1921	15 XI 1922	117—1921	I—70
3	Convention consulaire	12 VII 1921	23 I 1923	7—1922	II—14
4	Convention sanitaire	24 VI 1922	30 XI 1923	41—1923	III—37
5	Convention d'extradition et d'assistance judiciaire	12 VII 1921	6 XI 1923	42—1923	III—51
6	Convention relative à la communication par chemins de fer	28 VII 1921	16 VIII 1921	104/105—1923	III—120
7	Accord relatif au règlement des réclamations réciproques	1 XI 1923	21 II 1924	8/9—1924	III—205
8	Traité d'alliance défensive	1 XI 1923	21 II 1924	8/9—1924	III—207

		Conclu	Entré en vigueur	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages
9	Traité préliminaire de l'Union économique et douanière	1 XI 1923	24 II 1924	8/9—1924	III—210
10	Convention complémentaire relative aux questions de frontière	1 XI 1923	21 II 1924	14/15—1924	III—216
11	Convention relative à la perception des droits de port sur les bâtiments affectés à la navigation maritime	31 X 1923	22 III 1924	20/21—1924	III—242
12	Accord relatif au passage de la frontière	10 I 1924	9 IV 1924	57—1924	IV—1
13	Accord relatif à l'usage commun des routes situées dans la zone limitrophe	2 IV 1924	12 IV 1924	58—1924	IV—7
14	Protocole modifiant l'art. 6 de l'accord relatif à l'usage commun des routes situées dans la zone limitrophe	16 III 1925	20 IV 1925	59/60—1925	V—222
15	Protocole modifiant l'art. 2 de l'accord relatif au passage de la frontière par les habitants de la zone limitrophe	5 V 1925	15 VI 1925	89/90—1925	V—224
16	Convention pour la protection des poissons et le règlement de la pêche	28 X 1925	17 VIII 1926	37—1926	V—283
17	Convention pour faciliter le passage de la frontière par les citoyens des deux pays	11 XI 1925	1 XII 1925	181/182—1925	V—202
18	Protocole additionnel complétant la liste des routes annexée à l'accord relatif à l'usage commun des routes situées dans la zone limitrophe	3 III 1926	1 IV 1926	27—1926	V—446
19	Déclaration relative aux autorités judiciaires esto-lettonnes autorisées d'entrer en relations directes entre elles	31 XII 1925	1 I 1926	2—1926	V—449
20	Accord sur l'assistance sociale et Protocole additionnel y relatif	22 XI 1924	28 V 1927	89—1926	VI—9
21	Convention concernant la perception des impôts et l'échange des renseignements sur les contribuables	28 V 1926		99—1926	VI—15
22	Protocole portant modification à la Convention concernant la frontière d'Etat et les droits des citoyens habitant la zone limitrophe et à la Convention complémentaire relative aux questions de frontière	23 II 1927	30 III 1927	32—1927	VI—85
23	Protocole déclaratif relatif à la fixation définitive de la frontière	31 III 1927	1 IV 1927	37—1927	VI—110
24	Traité d'exécution de l'Union douanière	5 II 1927	10 V 1927	42—1927	VI—131
25	Protocole additionnel au traité d'exécution de l'Union douanière	31 III 1927	10 V 1927	42—1927	VI—136
26	Accord sur le recouvrement des amendes imposées aux voyageurs sans billet dans les trains des chemins de fer	2 II 1926	25 VII 1927	55—1927	VI—159
27	Accord réglant le flottage du bois sur les rivières limitrophes	5 II 1926	16 VII 1927	60—1927	VI—191

		Conclu	Entré en vigueur	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages
28	Traité économique provisoire et protocole final y relatif	25 III 1928	16 IV 1928	28—1927	VII—67
29	Convention sur la transcription des biens immeubles	22 VII 1927	15 V 1928	31—1928	VII—79
Lithuanie.					
1	Convention consulaire	12 VII 1921	26 VI 1924	6—1922	II—5
2	Convention d'extradition et d'assistance judiciaire	12 VII 1921	26 VI 1924	42—1923	III—56
3	Accord pour faciliter le trafic (échange de notes)	21 V 1924	16 VI 1924	195/196—1925	V—217
4	Déclaration relative aux autorités judiciaires autorisées d'entrer en relations directes entre elles	24 III 1927	1 IV 1927	31—1927	VI—63
Luxembourg.					
1	Déclaration pour la protection des marques de commerce et de fabrique	17 IX 1923	15 I 1924	6/7—1924	III—193
Norvège.					
1	Accord commercial (échange de notes)	29 X 1925	21 XII 1925	189/190—1925	V—208
Pays-Bas.					
1	Traité de commerce provisoire	22 VII 1924	19 V 1926	189/190—1925	V—205
Pologne.					
1	Convention consulaire	11 I 1924	20 III 1926	117/118—1925 Traduction rectifiée 171/172—1925	V—185
2	Traité de commerce et de navigation et le protocole final y relatif	19 II 1927	15 II 1928 *)	110—1927	VII—31
Royaume des Serbes, Croates et Slovènes.					
1	Convention de Commerce et de Navigation	1 II 1928		48—1928	VII—109
Suède.					
1	Accord commercial (échange de notes)	7 VII 1923	2 XI 1923	132/133—1923	III—164
2	Déclaration concernant la procédure civile	27 XI 1923	3 VII 1924	69/70—1924	IV—13
3	Accord relatif aux aliénés (échange de notes)	Suède 17 I 1923 Est. 30 VIII 1924	16 XII 1924	140—1924	IV—35
4	Convention de conciliation	29 V 1925	25 II 1926	189/190—1925	V—212
5	Déclaration concernant la reconnaissance réciproque du droit des sociétés par actions et autres compagnies commerciales, industrielles et financières d'ester en justice devant les tribunaux	11 VI 1928	11 VII 1928	54—1928	VII—149

*) En ce qui concerne l'art. 8 du traité.

		Conclu	Entré en vigueur	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages
Suisse.					
1	Traité de commerce	14 X 1925	31 V 1926	34—1926	V—266
2	Déclaration concernant l'application ré- ciproque de la Convention de la Haye relative à la Procédure civile	29 X 1926	24 V 1927	26—1927	VI—59
Tchécoslovaquie.					
1	Convention d'extradition et d'assistance judiciaire en matière criminelle, avec le protocole additionnel	17 VII 192	23 VII 1927	5—1927	VI—31
2	Convention de protection et d'assistance judiciaire en matière de droit civil et commercial avec le protocole addi- tionnel	17 VII 1926	17 I 1928	3—1927	VI—21
3	Traité de commerce	20 VI 1927	17 VII 1928	47—1928	VII—97
Turquie.					
1	Traité d'amitié	1 XII 1924	25 XII 1927	115/116—1925	V—183
2	Convention de commerce et de navigation	12 III 1928		53—1928	VII—133
Ukraine.					
1	Traité esto-ukrainien	25 XI 1921	27 X 1923	9/10—1922	II—22
2	Accord concernant le droit d'option	25 XI 1921	27 X 1923	9/10—1922	II—31
3	I Protocole additionnel au Traité esto- ukrainien	27 V 1922	27 X 1923	159—1922	II—225
4	II Protocole additionnel au Traité esto- ukrainien	17 II 1923	27 X 1923	109/110—1923	III—155
Union des Républiques Socialistes Soviétiques.					
1	Traité pour la cessation des hostilités	31 XII 1919	3 I 1920	1—1920	I—1
2	Traité de paix	2 II 1920	14 II 1920	24/25—1920	I—2
3	Convention postale provisoire	Est. 25 I 1921 URSS 2 XII 1920	18 IV 1921	27—1921	I—28
4	Convention de transport des voyageurs, du bagage et des marchandises par chemin de fer avec le protocole et le règlement y relatif	17 IX 1920	Provisoirem. 17 IX 1920 Définitivem. 19 I 1922	51/52—1921	I—31
5	Accord réglant le flottage du bois	9 V 1922	Prov. 9 V 1922 Déf. 2 X 1922	95—1922	II—113
6	Convention de transport direct des voya- geurs et des marchandises par chemin de fer	5 VII 1923	31 VII 1923	111—1923	III—157
7	Convention postale	27 VI 1924	19 XI 1925	146—1924	IV—66
8	Convention sur les relations télégraphi- ques et radiotélégraphiques	27 VI 1924	19 XI 1925	146—1924	IV—87
9	Convention sur les relations téléphoni- ques	27 VI 1924	19 XI 1925	146—1924	IV—94

		Conclu	Entré en vigueur pour l'Estonie	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages
10	Accord concernant l'échange des mandats de poste	27 VI 1924	19 XI 1925	146—1924	IV—100
11	Déclarations relatives à la reconnaissance réciproque des certificats de jaugeage	4 III 1926	4 III 1926	29—1926	V—448
12	Accord relatif au règlement des incidents de frontière	8 VIII 1927	20 I 1928	104—1927	VII—3
13	Accord sur la protection réciproque des marques de commerce de fabrication	3 III 1928	30 VIII 28	52—1928	VII—129
II.					
ACCORDS MULTILATÉRAUX.					
Lettonie-Lithuanie.					
1	Convention concernant le règlement de certaines questions de droit international privé	12 VI 1931	Lettonie 18 VI 1924 Lithuanie 26 VI 1924	60—1923	III—100
2	Convention concernant les relations postales, télégraphiques et téléphoniques	12 VII 1921	Lettonie 18 VI 1924 Lithuanie 26 VI 1924	5—1922	II—1
3	Accord additionnel à la Convention postale, télégraphique et téléphonique du 12 juillet 1921	28 III 1925	Lettonie 30 III 1927 Lithuanie 16 I 1928	113/114—1925	V—167
Lettonie-Finlande-Pologne.					
1	Accord politique (de Varsovie)	17 III 1922	resté non exécuté	52—1922	II—53
2	Convention de conciliation et d'arbitrage	17 I 1925	14 X 1925	63/64—1925	V—3
Lettonie-U. R. S. S.					
1	Convention concernant le transport des voyageurs et des marchandises par chemin de fer	29 X 1925	mise en vig. 1 XII 1925 entrée en vig. 1 X 1927	44—1926	V—339
Russie Soviétique-Ukraine-Russie-Blanche.					
1	Convention sanitaire	25 VI 1922	27 X 1923	30—1923	III—17
Etats de la Baltique.					
(Allemagne, Danemark, Danzig, Finlande, Lettonie, Lithuanie, Pologne, Suède)					
1	Convention géodésique baltique	31 XII 1925	28 II 1928	86—1926	VI—1

		Conclu	Entré en vigueur pour l'Estonie	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages
	Finlande-U. R. S. S.				
1	Protocole relatif à la Convention pour la repression de la contrebande des marchandises alcooliques signée à Helsingfors le 19 août 1925	22 IV 1926	29 VII 1926	6—1927	VI—47
	Accords internationaux.				
1	Statut de la Cour Permanente de Justice Internationale visé par l'article 14 du Pacte de la Société des Nations	16 XII 1920	2 V 1923	96/97—1922	II—118
2	Déclaration concernant la reconnaissance de la juridiction obligatoire de la Cour	16 XII 1920	2 V 1923. Renouvelée pour 10 ans le 25 V 1928	96/97—1922 46—1928	II—135 VII—115
3	Convention relative à la nonfortification et à la neutralisation des îles d'Aland	20 X 1921	3 IV 1923	88—1922	II—56
4	Projets de conventions adoptés à Cèneve par la III-e Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail	25 X 1921 — 19 XI 1921	8 IX 1922	104/105—1922	II—168
	a) concernant l'âge d'admission des enfants au travail dans l'agriculture	16 XI 1921	"	"	"
	b) concernant les droits d'association et de coalition des travailleurs agricoles	12 XI 1921	"	"	II—171
	c) concernant la réparation des accidents du travail dans l'agriculture	"	"	"	II—174
	d) concernant l'emploi de la céruse dans la peinture	19 XI 1921	"	"	II—177
	e) concernant l'âge minimum d'admission des jeunes gens au travail en qualité de soutiers ou chauffeurs	11 XI 1921	"	"	II—183
	f) concernant l'examen médical obligatoire des enfants et des jeunes gens employés à bord des bateaux	"	"	"	II—187
5	Convention internationale de l'opium	23 I 1912	20 IV 1923	109/110—1922	II—191
6	Projets de conventions adoptés à Washington par la I-ère Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail	29 X 1919 — 29 XII 1919 28 XI 1919	20 XII 1922	141/142—1922	II—209
	a) concernant le chômage	"	"	"	"
	b) concernant le travail de nuit des femmes	"	"	"	II—212
	c) concernant l'âge minimum d'admission des enfants aux travaux industriels	"	"	"	II—215

		Conclu	Entré en vigueur pour l'Estonie	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages
	d) concernant le travail de nuit des enfants dans l'industrie	28 XI 1919	20 XII 1922	141/142—1922	II—219
7	Convention internationale de Berne sur l'emploi du phosphore blanc (jaune) dans la fabrication des allumettes	26 IX 1906	2 II 1923	141/142—1922	II—223
8	Projets de conventions adoptés à Gênes par la II-e Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail	15 VI 1920 15 VII 1920		415—1923	III—1
	a) concernant l'indemnité de chômage en cas de perte par naufrage	9 VII 1920	27 III 1923	"	"
	b) concernant le placement des marins	10 VII 1920	3 III 1924	"	III—6
	c) concernant l'âge minimum d'admission des enfants au travail maritime	9 VII 1920	"	"	III—13
9	Convention relative au contrôle du commerce des armes et des munitions et protocole y relatif	10 IX 1919		55/56—1923	III—80
10	Protocoles relatifs aux amendements aux 4, 6, 12, 13, 15, 16 et 26 du Pacte de la S.D.N.	5 X 1921	7 IX 1923	96—1923	III—102
11	Projet de Convention adopté par la III-e Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail concernant l'application du repos hebdomadaire dans les établissements industriels	17 XI 1921	29 XI 1923	132/133—1923	III—168
12	Convention d'Union de Paris du 20 mars 1883 pour la protection de la propriété industrielle révisée à Washington le 2 juin 1911	20 III 1883 (2 VI 1911)	12 II 1924	144—1923	III—173
13	Convention concernant la création d'une Union internationale pour la publication des tarifs douaniers	5 VII 1890	1 IV 1924	147/148—1923	III—183
14	Convention télégraphique internationale de St. Petersburg	22 VII 1875	7 VII 1922	70—1922	IV—123
15	Convention d'Union Postale Universelle de Madrid	30 XI 1920	2 III 1923	128—1923	IV—123
16	Arrangement concernant les abonnements aux journaux et publications périodiques	30 XI 1920	2 III 1923	128—1923	IV—123
17	Arrangement relatif à la répression de la circulation des publications obscènes	4 V 1910	10 II 1924	33/34—1923	IV—123
18	Convention radio-télégraphique internationale de Londres, le Protocole final y relatif et le règlement de service	5 VII 1912	18 VIII 1923	60—1923	IV—124
19	Mise en vigueur des tarifs adoptés à la Conférence ferroviaire de Königsberg relatifs au transport international des voyageurs marchandises et bagages par chemin de fer	12—15 XII 1922	1 VII 1923	112—1923	IV—124

		Conclu	Entré en vigueur pour l'Estonie	Promulgué au Journ. off. No et Date	Vol. et Pages
20	Convention et Statut sur la liberté du transit	20 IV 1921	6 VI 1925	1/2—1925	IV—III
21	Amendement à l'article 393 du Traité de Versailles et aux articles correspondants des autres Traités de Paix	18 X 1922	20 III 1925	39/40—1925	V—1
22	Convention postale universelle, protocole final y relatif et 6 protocoles additionnels	28 VIII 1924	1 X 1925	113/114—1925	V—11
23	Protocole relatif à un amendement à l'article 16 (deuxième alinéa du texte original) du Pacte de la S.D.N.	21 IX 1925	18 IX 1926	2—1926	V—333
24	Protocole relatif à un amendement à l'article 16, premier alinéa, du Pacte	27 IX 1924	18 IX 1926	36—1926	V—335
25	Convention pour la répression de la contrebande des marchandises alcooliques et le protocole final	19 VIII 1925	29 VII 1926	38—1926	V—301
26	Accord esto-fenno-russe relatif aux zones de contrôle				
27	Convention de Berne révisée pour la protection des oeuvres littéraires et artistiques et le protocole additionnel y relatif	13 XI 1908	9 VI 1927	44—1927	VI—143
28	Convention internationale relative à la circulation automobile	24 IV 1926		4—1928	VII—47
29	Protocole relatif aux clauses d'arbitrage	24 IX 1923		30—1928	VII—71
30	Convention internationale pour l'unification de certaines règles relatives aux privilèges et hypothèques maritimes	10 IV 1926		42—1928	VII—85
31	Convention internationale concernant le transport des marchandises par chemins de fer	23 X 1924	1 X 1928	49—1928	VII—117
32	Convention internationale concernant le transport des voyageurs et des bagages par chemins de fer	23 X 1924	1 X 1928	49—1928	VII—117
33	Projet de Convention concernant le rapatriement des marins adopté par la Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail	23 VI 1926		51—1928	VII—119
ACCORDS UNILATÉRAUX.					
Société des Nations.					
1	Protocole relatif à la réforme monétaire et bancaire en Estonie	10 XII 1926	25 VI 1927	58—1927	VI—175